

**ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE
OBMOČNA ENOTA BLED**

**GOZDNOGOSPODARSKI NAČRT
GOZDNOGOSPODARSKEGA OBMOČJA
BLED
(2021 – 2030)**

Št. 02/21

**Načrt sprejela:
Vlada Republike Slovenije
Ljubljana, 16. november 2023**

(Ur. l. RS št. 116/23)

**Podpisnik:
v funkciji ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
Marjan Šarec**

VSEBINA

POVZETEK	7
0 UVOD	10
1 OPIS GOZDNOGOSPODARSKEGA OBMOČJA	12
1.1 Lega območja	12
1.2 Opis naravnih razmer	13
1.2.1 Orografske značilnosti območja	13
1.2.2 Značilnosti podnebja	13
1.2.3 Hidrološke in hidrogeološke razmere	14
1.2.4 Geološke in pedološke značilnosti območja	14
1.3 Vegetacijski oris območja	15
1.4 Značilnosti prostoživečih živalskih vrst in njihovih habitatov	17
1.5 Družbeno-ekonomske razmere	19
1.5.1 Opis demografskih in socialnih razmer	19
1.5.2 Lastništvo gozdov	20
1.5.3 Gozdarstvo in dejavnosti, povezane z gozdom in gozdnim prostorom	21
1.5.4 Stanje in organiziranost gozdarske dejavnosti v prostoru	22
1.6 Razmere za gospodarjenje z gozdovi	22
1.6.1 Raba prostora, površina gozdov in gozdnatost	22
1.6.2 Ureditvena členitev gozdnogospodarskega območja	24
1.6.3 Odprtost gozdov in razmere za pridobivanje lesa	27
2 OPIS STANJA IN RAZVOJA GOZDOV	30
2.1 Lesna zaloga gozdov	30
2.2 Drevesna sestava	31
2.3 Debelinska struktura gozdov	32
2.4 Prirastek	33
2.5 Ponori ogljika	35
3 PRESOJA GOSPODARJENJA IN OPREDELITEV TEMELJNIH PROBLEMOV	36
3.1 Presoja izvedbe načrtovanih ukrepov v preteklem obdobju	36
3.1.1 Posek	36
3.1.2 Gojitvena, varstvena in druga dela	38
3.1.3 Gradnja in vzdrževanje gozdnih prometnic	40
3.1.4 Gozdarsko svetovanje in razvoj podeželja	41
3.1.5 Posegi v gozd in gozdni prostor	42
3.1.6 Pregled vlaganj v gozdove v obdobju 2011-2020	43
3.2 Presoja trajnostnega gospodarjenja z gozdovi	44
3.2.1 Vzdrževanje in izboljšanje gozdnih virov ter njihov prispevek k bilanci ogljika v gozdovih	45
3.2.2 Vzdrževanje zdravja in vitalnosti gozdnih ekosistemov	45
3.2.3 Vzdrževanje in spodbujanje proizvodnih funkcij gozdov (lesnih in nelesnih)	51
3.2.4 Vzdrževanje, ohranjanje in ustrezno povečanje biotske raznovrstnosti v gozdnih ekosistemih	53
3.2.5 Ohranjanje naravnih vrednot in zavarovanih območij	60
3.2.6 Ohranjanje kulturne dediščine	60
3.2.7 Ohranjanje območij po predpisih o vodah (vodovarstvena območja, vodotoki)	61
3.2.8 Vzdrževanje, ohranjanje in ustrezno izboljšanje varovalne in zaščitne funkcij gozdov	62
3.2.9 Vzdrževanje, ohranjanje in ustrezno izboljšanje drugih socialno-ekonomskih funkcij gozdov	62
3.3 Presoja doseganja ciljev in učinkovitosti gospodarjenja	63
3.3.1 Ocena doseganja ekonomskih ciljev	63

3.3.2	Ocena zagotavljanja socialnih in ekoloških ciljev	64
3.4	Presoja ustreznosti prejšnjega načrta	64
3.5	Glavni problemi in priložnosti pri gospodarjenju z gozdovi	64
4	VALORIZACIJA FUNKCIJ GOZDOV	67
4.1	Opredelitev območij s poudarjenimi funkcijami gozdov	67
4.2	Opredelitev večfunkcionalnih območij	73
5	CILJI, USMERITVE IN UKREPI	74
5.1	Cilji gospodarjenja z gozdovi	74
5.2	Temeljne strategije in prednostne naloge pri gospodarjenju z gozdovi	76
5.3	Usmeritve po področjih gospodarjenja z gozdovi	80
5.3.1	Usmerjanje razvoja gozdnih sestojev	80
5.3.2	Posegi v gozd in gozdni prostor	95
5.3.3	Usklajevanje odnosov med gozdom in pristoživečimi živalmi	97
5.3.4	Odpiranje gozdov z gozdnimi prometnicami, vzdrževanje gozdnih cest in tehnologija pridobivanja lesa	98
5.3.5	Ohranjanje genetske pestrosti gozdov in zagotavljanje gozdnega reprodukcijskega materiala	102
5.3.6	Gozdarsko svetovanje, razvoj podeželja, raba lesa in gozdno lesne verige	103
5.3.7	Varstvo naravnih vrednot in zavarovanih območij narave	104
5.3.8	Varstvo kulturne dediščine	108
5.3.9	Natura 2000 in ohranjanje biotske raznovrstnosti	112
5.3.10	Varovalni in zaščitni gozdovi	116
5.3.11	Upravljanje z vodami	119
5.3.12	Gozdni rezervati in raziskovalni objekti	120
5.3.13	Turizem, rekreacija in ostale socialne vloge gozda	122
5.3.14	Druge usmeritve	123
5.4	Ukrepi	124
5.4.1	Možni posek	124
5.4.2	Ponori ogljika	124
5.4.3	Gojitvena, varstvena in ostala dela	125
5.4.4	Vlaganja v gozdno infrastrukturo	127
6	OKVIRNO EKONOMSKO VREDNOTENJE GOSPODARJENJA Z GOZDOVI	129
7	TVEGANJA ZA URESNIČEVANJE OBMOČNEGA NAČRTA	130
8	OBNOVA NAČRTOV GOZDNOGOSPODARSKIH ENOT	132
9	METODOLOGIJA IZDELAVE OBMOČNEGA NAČRTA	133
9.1	Proces izdelave in sprejemanja območnega načrta	133
9.2	Viri in zbirke podatkov	133
9.3	Členitev gozdov	137
9.4	Obdelava podatkov	137
9.5	Izdelava kart za prostorski del	138
10	VIRI IN LITERATURA	140
11	NAČRT SO IZDELALI	143
12	PROSTORSKI DEL	144
13	PRILOGE	160
13.1	Pregled stanja in ukrepov na ravni GGO	160
13.2	Pregled stanja in ukrepov na ravni RGR GGO	167
13.3	Pregled stanja in ukrepov po lastniških kategorijah	198
13.4	Pregled stanja in ukrepov po občinah	203
13.5	Vključenost gozdnih rastiščnih tipov v območja Natura 2000	209
13.6	Sanitarni posek v letih 2011-2020 po vzrokih poseka in kategorijah lastništva	210
13.7	Podatki popisa objedenosti gozdnega mladja v obdobju 2010-2020 po popisnih enotah	211
13.8	Pregled zavarovanih območij in varstvenih režimov	213

13.9	Pregled naravnih vrednot.....	217
13.10	Pregled ekološko pomembnih območij (EPO).....	219
13.11	Pregled območij Natura 2000 in evropsko pomembnih vrst in habitatni tipov	221
13.12	Pregled območij Natura 2000 in evropsko pomembnih vrst in habitatni tipov, ki se nahajajo znotraj GGO.....	222
13.13	Konkretna usmeritve s pripadajočimi upravljavskimi conami	224
13.14	Utemeljitev in uporaba strokovnih podlag za pripravo prostorskih slojev posameznih funkcij gozdov:.....	229
13.15	Druge priloge	241

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica 1: Površina gozdov po oblikah lastništva (v ha)	9
Preglednica 2: Gozdni fondi po oblikah lastništva gozdov	9
Preglednica 3: Površina in delež gozdnih rastiščnih tipov	16
Preglednica 4: Značilnosti divjadi in njihovih habitatov	18
Preglednica 5: Površina gozdov GGO po oblikah lastništva	20
Preglednica 6: Posestna sestava zasebnih gozdov	20
Preglednica 7: Struktura zemljiških kultur [12] [13]	23
Preglednica 8: Spremembe lastništva gozdov v obdobju 1970-2020	23
Preglednica 9: Krajinski tipi, njihova površina, delež in gozdnatost	23
Preglednica 10: Kategorije gozdov in njihova struktura po oblikah lastništva.....	24
Preglednica 11: Odprtost gozdov GGO s cestami	27
Preglednica 12: SPR – Razmere za sečnjo in spravilo	28
Preglednica 13: Lesna zaloga gozdov (v m ³ /ha) po oblikah lastništva	30
Preglednica 14: Sprememba lesna zaloga gozdov (v m ³ /ha)	30
Preglednica 15: Drevesna sestava gozdov po oblikah lastništva	31
Preglednica 16: Spremembe drevesne sestave gozdov v obdobju 1970-2020 (v % od LZ)	31
Preglednica 17: Lesna zaloga gozdov GGO in njena sestava po debelinskih razredih	32
Preglednica 18: Letni prirastek gozdov po oblikah lastništva.....	33
Preglednica 19: Letni prirastek gozdov in njegova sestava po debelinskih razredih	34
Preglednica 20: Sprememba letnega prirastka gozdov (v m ³ /ha).....	34
Preglednica 21: Primerjava poseka z načrtovanim možnim posekom.....	37
Preglednica 22: Posek po skupinah vrst poseka in oblikah lastništva	38
Preglednica 23: OGD - Opravljena gojitvena, varstvena dela in dela za nego habitatov v GGO	39
Preglednica 24: Izvedeni dodatni ukrepi za nego habitatov	40
Preglednica 25: Priprava, gradnja in rekonstrukcija gozdnih prometnic (podatki so v m)	41
Preglednica 26: Izobraževanja za lastnike gozdov v obdobju 2011-2020	42
Preglednica 27: Krčitve gozdov v obdobju 2011-2020 po namenu (ha)	43
Preglednica 28: Vlaganja v gozdove (v EUR) v obdobju 2011-2020.	43
Preglednica 29: Sofinanciranje vlaganj v gozdove in gozdarstvo iz sredstev integralnega proračuna in sredstev EU v obdobju 2011-2020.	44
Preglednica 30: Ocena zagotavljanja trajnosti gozdnih virov in bilance ogljika	45
Preglednica 31: Ocena vzdrževanja zdravja in vitalnosti gozdnih ekosistemov	46
Preglednica 32: Pregled večjih poškodovanosti gozdov v območju v obdobju 2011-2020	48
Preglednica 33: Paša v gozdovih (vir: podatki zbrani za PEFC poročila)	50
Preglednica 34: Ocena vzdrževanja in vzpodbujanja ekonomskih funkcij gozda	51
Preglednica 35: Sestojni tipi	51
Preglednica 36: Zasnova gozdnih sestojev	52
Preglednica 37: Negovanost gozdnih sestojev	53
Preglednica 38: Struktura drevja po kakovostnih razredih v deležih (%) od lesne zaloge dreves nad 30 cm.....	53
Preglednica 39: Ocena ohranjanja biotske raznovrstnosti gozdov	54
Preglednica 40: Drevesna sestava mladovij in vrsti po oblikah lastništva	56
Preglednica 41: Prisotnost reguliranih tujerodnih vrst in tujerodnih vrst, ki ogrožajo biotsko raznovrstnosti ali povzročajo gospodarsko škodo	57
Preglednica 42: Odmrlo drevje (št./ha).....	58
Preglednica 43: Površina gozdov v Natura 2000 območjih.....	58

Preglednica 44: Gozdovi, prepuščeni naravnemu razvoju (ha in % gozda)	59
Preglednica 45: Površina varovalnih gozdov	59
Preglednica 46: Zavarovana območja in naravne vrednote	60
Preglednica 47: Režim enot kulturne dediščine	61
Preglednica 48: Zvrsti (tipi) kulturne dediščine	61
Preglednica 49: Dolžina vodotokov	61
Preglednica 50: Vodna in priobalna zemljišča	61
Preglednica 51: Vodovarstvena območja	62
Preglednica 52: Vzdrževanje, ohranjanje in ustrezno izboljšanje drugih socialno-ekonomskih funkcij gozdov	63
Preglednica 53: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami (v ha)	67
Preglednica 54: Vrste gozdnogospodarskih ciljev	74
Preglednica 55: Gozdnogojitveni cilj RGR 030 – GRADNOVA BELOGABROVJA	80
Preglednica 56: Gozdnogojitveni cilj RGR 050 - PODGORSKA BUKOVJA	81
Preglednica 57: Gozdnogojitveni cilj RGR 070 - ALPSKA BUKOVJA	83
Preglednica 58: Gozdnogojitveni cilj RGR 074 - ZGORNJEGORSKA BUKOVJA	84
Preglednica 59: Gozdnogojitveni cilj RGR 080 - GORSKA BUKOVJA NA SILIKATNIH KAMNINAH	85
Preglednica 60: Gozdnogojitveni cilj RGR 081 - VISOKOGORSKA ACIDOFILNA BUKOVJA	87
Preglednica 61: Gozdnogojitveni cilj RGR 090 - PREDALPSKA JELOVA BUKOVJA	88
Preglednica 62: Gozdnogojitveni cilj RGR 093 - PREDALPSKA JELOVA BUKOVJA NA BOLJŠIH TLEH	89
Preglednica 63: Gozdnogojitveni cilj RGR 110 - TERMOFILNA BUKOVJA	91
Preglednica 64: Gozdnogojitveni cilj RGR 140 - BAZOLJUBNA RDEČEBOROVJA	92
Preglednica 65: Gozdnogojitveni cilj RGR 150 - SUBALPINSKA SMREKOVJA IN SMREKOVJA MRAZIŠČ	93
Preglednica 66: Semenski objekti	102
• Delež površine gozdov s prevladujočim drevjem nad 30 cm prsnega premera naj se zagotavlja na predpisani vrednosti znotraj UC (50 %), podani v Prilogi 13.13 (Preglednica 90)	114
Preglednica 67: Možni posek po oblikah lastništva	124
Nega habitatov je osredotočena na vzdrževanje travnišč in grmišč v gozdni krajini. Med dela za nego habitatov ni zajet ukrep naravni razvoj biotopov (ekocelice). Obseg izločitve ekocelic se opredeli na podlagi ciljev zapisanih v PUN 2000 in na podlagi usklajevanja naravovarstvenih smernic za GGN GGE. Ciljne vrednosti glede površine negospodarjenih gozdov so navedene v preglednici 68.	125
Preglednica 68: Dolgoročni varstveni cilji PUN glede deleža negospodarjenih gozdov po posameznih kompleksnih območjih v GGO Bled	125
Delež odmrle lesne biomase se poveča v B in C razširjenem debelinskem razredu v upravljavskih conah, ki so pomembne predvsem zaradi ohranjanja kvalifikacijskih vrst ptic. Ciljne vrednosti glede odmrle lesne biomase so navedene v preglednici 69. V razširjenem debelinskem razredu B in C se izloča vsaj 5-7 stoječih dreves/ha v sestojih s prevladujočim drevjem premera nad 30 cm znotraj UC.	126
Preglednica 69: Delež odmrle biomase ter število dreves v B+C debelinskih razredih znotraj upravljavskih con skupaj v GGN GGO Bled	126
Preglednica 70: Okvirne potrebe po gojitvenih, varstvenih in ostalih delih po oblikah lastništva ..	127
Preglednica 71: Gradnja gozdnih cest in protipožarnih presek	127
Preglednica 72: Ocena strukture gozdnih lesnih sortimentov	129
Preglednica 73: Ocena ekonomske presoje lesnoproizvodne funkcije (EUR v milijonih)	129
Preglednica 74: Načrt obnove načrtov gozdnogospodarskih enot	132
Preglednica 75: Vključenost gozdnih rastiščnih tipov v območja Natura 2000 (osnova: Bončina in sod. 2021, priloga 1)	209
Preglednica 76: Območni rastiščnogojitveni razredi (ORGR) ter njihovo preoblikovanje	210
Preglednica 77: Sanitarni posek v letih 2011-2020 po vzrokih poseka in kategorijah lastništva ...	211
Preglednica 78: Število popisanih osebkov na hektar in njihov delež ter delež poškodovanih osebkov (objedenost) po višinskih razredih in drevesnih vrstah (skupinah) v letu 2020	211
Preglednica 79: Delež poškodovanih osebkov (objedenost) po posameznih drevesnih vrstah za razrede R1-R4	212

Preglednica 80: Število popisanih osebkov na hektar in njihov delež ter delež poškodovanih osebkov (objedenost) po višinskih razredih in drevesnih vrstah (skupinah) v letu 2020	212
Preglednica 81: Delež poškodovanih osebkov (objedenost) po posameznih drevesnih vrstah za razrede R1-R4	213
Preglednica 82: Pregled zavarovanih območij in varstvenih režimov	213
Preglednica 83: Pregled zavarovanih območij s konkretnimi varstvenimi usmeritvami	215
Preglednica 84: Usmeritve za varstvo naravnih vrednot	215
Preglednica 85: Pregled naravnih vrednot - 1. stopnja poudarjenosti funkcije	217
Preglednica 86: Pregled ekološko pomembnih območij	219
Preglednica 87: Pregled ekološko pomembnih območij s konkretnimi varstvenimi usmeritvami ..	220
Preglednica 88: Konkretna usmeritve za upravljavske cone Natura 2000 s pripadajočimi upravljavskimi conami	221
Preglednica 89: Pregled območij Natura 2000 in evropsko pomembnih vrst in habitatni tipov, ki se nahajajo znotraj GGO	222
Preglednica 90: Upravljalne cone za NATURA2000	224
Preglednica 91: Območni rastiščnogojitveni razredi (ORGR) ter njihovo preoblikovanje	241

KAZALO SLIK

Slika 1: Pregledna karta GGO	12
Slika 2: Spremembe temperature in padavin v obdobju 1971-2020	14
Slika 3: Debelinska zgradba gozdov, ločeno na iglavce, listavce in skupaj	32
Slika 4: Spremembe debelinske strukture gozdov v obdobju 1970-2020	33
Slika 5: Ponori ogljika za obdobje 2011-2030	35
Slika 6: Dinamika sečnje po letih	37
Slika 7: Vrste in količina sanitarnega poseka v obdobju 1995-2020	47
Slika 8: Prostorski prikaz sanitarnih sečenj v obdobju 2011-2020	47
Slika 9: Poškodovanost drevja po vrstah poškodb	49
Slika 10: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah	52
Slika 11: Ohranjenost gozdnih sestojev	55
Slika 12: Karta uspešnosti pomlajevanja	56
Slika 13: Rangirani gozdnogospodarski cilji	75
Slika 14: Temeljna razvojna območja gozdov	95

POVZETEK

Gozdnogospodarsko območje Bled leži v skrajnem severozahodnem delu Slovenije in meri 101.581 ha. Površina gozdov v območju znaša 63.312 ha, gozdnatost je 62,3 %. Pokriva ozemlje sedmih občin: Bled, Bohinj, Gorje, Radovljica, Jesenice, Kranjska gora in Žirovnica. Zajema Gorenjsko in Triglavsko LUO, ki segata tudi v druga GGO.

Območje pokriva izrazito alpski svet južnih Julijskih Alp in Karavank. Ravninskih področij je zelo malo, ima pa več kot 2/5 površin območja strme nagibe (nad 25°). Pri povprečnih letnih padavinah 2.000 mm predstavlja območje veliko potencialno zbirališče vode.

Najobsežnejša skupina rastišč v območju je skupina gorskih, zgornjegorskih in subalpskih bukovij na karbonatnih in mešanih kamninah, ki predstavljajo 41,1 % gozdov. Najpomembnejši in površinsko največji delež gozdov (37,4 %) porašča združba alpsko bukovje s črnim telohom. Precejšen delež površin te združbe je zaradi antropogenih vzrokov zasmrečenih, saj smreka na teh rastiščih daje les odlične kvalitete. Naslednja zelo pomembna združba (21,4 %) je združba predalpsko jelovo bukovje. V skupini rastišč jelovij in smrekovij na karbonatnih in mešanih kamninah je najpomembnejša združba planinsko smrekovje na karbonatni podlagi. Smreka na teh rastiščih ima les odlične kvalitete. Les odlične kvalitete ima tudi smreka na rastiščih smrekovja s smrečnim resnikom. V višinah nad 1.500 m prehaja alpski bukov gozd v alpsko ruševje, ki ima izrazito poudarjeno varovalno vlogo.

V območju močno prevladuje zasebna lastniška kategorija gozdov, saj je v zasebni lasti kar 84,3 % celotne površine gozdov. Državnih gozdov je le še 14,9 %, 0,8 % od skupne gozdne površine pa imajo v lasti lokalne skupnosti. Povečanje povprečne zasebne posesti s 3,7 ha na 8,4 ha je posledica vračanja gozdov Nadškofiji Ljubljana.

Glede na kategorije gozdov je največ večnamenskih (43,6 %), veliko je varovalnih gozdov (27,6 %). GPN v katerih so gozdnogospodarski ukrepi dovoljeni (od tu dalje GPN, ukrepi so dovoljeni) je 27,1 % (predvsem v Triglavskem narodnem parku) in 1,7 % je gozdnih rezervatov, ki spadajo v kategorijo GPN v katerih gozdnogospodarski ukrepi niso dovoljeni oziroma so dovoljeni le izjemoma (od tu dalje GPN, ukrepi niso dovoljeni).

Tako lesna zaloga kot prirastek izkazujeta pozitiven trend. Povprečna lesna zaloga vseh gozdov v območju je 337 m³/ha (skupaj absolutno 21.336.144 bto m³). Skupno povprečje precej znižujejo varovalni gozdovi, ki imajo skupaj z GPN, ukrepi niso dovoljeni, povprečno lesno zalogo 223 m³/ha. Večnamenski gozdovi in GPN, ukrepi so dovoljeni, pa imajo povprečno lesno zalogo 384 m³/ha. V skupni lesni zalogi močno prevladujejo iglavci z 71,5 % deležem, med katerimi močno izstopa smreka s 62,4 %, medtem ko predstavljajo ostali iglavci skupaj 9,1 % lesne zaloge. Listavcev je skupaj 28,5 %, daleč najpogostejša je bukev, ki predstavlja 23,9 % skupne lesne zaloge. Tekoči letni prirastek vseh gozdov v območju je 6,4 m³/ha (skupaj absolutno na leto 405.197 bto m³), 70,3 % prispevajo iglavci, 29,7 % pa listavci. Tekoči letni prirastek večnamenskih gozdov in GPN, ukrepi so dovoljeni, je 7,8 m³/ha. Količina odmrlega drevja v območju predstavlja 9,2 % lesne zaloge.

Ohranjenosti drevesne sestave kaže na precejšen odmik od naravnega stanja, saj ima le 16 % gozdov ohranjeno drevesno sestavo. Spremenjeno drevesno sestavo ima 64 % gozdov, močno spremenjeno 23 % gozdov in izmenjano 3 % gozdov. Prav spremenjena oziroma osiromašena drevesna sestava, predvsem zasmrečenost, je v območju dolgoročno najbolj kritična. Iz nje izvirajo mnoge težave s stabilnostjo sestojev in z močnimi gradacijami podlubnikov v zadnjih letih.

Zasnove mladovij, pomladka in drogovnjakov so večinoma dobre in bogate, negovanost sestojev pa pomanjkljiva. Iglavci, ki so bili v območju vedno deležni večje pozornosti, izkazujejo precej boljšo kakovost od listavcev.

V obdobju 2011 – 2020 je bilo posekanega 3.533.033 m³ lesa, kar predstavlja 121,9 % načrtovanega možnega poseka. Kar 78,8 % poseka predstavljajo sanitarne sečnje. Izvedba vlaganj v gozdove je bila v preteklem desetletju v primerjavi z načrtovano oziroma na realizacijo v obdobju 2001-2010 zelo slaba. Obnova je bila realizirana 80 %, varstvo gozdov 40 %, najslabše so bila izvedena negovalna dela – le 30 %. Zgrajenih je bilo 5,1 km gozdnih cest, 314,3 km gozdnih vlak in rekonstruiranih 9,9 km gozdnih vlak.

Tehnologijo dela v gozdni proizvodnji je v preteklem desetletju zaznamovala širša uporaba strojne sečnje.

V območju se prepletajo številne funkcije in interesi, ki jih moramo upoštevati pri gospodarjenju z gozdovi. Zavarovana območja (območje Triglavskega narodnega parka, Natura 2000, ekološko pomembna območja, naravne vrednote) zajemajo praktično celotno gozdno površino blejskega gozdnogospodarskega območja. Med ekološkimi funkcijami so najpomembnejše varovanje gozdnih zemljišč in sestojev, hidrološka in funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti. Med socialnimi pa funkcija varovanja naravnih vrednot, rekreacijska, turistična, zaščitna, higiensko-zdravstvena in estetska. Glavna proizvodna vloga gozdov v območju je proizvodnja lesa iglavcev, ki ga v vedno večjih količinah izvažamo v sosednje države.

Glavni problemi pri gospodarjenju z gozdovi so: biotske in abiotske motnje, neustrezne sestojne zgradbe, neustrezna izvedba sečnje in spravila, slaba izvedba negovalnih del, prevelika poškodovanost dreves, negativni vplivi prostočasnih dejavnosti na gozd, nezadostna izvedba načrtovanih ukrepov, neukrepanje v varovalnih gozdovih.

Cilji gospodarjenja so določeni po naslednjih prioritetah: proizvodnja lesa, ohranjanje voda, varstvo narave, varovanje pred naravnimi nesrečami, čiščenje zraka in regulacija klime, lov in dohodek od lova, rekreacija in turizem, zagotavljanje ponorov ogljika, pridobivanje drugih gozdnih proizvodov, estetski videz krajine, vzgoja in izobraževanje ter raziskovanje gozdov, ohranjanje kulturne dediščine.

Temeljne strateške usmeritve pri gospodarjenju z gozdovi so zato: sanacija poškodovanih gozdov, zmanjševanje deleža smreke in povečanje deleža ostalih iglavcev (jelka, macesen, bor) in listavcev, pospeševanje raznomernih zgradb z malopovršinskim skupinsko postopnim gospodarjenjem, zasmrečene sestoje v nižinskih predelih uvajati v obnovo predčasno, v višjih nadmorskih višinah pa s selektivnim uvajanjem v obnovo oblikovati malopovršinsko zgradbo sestojev, na rastiščih z nižjo produkcijsko sposobnostjo so ciljni premeri ob istih proizvodnih dobah znižani za 5 cm, pri negi je v naslednjem desetletju poudarek na negi letvenjakov in drogovnjakov, prilagojen koncept redčenja, ob uporabi modernih tehnologij se preprečuje njihove negativne posledice, konflikti v večfunkcionalnih območjih se rešujejo v sodelovanju z lastniki gozdov, lokalnimi skupnostmi in ostalimi deležniki - prednost imajo poudarjene ekološke funkcije, intenziviranje gospodarjenja z varovalnimi gozdovi, prednostno v območjih, kjer je poudarjena še zaščitna funkcija, usklajevanje odnosov gozd-prostoživeče živali, akumulacija lesne zaloge za zagotavljanje ponorov CO₂ – v območju je 29,4 % gozdov (gozdni rezervati, varovalni gozdovi, gozdovi v prvem varstvenem območju TNP) kjer se lesna zaloga načrtno akumulira in s tem zagotavlja ugodno stanje glede ponorov CO₂, okrepi sodelovanje z zasebnimi lastniki, ki imajo v lasti več kot 5 ha gozda, posege v gozdni prostor prednostno usmerjati na območja, kjer ekološke in socialne funkcije niso poudarjene na prvi stopnji, krčitvam v kmetijski namen se prednostno namenja v zadnjih desetletjih zaraščene površine.

Najvišji možni posek je tako predviden v višini 3.402.000 m³ in je za 17,4 % višji kot je bil določen v preteklem območnem načrtu. Možni posek je odraz načrtovanega intenzivnega gospodarjenja z gozdovi v prihodnjem desetletju, ukrepanje je usmerjeno tudi v zmanjševanje deleža smreke in postopno približevanje rastiščem primernejši drevesni sestavi in zgradbi sestojev. Za vse gozdove v območju je posek iglavcev načrtovan v višini 91,8 % prirastka in listavcev v višini 65,4 % prirastka.

Načrtujemo pretežno naravno obnovo sestojev, obnova s sadnjo bo ukrep, ki se bo izvajal v primeru pomanjkanja semenjakov, močne posečne vegetacije, velikopovršinskih goličav in nadstandardnih zahtev lastnika. Velik pomen bo imela tudi priprava tal za in sestojev za naravno obnovo. Skupaj je načrtovano 450 ha obnove. Načrtovana nega (4.310 ha) je za 2,3 krat večja od realizacije v preteklem desetletju. Poudarek je na negi letvenjakov in drogovnjakov. Predvidevamo, da bo za zagotavljanje varstva gozdov potrebnih 6.350 dnin.

Gradnja gozdnih cest v zaprtih območjih je dolgoročni cilj. Takih območij je še okrog 4.650 ha, kjer je potrebno zgraditi 91 km gozdnih cest. Zaradi drage gradnje, razdrobljenega lastništva, nezainteresiranih lastnikov in zahtevne gradnje menimo, da je v naslednjem desetletju realen ukrep gradnja 19 km gozdnih cest.

POVZETEK

Preglednica 1: Površina gozdov po oblikah lastništva (v ha)

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	53.396	9.444	472	63.312
Delež (%)	84,4	14,9	0,7	100,0

Preglednica 2: Gozdni fondi po oblikah lastništva gozdov

Lastništvo Kategorije gozdov	Površina ha	Lesna zaloga m ³ /ha			Prirastek m ³ /ha			Možni posek % od lesne zaloge			
		igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	% na PR
Skupaj GGO											
Večnamenski gozdovi	27.585	265	111	376	5,5	2,4	7,9	20,7	16,6	19,5	92,7
GPN, ukrepi so dovoljeni	17.136	317	81	398	6,0	1,7	7,7	17,9	15,1	17,3	89,9
GPN, ukrepi niso dovoljeni	1.049	199	77	275	2,0	1,1	3,2				
Varovalni gozdovi	17.543	132	89	220	1,7	1,4	3,1	5,6	4,5	5,2	36,2
Skupaj vsi gozdovi	63.312	241	96	337	4,5	1,9	6,4	17,1	12,9	15,9	83,4
Zasebni gozdovi											
Večnamenski gozdovi	23.983	258	115	373	5,2	2,5	7,7	20,6	16,6	19,4	94,1
GPN, ukrepi so dovoljeni	14.199	301	84	385	6,0	1,7	7,7	18,3	15,4	17,6	88,6
GPN, ukrepi niso dovoljeni	573	121	55	176	1,5	0,8	2,3				
Varovalni gozdovi	14.641	127	87	213	1,7	1,4	3,1	5,3	4,5	5,0	34,0
Skupaj vsi gozdovi	53.396	232	99	330	4,4	2,0	6,4	17,4	13,3	16,2	83,9
Državni gozdovi											
Večnamenski gozdovi	3.347	326	77	403	7,8	1,7	9,5	21,2	16,1	20,2	85,9
GPN, ukrepi so dovoljeni	2.881	398	66	464	6,3	1,4	7,7	16,4	13,3	16,0	96,3
GPN, ukrepi niso dovoljeni	476	292	103	395	2,7	1,5	4,2				
Varovalni gozdovi	2.741	160	100	260	1,8	1,4	3,2	7,0	4,2	5,9	47,6
Skupaj vsi gozdovi	9.444	298	82	380	5,4	1,5	6,9	16,0	10,2	14,7	81,6
Gozdovi lokalnih skupnosti											
Večnamenski gozdovi	255	171	132	303	3,8	3,0	6,8	17,6	14,3	16,2	71,8
GPN, ukrepi so dovoljeni	56	250	92	342	5,1	2,2	7,4	20,5	14,9	19,0	88,2
GPN, ukrepi niso dovoljeni	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0				
Varovalni gozdovi	162	105	72	177	1,4	1,4	2,8	3,1	8,0	5,1	31,9
Skupaj vsi gozdovi	472	158	107	265	3,2	2,4	5,5	14,1	14,8	14,1	67,4

0 UVOD

Leta 1837 je bil sestavljen prvi gozdnogospodarski načrt za Pokljuko, ki pa žal ni ohranjen. Po njem so leta 1886 izdelali načrt za velike družbene gozdove. V teh gozdovih se od takrat načrtno gospodari.

Prvi načrt za gozdnogospodarsko območje Bled je bil izdelan za ureditveno obdobje 1971-1980. Tokratni načrt za obdobje 2021-2030 je šesti zaporedni gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarskega območja Bled oz. peta revizija načrta iz leta 1971.

Zgodovina gospodarjenja z gozdovi gozdnogospodarskega območja je podrobneje predstavljena v gozdnogospodarskih načrtih gozdnogospodarskega območja za obdobje 1991-2000 in 2001-2010.

Podatki o stanju gozdov so povzeti po gozdnogospodarskih načrtih gozdnogospodarskih enot s prvim letom veljavnosti od 2011 do 2020 in realizacija preteklega načrta po evidencah iz obdobja od 2011 do 2020.

Pomembnejše pravne in strokovne podlage za izdelavo načrta:

- Resolucija o nacionalnem gozdnem programu (Uradni list RS, št. 111/07),
- Zakon o gozdovih (Uradni list RS, št. 30/93, 56/99 – ZON, 67/02, 110/02 – ZGO-1, 115/06 – ORZG40, 110/07, 106/10, 63/13, 101/13 – ZDavNepr, 17/14, 24/15, 9/16 – ZGGLRS in 77/16),
- Zakon o divjadi in lovstvu (Uradni list RS, št. 16/04, 120/06 – odl. US, 17/08, 46/14 – ZON-C, 31/18, 65/20 in 97/20 – popr.),
- Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Uradni list RS, št. 91/10 in 200/20),
- Zakon o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18 in 82/20),
- Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ, 21/18 – ZNOrg, 84/18 – ZIURKOE in 158/20),
- Zakon o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16 in 21/18 – ZNOrg),
- Zakon o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15 in 65/20).
- Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13, 39/15 in 191/20),
- Naravovarstvene smernice za Gozdnogospodarski načrt GGO Bled (2021-2030), ZRSVN OE Kranj, februar 2021,
- Splošne kulturnovarstvene usmeritve za načrtovanje območnih gozdnogospodarskih načrtov z vidika varstva kulturne dediščine, ZVKD RS, december 2020,
- Usmeritve s področja upravljanja z vodami za pripravo gozdnogospodarskih načrtov, Direkcija RS za vode, februar 2020.

Pretekli gozdnogospodarski načrti za GGO Bled:

Gozdnogospodarski načrt GGO Bled 1971 – 1980, Bled, 1976

Gozdnogospodarski načrt GGO Bled 1981 – 1990, Bled, 1986

Gozdnogospodarski načrt GGO Bled 1991 – 2000, Bled, 1992

Gozdnogospodarski načrt GGO Bled 2001 – 2010, Bled, 2003

Gozdnogospodarski načrt GGO Bled 2010 – 2021, Bled, 2012

Okrajšave, ki se uporabljajo v območnem načrtu:

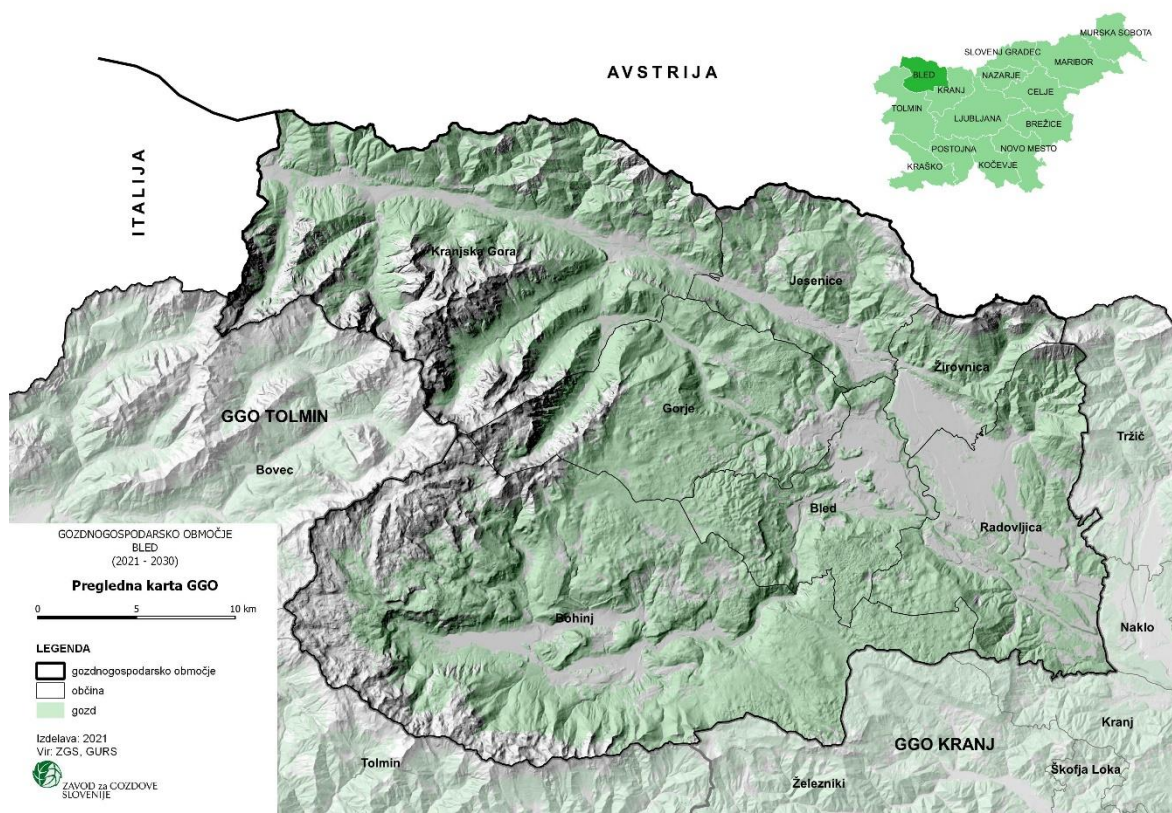
- DRSV – Direkcija Republike Slovenije za vode,
- EPO - ekološko pomembno območje,
- GC - gozdna cesta,
- GGE - gozdnogospodarska enota,
- GGN - gozdnogospodarski načrt,
- GGO - gozdnogospodarsko območje,
- GIS – Gozdarski inštitut Slovenije,
- GPN - gozdovi s posebnim namenom,
- GRM – gozdni reprodukcijski material,
- GRT - gozdni rastiščni tip,
- GSO – gozdni semenski objekt,
- HT – habitatni tip,
- IMGE – intenzivni monitoring gozdnih ekosistemov,
- LPN - lovišče s posebnim namenom,
- LUO - lovsko upravljavsko območje,
- LZ - lesna zaloga,
- MKGP - Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano,
- MOP - Ministrstvo za okolje in prostor,
- NGI – nacionalna gozdna inventura,
- NV – naravne vrednote,
- OE - območna enota,
- PE - popisna enota,
- PEFC - Programme for the Endorsement of Forest Certification,
- PRP - program razvoja podeželja,
- PUN – Program upravljanja območij Nature 2000
- RGR - rastiščnogojitveni razred,
- SURS – Statistični urad Republike Slovenije,
- SVP - stalna vzorčna ploskev,
- TNP - Triglavski narodni park,
- ZGS - Zavod za gozdove Slovenije,
- ZRSVN – Zavod Republike Slovenije za varstvo narave,
- ZVKDS - Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije,

1 OPIS GOZDNOGOSPODARSKEGA OBMOČJA

1.1 Lega območja

GGO Bled leži v skrajnem severozahodnem delu Slovenije. Obsega Zahodne Karavanke do Zelenice, kjer poteka meja z Avstrijo (hkrati meja porečja Save); posavski del vzhodnih Julijskih Alp, kjer poteka meja z Italijo mimo Rateč in po grebenu rateških Ponc. Na JZ in Z meja poteka s tolminskim GGO po meji porečja Save in SZ del Ljubljanske kotline (Z del Dobrav, Dežela in Blejski kot). Na V in JV območje meji na kranjsko GGO, meja poteka prek Begunjščice, Dobrče, Dobrav in po južnem delu Jelovice. Velikost območja je 101.581 ha, obseg meri 196 km. Gozdnatost območja je 62,3 %, površina gozda pa je 63.312 ha.

V območju je sedem občin: Bled, Bohinj, Gorje, Radovljica, Jesenice, Kranjska Gora in Žirovnica. GGO zajema dve LUO območji: Gorenjsko in Triglavsko. Triglavsko v grobem zajema območje Julijcev oziroma Triglavskega narodnega parka, Gorenjsko pa Karavanke, Dobrčo, Deželo in Blejski kot, osrednji in vzhodni del Bohinja ter večji del Jelovice.

Slika 1: Pregledna karta GGO

1.2 Opis naravnih razmer

1.2.1 Orografske značilnosti območja

Območje obsega del vzhodnih Julijskih Alp in zahodnih Karavank ter vzhodnega dela Kamniško Savinjskih Alp (Dobrča, Smokuški vrh). Prevladujoč pokrajinski tip je alpsko gorovje, sledijo alpske ravnine. Značilen je predvsem ledeniški relief z alpskimi dolinami in kotlinami - Bohinj, Zgornjesavska dolina in več stranskih dolin. V Julijskih Alpah je več visokih planot - Komna, Pokljuka, Mežakla in Jelovica. V območje sega tudi predalpski SZ del Ljubljanske kotline (Dežela, Blejski kot in Dobrave). Najvišja točka GGO je Triglav (2.864 m), najnižja pa 367 m ob Savi pri Besnici. V GGO prevladujejo strmejša pobočja (40 % GGO nad 25°), zato je večji delež varovalnih gozdov [1]. Ravninskih območij je manj, zastopana so predvsem v okolici Bleda in Radovljice (Dežela in Blejski kot).

1.2.2 Značilnosti podnebja

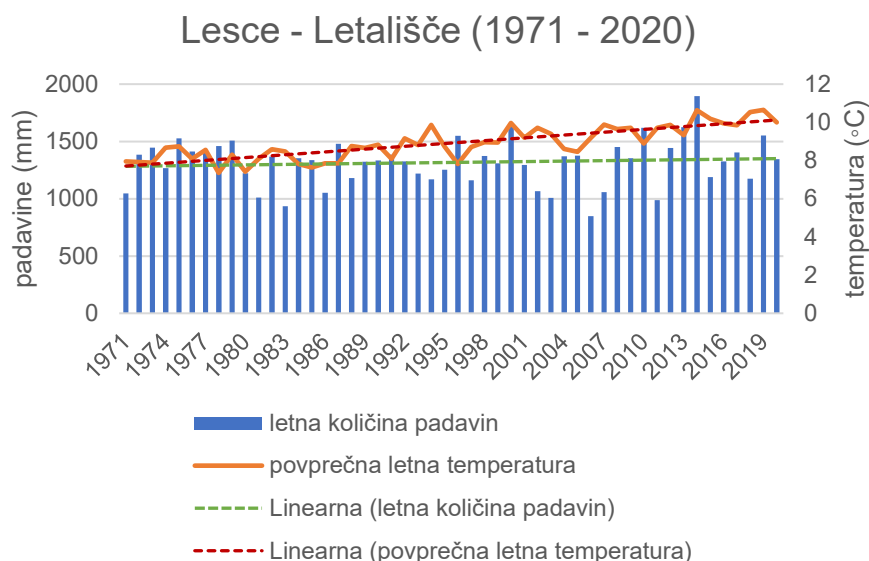
V GGO prevladuje gorsko podnebje, v SZ delu Ljubljanske kotline in Bohinju pa zmerno celinsko. Padavinski režim je submediteranski [2]. V gorah in alpskih dolinah so značilne mrzle zime in sveža poletja, v SZ delu Ljubljanske kotline in Bohinju pa zmerno hladne zime ter zmerno topla, a ne vroča poletja. Pogosta so velika temperaturna nihanja, najmanj jih je poleti. Območje je dobro namočeno, največ padavin je jeseni, drugi višek je poleti, najmanj padavin je pozimi.

Povprečna letna temperatura v SZ delu Ljubljanske kotline in Bohinju je 8 - 10°C, drugod v alpskih dolinah 4 - 6°C, na planotah 2 - 4°C, na gozdni meji pa pod 2°C. Amplitude so največje poleti in najmanjše pozimi [3]. V topli polovici leta je višinska razporeditev temperature pogosto enakomerna, v hladni je pogosta inverzija. Vegetacijska doba na planotah traja okrog 4, v nižinskem in podgorskem pasu pa 5 do 6 mesecev.

Letna količina padavin je med 1.500 in 4.000 mm. Najmanj jih je v Ljubljanski kotlini (okrog 1.500 mm), največ v Spodnjih Bohinjskih gorah na orografski pregradi (do 4.000 mm), drugod pa večinoma med 2.000 in 2.600 mm, v visokogorju Julijskih Alp okrog 3.000 mm [3]. V hladni polovici leta so padavine večinoma ciklonske, v topli pa konvekcijske. Ob pogostih nalivih so značilne hudourniške vode.

Predvsem višje pogosto pihajo močnejši vetrovi, najintenzivnejša sta JZ in karavanški fen z močnimi sunki, ki lahko povzročata vetrolome.

Klimatske spremembe potekajo v smeri višanja temperatur, večjih temperaturnih nihanj in sprememb padavinskega režima (večja neenakomernost razporeditve), zmanjšuje se število dni s snežno odejo predvsem v nižinskem in submontanskem pasu. Povečuje se pogostost in intenzivnost vremenskih ekstremov (poletna suša in vročina, nevihte, žled), sneg je pogostejše moker in težak. Sušni stres najbolj vpliva na smrekove gozdove, ki jih pogostejše in obsežnejše prizadenejo podlubniki. Zaradi sprememb se pričakuje prerazporeditev višinskih vegetacijskih pasov in vegetacijskih tipov ter podaljšanje rastne sezone. Spremenilo bi se lahko razmerje zastopanosti različnih tipov bukovij in povečal delež toploljubnih tipov [4].

Slika 2: Spremembe temperature in padavin v obdobju 1971-2020

1.2.3 Hidrološke in hidrogeološke razmere

Glavna vodotoka v GGO sta Sava Bohinjka in Sava Dolinka, ki se pri Radovljici združita v Savo. Glavni stoječi vodi sta Bohinjsko in Blejsko jezero, ki sta ledeniškega nastanka. Ostali pomembni vodotoki so Radovna, Pišnica, Završnica, Bistrica, Savica, Ribnica, Peračica, Lipnica in Nemiljščica. Na Pokljuki in Jelovici so visoka barja. Vodotoki so bili v preteklosti pomembni za poganjanje mlinov in žag, danes je njihov pomen predvsem pri oskrbi s pitno vodo, v energetiki ter turizmu in rekreaciji.

Hidrografska je območje v celoti vodozbirno območje porečja Save. Močno delovanje erozije in hudournikov je prisotno predvsem v povirju Save Dolinke, ki je največje hudourniško območje v Sloveniji. Hudourniški značaj se odraža v velikih nihanjih pretoka, najvišji doseže 200 m³/s [1]. V zadnjem desetletju so meteorne vode odnesle gozdno cesto ob hudourniku Belca.

Večjih poplavnih območij v območju ni. Zemeljski plazovi večkrat zaprejo cesto Bled - Bohinj v Soteski ter cesti v Krnico in Vrata. Snežni plazovi se pojavljajo v glavnem v Julijskih Alpah (območje Vršiške ceste) in na pobočjih Karavank. Predvsem so izpostavljene grape, melišča in strma travnata pobočja. Snežnim plazovom so izpostavljeni predvsem gozdovi na in pod takimi pobočji, ki tam zato opravljajo tudi varovalno funkcijo.

Pri povprečnih padavinah okrog 2.000 mm na površino 1.015,81 km² predstavlja območje veliko potencialno zbirališče vode s preko 2 milijarde m³ vode letno [1]. Padavinska voda v veliki meri pronica v pretežno karbonatno podlago in se zbira v notranjosti gorskih masivov. V višjih legah močno primanjkuje studencev in tekoče vode, pojavljajo se le na manj propustni podlagi ali na stiku karbonatov in manj propustnih kamnin (največ v Karavankah).

Pomembni gozdni habitatni tipi omrežja Natura 2000, ki so vezani na vode so predvsem obrečna vrbovja, topolovja in jelševja (91E0) ter barjanski gozdovi (91D0) in aktivna visoka barja (7110).

1.2.4 Geološke in pedološke značilnosti območja

Na območju prevladujejo karbonatne kamnine, predvsem apnenci in dolomiti, v kotlinah in dolinah pa kvartarni ledeniški in rečni nanosi. Izjema so Karavanke, kjer gradijo najvišje grebene, na nižjih nadmorskih višinah pa se pojavljajo paleozojske sedimentne kamnine (npr. skrilavi glinavci in peščenjaki, trbiška breča in kremenov konglomerat), največ na območju Planine pod Golico, Javorniškega Rovta in Tromeje. Prevladujoč apnenec v območju pogojuje značilne reliefne oblike,

kot so vrhovi, grebeni in strma pobočja, ki so zelo izpostavljeni eroziji in zakrasevanju. Na visokih planotah in ponekod v dolinah in v ravninskem delu Karavank pa so v morenskih sedimentih zastopane tudi nekarbonatne kamnine (npr. porfir, keratofir, diabaz, tuf, idr.). Lapornati apnenec in peščenjaki so prisotni na nekaterih območjih v Julijskih Alpah in v Karavankah. V nižinskem delu območja rečne terase Save gradi pretežno karbonatni prod, pesek in melj. V alpskih dolinah so značilna tudi mrazišča, ki jih večinoma sestavlja karbonatno gradivo. Melišča so večinoma podstenska in podžlebna, njihova aktivnost pa je odvisna od padavinskih in snežnih razmer na letni ravni [5].

Med tlemi na območju prevladujejo rendzine na apnencu in dolomitu ter moreni ali pobočnem grušču. Ti pokrivajo večino planot in alpskih dolin. Na silikatnih kamninah v Karavankah in dolih na Jelovici prevladujejo distrična rjava tla na skrilavih glinavcih in peščenjakih (pod Golico) ali nekarbonatnem flišu in dekalificiranem laporju (Tromeja) ter na magmatskih kamninah (Jelovica). Distrična rjava tla se pojavljajo tudi na apnencu z roženci (območje poključskih barij in Pernikov). Ponekod na klastičnih (Rovtarica) ter mešanih karbonatnih in nekarbonatnih kamninah (nad Belco, med Begunjščico in Dobrčo) se pojavljajo tudi evtrična rjava tla. V Ljubljanski kotlini se pojavljajo predvsem rendzine na karbonatnemrodu in pesku ter evtrična rjava tla na peščeno prodnatih sedimentih, aluvialnih nanosih ali moreni in pobočnem grušču. Na aluvialnih nanosih, ob vodotokih in logih so hidromorfna tla, predvsem pseudogleji, eugleji in humofluvisoli [6].

1.3 Vegetacijski oris območja

Večina območja pripada alpskemu fitogeografskemu območju, kjer se pojavljajo predvsem alpski rastlinski elementi, ki so prilagojeni na hladnejše in vlažnejše rastiščne razmere, z daljšimi in bolj sneženimi zimami ter krajšo vegetacijsko dobo (razen nižinskega območja Dežele, Blejskega kota in Dobrav). Graditeljica ali vsaj sograditeljica večine gozdnih rastiščnih tipov je bukev. V GGO je prisotnih 33 gozdnih rastiščnih tipov [7].

V GGO prevladujejo gorski gozdovi na karbonatnih in mešanih (nekarbonatnih) kamninah (najbolj zastopan gorsko-zgornjegorski pas), med njimi predvsem bukovja. Najpomembnejši in površinsko največji delež gozdov porašča gorsko-podgorsko **alpsko bukovje s črnim telohom**, predvsem od 600 – 1.600 m visoko [1]. Konkurenčno najmočnejša drevesna vrsta je bukev, precejšen delež teh gozdov je antropogeno zasmrečenih. Drugi najpomembnejši rastiščni tip je gorsko-podgorsko **predalpsko jelovo bukovje**. Značilen je za vzhodni del območja, ki meji s predalpskim fitogeografskim območjem. Prevladujeta bukev in jelka, pogosto je tudi antropogeno zasmrečeno.

Med bukovji pomemben delež zavzema še pet rastiščnih tipov. **Predalpsko podgorsko bukovje na karbonatih** porašča predvsem vznožja gora in planot ob robu SZ dela Ljubljanske kotline. Raztreseno po vsem območju se pojavlja **predalpsko-alpsko toploljubno bukovje**, ki porašča strma pobočja na karbonatni kamninski podlagi in toplih legah predvsem med 600 in 1.100 m visoko [1]. Prisotne so tudi druge toploljubne vrste. **Predalpsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico** se pojavlja na bolj ekstremnih rastiščih okrog 1.000 m visoko na zelo strmih pobočjih [1]. **Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje** je prisotno na silikatnih kamninah v podgorsko-gorskem pasu med 800 in 1.300 m visoko [1]. Velika večina teh gozdov je dolgotrajno zasmrečenih. Ostala bukovja, ki se pojavljajo so podgorsko-gorsko **osojno bukovje s kresničevjem**, gorsko-zgornjegorsko **predalpsko gorsko bukovje** in **predalpsko-alpsko podvisokogorsko bukovje** na karbonatih ter gričevno-podgorsko **kisloljubno gradnovo bukovje** in podgorsko-gorsko **kisloljubno bukovje z rebrenjačo** na silikatih.

Znatni delež med rastiščnimi tipi zavzemajo tudi smrekovja. Največji delež zavzema **planinsko smrekovje na karbonatni podlagi**. Porašča obsežne površine na Pokljuki na apnenih in dolomitnih pobočjih z razgibanim reliefom in površinsko močno izpranimi tlemi. Smrekov les je odlične kakovosti. Opaznejši delež zavzema še **smrekovje s smrečnim resnikom** na silikatnih kamninah. Kakovost smrekovega lesa je odlična, vendar počasi prirašča. Ostala smrekovja so **gorsko zgornjegorski smrekovje na karbonatnem skalovju** in **smrekovje na morenah in pobočnih gruščih** na karbonatih ter smrekovje s trikrpim bičnikom na silikatih. Posebnost je barjanska vegetacija visokih barij na Pokljuki in Jelovici, kamor spada **barjansko smrekovje**. Značilno je za

zelo kislja, zamočvirjena in šotna tla v gorskem podnebju, ki so značilna za visoka barja, ki so kot redki habitati deležna posebnega varstva.

V subalpinskem pasu pomemben delež predstavlja **alpsko ruševje**, ki ga uvrščamo v druga gozdna zemljišča. Pojavlja se na gozdni meji in nad njo in ima izrazito poudarjeno varovalno vlogo. Je tudi pionirska združba pri zaraščanju golih površin. Tik pod gozdno mejo opazen delež predstavljajo tudi **macesnovja**. Pojavlja se tudi v okolici visokih šotnih barij.

Po nižinah se ob vodah pojavljajo rastiščni tipi **vrbovje s topolom**, **grmičavo vrbovje** in **nižinsko črnojelševje**, v gorah pa **gorsko obrežno sivojelševje**, **črnojelševje** in **velikojesenovje**. Opaznejši delež zastopajo tudi borovja. Prevladuje podgorsko-gorsko **jugovzhodnoalpsko bazoljubno rdečeborovje** na zelo suhih in toplih strmih pobočjih v dolini Save z izrazito varovalno funkcijo. V območju sta prisotni tudi **bazoljubno črnoborovje** na suhih in zelo strmih južnih pobočjih ter **kisloljubno rdečeborovje** na zelo kisljih tleh.

V gričevno-podgorskem pasu se pojavljajo še predalpsko gradnovo belogabrovje in alpsko-predalpsko in severnodinarsko črnogabrovje in malojesenovje na toplih prisojnih legah na karbonatih ter kisloljubno gradnovo belogabrovje na silikatih. V podgorsko-gorskem pasu na karbonatih ob potokih in jarkih najdemo pobočno velikojesenovje, ob vodotokih orogeno vrbovje in gorsko obrežno sivojelševje, črnojelševje in velikojesenovje ter na silikatih javorje s praprotni, jelovje s praprotni in jelovje s trikrpim bičnikom.

Preglednica 3: Površina in delež gozdnih rastiščnih tipov

Skupina gozdnih rastiščnih tipov	Površina	Delež
Gozdni rastiščni tipi	ha	%
1. vrbovja, topolovja, črnojelševja in sivojelševja	153	0,2
Vrbovje s topolom	78	0,1
Grmičavo vrbovje	29	0,1
Nižinsko črnojelševje	19	0,0
Gorsko obrežno jelševje in velikojesenovje	27	0,0
Orogeno vrbovje	3	0,0
2. dobova-belogabrovja in brestovja z ozkolistnim jesenom	0	0,0
3. gradnova-belogabrovja na karbonatnih in mešanih kamninah	979	1,5
Predalpsko gradnovo belogabrovje	979	1,5
4. gradnova-belogabrovja in hrastovja na silikatnih kamninah	143	0,2
Kisloljubno gradnovo belogabrovje	143	0,2
5. podgorska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah	2.672	4,2
Predalpsko podgorsko bukovje na karbonatih	2.672	4,2
6. podgorska bukovja na silikatnih kamninah	2.970	4,7
Kisloljubno gradnovo bukovje	2.252	3,6
Kisloljubno bukovje z rebrenjačo	718	1,1
7. gorska, zgornjegorska in subalpinska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah	25.965	41,1
Osojno bukovje s kresničevjem	165	0,3
Predalpsko gorsko bukovje	92	0,1
Alpsko bukovje s črnim telohom	23.652	37,4
Predalpsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico	2.015	3,2
Predalpsko podvisokogorsko bukovje	41	0,1
8. gorska in zgornjegorska bukovja na silikatnih kamninah	2.137	3,4
Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje	2.137	3,4
9. jelova-bukovja	13.535	21,4
Predalpsko jelovo bukovje	13.535	21,4
10. javorovja, velikojesenovja in lipovja	399	0,7
Pobočno velikojesenovje	359	0,6
Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	2	0,0
Javorovje s praprotni	38	0,1

Skupina gozdnih rastiščnih tipov	Površina	Delež
Gozdni rastiščni tipi	ha	%
11. toploljubna bukovja	2.515	4,0
Predalpsko-alpsko toploljubno bukovje	2.515	4,0
12. gozdovi in grmišča toploljubnih listavcev	991	1,6
Alpsko-predalpsko in severnodinarsko črnogabrovje in malojesenovje	991	1,6
13. kisloljubna rdečeborovja	158	0,2
Kisloljubno rdečeborovje	158	0,2
14. bazoljubna rdečeborovja in črnoborovja	1.282	2,0
Obrežno rdečeborovje	197	0,3
Bazoljubno črnoborovje	124	0,2
Jugovzhodno bazoljubno rdečeborovje	962	1,5
15. jelovja in smrekovja na karbonatnih in mešanih kamninah	2.885	4,6
Smrekovje na karbonatnem skalovju	61	0,1
Predalpsko smrekovje na morenah in pobočnih gruščih	569	0,9
Planinsko smrekovje na karbonatni podlagi	2.255	3,6
16. jelovja in smrekovja na silikatnih kamninah	1.842	2,9
Jelovje s praprotni	52	0,1
Jelovje s trikrpim bičnikom	9	0,0
Smrekovje s trikrpim bičnikom	242	0,4
Smrekovje s smrečnim resnikom	1.540	2,4
17. barjanska smrekovja in ruševja	11	0,0
Barjansko smrekovje	11	0,0
18. macesnovja	1.480	2,3
Macesnovje	1.480	2,3
19. ruševja	3.195	5,0
Alpsko ruševje	4.415	5,0
Skupaj	63.312	100,0

V GGO je velik delež Natura 2000 območij, predvsem večina gorskega območja - Julijske Alpe, Karavanke in Jelovica ter nekaj manjših območij, predvsem pomembnejših posameznih nižinskih habitatnih tipov, predvsem tistih ob vodah. Med gozdnimi habitatni tipi v območju (Priloga 13.5, Preglednica 78) najdemo **obvodna vrbovja, jelševja in jesenovja, ilirski bukovi gozdovi, javorjevi gozdovi v grapah in na pobočnih gruščih, jugovzhodno-evropski gozdovi rdečega bora, (sub)mediteranski gozdovi črnega bora, ruševje, srednjeevropski kisloljubni bukovi gozdovi, montansko do alpski smrekovi gozdovi in barjanski gozdovi**. Znotraj gozdnega prostora so pomembna tudi aktivna **visoka barja**.

Karta rastiščnogojitvenih razredov (**Karta I** v poglavju 12)

1.4 Značilnosti prostoživečih živalskih vrst in njihovih habitatov

V GGO najdemo praktično vse večje prostoživeče živali (sesalce), ki so prisotne na območju Slovenije. To prisotnost je omogočila velika razgibanost terena in s tem povezane življenjske danosti ter ohranjenost življenjskega okolja. Poseben pečat območju dajejo vrste visokogorja, ki so številčno in vrstno dobro zastopane. Hkrati se v območje vračajo živalske vrste, ki jih ni bilo tu že desetletja in več. Prostor so ponovno zasedli volkovi, po vodotokih se vračata vidra in bober, pojavljati se je začel šakal. V območju ni prisotnih edino vrst, ki so vezane na kmetijsko krajino (poljske kure).

Ob dobri zastopanosti z živalskimi vrstami je GGO med najbolj obremenjenimi območji z različnimi prostočasnimi aktivnostmi. Bližina turističnih krajev (Bled, Bohinj, Kranjska Gora) ter številne naravne vrednote privabljajo množice, ki so s svojimi rekreativnimi dejavnostmi zavzele tudi najbolj odročne koticke. Pritiski na prostor so veliki, kar je povzročilo spremembo vedenjskih vzorcev pri številnih

živalskih vrstah. Določenih živalskih vrst praktično ni možno videti, saj se je njihova aktivnost omejila na temni del dneva. Posledično se to odraža tudi v lokalno povečanih stopnjah poškodovanosti gozdnega mladja in škodah na kmetijskih površinah. Pritiski obiskovalcev se odražajo tudi na stanju populacij živalskih vrst, še posebej tistih, ki v času paritve oz. gnezdenja ne prenašajo vznemirjenja (koconoge kure in ujede). Najbolj obremenjeni so specialisti z ozkimi ekološkimi nišami, ki se težje prilagodijo spremenjenim bivalnim in prehranskim razmeram.

Preglednica 4: Značilnosti divjadi in njihovih habitatov

Vrsta	Populacija		Življenjsko okolje	
	Prisotnost Vrste	Trend	Ocena	Opomba ¹
Divjad				
Srna	Pogosta	Stabilen	Pomanjkljivo	Nemir, promet
Navadni jelen	Pogosta	Naraščajoč	Pomanjkljivo	Nemir, skromna prehranska baza
Damjak	Ni prisotna	Stabilen	Ugodno	
Gams	Pogosta	Stabilen	Pomanjkljivo	Nemir, rekreacija, pašništvo
Alpski kozorog	Redka	Padajoč	Pomanjkljivo	Nemir, genska pestrost, bolezni
Muflon	Redka	Padajoč	Pomanjkljivo	Nemir, genska pestrost
Divji prašič	Redka	stabilen	Neugodno	Skromna prehranska baza
Šakal	Redka	Naraščajoč	Ugodno	
Lisica	Pogosta	Stabilen	Ugodno	
Jazbec	Redka	Stabilen	Ugodno	
Kuna zlatica	Redka	Stabilen	Ugodno	
Kuna belica	Pogosta	Stabilen	Ugodno	
Alpski svizec	Redka	Stabilen	Ugodno	
Pižmovka	Redka	Stabilen	Ugodno	
Poljski zajec	Pogosta	Stabilen	Pomanjkljivo	Intenzivna kmetijska raba
Nutrija	Ni prisotna	Naraščajoč	Ugodno	
Navadni polh	Pogosta	Stabilen	Ugodno	
Rakunasti pes	Ni prisotna	Stabilen	Ugodno	
Fazan	Ni prisotna	Padajoč	Neugodno	Intenzivna kmetijska raba
Poljska jerebica	Ni prisotna	Padajoč	Neugodno	Intenzivna kmetijska raba
Raca mlakarica	Pogosta	Stabilen	Ugodno	
Sraka	Pogosta	Stabilen	Ugodno	
Šoja	Pogosta	Stabilen	Ugodno	
Siva vrana	Pogosta	Naraščajoč	Ugodno	

Vrstna pestrost in številčna zastopanost živalskih vrst v območju je pomembna tudi z vidika ekološke povezljivosti. Območje predstavlja ključno povezavo med dinarskim (Balkan) in alpskim (masiv celotnih Alp) svetom in predstavlja evropsko pomemben koridor. Z izgradnjo avtocestnega križa se je ta pomen še okrepil. Avtocesta je na Gorenjskem praktično onemogočila prehod migratornih vrst (velike zveri, parkljasta divjad) v smeri jug-sever, zato se je večina prehodov omejila na predel, kjer se avtocestni križ konča (karavanški predor). Večina migracij poteka v smeri jugovzhod-

severozahod. Pomembno vlogo pri prehajanju imajo gozdni kompleksi Jelovice, Pokljuke in Mežakle, ki nudijo živalim ustrezno kritje in zmanjšujejo možnost konfliktov.

Od rastlinojede parkljaste divjadi najdemo v območju vse predstavnike. Številčno najmočnejše je zastopana srnjad, sledita jelenjad in gams. V območju so se oblikovale 4 kolonije muflonov, v visokogorju Julijcev je prisoten alpski kozorog. Na območju nižinskih gozdov je v skromnejši številčnosti prisoten divji prašič. Številne ogolele površine, ki so nastale po ujmah in gradacijah podlubnikov, so povečale količino razpoložljive hrane, grožnjo pa predstavlja povečan obisk v prostoru. Od male divjadi je zastopanih večina vrst z izjemo poljskih kur in nutrije. Habitati male divjadi se slabšajo zaradi izginjanja omejnikov, drevja, grmovja, obrečne drevnine, kar povzroča izgubo kritja in povečuje njihovo izpostavljenost. V območju najdemo vse tri predstavnike velikih zveri (rjavi medved, volk in ris). Njihova številčnost je v porastu, še posebej volkov, ki so že izoblikovali dva teritorialna tropa.

S številnimi predstavniki so v območju zastopane tudi sove in ujede. Njihove populacije so zaenkrat stabilne. Najbolj so ogrožene populacije gozdnih kur (divji petelin). Število aktivnih rastišč se zmanjšuje, predvsem rastišča na nižjih nadmorskih višinah so močno ogrožena. Populacija je najštevilčnejša na Pokljuki, Fužinskih planinah ter grebenu Karavank. Med pomembnejšimi predstavniki ptic najdemo številne duplarje, ki imajo po ujmah in gradacijah podlubnikov dobre pogoje za svoj obstoj. Območje je tudi pomemben življenjski prostor za vodne in obvodne ptice. Obe Savi s pritoki ter Blejsko in Bohinjsko jezero nudita številnim vrstam primeren habitat.

Podrobneje so vsebine upravljanja z divjadjo predstavljene v lovsko upravljavskem načrtu za Gorenjsko in Triglavsko LUO (2021-2030). GGO leži v pretežni meri v Gorenjskem LUO. GGO v celoti zajema ekološko enoto Karavanke zahod ter v večjem delu ekološko enoto Jelovica z obrobjem. Obe ekološki enoti sta z ocenami stanja, cilji ter usmeritvami v populacijah podrobneje predstavljeni v lovsko upravljavskem načrtu za Gorenjsko LUO. V večjem deležu je v GGO zastopano tudi lovišče LPN Triglav, katerega pa posebej obravnava Lovsko upravljavski načrt za Triglavsko LUO.

1.5 Družbeno-ekonomske razmere

1.5.1 Opis demografskih in socialnih razmer

V GGO ležijo občine Bled, Bohinj, Jesenice, Kranjska Gora, Radovljica, Žirovnica in Gorje. Na ravninskem delu je izoblikovano enotno, med seboj povezano urbanizirano območje. Okoli večjih urbanih središč (Jesenice, Radovljica, Bled, Lesce) se je oblikovalo obsežno urbanizirano podeželje, ki zajema pretežno dolinski in ravninski svet ob Savi. Večina naselij leži na obrobju dolin in na robu Blejsko – radovljiškega kota, medtem ko so visokogorske planote, če ne štejemo redkih zaselkov, neposeljene.

V območju biva 66.670 prebivalcev, oziroma 3,2 % vsega prebivalstva v Sloveniji. Po številu prebivalcev si občine v GGO sledijo: Jesenice (21.519 prebivalcev), Radovljica (19.034 prebivalcev), Bled (7.983 prebivalcev), Kranjska Gora (5.590 prebivalcev), Bohinj (5.360 prebivalcev), Žirovnica (4.425 prebivalcev) in Gorje (2.759 prebivalcev). Število prebivalcev po občinah v zadnjem desetletju le rahlo niha, na ravni GGO pa je konstantno. V mestih (Jesenice, Radovljica in Bled) živi 37 % vseh prebivalcev območja.

Povprečna gostota prebivalstva znaša 66 prebivalcev na km². Gostota poseljenosti se med občinami močno razlikuje in je največja v občini Jesenice, kjer znaša 284 prebivalcev na km², najmanjša pa je v občini Bohinj, kjer znaša 16 prebivalcev na km². Povprečna starost prebivalcev v območju znaša 45 let in je v zadnjem desetletju narasla za dobri dve leti. Staranje prebivalstva je značilno za vse občine. V povprečju najmlajše prebivalce ima občina Jesenice, kjer je povprečna starost 44 let, v povprečju najstarejši prebivalci pa živijo v občini Kranjska gora in so stari povprečno 48 let.

Stopnja delovne aktivnosti je od leta 2010 do leta 2019 narasla iz 58,3 % na 68,3 %, kar pa je znatno nižje od stopnje delovne aktivnosti v Sloveniji, ki znaša 76,4 %. Največja stopnja delovne aktivnosti je bila leta 2019 v občini Bohinj 70,7 %, najnižja pa v občini Gorje 66,3 % [8].

V kmetijstvu, gozdarstvu in ribištvu je v gorenjski regiji zaposlenih 6,1 % ljudi [9]. Glavna kmetijska dejavnost je živinoreja, dopolnjuje pa jo poljedelstvo s pridelavo krompirja, koruze in žit.

1.5.2 Lastništvo gozdov

V območju močno prevladuje zasebna lastniška struktura gozdov, saj imajo zasebni lastniki v lasti kar 84,3 % celotne površine gozdov v GGO. Državnih gozdov je 14,9 %, lokalne skupnosti pa imajo v lasti 0,8 % gozdov.

Preglednica 5: Površina gozdov GGO po oblikah lastništva

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	53.396	9.444	472	63.312
Delež (%)	84,3	14,9	0,8	100,0

Delež državnih gozdov v GGO se v zadnjih desetletjih hitro niža. Še dvajset let nazaj je znašal delež državnih gozdov v GGO 40,8 %, deset let nazaj je bilo državnih gozdov 19,4 %, leta 2020 pa je državnih gozdov le še 14,9 %. Upad deleža državnih gozdov je posledica denacionalizacije, ki še ni v celoti zaključena.

Največji zasebni lastnik na območju je Nadškofija Ljubljana. Med večjimi zasebnimi lastniki pa je tudi 35 agrarnih skupnosti.

Preglednica 6: Posestna sestava zasebnih gozdov

Velikost gozdne posesti	Sestava v %			
	Po številu posestnikov		Po gozdni površini	
	% v razredu	kumulativa (%)	% v razredu	kumulativa (%)
do 1 ha	51,5	51,5	1,6	1,6
1 do 5 ha	28,4	79,9	10,0	11,6
5 do 10 ha	9,7	89,6	9,9	21,6
10 do 30 ha	8,7	98,3	17,3	38,9
30 do 100 ha	1,6	99,9	9,7	48,6
nad 100 ha	0,1	100	51,4	100,0

Po številu prevladujejo lastniki z majhno gozdno posestjo. Lastnikov, ki imajo v lasti manj kot 1 ha gozda je 51,5 %, vendar ti lastniki gospodarijo z le 1,6 % zasebnih gozdov. Na drugi strani pa je lastnikov, ki imajo v lasti več kot 100 ha le 0,1 %, vendar ti gospodarijo z 51,4 % zasebnih gozdov.

Povprečna gozdna posest v GGO je v zadnjem desetletju narasla iz 3,69 ha na 8,40 ha. To je posledica postopka denacionalizacije s katerim se je povečala površina gozda največjemu zasebnemu lastniku.

V GGO je veliko število lastnikov, kar je vzrok za zelo pestre lastniške razmere, ki se kažejo predvsem v zelo različnih potrebah in zahtevah lastnikov do gozda in javne gozdarske službe. V tesni povezavi z velikostjo posesti sta tudi ekonomska odvisnost od gozda in nezainteresiranost lastnikov za gospodarjenje z gozdom. V GGO Bled le 4 % lastnikom gozd prinaša redni dohodek, 15 % lastnikom prinaša gozd dodaten vir zaslužka, 42 % lastnikov ima gozd za vir lesa za domačo porabo in kar 39 % lastnikom gozd ne predstavlja nobene ekonomske koristi. Dodatni zaviralni

dejavnik za gospodarjenje z gozdovi je solastništvo. V GGO je kar 22 % gozdnih parcel v solastništvu in pri solastništvu je interes za gospodarjenje z gozdom še manjši [10].

Povprečna starost lastnikov gozdov v GGO je 61 let. Skoraj polovica lastnikov je starejša od 65 let in le 8 % lastnikov je mlajših od 40 let. Po izobrazbi so si lastniki zelo različni – na eni strani imamo pripadnike starejših generacij brez formalne izobrazbe, ki niso vešč dialoga, na drugi strani pa visoko izobražene posameznike, ki zahtevajo ustrezno raven komunikacije in podrobnejšo predstavitev gozdarske doktrine [10].

1.5.3 Gozdarstvo in dejavnosti, povezane z gozdom in gozdnim prostorom

Ekonomski pomen gozdov je v zasebnih gozdovih slabo izkoriščen. Razloge je mogoče iskati v izredno težkih pogojih dela, sezonskem značaju dela, slabih cenah lesa in nezainteresiranosti lastnikov gozdov, ki izhaja iz razdrobljene gozdne posesti. Poleg tega so v območju dobro razvite druge gospodarske in turistične dejavnosti, kar je še dodaten razlog, da ljudje ne iščejo ekonomskih prihodkov v gozdarstvu.

V zadnjem desetletju se je povečalo število podjetij, ki izvajajo sečnjo in spravilo lesa, zaradi povečanega obsega sanitarnih del. Povečan obseg del je na eni strani povzročil višje cene sečnje in spravila lesa, na drugi strani pa je večji zaslužek podjetjem omogočil nakup novih delovnih strojev za bolj učinkovito delo. Kot posledica nastale situacije je opaziti povečan obseg strojne sečnje in spravila s traktorskimi prikolicami. Visoke koncentracije lesa na posameznih deloviščih (jedra podlubnikov) so povzročile tudi nove načine dela – v izogib izvajanju klasičnega gozdnega reda, izvajalska podjetja veje in vrhače s traktorskimi prikolicami izvažajo iz sestoja in jih za dodaten zaslužek prodajo za lesne sekance.

Glavna vloga gozdov v območju je proizvodnja lesa za trg, predvsem proizvodnja lesa iglavcev, ki ga v vedno večjih količinah izvažamo v sosednje države. To dejstvo potrjuje podatek o letnem izvozu okroglega lesa s celotnega področja države, ki znaša zadnja leta med 2.500.000 in 3.000.000 m³ lesa na leto, kar znaša skoraj polovico letnega možnega poseka v Sloveniji. Razloge za povečan izvoz lahko iščemo v prostem pretoku surovin v območju Evropske unije ter boljših odkupnih cenah lesa na tujem trgu, ki so posledica bolj razvite lesnopredelovalne industrije.

Primarna lesna proizvodna je v GGO slabo razvita. Edini večji žagarski obrat se nahaja v Bohinjski Bistrici, v podjetju Lip Bohinj. Poleg omenjenega žagarskega obrata se v območju nahaja še nekaj manjših žag, ki so v lasti samostojnih podjetnikov in nosilcev dopolnilne dejavnosti, kar jasno kaže na neuravnoteženost med potencialom gozdov in gozdno proizvodnjo na eni strani ter primarno lesno proizvodno na drugi.

Poseben, tudi tržni, problem predstavljajo naravne ujme (vetrolomi, snegolomi, žled) ter v zadnjem desetletju še posebno večletna gradacije smrekovega lubadarja, ki povzročajo izrazito nihanje ponudbe lesa, tako v količinskem kot kvalitetnem elementu. Izrazita časovno hitro spreminjajoča ponudba lesa iglavcev pa povzroča tudi logistične probleme transporta lesa, skladiščnih prostorov in predvsem nihanja cen. Pri listavcih se večina lesa uporabi za namene ogrevanja, saj je kvaliteta na splošno slaba. Pri kvalitetnih drevesih pa lastniki gozdov le-te ne prepoznajo, oziroma ne izkoristijo njihovega večjega ekonomskega potenciala, saj je povpraševanje po kvalitetni hlodovini listavcev v območju in širši okolici manjše. Nekaj pozitivnih premikov v smeri boljše ekonomske izkoriščenosti kvalitetnega lesa, predvsem najvrednejših sortimentov listavcev, so povzročile letne dražbe vrednejših sortimentov.

Turizem je dobro razvit, saj so v območju kar tri večja turistična središča: Bled, Kranjska Gora in Bohinj. Gozdovi so za turizem dodana vrednost. Tujci z veseljem obišejo gozdove, saj v nekaterih državah prost dostop do gozdov ni omogočen. Poleg turistov pa gozdni prostor obiskujejo tudi rekreativci iz cele države, ki jih je zaradi popularizacije pohodništva, gorskega kolesarjenja, teka na smučeh in turnega smučanja vsako leto več.

1.5.4 Stanje in organiziranost gozdarske dejavnosti v prostoru

V GGO javno gozdarsko službo opravlja Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Bled. V okviru območne enote so organizirane štiri krajevne enote s skupno 21 revirji.

Največje gozdarsko podjetje v območju je Gozdno gospodarstvo Bled. Je tudi edino podjetje v območju, ki opravlja vso gozdarsko dejavnost in je v lasti največjega zasebnega lastnika gozdov v GGO, Nadškofije Ljubljana. Na območju GGO je registriranih 112 izvajalcev sečnje in spravila lesa. Med njimi so tri podjetja, ki izvajajo spravilo z žičnim žerjavom in štiri podjetja, ki izvajajo strojno sečnjo in spravilo lesa [11].

Na območju delujeta dve društvi lastnikov gozdov: Društvo lastnikov gozdov Zgornje Gorenjske in Društvo lastnikov gozdov Gorenjske. Med lastniki gozdov prevladujejo lastniki z majhno in razdrobljeno gozdno posestjo, ki za združevanje niso zainteresirani, saj jim posest ne prinaša ekonomskih koristi. Na območju deluje tudi nekaj kmetijsko gozdarskih zadrug, ki lastnikom ponujajo predvsem odkup in prevoz lesa. Člani zadrug pa so predvsem kmetje, ki se primarno ukvarjajo z živinorejo. Najbolj aktivno združenje na območju je Strojni krožek Bled, ki združuje izvajalce in lastnike gozdov, organizira izobraževanja in ekskurzije ter omogoča medsebojno povezovanje.

Opremljenost in usposobljenost lastnikov gozdov sta se v zadnjih desetletjih izboljšali predvsem zaradi vloženega dela na ZGS, ki nudi lastnikom gozdov izobraževanja in usposabljanja. V zadnjem desetletju je ZGS organiziral tečaje, predavanja in demonstracije iz naslednjih tematik: usposabljanje za varno delo z motorno žago, za delo s kolesnim traktorjem pri spravilu lesa, varno delo v primeru ujm, traktorsko prikolico in znanje gojenja ter varstva gozdov. Udeleženci izobraževanj so bili večinoma mlajši posestniki ali bodoči prevzemniki kmetij, ki dela v gozdu opravljajo sami, predvsem pa jim to delo predstavlja pomemben dopolnilni vir zaslužka na kmetiji. Lastniki, ki ne opravljajo gozdarskih del sami in lastniki, ki niso ekonomsko odvisni od gozda, se ne udeležujejo organiziranih seminarjev.

Zavod za gozdove Slovenije nudi pomoč pri izpolnjevanju vlog in pridobivanju subvencij PRP za nakup moderne in varnejše tehnologije za sečnjo in spravilo lesa. Slednje je tudi močno vplivalo na modernizacijo strojne opreme nekaterih lastnikov. Predvsem večji kmetje so opremljeni s traktorskim vitlom za spravilo lesa kot priključek h kmetijskemu kolesniku. Imajo tudi motorno žago in opravijo posek ter traktorsko spravilo v svojem gozdu sami. Kjer pa pogoji ne omogočajo traktorskega spravila, dela opravijo podjetja, ki so primerno usposobljena in opremljena s strojno opremo. Močno se je izboljšala tudi osebna varovalna oprema.

Usposobljenost lastnikov in modernizacija pri tehnologijah pozitivno vpliva na varnost dela pri sečnji in spravilu lesa. V zadnjem desetletju se je kljub povečanemu obsegu količin posekanega drevja pri delu v gozdu zgodilo 33 nesreč, od tega 3 smrtni.

1.6 Razmere za gospodarjenje z gozdovi

1.6.1 Raba prostora, površina gozdov in gozdnatost

Glede na rabo tal predstavljajo gozdovi največji delež in sicer 70,0 %. Kmetijske površine predstavljajo 14,3 % in ostala zemljišča 15,7 %. Med kmetijskimi zemljišči prevladujejo travniške površine (80,1 %), delež njiv, vrtov in trajnih nasadov je nizek. Te zemljiške kulture omogočajo predvsem živinorejo.

Gozdnatost je nad slovenskim povprečjem. Velik je tudi delež nerodovitnega sveta, k čemur največ prispevajo površine nad gozdno mejo v visokogorju. Na drugi strani pa je zelo malo intenzivno obdelanih površin.

V preteklem desetletju je prišlo le do malenkostnih sprememb v strukturi zemljiških kultur, kar kaže na stabilnejšo usmeritev glede rabe prostora. Kmetijska raba se opušča predvsem v strmih predelih, kjer strojna obdelava ni možna. Delež kmetijskih površin se je v skupnem zmanjšal za 0,5 %. Delež njiv in vrtov, trajnih nasadov in drugih kmetijskih površin je nekoliko višji, travniških površin pa nižji.

Glede na podatke rabe tal v spodnji preglednici, se je delež gozdov v zadnjem desetletju zmanjšal za 0,4 %.

Po podatkih gozdnogospodarskih načrtov gozdnogospodarskih enot znaša površina gozdov v območju 63.312 ha, gozdnatost je 62,3 %. Površina gozdnega prostora je 79.060 ha. Po občinah je površina gozdov in gozdnatost sledeča: Gorje 8.687 ha (74,8 %), Bled 4.781 ha (66,1 %), Jesenice 4.846 ha (64,0 %), Bohinj 21.194 ha (63,5 %), Radovljica 7.114 ha (60,0 %), Kranjska Gora 14.578 ha (56,8 %) in Žirovnica 2.111 ha (49,7 %). V dveh največjih občinah leži več kot polovica vseh gozdov v območju, v občini Bohinj 33,5 %, v občini Kranjska Gora pa 23,0 %.

Preglednica 7: Struktura zemljiških kultur [12] [13]

Skupina dejanske rabe	Šifra dejanske rabe*	Površina			
		ha		%	
		2009	2020	2009	2020
Njive in vrtovi	1100, 1180, 1190	822	915	0,8	0,9
Trajni nasadi	1211, 1221, 1222	435	488	0,4	0,5
Travniške površine	1300, 1321, 1800	12.678	11.605	12,5	11,4
Druge kmetijske površine	1410, 1420, 1500, 1600	1.029	1.486	1,0	1,5
Gozd	2000	71.547	71.130	70,4	70,0
Ostala zemljišča	3000, 4100, 4210, 4220, 5000, 6000, 7000	15.064	15.941	14,8	15,7

*šifre dejanske rabe so povzete po interpretacijskem ključu rabe tal (http://rkg.gov.si/GERK/documents/RABA_IntKljuc_20131009.pdf)

Preglednica 8: Spremembe lastništva gozdov v obdobju 1970-2020

Leto	Zasebni gozdovi	Oblike lastništva (ha)		Skupaj (ha)
		Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	
1970	24.422	28.865		53.287
1980	25.195	30.353		55.548
1990	25.994	32.086		58.080
2000	38.849	27.537	1.112	67.498
2010	51.247	12.537	858	64.642
2020	53.396	9.444	472	63.312

Do leta 1990 je večanje površine gozdov predvsem posledica zaraščanja kmetijskih površin. Velik skok v površini gozdov v letu 2000 je odraz vključitve rušja in drugega rastja na zgornji gozdni meji na podlagi Zakona o gozdovih [14] in Pravilnika [15], deloma pa še vedno tudi zaradi zaraščanja kmetijskih površin. V letu 2010 se je rušje in drugo rastje ponovno izključilo iz gozdnih površin, zato se je takrat površina gozdov ponovno znižala. Površina gozdov se je v primerjavi s prejšnjim desetletjem zmanjšala za 1.330 ha.

Spremembe v lastniški strukturi so posledica denacionalizacije, ki se je začela v 90-ih letih prejšnjega stoletja z vračanjem državnih gozdov denacionalizacijskim upravičencem. Največji upravičenec na blejskem območju je Nadškofija Ljubljana. Prej državni (družbeni) gozdovi so postopoma prehajali v zasebno lastništvo, s čimer se je delež zasebnih gozdov krepil. Postopki denacionalizacije so skoraj zaključeni, zato v prihodnje večjih sprememb v lastniški strukturi gozdov ne pričakujemo.

Preglednica 9: Krajinski tipi, njihova površina, delež in gozdnatost

Krajinski tip	Površina (ha)	%	Površina gozda (ha)	Gozdnatost (%)
Gorska gozdnata krajina	31.950	31,4	11.891	37,2
Gozdna krajina	44.068	43,4	41.318	93,8

Gozdnata krajina	10.658	10,5	7.162	67,2
Kmetijska in primestna krajina	14.904	14,7	2.941	19,7
Skupaj	101.580	100,0	63.312	62,3

Gorska gozdnata krajina: Obsega območje v gorskem in subalpinskem pasu ter površine nad zgornjo gozdno mejo. Krajina ima izrazit naravovarstveni pomen. Poleg varovalne ima krajina še poudarjeno funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti (divji petelin, ruševac, gams, svizec), ter turistično in rekreacijsko funkcijo v obliki koridorjev ob planinskih poteh. Krajina predstavlja skoraj tretjino območja.

Gozdna krajina: Je na prvem mestu po površini, saj se nahaja na kar 43,4 %. Tu je tudi največja gozdnatost. Obsega gorski in podgorski vegetacijski pas. Glavnino predstavljajo planote Jelovica, Pokljuka in Mežakla ter Karavanke. To so naši najvrednejši gozdovi. Prisotne so vse funkcije, predvsem pa je poudarjena lesnoproizvodna.

Gozdnata krajina: Obsega območje v nižinskem, gričevnatem in podgorskem fitogeografskem pasu na desetini območja. Krajino sestavlja mozaik gozdov, travnikov in njiv. Tu so tudi stalne poselitve z vasmimi in naselji. Delež gozda je manjši kot v gozdni krajini. Funkcioniranje krajine je ugodno. Večji kmetje imajo vidnejše dohodka iz gozda. Gozd je naravni in varovalni element krajine.

Kmetijska in primestna krajina: Je območje s kmetijskimi in funkcionalnimi površinami z umetno rodovitnostjo tal. Delež gozda je najmanjši. V krajini ima poseben pomen posamezno drevje, majhne zaplate gozda in koridorji, ki jih povezujejo. Pomembne so z vidika ohranjanja biotske raznovrstnosti, regeneracije razgozdane krajine, nenazadnje pa tudi z estetskega vidika. Krajina ima ekološke funkcije poudarjene le mestoma.

Preglednica 10: Kategorije gozdov in njihova struktura po oblikah lastništva

Kategorije gozdov	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Večnamenski gozdovi	23.996	3.349	260	27.604
GPN, ukrepi so dovoljeni	14.175	2.947	51	17.172
GPN, ukrepi niso dovoljeni	585	476	0	1.061
Varovalni gozdovi	14.641	2.672	161	17.474
Skupaj vsi gozdovi	53.396	9.444	472	63.312

V območju prevladujejo večnamenski gozdovi (43,6 %). Za območje je značilen velik delež varovalnih gozdov (27,6 %), ki pokrivajo obsežna območja na zgornji gozdni meji in strma, izpostavljena pobočja. GPN, ukrepi so dovoljeni je 27,1 %, to so predvsem gozdovi v Triglavskem narodnem parku. Gozdni rezervati Savica – Ukanc, Mala Pišnica in Vršič so uvrščeni v kategorijo GPN, ukrepi niso dovoljeni in predstavljajo 1,7 % gozdov. Glede na prejšnji ureditveni načrt ostaja struktura kategorij gozdov skoraj nespremenjena. Malenkost se je povečal delež večnamenskih gozdov in GPN, ukrepi so dovoljeni, zmanjšal pa delež gozdnih rezervatov in varovalnih gozdov.

Karta kategorij gozdov (Karta J – v poglavju 12)

1.6.2 Ureditvena členitev gozdnogospodarskega območja

Meje GGO so bile določene z Odlokom o določitvi GGO v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 31/03, 44/03 – popr. in 25/19). Do manjših popravkov je prišlo le na meji z Avstrijo in kranjskim GGO. V območju so štiri krajevne enote: Bohinj, Pokljuka, Jesenice in Radovljica, ki se nadalje delijo na 21 revirjev.

S prvim območnim načrtom 1971-1980 je bilo oblikovanih 11 gospodarskih enot (namesto 7 dotedanjih). Razlog je bil v lažji organizaciji gozdnoureditvenih del ter organizacijskih in proizvodnih vidikih [16]. Gospodarske enote so bile oblikovane na družbene in zasebne. Lastništvo je pri

oblikovanju enot igralo pomembno vlogo vse do leta 2001. Leta 1981 je območje prav tako razdeljeno na 11 enot, ki so še vedno lastniško oblikovane, poimenovanje večinoma ostaja do danes [17]. Leta 1991 se enoti Jesenice zahod in Jesenice preoblikujeta v tri GGE: Kranjska gora, Jesenice in Žirovnica. Enota Fužinske planine, ki je obsegala le 511 ha se priključi enoti Bohinj [18]. S tem načrtom so se enote dokončno oblikovale in poimenoval. Razen teritorialne zaokrožitve enot z območnim načrtom 2001-2010, ko se je zasebne parcele znotraj družbenih kompleksov priključilo dotični GGE [1] ostajajo meje GGE nespremenjene.

GGO sestavlja 11 GGE, ki so bile dokončno oblikovane z načrtom 2001-2010 in skladno s Pravilnikom [15], potekajo po mejah katastrskih občin, oziroma naravnih mejah. Le dve enoti sestavljajo teritorialno ločeni deli, in sicer GGE Mežakla in GGE Notranji Bohinj.

Gozdovi so razdeljeni na 895 oddelkov in 2.086 odsekov. Zaradi specifične lastniške strukture se odseki prav tako razmejujejo glede na parcelne meje in kjer je to mogoče, tudi glede na naravne meje.

Oblikovanih je 14 območnih RGR. V primerjavi s prejšnjim načrtom je ukinjen RGR Gozdovi zelenega pasu, ki za oblikovanje nima ustrezne pravne podlage. Odseki tega razreda so priključili drugim RGR po kriteriju skupin rastišč. V okviru varovalnih gozdov je oblikovan dodaten RGR – Gozdovi v prvem varstvenem območju TNP. Osnova za oblikovanje tega razreda je Zakon o TNP. Bivša RGR Subalpinska smrekovja in RGR Smrekovja mrzasišč sta zaradi podobnosti združena v en RGR Subalpinska smrekovja in smrekovja mrzasišč.

RGR 030 Gradnova belogabrovja (1.103 ha, 1,7 %)

Gričevnato-podgorski gozdovi na obrežjih reke Save s pritoki. Prevladujoč GRT je predalpsko gradnovo belogabrovje. Zaradi bližine naselij in dostopnosti se je gozd ohranil predvsem na razpršenih površinah, ki so za kmetijstvo manj primerne. Najbolj so poudarjene hidrološka, rekreacijska in funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti. Gozdove ogroža urbanizacija in drugi posegi v gozdni prostor. Lesna zaloga in izkoriščenost rastiščnega potenciala sta nizka. Negovanost sestojev je slaba. Delež listavcev v lesni zalogi se krepi.

RGR 050 Podgorska bukovja (2.146 ha, 3,4 %)

Zajema gozdove na vznožjih Mežakle, Jelovice in Pokljuke ter nižje vzpetine na ravnini. Prevladujoč GRT je predalpsko podgorsko bukovje. Gozdovi ležijo v bližini naselij, zato ima podobno vlogo kot RGR 030. Najbolj so poudarjene rekreacijska, hidrološka, estetska funkcija in funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti. V preteklosti so bili gozdovi prizadeti zaradi ujm (veter, sneg, žled) in gradacije podlubnikov. Lesna zaloga in prirastek sta nizka. Delež listavcev v lesni zalogi se krepi. Večinoma dobre sestojne zasnove so slabo negovane.

RGR 070 Alpska bukovja (15.546 ha, 24,6 %)

Gorsko-zgornjegorski gozdovi na pobočjih Pokljuke, Jelovice, Mežakle, Bohinjskih gora in Zgornjesavske doline. Prevladuje GRT alpsko bukovje s črnim telohom. Izkoriščenost proizvodnega potenciala rastišč je dobra. Delež smreke in jelke se znižuje, krepi se delež buke in plemenitih listavcev. Iglavci imajo v povprečju dobro kvaliteto, kvaliteta listavcev pa je slaba zaradi slabe negovanosti sestojev. Pri iglavcih prevladuje srednje debelo in debelo drevje, pri listavcih pa tanko drevje. Naravno pomlajevanje za vse ciljne drevesne vrste je ugodno, izjema so prisojna pobočja Karavank. Gozdove ogrožajo naravne ujme (žled) in podlubniki.

RGR 074 Zgornjegorska bukovja (1.039 ha, 1,6 %)

Gorsko-zgornjegorski gozdovi ob vršnem grebenu Jelovice in Mežakle, Begunjščice in Dobrče v nadmorski višini okrog 1.400 m. Prevladujoč GRT je predalpsko zgornjegorsko bukovje. Gozdovi imajo poudarjen varovalni značaj. S prometnicami so slabo odprti. Ekstenzivnost gospodarjenja se odraža v velikem deležu starega drevja in visoki lesni zalogi ter posledično visokem prirastku. Prevladuje debelo drevje. Prevelik delež smreke se le počasi znižuje. Travnna ruša in debel sloj kislega opada ovirata naravno pomlajevanje.

RGR 080 Gorska bukovja na silikatnih kamninah (3.172 ha, 5,0 %)

Podgorsko-gorski in gorsko-zgornjegorski gozdovi na Pernikih, Borštu, v Grofiji ter od Kamne Gorice do Poljšice na kisli in mešani matični podlagi. Značilna GRT sta kisloljubno gorsko-zgornjegorsko

bukovje z belkasto bekico in kisloljubno bukovje z rebrenjačo. Zaradi bližine kmetijske krajine in naselij so bili gozdovi na položnejših legah izkrčeni. Posledice vetroloma, ki jih je prizadel leta 1984: manjša lesna zaloga, velik delež drogovnjakov in mlajših debeljakov. Sestoji dobro priraščajo in se odlično naravno pomlajujejo. Razširjeno je nabiranje gozdnih sadežev. Negovanost je slaba.

RGR 081 Zgornjegorska bukovja na silikatnih kamninah (2.576 ha, 4,1 %)

Obsega gozdove na pobočjih Karavank od Tromeje do Javorniškega Rovta na nadmorski višini 1.000 – 1.200 m. Prevladujoč GRT kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje. Porašča zmerno do strma pobočja na erodibilni podlagi, ki so preprejena z izrazitimi hudourniški jarki. Zaradi velikopovršinskih sečenj v preteklosti so nastali čisti smrekovi sestoji, ki danes prevladujejo. Delež smreke se počasi zmanjšuje, delež buke in plemenitih listavcev pa raste. Visoka lesna zaloga je odraz velikega deleža debeljakov. Tudi prirastek je visok. Naravno pomlajevanje ovira debel sloj surovega humusa.

RGR 090 Predalpska jelova bukovja (11.544 ha, 18,2 %)

Največje sklenjene površine so na planotah Jelovice, Pokljuke in Mežakle v gorsko-zgornjegorskem višinskem pasu. Glede na relativno visoko proizvodno zmogljivost rastišč, veliko površino, dobro odprtost s prometnicami in tradicijo v načrtnem gospodarjenju, sodi razred med gospodarsko najpomembnejše v območju. Prevladuje GRT predalpsko jelovo bukovje. Izkoriščenost rastiščnega potenciala je dobra. Zaradi močnega pospeševanja smreke v preteklosti so gozdovi zasmrečeni, njen delež le počasi pada. Gozdovi se dobro naravno pomlajujejo. Ogrožajo jih naravne ujme (veter, sneg) in podlubniki. Problematično je tudi obgrizenje divjadi in gozdna paša. V tem razredu je največ rastišč divjega petelina.

RGR 093 Predalpska jelova bukovja na boljših tleh (1.175 ha, 1,9 %)

Nahaja se na obrobju Pokljuke in na Jelovici. Sodi med manjše, a gospodarsko pomembne razrede v območju. Predstavlja naša najboljša rastišča. Prevladujoč GRT je predalpsko jelovo bukovje. Lesna zaloga in prirastek sta med najvišjimi v območju. Pospeševanje smreke v preteklosti ima za posledico močno zasmrečenost sestojev. Sestoji se dobro naravno pomlajujejo z vsemi ciljnim drevesnimi vrstami, a predvsem jelko in javor ogroža divjad. Problemi pri pomlajevanju nastopijo zlasti ob vetrolomih, ko se pojavijo večje nepomlajene površine.

RGR 110 Toploljubna bukovja (2.513 ha, 4,0 %)

Gozdovi na strmih pobočjih v dolini Radovne ter prisojna pobočja Pokljuke, Mežakle, Karavank in Dobrče v nadmorskih višinah 700 – 900 m. Prevladujoč GRT je predalpsko – alpsko toplotoljubno bukovje in toplotoljubne variante alpskega bukovja. Zaradi velikih nagibov je zelo poudarjena varovalna funkcija, pomembna je tudi hidrološka funkcija. Gozdovi so s prometnicami slabo odprti, intenzivnost gospodarjenja je majhna. Zaradi ekstenzivnega gospodarjenja je drevesna sestava ohranjena. Lesne zaloge so nizke, prevladuje tanko drevje. Višina lesne zaloge in prirastek sta za ta rastišča ugodna.

RGR 140 Bazoljubna rdečeborovja (761 ha, 1,2 %)

Zajema gozdove v Tabrah, ob Hladniku ter na naplavinah tik ob Savi Dolinki in Savi Bohinjki. Najmanjši razred v območju. Več kot polovica površin ima nagib nad 46 %, zato je varovalna funkcija močno poudarjena. Značilni GRT so obrežno rdečeborovje, jugovzhodno alpsko bazoljubno rdečeborovje in predalpsko smrekovje na morenah in pobočnih gruščih. Zaradi bližine naselij je močnejše izražena rekreacijska funkcija. Nizka proizvodna sposobnost rastišča se kljub ekstenzivnosti gospodarjenja odraža v nizki lesni zalogi in prirastku.

RGR 150 Subalpinska smrekovja in smrekovja mrazišč (3.083 ha, 4,9 %)

Gorsko-zgornjegorska smrekovja na Pokljuki, priključeni so še posamezni oddelki na Martinčku. Prevladujoča GRT sta smrekovje s trikrpim bičnikom in smrekovje s smrečnim resnikom. Smrekov les je odlične kvalitete. Izkoriščenost rastiščnega potenciala je dobra. Dolge proizvodne dobe pogojujejo velik delež debeljakov. Pomlajevanje je zadovoljivo in zahteva dolge pomladitvene dobe. V pretežnem delu razreda prihaja do križanja interesov številnih uporabnikov prostora (naravovarstvo, turizem, rekreacija, nabiranje gozdnih sadežev, biatlonski center, vadbeni center slovenske vojske, vikendaštvo), zaradi česar je potrebno stalno usklajevanje. Ogrožajo jih predvsem vetrolomi. Problematična je tudi paša domače živine v gozdovih.

RGR 200 Varovalni gozdovi (10.822 ha, 17,1 %)

Prevladujejo zgornjegorsko-podvisokogorski gozdovi in gozdovi na erodibilnih področjih Julijskih Alp in Karavank. V nižinah poraščajo ekstremne lege ob rekah in strme skalne predele. Med GRT prevladujeta alpsko bukovje s črnim telohom in alpsko ruševje v obliki z macesnom. V nižinah na ekstremnih legah varovalne gozdove gradijo predvsem termofilni listavci, bor in smreka. Poleg varovalne funkcije so poudarjene še rekreacijska, estetska in funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti. Stabilnost gozdov se ponekod na strmih, erodibilnih pobočjih zaradi odsotnosti ukrepov slabša.

RGR 210 Gozdni rezervati (1.035 ha, 1,6 %)

Predstavljajo jih gozdni rezervati: Savica – Ukanc, Mala Pišnica in Vršič. Nahajajo se v pasu varovalnih gozdov. Večina jih leži v nadmorski višini nad 1.000 m na strmih pobočjih z nagibi med 30 in 50 stopinj. V razredu so večinoma združbe, ki se v območju pojavljajo v varovalnih gozdovih na ekstremnih legah. Od gospodarsko pomembnih združb je v tipičnih ekoloških razmerah prisotna le združba planinskega smrekovja na karbonatni podlagi v dolini Lopučnice. Združba alpskega bukova s črnim telohom je sicer dobro zastopana, vendar se pojavlja v ekstremnih legah na zgornji gozdni meji večinoma v obliki z macesnom in rušjem. Lesna zaloga je kljub ugodni debelinski strukturi skromna.

RGR 260 Gozdovi v prvem varstvenem območju TNP (6.796 ha, 10,7 %)

Podlaga za oblikovanje razreda je Zakon (JB7). To so gozdovi v Planici, Tamarju, Krnici, na Vršiču, na pobočjih dolin Vrata, Krma in Kot, v Fužinskih planinah, Dolini Triglavskih jezer in na Komni. Ležijo na strmih pobočjih v najvišjih nadmorskih višinah v območju. Varovalni gozdovi predstavljajo 98,6 % vseh gozdov. Med GRT prevladujeta alpsko bukovje s črnim telohom in alpsko ruševje v obliki z macesnom. Lesna zaloga in prirastek sta nizka. V lesni zalogi je delež macesna najvišji med vsemi RGR in presega 10 %.

Karta rastiščnogojitvenih razredov (Karta I v poglavju 12).

1.6.3 Odprtost gozdov in razmere za pridobivanje lesa

Trenutno je v Evidenci gozdnih cest, ki jo vodi ZGS vključenih 814 km gozdnih cest, kar predstavlja gostoto 18 m/ha. Glede na lastništvo ni bistvenih razlik med državnimi in zasebnimi gozdovi. Pomembna je tudi gostota javnih cest, ki so primerne za gozdno proizvodnjo, ki znaša 9 m/ha. Upoštevali smo tudi ceste, ki le potencialno omogočajo racionalno uporabo v gozdarske namene. To je v praksi zaradi dolgotrajnih in zapletenih postopkov pogosto težko izvedljivo. Nekatere od teh so bile zgrajene kot gozdne ceste, a so bile kasneje preategorizirane v javne, ker odpirajo vasi in zaselke v predelih, odmaknjenih od glavnih prometnic. Nekatere so pomembne kot turistične ceste. Del teh cest pa zaradi zahtevnih postopkov ni bil prenesen med javne ceste. Gostota vseh cest (gozdnih in javnih) v območju je 27 m/ha. Skupna dolžina gozdnih cest se je v primerjavi s preteklim desetletjem povečala za 7 km. Spremembe so predvsem zaradi novogradenj (3 nove gozdne ceste v skupni dolžini 5 km), natančnejšega zajema podatkov ob vrisu tras gozdnih cest v skladu s slojem LIDAR, usklajevanja katastra gozdnih cest z občinskimi cestami. Usklajevanja so se zaključila z vsemi občinami.

Preglednica 11: Odprtost gozdov GGO s cestami

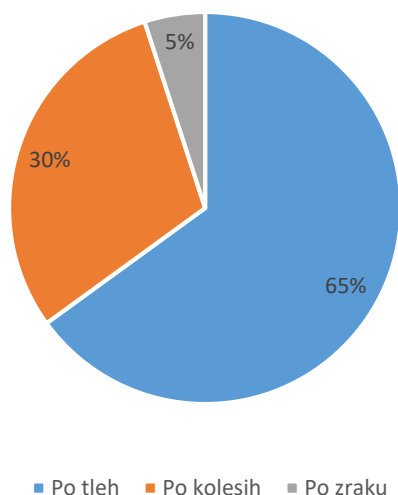
Dolžine cest (km)		Državni gozdovi	Zasebni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
A	Gozdne ceste (GC)	118	695	2	814
B	Protipožarne preseke 1. kategorija (PP1)	0	0	0	0
C	Produktivne dolžine GC	118	695	2	814

Dolžine cest (km)		Državni gozdovi	Zasebni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
D	Produktivne dolžine PP1	0	0	0	0
E	Skupne dolžine GC in PP1	118	695	2	814
F	Skupne produktivne dolžine GC in PP1	118	694	2	814
G	Dolžine javnih cest, primernih za gozdno proizvodnjo	24	363	2	389
H	Dolžine vseh cest (E+G)	142	1.058	3	1.204
I	Skupaj produktivne dolžine (F+G)	142	1.058	3	1.203
J	Gostota produktivnih GC in PP1 v m/ha (F/pov)	18,7	18,3	3,5	18,1
K	Gostota vseh produktivnih cest v m/ha (I/pov)	22,6	27,8	6,7	26,9
L	Gostota vseh gozdnih cest in PP1 v m/ha (E/pov)	22,6	27,8	6,7	26,9
M	Gostota vseh cest v m/ha (H/pov)	22,6	27,8	6,7	26,9

(Kjer ni PP1, so vrstice, ki jih zahtevajo, prazne; za izračun gostote uporabimo površino večnamenskega gozda in GPN, ukrepi so dovoljeni)

Preglednica 12: SPR – Razmere za sečnjo in spravilo

Način sečnje	Površina v ha	%
Klasično	35.776	80
Strojno	9.000	20
Način spravila	Površina v ha	%
Po tleh	29.076	65
Po kolesih	13.300	30
Po zraku	2.400	5

Slika 1: Odprtost gozdov glede na način spravila lesa

Skupna potencialna odprtost je s 27 m/ha glede na zahtevne pogoje zadovoljiva. Seveda pa gostota gozdnih cest ni enakomerna po celotnem območju.

V območju je evidentiranih 562 ha gozdov, ki so zaprti po Uredbi o pristojbini za vzdrževanje gozdnih cest [19] (Orlov rovt in Zaprete, obe lokaciji v KE Jesenice). V območju pa je še veliko predelov, ki s cestami niso optimalno odprti. Tako je v območju še 107 gozdnih predelov večjih kot 30 ha, ki niso

optimalno odprti in je v njih potrebno načrtovati gozdne ceste. Ta delno zaprta območja obsegajo 10.067 ha gozdov. Glavni predeli, ki z vidika gozdnih cest v območju niso optimalno odprti so: Uskovnica, Goli vrh, Tolsti Vrh, Beblarica, Jamarski vrh.

Razmere za pridobivanje lesa v območju so zelo raznolike, od ravninskih predelov ob Savi, ki se dvigajo preko posameznih planot, do strmega alpskega sveta. Kljub temu kamnina večinoma omogoča izgradnjo vlak, brez nevarnosti da bi s tem sprožili erozijske procese. Zato je kar 95 % gospodarskih gozdov primernih za spravilo s traktorji (spravilo po tleh, spravilo po kolesih). Zaradi strmih predelov se še vedno delno uporabljajo tudi ožji goseničarji. Primerno odprto je 32 %, pomanjkljivo 38 %, nezadostno pa 30 % površin. Primerno so odprta predvsem: pretežni del Jelovice in Notranjega Bohinja v KE Bohinj, Pokljuka, del Mežakle in Bleda v KE Pokljuka, Savske jame, Podmežakla, Belca v KE Jesenice, ravninski del med Savo in pobočjem Jelovice, del pobočja Jelovice v KE Radovljica. V območju pa so še posamezna zaokrožena področja, predvsem v zasebnih gozdovih, ki so predvsem zaradi strmega, skalovitega ali pa erodibilnega jarkastega reliefa praktično brez gozdnih vlak (v Liscu, Šumijevka, del Spodnje bohinjske doline in del Gorjuš v KE Bohinj; Hrastnik, Zaprete, Rateče, Ajdna in Bidgovec v KE Jesenice; Zatrnik in Srednja Radovna v KE Pokljuka; Krpe, Pleče in Gnilno v KE Radovljica). V teh območjih so zgrajene le posamezne vlake in ceste, kar trenutno omogoča le kombinirano, oziroma ročno spravilo. Žičnega spravila je v območju 5 %, vendar je to določeno kot večinsko spravilo za cel odsek, je pa še precej odsekov, kjer se žično spravilo uporablja v manjšem deležu. Predvsem na terenih z nagibom nad 45 % bo še večji poudarek na žičnem spravilu (Podluknja, Šumijevka, Sopat, Blatni graben, pod Bitenjsko planino, Rovtarica in Martinček v KE Bohinj; Tromeja, Macesnovec in Belca v KE Jesenice; Lom, južna pobočja Mežakle in Krištane v KE Pokljuka; Planinca, Dobrča, Prevala in pobočje Jelovice v KE Radovljica). Povečuje se uporaba modernih žičnih žerjavov tudi za redčenja.

Danes je v območju evidentiranih 3.895 km gozdnih vlak, povprečna odprtost je 87 m/ha. Predvsem zaradi intenzivnejšega gospodarjenja v preteklosti, je odprtost boljša v državnih gozdovih. Povprečna pravilna razdalja znaša 395 m. V preteklem desetletju je bilo zgrajenih 314 km gozdnih vlak.

Traktorske polprikolice so se do sedaj uporabljale predvsem ob izvedbi strojne sečnje, ter ob daljših pravilnih razdaljah na vlakah z ustreznimi tehničnimi elementi (strmina, širina, nosilnost), na naslednjih območjih: Goreljek, Zajamniki in Podjelje v KE Bohinj; Mežakla v KE Pokljuka; Savske jame, Podmežakla in Kot v KE Jesenice; Dobrča in Begunščica v KE Radovljica.

Strojna sečnja se je do sedaj izvajala predvsem na naslednjih območjih: Jelovica in vzhodni del Notranjega Bohinja v KE Bohinj, Pokljuka in Perniki v KE Pokljuka. Velika večina strojne sečnje se je izvajala ob sanitarnih sečnjah (sanacija vetrolomov, snegolomov in lubadark). Glavni omejitvi za izvedbo strojne sečnje sta ustrezna nosilnost tal (preprečevanje degradacije tal, časovne omejitve, kot so delo samo v razmerah zmrznjenih tal, itd.) in primerna stabilnost gozdnih sestojev (ustrezno vitkostno razmerje, predvsem mlajših sestojev, da se zagotovi ustrezna mehanska stabilnost sestojev tudi po sečnji). Ocenjujemo, da je območje, kjer je strojna sečnja potencialno najugodnejši način sečnje, v GGO okoli 20 %. Obstajajo pa še različne kombinacije sodobnih tehnologij sečnje in spravila (strojna sečnja – ročna sečnja, strojna sečnja – spravilo s traktorjem, ročna sečnja – spravilo s forvarderjem, žičnično spravilo s procesorsko glavo in ročna sečnja ...), ki niso zajete v oceno površine za strojno sečnjo in na podlagi katerih bi bile površine, primerne za izvedbo strojne sečnje, dejansko večje. Možnosti in omejitve za izvedbo strojne sečnje se bolj natančno opredelijo na nižjih ravneh načrtovanja (GGE, gojitveni načrt), dejanski načini sečnje pa se za konkretne objekte določijo pred izvedbo skupne izbire dreves za posek.

2 OPIS STANJA IN RAZVOJA GOZDOV

2.1 Lesna zaloga gozdov

Povprečna lesna zaloga v območju po podatkih gozdnogospodarskih načrtov GGE znaša 337 m³/ha, od tega je 71,5 % iglavcev in 28,5 % listavcev. Varovalni gozdovi, skupaj z GPN, ukrepi niso dovoljeni, imajo povprečno lesno zalogo 223 m³/ha, medtem ko imajo večnamenski gozdovi skupaj z GPN, ukrepi so dovoljeni, povprečno lesno zalogo 384 m³/ha. Glede na izračun lesne zaloge po bilančni metodi je na dan 31.12.2020 skupna lesna zaloga gozdov v GGO ocenjena na 351 m³/ha.

V državnih gozdovih je lesna zaloga za 13 % večja od povprečne lesne zaloge v GGO, z nekoliko večjim deležem iglavcev, medtem ko je v gozdovih lokalnih skupnosti lesna zaloga za 21 % manjša, z nekoliko večjim deležem listavcev od povprečja. Največja lesna zaloga 534 m³/ha je izmerjena v dveh RGR (093 - Predalpska jelova bukovja na boljših in 150 – Subalpinska smrekovja in smrekovja mrzisišč), najmanjša 211 m³/ha pa v RGR 260 – Gozdovi v prvem varstvenem območju TNP.

Preglednica 13: Lesna zaloga gozdov (v m³/ha) po oblikah lastništva

Podatki po gozdnogospodarskih načrtih GGE				Skupaj	Ocena na dan 31.12.2020*
	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti		
Iglavci	231	298	158	241	245
Listavci	99	82	107	96	106
Skupaj	330	380	265	337	351

*Ocena je izdelana na podlagi bilančne metode in korekcije s podatki Nacionalne gozdne inventure (2018)

Lesna zaloga v GGO zadnjih 50 let stalno narašča. Od leta 1970 se je povečala za 50,6 % (iglavcev za 37,0 %, listavcev pa za 100,2 %). Skupna lesna zaloga je v preteklosti naraščala zaradi načrtne akumulacije prirastka, v delih GGO s slabšo odprtostjo gozdov in razdrobljeno gozdno posestjo pa tudi dodatno na račun slabše realizacije načrtovanih posekov. Akumulacija lesne zaloge je ugotovljena še v varovalnih gozdovih, kjer je intenzivnost gospodarjenja zelo majhna in v gozdovih prvega varstvenega območja TNP ter gozdnih rezervatih, kjer možni posek ni načrtovan.

V zadnjem desetletju je lesna zaloga GGO narasla za 8 %, ob tem pa je potrebno poudariti, da v načrtu prikazani podatki izhajajo iz podatkov GGE, ki so v povprečju stari 5 let. Glede na obsežne sanitarne sečnje v GGO po letu 2015 je predvsem v GGE Bled, Jelovica, Notranji Bohinj, Bohinj in Mežakla, evidentiran posek močno presegele prirastek. Ocenjujemo, da je v GGO dosežena kulminacija povprečne lesne zaloge, kar bodo verjetno potrdile že naslednje meritve na SVP, ki se v teh GGE izvajajo v letih od 2020 do 2024.

Preglednica 14: Sprememba lesna zaloga gozdov (v m³/ha)

Leto	Iglavci	Listavci	Skupaj
1970	176	48	224
1980	179	51	230
1990	185	52	237
2000	181	65	246
2010	225	87	312
2020	241	96	337

2.2 Drevesna sestava

V GGO prevladujejo iglavci z 71,5 % deležem in kar 86,6 % lesne zaloge iglavcev predstavlja smreka. Tudi v skupni lesni zalogi ima največji delež smreka (62,4 %), sledi bukev (23,9 %), vse ostale drevesne vrste skupaj predstavljajo le 13,7 % lesne zaloge. V lesni zalogi listavcev ima bukev kar 83,8 % delež. V državnih gozdovih je delež iglavcev še nekoliko večji (78,4 %), medtem ko je najnižji v gozdovih lokalnih skupnosti (59,6 %).

Preglednica 15: Drevesna sestava gozdov po oblikah lastništva

	Zasebni gozdovi		Državni gozdovi		Gozdovi lokalnih skupnosti		Skupaj	
	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%
Smreka	200	60,9	269	70,7	131	49,9	209	62,4
Jelka	15	4,5	17	4,5	10	3,6	15	4,5
Macesen	5	1,5	3	0,8	8	3,1	5	1,4
Bori	11	3,3	9	2,4	8	3,0	11	3,2
Ostali iglavci	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Bukev	83	25,0	70	18,5	81	30,5	81	23,9
Hrast	2	0,5	1	0,3	5	1,8	2	0,5
Plemeniti list.	7	2,2	6	1,5	9	3,5	7	2,1
Ostali trdi list	5	1,4	3	0,8	8	2,9	5	1,3
Mehki list.	2	0,7	2	0,5	5	1,7	2	0,7
Iglavci	231	70,2	298	78,4	157	59,6	241	71,5
Listavci	99	29,8	82	21,6	108	40,4	96	28,5
Skupaj	330	100,0	380	100,0	265	100,0	337	100,0

Med RGR prevladujejo bukovja, vendar ima v vseh rastiščnogojitvenih razredih smreka največji delež v lesni zalogi. V RGR 150 - Subalpinska smrekovja in smrekovja mrazišč je delež smreke največji 98,3 %. Drugo mesto po zastopanosti drevesnih vrst ima bukev, z izjemami: RGR 140 - Bazoljubna rdečeborovja, kjer je druga najpogostejša vrsta rdeči bor z deležem 28,8 %, RGR 093 - Predalpska jelova bukovja na boljših tleh in RGR 150 - Subalpinska smrekovja in smrekovja mrazišč, kjer je nekaj več jelke in macesna.

Različna drevesna sestava je predvsem posledica razlik v rastiščnih razmerah in preteklem gospodarjenju, ki je pospeševalo smreko. V GGO prevladujejo rastišča bukovih gozdov, delež smreke pa je bil v preteklosti močno povečan s sadnjo zaradi ekonomske vrednosti. Deleži drevesnih vrst se skozi daljše časovno obdobje niso bistveno spreminjali, v zadnjem času pa je v podatkih že opazen trend zmanjševanja deleža smreke in večanje deleža bukve in plemenitih listavcev. Pričakovano je, da se bo delež smreke v lesni zalogi zniževal tudi v bodoče, saj je glavna usmeritev rastiščno prilagojena drevesna sestava.

Pospešek proti bolj naravni drevesni sestavi je dodala zadnja velika gradacija podlubnikov. Kaže se tudi, da smreka ni prilagojena na klimatske spremembe, ki se dogajajo v zadnjem času, saj so v vse pogostejših naravnih ujmah najbolj poškodovani smrekovi sestoji.

Preglednica 16: Spremembe drevesne sestave gozdov v obdobju 1970-2020 (v % od LZ)

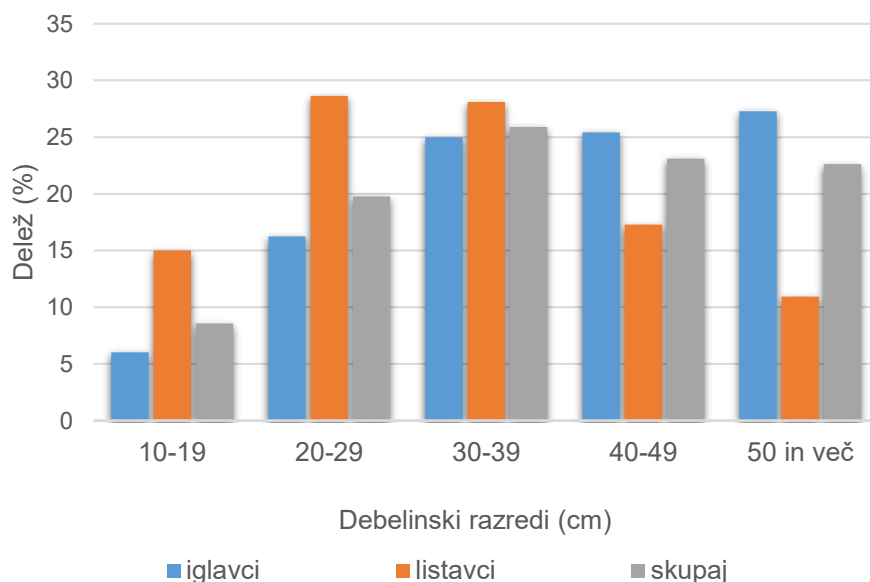
Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi igl.	Bukev	Hrast	Plem. list.	Dr. tr. list	Meh. List
1970	66	8	1	4	0	19			2	
1980	68,7	6,8		4	0	17,6			2,9	
1990	66,6	5,7	1,9	3,7	0,1	20,1	0,4	0,5	0,9	0,2
2000	64,3	4,4	1,4	3,5	0,0	22,5	0,5	1,5	1,2	0,8
2010	63,3	4,1	1,4	3,3	0,0	23,5	0,5	1,8	1,4	0,7
2020	62,4	4,5	1,4	3,2	0,0	23,9	0,5	2,1	1,4	0,7

2.3 Debelinska struktura gozdov

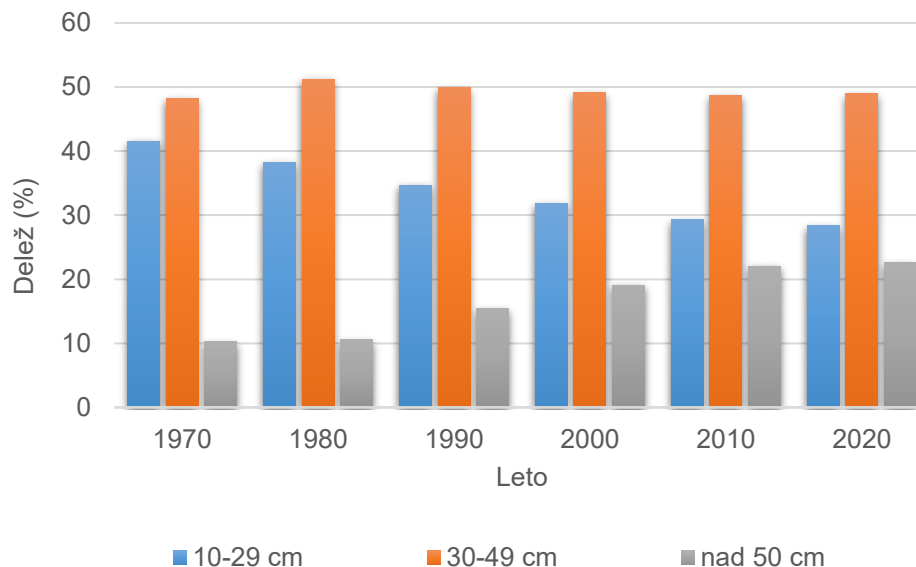
Porazdelitev skupne lesne zaloge po debelinskih razredih je levo asimetrična. Levo asimetričnost povzroča porazdelitev lesne zaloge iglavcev, kjer je kar 52,7 % vse lesne zaloge v debelinskih razredih s premerom nad 40 cm, kar 27,3 % lesne zaloge iglavcev je debelejšje od 50 cm. Leva asimetričnost porazdelitve lesne zaloge je značilna za vse drevesne vrste med iglavci. Pri listavcih je porazdelitev lesne zaloge ravno obratna, desno asimetrična. Predvsem mehki listavci in drugi trdi listavci imajo preko 30 % vse lesne zaloge v prvem debelinskem razredu.

Preglednica 17: Lesna zaloga gozdov GGO in njena sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v m ³ /ha)					Skupaj	
	10-19 cm	20-29 cm	30-39 cm	40-49 cm	50 cm in več	m ³ /ha	%
Smreka	12,6	34,4	51,8	53,0	58,5	209	62,4
Jelka	1,3	2,6	3,6	3,8	3,9	15	4,5
Macesen	0,3	1,0	1,7	1,2	0,7	5	1,4
Bori	0,3	1,2	3,2	3,3	2,7	11	3,2
Ostali iglavci	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0	0,0
Bukev	11,1	22,7	23,0	14,7	9,1	81	23,9
Hrast	0,1	0,3	0,4	0,3	0,4	2	0,5
Plemeniti list.	1,1	2,2	2,3	0,9	0,7	7	2,1
Ostali trdi list.	1,4	1,5	0,9	0,5	0,2	5	1,3
Mehki list.	0,7	0,8	0,4	0,2	0,1	2	0,7
Iglavci	14,5	39,2	60,3	61,3	65,8	241	71,5
Listavci	14,4	27,5	27,0	16,6	10,5	96	28,5
Skupaj	28,9	66,7	87,3	77,9	76,3	337	100,0

Slika 3: Debelinska zgradba gozdov, ločeno na iglavce, listavce in skupaj

Slika 4: Spremembe debelinske strukture gozdov v obdobju 1970-2020

Za analizo dinamike sprememb debelinske strukture gozdov imamo na voljo podatke po razširjenih debelinskih razredih od leta 1970. Kot je razvidno iz spodnjega grafa je opazen močan trend postopnega povečevanja deleža debelega drevja na račun drobnega. Leta 1970 je znašal delež drobnih dreves 41,5 %, delež debelih pa 10,3 %. Do leta 2020 se je delež drobnih dreves zmanjšal za 31,8 %, delež debelih dreves pa je zrasel za 120,7 %. Delež dreves v srednjem razširjenem debelinskem razredu pa se skozi čas bistveno ne spreminja.

Debelinska struktura je rezultat rastiščnih razmer in načina gospodarjenja. Najbolj levo asimetrične porazdelitve so v RGR subalpinska smrekovja in smrekovja mrazišč, zgornjegorska bukovja, zgornjegorska bukovja na silikatnih kamninah, toploljubna bukovja in predalpska jelova bukovja. Najdebelejše drevje je prisotno predvsem na zaprtih ali težko dostopnih območjih v Karavankah, drugi večji vir debelih dreves pa so pomlajenci na Pokljuki, kjer se v zadnjih desetletjih odlaša z zaključkom obnove zaradi visokega deleža sanitarnih sečenj (podlubniki, vetrolomi), ki vsiljujejo obnovo v optimalni razvojni fazi, brez prehoda preko razvojne faze pomlajencev.

2.4 Prirastek

Tekoči letni prirastek v območju znaša 6,4 m³/ha, od tega je 70,3 % prirastek iglavcev. Prirastek iglavcev je v primerjavi z deležem v lesni zalogi za 1,2 % nižji, prirastek listavcev pa toliko višji. Glede na lastništvo najboljše priraščajo gozdovi v državni lasti, najslabše pa gozdovi v lasti lokalnih skupnosti.

Preglednica 18: Letni prirastek gozdov po oblikah lastništva

	Zasebni gozdovi	Oblike lastništva (m ³ /ha)		Skupaj
		Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	
Iglavci	4,4	5,4	3,2	4,5
Listavci	2,0	1,5	2,4	1,9
Skupaj	6,4	6,9	5,6	6,4

Procent priraščanja glede na lesno zalogo je najvišji pri iglavcih v drugem in tretjem debelinskem razredu, pri listavcih pa je najvišji v prvem in drugem debelinskem razredu.

Preglednica 19: Letni prirastek gozdov in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	10-19 cm	20-29 cm	30-39 cm	40-49 cm	50 cm in več	m ³ /ha	%
Iglavci	0,7	1,1	1,2	0,9	0,7	4,5	70,3
Listavci	0,5	0,6	0,4	0,2	0,1	1,9	29,7
Skupaj	1,2	1,7	1,6	1,1	0,8	6,4	100,0

Skozi daljše časovno obdobje je očitno stalno naraščanje prirastka. Izjemoma nižji prirastek v letu 2000 je zaradi rušja uvrščenega v gozdne površine računske narave. Prirastek se je v zadnjih 50 letih povečal kar za 30,6 %.

Preglednica 20: Sprememba letnega prirastka gozdov (v m³/ha)

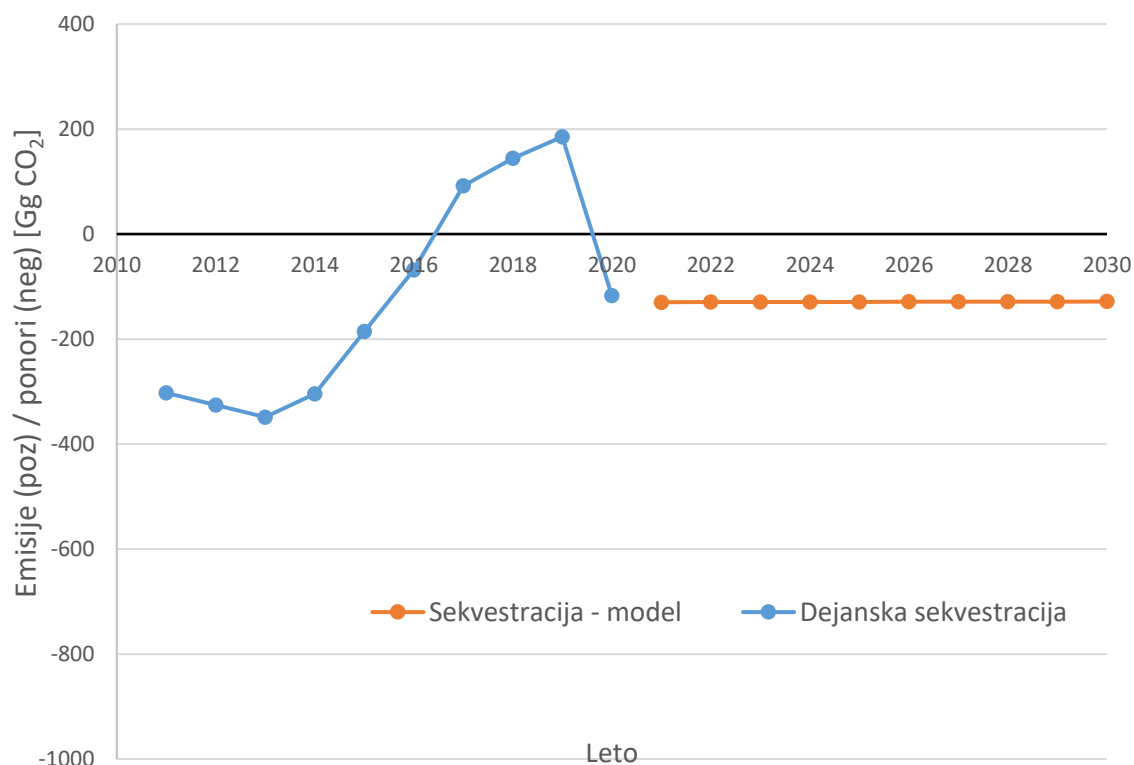
Leto	Iglavci	Listavci	Skupaj
1970	4,1	0,8	4,9
1980	4,4	0,9	5,3
1990	4,1	1,2	5,3
2000	3,5	1,4	4,9
2010	4,4	1,9	6,3
2020	4,5	1,9	6,4

Glede na rastiščno gojitvene razrede so velike razlike v priraščanju gozdov. Tako imajo zelo visoke prirastke naslednji RGR: Predalpska jelova bukovja na boljših tleh (11,2 m³/ha), Zgornjegorska bukovja na silikatnih kamninah (9,5 m³/ha), Subalpinska smrekovja in smrekovja mrazišč (9 m³/ha), Predalpska jelova bukovja (8,8 m³/ha), Zgornjegorska bukovja (8,8 m³/ha), Gradnova belogabrovja (8,1 m³/ha). Najnižji prirastki pa so v naslednjih RGR: Bazoljubna rdečeborovja (4,9 m³/h), Varovalni gozdovi (3,3 m³/h), Gozdni rezervati (3,2 m³/h) in Gozdovi v prvem varstvenem območju TNP (3,0 m³/ha).

2.5 Ponori ogljika

Ponori ogljika so za preteklo desetletje izračunani na podlagi podatkov o lesni zalogi na dan 31.12.2010 za vse gozdove v območju in letnega bilančnega izračuna na podlagi odstotka priraščanja ter realiziranega poseka. Ocena ponorov ogljika za obdobje 2021-2030 je izdelana na podlagi ocene lesne zaloge za leto 2020, odstotek priraščanja izračunan iz podatkov načrtov GGE za leto 2020 in načrtovanega možnega poseka za obdobje 2021-2030.

Gozdovi v GGO Bled so bili v obdobju 2011-2020 vir ponorov ogljika, in sicer je znašala povprečna letna vrednost ponorov 123 Gg CO₂. V obdobju 2011-2016 je bila povprečna letne vrednosti ponorov 256 Gg CO₂, od leta 2017 dalje pa, predvsem zaradi povečanega sanitarnega poseka, so gozdovi postali vir emisije ogljika v okolje, z letom 2020 pa se je trend spet obrnil in gozdovi so spet postali ponor ogljika.

Slika 5: Ponori ogljika za obdobje 2011-2030

3 PRESOJA GOSPODARJENJA IN OPREDELITEV TEMELJNIH PROBLEMOV

3.1 Presoja izvedbe načrtovanih ukrepov v preteklem obdobju

3.1.1 Posek

Skupni posek v območju je bil realizirani v višini 121,9 % načrtovanega možnega poseka. Posek iglavcev je dosegel 152,8 % načrtovanih količin. Realizacija sečnje listavcev je močno zaostala in predstavlja le 36,1 % načrtovanega. Izrazito nadpovprečni posek je evidentiran po letu 2015, ko smo priča seriji izrednih dogodkov v blejskih gozdovih (žledolom leta 2014, ki mu je sledila gradacija podlubnikov, vetrolomi, snegolomi). Prekoračitev načrtovanega poseka je posledica sanacije ujm in napada podlubnikov. Sanitarne sečnje predstavljajo 78,8 % poseka. Skupna realizacija načrtovanega poseka je bila presežena v polovici RGR. V teh RGR je zaradi prevelikega deleža smreke odmik od naravne drevesne sestave največji.

Od leta 1971 do 2010 je bilo v desetletju posekano med 1.658.000 m³ in 1.955.000 m³ z izjemo desetletja 1991-2000, ko je posek znašal le 1.196.300 m³. Posek v zadnjem desetletju v višini 3.533.033 m³ predstavlja daleč najvišji posek v GGO.

Načrtovan posek je bil močno presežen v zasebnih gozdovih, skupna realizacija predstavlja 141,4 %. Posek iglavcev je dosegel skoraj dvakratne načrtovane količine (185,4 %), posek listavcev pa kljub boljši realizaciji v primerjavi z ostalimi lastništvu le 38,7 % načrtovanega. V državnih gozdovih je bila realizirana le dobra polovica načrtovanih količin, v gozdovih lokalnih skupnosti pa 40,0 %. Nižja realizacija v državnih gozdovih je na eni strani posledica znižanja možnega poseka v gozdovih na Martinčku ob spremembi GGN GGE Jelovica, slabše realizacije v raztresenih parcelah in dejstva, da je načrtovan posek določen glede na izvorno lastništvo leta 2011, realizacija pa na dejansko lastništvo. V zadnjem desetletju se je površina državnih gozdov predvsem zaradi denacionalizacije zmanjšala za 3.093 ha.

Ob izredno visokem deležu sanitarnih sečenj predstavljajo redčenja samo 4,3 % vseh sečenj. Izpad redčenj že drugo desetletje zapored je dolgoročno zelo neugoden. Ob pričakovani slabši sortimentaciji imajo nenegovani letvenjaki in drogovnjaki tudi slabšo stojnost. V primeru kasnejših (zamujenih) večjih intenzitet redčenj je tveganje za snegolome izredno veliko.

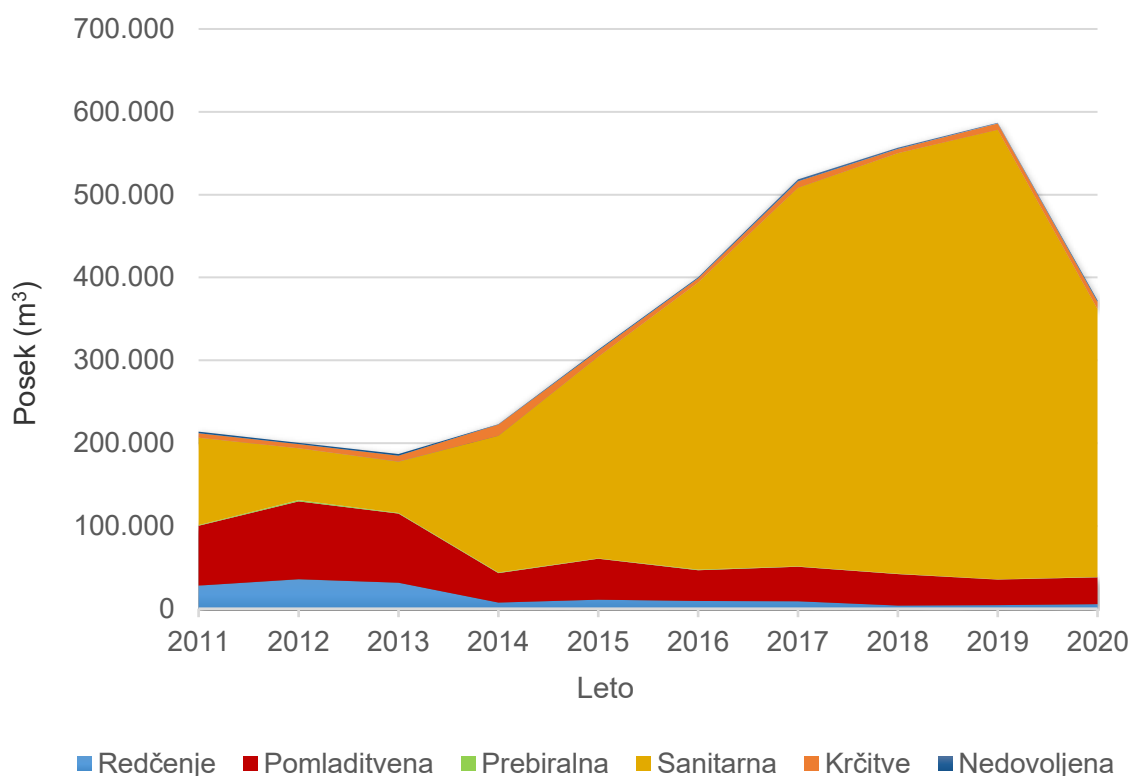
Tudi delež načrtnega pomladitvenega poseka je nizek in predstavlja 14,6 % sečenj. Velik delež sanitarnih sečenj je pomenil vsiljeno obnovo brez ustrezne nasemenitve in nege mladja s pomočjo matičnega sestoja.

Slaba izvedba redčenj in pomladitvenega poseka se odražata tudi v debelinski strukturi poseka. Polovico poseka predstavlja razširjeni razred B, dobro tretjino razred C in le 14,1 % razred A. Podobno strukturo poseka izkazujejo zasebni gozdovi, medtem ko je v državnih gozdovih delež tako razreda A kot C višji, delež razreda B pa nižji.

Preglednica 21: Primerjava poseka z načrtovanim možnim posekom

Lastništvo		Načrtovani posek*	Realizirani posek	Indeks	Realizir. posek	Povprečno drevo	Delež poseka po razširjenih debelinskih razredih		
		m ³	m ³	%	m ³ /ha	m ³	A	B	C
Državni gozdovi	Iglavci	534.385	316.339	59,2	33,5	0,98	18,1	42,1	39,8
	Listavci	83.785	15.028	17,9	1,6	0,45	38,3	44,8	16,9
	Skupaj	618.170	331.367	53,6	35,1	0,93	19,0	42,2	38,8
Zasebni gozdovi	Iglavci	1.580.650	2.929.956	185,4	54,9	1,25	12,0	50,9	37,1
	Listavci	677.544	262.199	38,7	4,9	0,56	31,7	51,9	16,4
	Skupaj	2.258.194	3.192.155	141,4	59,8	1,14	13,6	51,0	35,4
Gozdovi lokalnih skupnosti	Iglavci	14.532	8.689	60,0	18,4	0,98	17,6	52,8	29,6
	Listavci	8.104	822	10,0	1,7	0,32	56,5	37,7	5,8
	Skupaj	22.636	9.511	40,0	20,2	0,83	21,0	51,4	27,6
Skupaj	Iglavci	2.129.567	3.254.984	152,8	51,4	1,22	12,6	50,1	37,3
	Listavci	769.433	278.049	36,1	4,4	0,55	32,1	51,5	16,4
	Skupaj	2.899.000	3.533.033	121,9	55,8	1,11	14,1	50,2	35,7

Površina državnih gozdov se je zmanjšala, površina zasebnih pa povečala

Slika 6: Dinamika sečnje po letih

Preglednica 22: Posek po skupinah vrst poseka in oblikah lastništva

		Negovalni posek			Sanitarni vzroki poseka ²	Krčitve in posek za gozdno infrastrukturo	Nedovoljeni posek	% od LZ	% od P
		Redčenje	Pomladitveni ¹	Prebiralni					
Iglavci	m ³	114.933	420.581	4.144	2.649.320	55.746	10.261	21,3	113,1
	%	3,5	12,9	0,1	81,4	1,7	0,3		
Listavci	m ³	30.005	94.734	1.549	131.377	16.741	3.642	4,6	23,2
	%	10,8	34,1	0,6	47,2	6,0	1,3		
Skupaj	m ³	144.938	515.315	5.692	2.780.697	72.487	13.903	16,5	86,6
	%	4,1	14,6	0,2	78,7	2,1	0,4		
Državni gozdovi									
Iglavci	m ³	97.031	357.219	3.762	2.417.746	44.408	9.790	23,7	124,3
	%	3,3	12,2	0,1	82,5	1,5	0,3		
Listavci	m ³	28.320	90.601	1.463	123.543	14.799	3.473	5,0	25,1
	%	10,8	34,6	0,6	47,1	5,6	1,3		
Skupaj	m ³	125.351	447.819	5.225	2.541.289	59.207	13.264	18,1	93,8
	%	3,9	14,0	0,2	79,6	1,9	0,4		
Zasebni gozdovi									
Iglavci	m ³	17.775	63.048	382	223.801	11.148	185	11,2	62,6
	%	5,6	19,9	0,1	70,7	3,5	0,1		
Listavci	m ³	1.635	4.063	69	7.365	1.805	90	1,9	10,6
	%	10,9	27,0	0,5	49,0	12,0	0,6		
Skupaj	m ³	19.410	67.111	451	231.166	12.954	275	9,2	51,2
	%	5,9	20,3	0,1	69,8	3,9	0,1		
Gozdovi lokalnih skupnosti									
Iglavci	m ³	127	314	0	7.773	190	285	11,6	58,1
	%	1,5	3,6	0,0	89,5	2,2	3,3		
Listavci	m ³	50	70	16	469	136	79	1,6	7,4
	%	6,1	8,6	2,0	57,1	16,6	9,7		
Skupaj	m ³	177	385	16	8.242	326	364	7,6	36,4
	%	1,9	4,0	0,2	86,7	3,4	3,8		

¹Tudi posek na panj in posek za umetno obnovo (opomba: razmerja se prikažejo v tekstu v % od celotnega pomladitvenega poseka)

²Združuje posek zaradi sanitarnih vzrokov v okviru varstveno-sanacijskih sečenj ter rednih negovalnih sečenj

Površina državnih gozdov se je zmanjšala, zasebnih pa povečala

3.1.2 Gojitvena, varstvena in druga dela

Izvedba vlaganj v gozdove je bila v preteklem desetletju v primerjavi z načrti oziroma na realizacijo v razdobju 2001-2010 zelo slaba.

Glavni problemi pomanjkljivega izvajanja gojenja gozdov so:

- neugodno stanje na področju lastništva gozdov, opisano v poglavju 1.5.2.- Lastništvo gozdov
- nezainteresiranost lastnikov za dolgoročna vlaganja z visokim tveganjem
- pomanjkljiva znanja za izvedbo svobodnih tehnik gojenja in nege gozdov
- preobremenjenost gozdnih delavcev s sanacijo slučajnih sečenj

Ugotavljamo, da je realizacija načrtovanih količin obnove kar ustrezna. Hkrati pa je potrebno poudariti, da je bilo 80 % sadnje izvedene kot sanacija ujm v dveh zadnjih letih, ko se je s strani

MKGP potrdilo območja sanacije podlubnikov. Letni obseg obnove s sadnjo je močno nihal – najmanjša količina sadnje je bila 2014 – le 6 ha, največja pa s pomočjo evropskih sredstev in velikega truda velikih lastnikov gozdov 2020 – 56 ha. Struktura drevesnih vrst za sadnjo je bila znatno bolj sonaravna, kot v preteklem desetletju: sadik smreke je bilo 50 %, sadik bukve in plemenitih listavcev pa 37 %. Zaradi pomanjkanja sadik macesna je bilo le-tega posajeno manj, kot bi bilo potrebno. V letih 2019 in 2020 smo prvič izvajali sanacijsko sadnjo s kontejnerskimi sadikami.

Slaba izvedba nege je najbolj zaskrbljujoča, saj s tem strokovno in fizično zahtevnim ukrepom oblikujemo stabilne sonaravne kvalitetne sestoje. Pomanjkanje nege je bilo prisotno v vseh lastništvih – največji % realizacije je bil v državnih gozdovih (50 %). Tudi pri negi je letni obseg močno nihal: najmanj nege je bilo izvedene leta 2014: 49 ha, največ pa 2011 – kar 508 ha. Pred žledolomom 2014 se je uspešno izvajala strategija močnejših redčenj v letvenjaki, kjer požagan les še ostaja v sestojih, V prvih treh letih so izvedene nege letvenjakov obsegale kar 40 % vse izvedene nege. V zadnjih treh letih (2018-2020) pa izrazito prevladujejo obžetve - obsegajo 60 % vseh negovalnih del. Pri izvedbi nege drogovenjakov je problem izvedba del preko vegetacijske dobe. Druga težava je velika želja po strojni izvedbi, ki posledično pomeni visoko intenziteto ukrepanja. V primeru šopaste rasti in sestojev s previsokim vitkostnim razmerjem to ni strokovno sprejemljivo.

Obseg izvedenih varstvenih del je odvisen od varstvene situacije gozdov, obsega sadenj, ki zahtevajo varstvo pred divjadjo in potrebe po protierozijskih ukrepih. V realizaciji varstva tako prednjači zaščita pred divjadjo: 515 ha premazov vršičkov, 25.600 sadik zaščitenih s tulci in postavitve 11 km ograj. Pri zatiranju lubadarja je poleg lovnihi nastav in drobljenja sečnih ostankov pomembno delo tudi postavitve lovnihi pasti (1.420 dnin).

Nega habitatov je delo, ki poteka brez večjih motenj, saj večino del s soglasjem lastnikov izvajajo lovske družine. Najpogostejši deli sta vsakoletno vzdrževanje travnikov v gozdnem prostoru in vzdrževanje grmišč. S sredstvi gozdnega sklada sta bila za 20 let zakupljena gozdna habitata dveh ogroženih živalskih vrst.

Preglednica 23: OGD - Opravljena gojitvena, varstvena dela in dela za nego habitatov v GGO

Vrsta del	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Državni gozdovi				
Obnova	ha	42	33	0,8
Nega	ha	1.681	760	0,5
Varstvo	dni	1.701	468	0,3
Nega habitatov	dni	119	17	0,1
Zasebni gozdovi				
Obnova	ha	324	272	0,8
Nega	ha	3.728	1.089	0,3
Varstvo	dni	7.563	3.386	0,4
Nega habitatov	dni	1.328	1.292	1,0
Gozdovi lokalnih skupnosti				
Obnova	ha	2	4	2,0
Nega	ha	34	6	0,2
Varstvo	dni	34	16	0,5
Nega habitatov	dni	0	14	0,0
SKUPAJ				
Obnova	ha	369	309	0,8
Nega	ha	5.443	1.855	0,3
Varstvo	dni	9.298	3.871	0,4
Nega habitatov	dni	1.447	1.324	0,9

Podatki o načrtovanih ukrepih se nanašajo na lastništvo, kot je bilo v času izdelave preteklega gozdnogospodarskega načrta, podatki o realizaciji pa na lastništvo, kot je upoštevano v tem gozdnogospodarskem načrtu.

V preglednici prikazujemo evidenco izvedenih del za obnovo, nego in varstvo gozdov ter del za vzdrževanje življenjskega prostora prostoživečih živali oziroma za nego habitatov. Ukrepi za nego habitatov, ki ne predstavljajo stroška (puščanje biomase v gozdu, naravni razvoj biotopov), so prikazani v preglednici Izvedeni dodatni ukrepi za nego habitatov.

Preglednica 24: Izvedeni dodatni ukrepi za nego habitatov

Ukrep	Zasebni gozd	Državni gozd	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Naravni razvoj biotopov (ha)	15,2	0	0	15,2
Ohranjanje biotopov – sečnja in nega (ha)	0,5	0	0	0,5
Puščanje stoječe biomase v gozdu (m ³)	68	0	0	68

* ni podatka

Prikazani ukrepi so se v preteklem desetletju izvajali v omejenem obsegu. Ukrepi niso bili pospeševani, saj je v območju dovolj površin, ki so prepuščene naravnemu razvoju. V GGO imamo kar 277 odsekov, kjer v zadnjem desetletju ni bilo izvedenega poseka, kar pomeni da so bili ti gozdovi dejansko prepuščeni naravnemu razvoju. V skupnem smo naravnemu razvoju prepustili 15 ha gozdov in sicer 4 ha v coni močvirskega krešiča ter 11 ha v coni triprstega detla.

Ukrep nege habitatov se je izvajal zgolj v simboličnem obsegu na površini 0,5 ha. Dejansko bi bil evidentiran obseg lahko tudi večji, saj so nekateri ostali ukrepi kot npr. vzdrževanje pasišč in grmišč po vsebini zelo blizu negi habitatov, a so zavedeni pod nazivi drugih ukrepov.

Po evidencah je bilo za izboljšanje habitatov duplarjev puščeno naravnemu razvoju tudi nekaj dreves. Glede na to, da so bili v gozdovi v GGO močno prizadeti po podlubnikih, je v celotnem območju najti številne zamujene, neposekane lubadarke, ki več kot učinkovito, po naravni poti, nadomeščajo navedeni ukrep.

Ukrepi nege habitatov so se izvajali zgolj v zasebnih gozdovih.

3.1.3 Gradnja in vzdrževanje gozdnih prometnic

Načrt za prejšnje ureditveno obdobje je predvidel gradnjo 15 km gozdnih cest, vendar je že napovedal, da bo zaradi razmer in pogojev težko uresničljiv. Zgrajene so bile 3 nove gozdne ceste v skupni dolžini 5 km. 2 gozdni cesti sta bili zgrajeni v državnih gozdovih na Martinčku in sta omogočili intenzivnejše gospodarjenje s strojno sečnjo in uporabo modernih žičnih žerjavov na do sedaj slabše odprtih predelih. Gozdna cesta zgrajena v zasebnih gozdovih, je odprla do sedaj z gozdnimi cestami neodprto območje nad Kupljenikom na pobočju Jelovice. Sečnja se je na tem področju povečala, omogočena pa je bila tudi hitrejša sanacija ob ujmah in napadu lubadarja. Skrajšale so se predolge pravilne razdalje. Pomembno je tudi, da je omogočila lastnikom gozdov na Jelovici krajši dostop z mehanizacijo do svojih parcel. Gradnja je bila sofinancirana s sredstvi PRP. Usklajevanje gozdnih cest z občinskimi se je zaključilo v vseh občinah Zgornje Gorenjske. Ovira za večjo realizacijo izgradnje gozdnih cest predstavlja predvsem visoka cena za gradnjo v težkih alpskih razmerah in težavno umeščanje v prostor, saj je pridobivanje vseh potrebnih soglasij zelo težavno. Tudi pogoji za sofinanciranje iz PRP so bili zelo zahtevni, in kljub pomoči ZGS je bila to za lastnike gozdov velika težava.

Gradnja gozdnih vlak je bila uspešnejša (realizacija 314 km) in je dosegla 126 % načrtovanega. Velik del novogradenj je bil sofinanciran s strani lokalnih skupnosti (predvsem občini Bohinj in Radovljica) in iz sredstev PRP. Večina gradenj gozdnih vlak je bila zaradi omogočanja sanitarnih sečenj po ujmah in napadu podlubnikov. Povečal se je delež vlak s tehničnimi elementi za spravilo po kolesih. Zmanjšal se je predvsem delež kombiniranega spravila (traktor plus ročno predspravilo), kar je bistveno zmanjšalo zahtevno in nevarno fizično delo. Delež pravih razdalj nad 400 m se je zmanjšal za 18 %.

Preglednica 25: Priprava, gradnja in rekonstrukcija gozdnih prometnic (podatki so v m)

Vrsta del	Državni gozdovi	Zasebni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Priprava in gradnja gozdnih vlak	40.936	273.369	0	314.305
Rekonstrukcija gozdnih vlak		9.880	0	9.880
Gradnja gozdnih cest	3.315	1.789	0	5.104
Rekonstrukcija gozdnih cest	0	0	0	0
Gradnja protipožarnih presek	0	0	0	0

Vzdrževanje gozdnih cest je potekalo v skladu z zakonodajo. Sredstva se zbirajo na ravni RS tudi s prispevki lastnikov gozdov. Višina sredstev se prvih osem let ni bistveno spremenila, obremenitev pa se je povečala (sanitarne sečnje), v zadnjih dveh letih pa so sredstva porasla za skupaj 45 %. Zelo pomemben vir so tudi lastna sredstva nekaterih občin, ki so v preteklem desetletju predstavljala kar 21 % vseh porabljenih sredstev. Čeprav so postopki izbire izvajalcev preko občin zelo zahtevni, smo v preteklem desetletju uspeli realizirati praktično vsa sredstva, ki so bila na voljo. Višina sredstev za vzdrževanje je prenizka (441 EUR/km) in z njimi komaj zagotavljamo tekoče vzdrževanje, zmanjka pa sredstev za zadovoljivo zimsko, periodično in investicijsko vzdrževanje. Večja sredstva so potrebna tudi zaradi težavnega alpskega terena in pogoste rabe v negozdarske namene. Ocenjujemo, da bi potrebovali vsaj 900 EUR/km. Z razpoložljivimi sredstvi uspemo zagotoviti le minimalno prevoznost gozdnih cest, saj je obremenitev ob povečani sečnji zelo narasla. Posebno v občinah, ki ne namenijo lastnih sredstev, je stanje slabo.

Velik problem pa predstavljajo škode po ujmah. Skupna ocenjena škoda v preteklem desetletju znaša 3.800.000 EUR. V istem letu smo uspeli sanirati cca 25 % škod. V skladu s sklepi Ministrstva za obrambo, smo škode popisovali tudi v okviru Uprave za zaščito in reševanje. Večino sanacije smo morali izvesti iz rednih sredstev, ali ob pomoči občin. Del poškodb je ostal tudi nesaniran.

3.1.4 Gozdarsko svetovanje in razvoj podeželja

Pri gozdarskem svetovanju se pretežno osredotočamo:

- na večje lastnike
- lastnike gozdov, ki so hkrati tudi izvajalci gozdarskih del
- lastnike, ki jih aktivno gospodarjenje z gozdom teoretično ali ekonomsko zanima

Gozdarsko svetovanje je potekalo v obliki tečajev, delavnic, predavanj, ekskurzij, sestankov, individualnih svetovanj ter strokovnih prispevkov v državnih in lokalnih medijih.

V preteklem obdobju so lastniki gozdov v okviru PRP lahko za različne namene pridobivali evropska sredstva. To je ugodno vplivalo na razvoj gospodarjenja z gozdovi v zasebnih gozdovih. Poleg sofinanciranja po ujmah poškodovanih gozdov so lastniki lahko pridobili tudi sredstva za gradnjo gozdnih prometnic. V preteklem obdobju je bilo s pomočjo sredstev PRP zgrajenih 2 km gozdnih cest in 16 km gozdnih vlak. Pri sofinanciranju gradnje vlak so pomagale tudi občine, predvsem občini Bohinj in Radovljica. Za gospodarjenje z gozdovi so bili z novimi prometnicami odprti predvsem gozdni predeli, kjer je bilo pred tem gospodarjenje zaradi pomanjkanja gozdnih prometnic močno oteženo, poudarek pa je bil tudi v spodbujanju uporabe strojne sečnje, modernih žičnih žerjavov in spravila po kolesih.

Preglednica 26: Izobraževanja za lastnike gozdov v obdobju 2011-2020

	Vrsta izobraževanja				Skupaj
	Predavanja	Ekскурzije	Delavnice	Usposabljanja za varno delo	
Število dogodkov	22	13	12	63	97
Število udeležencev	227	222	150	1.164	1.541

V okviru PRP je bilo po nam znanih podatkih nabavljeno 7 gozdarskih traktorjev (večinoma moči cca 115 KW), 10 gozdarskih prikolic, več kot 10 vitel (večinoma 8T), ter večje število motornih žag.

Prejemniki podpor so pogosto lastniki gozdov z opravljeno nacionalno poklicno kvalifikacijo (NPK), ki opravljajo dela v gozdovih drugih lastnikov. Ta dela se opravljajo v velikem deležu v okviru Strojnega krožka Bled, ki ima 430 članov. Ugotavljamo, da se z leti zmanjšuje delo samih lastnikov v lastnem gozdu, ki so še sposobni opravljati zahtevno in nevarno delo. V zadnjem desetletju je bilo v območju ustanovljeno okrog 30 novih gozdarskih podjetij. Okoli 10 lastnikov je na svojih kmetijah uvedlo tudi dopolnilno dejavnost. ZGS je v okviru PRP izvajal tudi tečaje za varno delo z motorno žago in traktorjem, izvajalo pa se je tudi usposabljanje za pridobitev NPK - sekač.

Javna gozdarska služba je v okviru svojega dela s svetovanjem in različnimi prireditvami (npr. LesEnDemo v Bohinjski Bistrici z več tisoč udeleženci vsako leto) aktivno promovirala rabo lesa. Na področju rabe lesa je v preteklem desetletju pričelo delovati vsaj 7 kotlovnice na biomaso (šole, domovi starostnikov, gospodarski obrati) v občinah Bohinj, Bled, Kranjska Gora, Jesenice, Radovljica. V Bohinju je bila obnovljena večja žaga z zmogljivostjo cca 150.000 m³, delujejo pa tudi tri manjše žage. Ocenjujemo, da se z biomaso ogreva cca 50 % gospodinjstev, predvsem v individualnih hišah, po oceni pa se v območju za ogrevanje z biomaso porabi kar okoli 190.000 m³ lesa.

ZGS lastnike gozdov aktivno spodbuja tudi k povezovanju za izvedbo različnih aktivnosti. V prejšnjem desetletju je bilo v območju ustanovljeno eno društvo lastnikov gozdov, lastniki so se ob pomoči ZGS v cca 10 primerih povezali tudi ob gradnji gozdnih prometnic in žičnem spravilu.

3.1.5 Posegi v gozd in gozdni prostor

Dinamika krčitev je bila glede na predhodno obdobje 2001-2010 zelo podobna. V skupnem je zadnje desetletje evidentirano za 114 ha krčitev, kar predstavlja 12 % več izkrčenih površin. V strukturi posegov v prostor je zabeleženo največje povečanje krčitev za kmetijski namen (indeks = 282), rudarstvo (indeks = 149) in drugo (indeks = 175). Ostali nameni krčitev so se v zadnjem desetletju zmanjšali, večina obravnavanih zadev je v gozd posegala robno ali linijsko, ob že obstoječi infrastrukturi, brez večjih zahtev po krčitvi gozda. Večji poseg v prostor je predstavljala izgradnja Nordijskega centra v Planici in v letu 2013 izveden posek trase 110+20 kV daljnovoda Železniki – Bohinjska Bistrica. Iz naslova rudarstva je bil sprejet Občinski podrobni prostorski načrt za območje površin nadzemnega pridobivalnega prostora – Kamnolom Kamna Gorica, na skupni površini 13 ha gozda.

Za krčitve v kmetijski namen je bilo izdanih skupaj 134 K-odločb na površini 73 ha gozdov, kar v povprečju pomeni 0,54 ha izkrčene površine na odločbo. Odločba z največjo evidentirano krčitvijo za kmetijski namen je bila izdana v Bohinju leta 2012, na površini 5 ha. Odločba na Vrtaški planini za površino dodatnih 13 ha pašnih površin, pa je bila realizirana samo v manjšem delu.

Občinski prostorski načrti (OPN) so sprejeti za vse občine, za večino že tečejo tudi postopki sprememb. Z novimi načrti se ne predvideva večjih posegov na gozdnih zemljiščih. Občina Kranjska Gora je edina občina v območju, ki po novi zakonodaji še nima sprejetega prostorskega načrta (OPN).

V gozdovih GGO se vedno znova pojavljajo manjša ilegalna odlagališča odpadkov. Veliko lokacij je bilo sicer saniranih ob vseslovenski akciji Očistimo Slovenijo, vendar se situacija na tem področju dolgoročno še ni izboljšala. Še vedno so problem tudi nezakonite deponije gradbenega materiala v

gozdu (npr. zadnji primeri sistematičnega kršenja zakonodaje ob rekonstrukciji železniške proge na odseku Kranj – Jesenice).

Preglednica 27: Krčitve gozdov v obdobju 2011-2020 po namenu (ha)

Urbanizacija	Infrastruktura	Namen krčitev				Skupaj
		Kmetijstvo	Rudarstvo	Energetika	Drugo	
4	16	73	13	1	7	114

3.1.6 Pregled vlaganj v gozdove v obdobju 2011-2020

Izvedba vlaganj v gozdove je zaradi svoje dolgoročnosti v veliki meri odvisna od subvencioniranja. Zadnjih 10 let ugotavljamo, da sredstev za (so)financiranje iz integralnega proračuna SLO za potrebna dela ni dovolj. V preteklem desetletju je bil delež sofinanciranja vlaganj v gozdove 64 %.

Dva dodatna vira sredstev, ki ju je možno črpati v zadnjih letih, sta pomemben doprinos k redni izvedbi potrebnih vlaganj:

- Na področju gojenja in varstva je značilno povečanje obsega vlaganj v zadnjih letih posledica evropskih sredstev v okviru PRP. Na OE Bled beležimo v primerjavi z ostalo Slovenijo največjo porabo sredstev. Povečana denarna sredstva so vsebinsko pospešila tudi mednarodno sodelovanje med drevesnicami in nove oblike zaščite mladja pred divjadjo. Najbolj učinkovite so PRP subvencije pri obnovi gozdov in zaščiti. Pri negi gozdov, ki je za bodoči razvoj gozdov odločilna, višina subvencij ne zadošča in ravno zato količinska izvedba nege (razen obžetev) močno zaostaja za potrebami. Dokumentacija za pridobitev teh sredstev je zapletena, tako da na ta sredstva kandidirajo pretežno veliki lastniki.
- Sredstva gozdnega sklada – namenska sredstva za ohranjanje in izboljševanje ekosistemov se koristijo na OE Bled od 2019. Poleg zakupov pomembnih habitatov so sredstva obračunana tudi za prilagojeno izvedbo nege v Naturi 2000.

Ob višjem, srednjeročno dogovorjenem bolj učinkovitem in manj administrativno zahtevnem sistemu sofinanciranja bi bilo tudi prepotrebnih vlaganj v gozdove več.

Preglednica 28: Vlaganja v gozdove (v EUR) v obdobju 2011-2020.

	Zasebni gozd	Državni gozd	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Obnova gozdov	1.985.000	155.000	6.000	2.146.000
Nega gozdov	604.000	448.000	3.000	1.055.000
Varstvo gozdov	477.000	49.000	2.000	528.000
Biomel. in druga dela	185.000	2.000	1.000	188.000
Gozdne prometnice	4.772.000	1.351.000	0	6.123.000
Skupaj	8.023.000	2.005.000	12.000	10.040.000

*v preglednici je upoštevano tudi (so)financiranje del v varovalnih gozdovih, naravnega razvoja biotopov in puščanja biomase

Preglednica 29: Sofinanciranje vlaganj v gozdove in gozdarstvo iz sredstev integralnega proračuna in sredstev EU v obdobju 2011-2020.

Vir sredstev za (so)financiranje izvedenih del	Izplačila 2011-2020			
	Zasebni gozd	Državni gozd	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Sredstva integralnega proračuna za vlaganja v gozdove ¹	655.153	32.564	2.254	689.971
Obnova in nega	56 %	45 %	48 %	55 %
Varstvo gozdov	34 %	56 %	15 %	35 %
Vzdrževanje življenjskega okolja prosto živečih živali v zasebnih gozdovih	11 %	0 %	37 %	10 %
Vzdrževanje gozdnih cest – integralni proračun in proračun občin	2.546.398	757.310	0	3.303.708
Gozdni sklad (zasebni gozdovi v območjih Natura 2000) (EUR)	83.595	0	0	83.595
PRP 2014–2020 – Sanacija in obnova poškodovanih gozdov - Ukrep 8.4 ²	1.863.517	287.656	4.987	2.156.160
Sanacija in obnova poškodovanih gozdov	99 %	48 %	100 %	93 %
Ureditev gozdnih vlak, potrebnih za sanacijo gozdov	1 %	52 %	0 %	7 %
PRP 2010–2020 – gradnja/rekonstrukcija gozdnih cest in vlak – Ukrep 4	175.000	0	0	175.000
Gozdne ceste	49 %	0 %	0 %	49 %
Gozdne vlake	51%	0 %	0 %	51 %
Skupaj	5.323.663	1.077.530	7.241	6.408.434

¹Brez sredstev za semenarsko in drevsničarsko dejavnost v gozdarstvu in sredstev za upravne izvršbe²Prikazana so sredstva iz prevzemov del ZGS (dejanski podatki o izplačilih so na ARSKTRP)

Tudi na področju gozdnih prometnic so bila sredstva iz PRP v preteklem desetletju najpomembnejši ukrep. Predvsem zaradi zahtevnosti razpisnih pogojev, potrebnih poročil in zahtevnih kontrol je koriščenje teh sredstev za gradnjo gozdnih vlak ostalo na približno enaki ravni in se ni povečalo, kljub temu, da se je v okviru PRP – Sanacija in obnova poškodovanih gozdov vključila tudi gradnja gozdnih vlak v državnih gozdovih, kjer se je izkoristila večina sredstev iz te postavke. Sofinanciranje gradnje gozdnih vlak v zasebnih gozdovih se je v primerjavi s preteklim desetletjem zmanjšalo na približno polovico. Dolžina gozdnih cest, ki se je zgradila s pomočjo sredstev PRP, je bila enaka kot v preteklem desetletju (2 km), število pa se je zmanjšalo iz 3 na 1. Predvideno je bilo še nadaljevanje te gradnje, a so se investitorji zaradi zahtevnosti postopkov premislili in z gradnjo niso nadaljevali. Tudi več drugih potencialnih investorjev ni speljalo potrebnih postopkov. Ocenjujemo, da so se iz podobnih razlogov tudi sredstva za nabavo gozdne mehanizacije in opreme v primerjavi s preteklim desetletjem zmanjšala za približno polovico.

3.2 Presoja trajnostnega gospodarjenja z gozdovi

Upravljanje z naravnimi dobrinami mora temeljiti na vključevanju in upoštevanju dejavnikov, ki zagotavljajo trajnostno rabo. V nadaljevanju so prikazani pomembnejši indikatorji presoje trajnostnega gospodarjenja z gozdovi. Za vsak indikator je podana ocena, ki predstavlja trenutno stanje, glede na želeno, ciljno stanje. Pri tem ocene pomenijo: (1: zelo neugodno - manj kot 25 %

ciljnega stanja; 2: neugodno - manj kot 50 % ciljnega stanja; 3: ugodno - več kot 50 % ciljnega stanja; 4: zelo ugodno - več kot 75 % ciljnega stanja.

3.2.1 Vzdrževanje in izboljšanje gozdnih virov ter njihov prispevek k bilanci ogljika v gozdovih

Površina gozdov v območju je z vidika trajnosti na optimalni ravni, gozdnatost je 62,3 %. Površina gozda se v območju skozi čas ne spreminja bistveno, saj je krčitev in zaraščanja relativno malo. Lesna zaloga je z vidika trajnosti po trenutnih podatkih še v zelo ugodnem stanju in znaša na celotnem območju 337 m³/ha, kar je nad slovenskim povprečjem. Tudi debelinska struktura je trenutno ugodna, v bodoče jo je možno relativno hitro še izboljšati. Zaradi večjega deleža debelega drevja je z načrtnimi posegi v starejše sestoje in zagotavljanjem naravnega pomlajevanja možno ohranjati ugodno bilanco ogljika tudi v prihodnje.

Preglednica 30: Ocena zagotavljanja trajnosti gozdnih virov in bilance ogljika

Indikator	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozdov	4	4	4	4
Lesna zaloga	4	4	3	4
Debelinska struktura gozdov	3	3	3	3
Ponori ogljika	4	4	4	4

1: zelo neugodno; 2: neugodno; 3: ugodno; 4: zelo ugodno; *ni podatka

3.2.2 Vzdrževanje zdravja in vitalnosti gozdnih ekosistemov

Vzdrževanje zdravja in vitalnost gozdnih ekosistemov ocenjujemo kot ugodno. Vsi kazalniki razen sanitarnega poseka, ki je zelo neugoden, so ocenjeni kot ugodni ali zelo ugodni. Sanitarni posek, ki v skupnem predstavlja 78,7 % vsega poseka, je prevladujoč v vseh lastniških kategorijah in RGR. Ogroženi so predvsem gozdovi s spremenjeno drevesno sestavo (zasmrečeni) zaradi prenamnožitve podlubnikov. Ujme (veter, moker sneg) so vse pogostejše. Poškodovanost gozdnega drevja je znatna. Najpogostejše gre za poškodbe debla ali koreničnika, ki nastanejo pri spravilu lesa, sledijo poškodbe krošnje in osutost. Posegi v gozd in gozdni prostor so prisotni v nižinskem delu območja, a tudi tu ne zahtevajo večjih površin. Pri objedenosti gozdnega mladja je stanje slabše predvsem v primeru plemenitih listavcev. Kljub dobremu pomlajevanju sestojev je s tem osiromašena drevesna sestava in ovirano preraščanje v višje razvojne faze. Paša v gozdovih je prisotna na majhni površini. Negativne posledice neurejene paše se kažejo na Pokljuki.

Preglednica 31: Ocena vzdrževanja zdravja in vitalnosti gozdnih ekosistemov

Indikator	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Sanitarni posek	1	1	1	1
Poškodovanost gozdnega drevja	3	3	3	3
Posegi v gozd in gozdni prostor (P 3.1.6)	4	4	4	4
Objedenost gozdnega mladja	3	3	3	3
Paša v gozdu	4	4	4	4
Ocena tveganj pri gospodarjenju z gozdovi	3	3	3	3

1: zelo neugodno; 2: neugodno; 3: ugodno; 4: zelo ugodno; *ni podatka

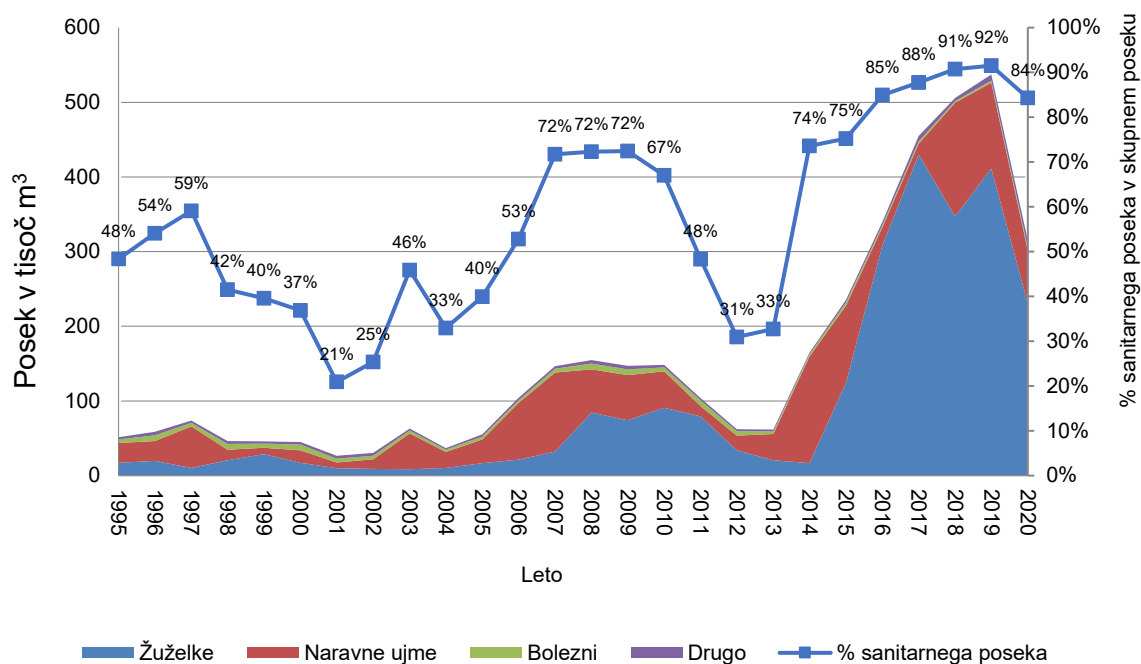
Sanitarni posek

Zaradi sanitarnih vzrokov je bilo posekanih 2.780.695 m³, kar predstavlja 78,7 % vsega poseka. Daleč največji delež sanitarne sečnje predstavlja posek zaradi gradacije podlubnikov (72,0 %). Sledi sanacija ujm: vetrolomi (17,4 %), žledolom (5,1 %), snegolomi (2,2 %). Posek zaradi dela v gozdu predstavlja 0,8 % sanitarnih sečenj.

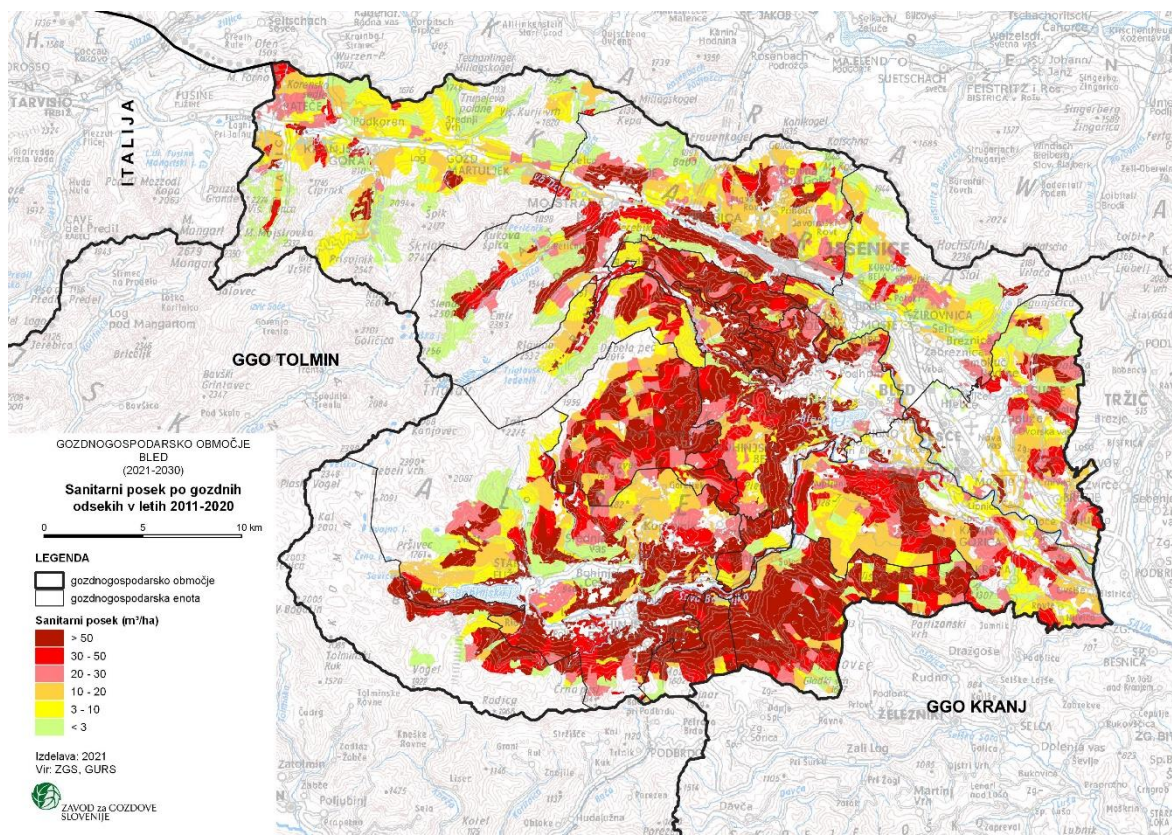
Zaradi prenamnožitve podlubnikov glavino sanitarnih sečenj predstavljajo iglavci (95,3 %). Sanitarni posek listavcev je posledica ujm in dela v gozdu. Sanitarne sečnje so prisotne na celotnem območju, v vseh RGR. Zaradi podlubnikov so manj prizadeti le gozdovi v večjih nadmorskih višinah.

Ujme in posledično sanitarne sečnje so v območju vseskozi prisotne. V 70-ih letih prejšnjega stoletja je delež sanitarnih sečenj predstavljal slabo četrtnino poseka. Do leta 2010 se je njihov delež postopoma povzpел na več kot polovico (53,3 %) – vetrolom leta 2006, prenamnožitev podlubnikov 2008 – 2011. Porastu sanitarnih sečenj po letu 2014, ko je gozdove najprej prizadel žledolom, prepočasna sanacija le-tega pa je v naslednjih letih povzročila gradacijo podlubnikov, na območju še nismo bili priča. Gradacija je vrh dosegla v letih 2016 – 2019, ko je bilo samo zaradi podlubnikov posekanih čez 300.000 m³ lesa letno.

Razloge za izredno velik sanitarni posek vidimo v prepletu več dejavnikov. Zasmrečeni sestoji so posledica pospeševanja smreke v preteklosti. Slaba izvedba redčenj in odsotnost aktivnejšega gospodarjenja v zadnjih desetletjih se odražajo v slabši stabilnosti sestojev. Posledice ujm (žledolom, vetrolom, sneg) niso bile pravočasno sanirane. V gozdovih s spremenjeno drevesno sestavo (prevelik delež smreke) je sledila gradacija podlubnikov. Razmere so še poslabšala daljša obdobja visokih poletnih temperatur in nižjih padavin. Kljub odkritim žariščem napada podlubnikov in izdanim odločbam o sanitarnem poseku izvajalci niso dohajali z izvedbo.

Slika 7: Vrste in količina sanitarnega poseka v obdobju 1995-2020

Slika 8: Prostorski prikaz sanitarnih sečenj v obdobju 2011-2020

Preglednica 32: Pregled večjih poškodovanosti gozdov v območju v obdobju 2011-2020

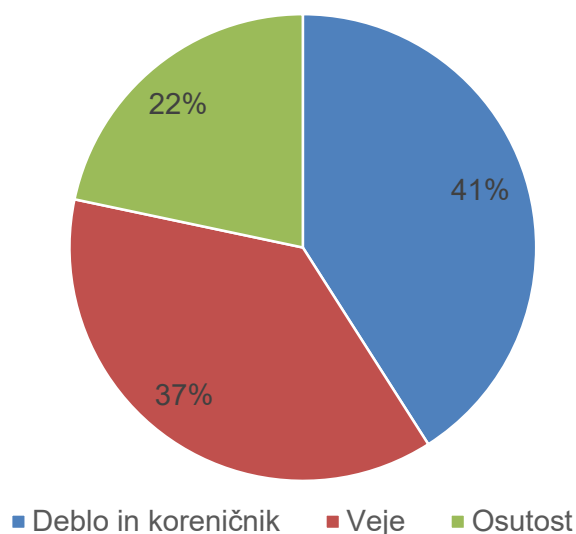
Škodljivi dejavnik	Poškodovan a dr. vrsta oz. skupina dr. vrst oz. sestoj	Čas pojava	Kraj pojava (GGE)	Poškodovana površina v ha/ poškodovano drevje v m ³	Intenzitet a ¹	Izvedeni ukrepi / opomba
<i>Ips typographus</i>	smreka	2011 - 2012	GGE Mežakla in GGE Jelovica	2.000 ha 80.000 m ³	slaba	sanitarne sečnje
veter	smreka	nov. 2013	GGE Rad. LBS, GGE Pokljuka	1.000 ha 35.000 m ³	slaba	sanitarne sečnje
žled	vse drevesne vrste	30.1. - 3.2. 2014	GGO Bled	110.000 m ³ igl 60.000 m ³ list	slaba	sanitarne sečnje
<i>Ips typographus</i>	smreka	2015 - 2020	GGO Bled, začetek v nižinah, potem pomikanje do 1.400 m n.v.	13.000 ha 1.850.000 m ³	močna	sanitarne sečnje
veter	smreka	12. dec. 2017	KE Bohinj, GGE Pokljuka	1.100 ha 120.000 m ³	srednja	sanitarne sečnje
veter	smreka	30. okt. 2018	GGE Jelovica in GGE Pokljuka	900 ha 60.000 m ³	slaba	sanitarne sečnje
Skalni podor	Matična podlaga	4.febr. 2018	GGE Kranjska Gora - Belca	27 100 m ³ skalno gradivo	Zelo močna	Tehnični ukrepi

¹slaba - uničenih do 10 % dreves oziroma 10 % krošnje vseh dreves; srednja - uničenih 11 – 30 % dreves oziroma 11 – 30 % krošnje vseh dreves; močna - uničenih 31 – 50 % dreves oziroma 31 – 50 % krošnje vseh dreves; zelo močna - uničenih nad 50 % dreves oziroma nad 50 % krošnje vseh dreves. Za uničena drevesa se štejejo drevesa, ki so toliko poškodovana, da se ne morejo regenerirati.

Poškodovanost gozdnega drevja

Poškodovanost drevja se ugotavlja podlagi analiz poškodovanosti na SVP, popisa zdravstvenega stanja gozdov ter NGI.

Značilno je poškodovanih 8,3 % dreves. Večjih razlik po drevesnih vrstah ni. Največkrat (v 3,4 %) so poškodovana debela in koreničniki (kriterij: lubje odstranjeno z vsaj 3 dm²). Te poškodbe nastanejo pri nepazljivem spravilu lesa in jih je možno zmanjšati. Sledijo poškodbe krošnje, polomljene močnejše veje, vrhači. Več kot 60 % osutost pa je evidentirana pri 1,8 % vzorčenih dreves. Mehanske poškodbe pomenijo veliko tveganje za vdor škodljivih organizmov, saj oslabijo drevo in razvrednotijo les.

Slika 9: Poškodovanost drevja po vrstah poškodb

Objedenost gozdnega mladja

Osnovne analize popisa objedenosti so izdelane za raven popisnih enot. V GGO ležita z večinskim delež dve popisni enoti (PE) in sicer Jelovica in Pokljuka ter Zahodne Karavanke. V obeh enotah so bili do sedaj izvedeni 4 popisi, katerih rezultati so prikazni v prilogi. Podatki skozi vse popise, izkazujejo v Zahodnih Karavankah visoke stopnje objedenosti, medtem ko na Jelovici in Pokljuki po visokih stopnjah izstopata leti 2014 in 2020. Visoke stopnje objedenosti v obeh PE izkazujejo listavci, objedenost iglavcev, vključno z jelko, je manjša. Pri bukvi, ki je v mladju najbolj zastopana drevesna vrsta, ugotavljamo v obeh PE statistično značilno povečanje objedenosti v zadnjih dveh popisih. Visoki deleži objedenosti vplivajo na drevesno sestavo mladja, vendar manj kot bi pričakovali. Kljub visoki objedenosti večjih težav s pomlajevanjem zaradi divjadi v GGO ne zasledujemo. Podatki vrasti kažejo, da zadovoljivo preraščajo vse ključne drevesne vrste. Presenetljivo velik je v vrasti delež jelke, ki presega 10 %. Podatki ne nakazujejo, da bi bili gozdnogojitveni cilji v smislu drevesne sestave ogroženi.

Paša v gozdu

Paša v gozdovih je zabeležena na 0,3 % površine gozdov. Kljub temu, da gre za majhno površino gozdov, ima le 12 % teh površin urejeno gozdno pašo, kar pomeni da so ti gozdovi opredeljeni v gozdnogojitvenih načrtih in iz njih živali ne morejo prehajati v druge gozdove [20]. Največ paše v gozdu je zabeležene na planoti Pokljuke, kjer pašniki na planinah niso ograjeni in se govedo prosto pase tudi v okoliških gozdovih. Govedo povzroča objedanje mladik listavcev, ki so na Pokljuki že tako redke. Paša ovc in koz je prisotna na majhnih površinah, predvsem po gozdnih robovih na vznožju Karavank.

Preglednica 33: Paša v gozdovih (vir: podatki zbrani za PEFC poročila)

	Paša goveje živine (in konj)	Paša ovc	Paša koz	Skupaj
Površina gozdov, kjer se pasejo domače živali (ha)	120	20	20	160
Delež površin z urejeno gozdno pašo glede na celotno površino gozdov z gozdno pašo (%)	12 %	0	0	0

Ocena tveganj pri gospodarjenju z gozdovi v obdobju 2021-2030

Podlubniki

Velike gradacije podlubnikov, zadnja še ni v celoti sanirana, predstavljajo največji dejavnik tveganja tudi za prihodnje gospodarjenje z gozdovi. Trenutni obseg problema presega razpoložljive zmožnosti sistemskih virov v GGO in še vedno zahteva polno angažiranost vseh vpletenih. Poraba časa in virov onemogoča izvedbo ostalih, za načrtovan razvoj gozda prav tako zelo pomembnih ukrepov. Največje tveganje predstavljajo sestoji z večjim deležem smreke do nadmorske višine 800 m in smrekovi sestoji na karbonatih. Ogroženi so tudi čisti enodobni smrekovi sestoji na večjih strnjenih površinah v GGE Jelovica, Notranji Bohinj, Mežakla ter deloma tudi v GGE Pokljuka in Kranjska Gora.

Veter

Očitne posledice podnebnih sprememb so vse močnejši vremenski dogodki z orkansimi vetrovi. Z večjo nadmorsko višino se moč vetra krepi. Ne veljajo več vzorci občasni splošni močni vetrovi, redno se pojavljajo manjši ali večji vetrolomi, ki jih časovno in prostorsko ni mogoče predvideti. Največje tveganje za vetrolome predstavljajo visoka, slabo zakoreninjena drevesa z močo razvito krošnjo in lokacije slabo vertikalno slojevitega gozdnega roba (največkrat posledica sanacije lubadarskih jeder v debeljakih). Dodatno tveganje predstavlja še razmočenost tal, obloženost krošenj s snegom in pojav turbulentnih zračnih tokov v manjših sestojnih vrzelih. Ogroženi so vsi gozdovi optimalne razvojne faze, še posebej čisti smrekovi debeljaki. Najbolj neugodno razmerje med močjo vetra in višino odraslih dreves je na planotah Pokljuke, Jelovice in Mežakle. V nižjih nadmorskih višinah pa so najbolj ogroženi sestoji na udaru karavanškega fena.

Sneg in žled

Snegolomi so v alpskem prostoru reden pojav. Močno redčeni drogovnjaki z neustreznim vitkostnim razmerjem so še nekaj zaporednih sezon zelo močno ogroženi. Vsa zamujena redčenja v mlajših razvojnih fazah imajo za posledico slabšo mehansko stabilnost in velikokrat zaradi zaporednih snegolomov zahtevajo predčasno obnovo sestojev že v razvojni fazi drogovnjaka. Velike površine smrekovih drogovnjakov v GGE Jelovica, Notranji Bohinj, Pokljuka, Mežakla so močno ogrožene za pojav snegoloma. Žled, ki bi povzročil večje poškodbe v gozdovih, je bil do sedaj v GGO sorazmerno redek pojav. Kot dejavnik tveganja lahko pridobi na pomenu zaradi podnebnih sprememb.

Hudourniki

Hudourniški značaj potokov s strmim padcem je prisoten povsod v GGO, se posebej ogroženo je širše območje Kranjske gore. Padavine od zahoda v obliki močnih nalivov predstavljajo stalno grožnjo za pojav naravnih nesreč, z velikimi škodami na infrastrukturi in objektih.

Požar

V slovenskem merilu alpsko območje ne predstavlja zelo velikega tveganja za požare. Spremenjen padavinski režim z daljšimi sušnimi obdobji pa bi lahko pomenil bistveno večjo ogroženost gozdov v GGO zaradi požarov.

Karta L: Karta požarne ogroženosti (Karta L – v poglavju 12)

3.2.3 Vzdrževanje in spodbujanje proizvodnih funkcij gozdov (lesnih in nelesnih)

Z vidika zagotavljanja proizvodnih funkcij gozdov ocenjujemo stanje gozdov v GGO Bled kot ugodno. Kot neugodno ocenjujemo le stanje negovanosti in zasnove sestojev, ki je posledica premajhnih vlaganj. Stanje je s tega vidika boljše v državnih gozdovih, ki so boljši tudi z vidika kakovosti drevja, oboje pa je rezultat višjih vlaganj v te gozdove v preteklih desetletjih. Doseženi prirastek gospodarskih gozdov večinoma dosega zastavljene cilje in omogoča načrtovanje primernih najvišjih možnih posekov. Zgradba gozdnih sestojev je zaenkrat na ravni GGO še ugodna in omogoča trajnost donosov lesa, vendar pa se je zaradi ujm v nekaterih GGE (Jelovica, Notranji Bohinj, Bohinj, Bled) stanje v zadnjih letih s tega vidika precej poslabšalo, ko je veliko površin sestojev v optimalnih fazi prešlo neposredno v mladovja, oziroma v ogolele površine s slabimi sestojnimi zasnovami. Kakovost drevja je v splošnem dobra, s tem da je pri iglavcih zelo dobra, pri listavcih pa slaba, kar je rezultat slabe negovanosti sestojev.

Preglednica 34: Ocena vzdrževanja in vzpodbujanja ekonomskih funkcij gozda

Indikator	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Prirastek in posek	3	3	3	3
Zgradba gozdnih sestojev	3	3	3	3
Ocena trajnosti donosov lesa	3	3	3	3
Kakovost gozdnega drevja	3	4	3	3
Zasnova in negovanost	2	3	2	2

1: zelo neugodno; 2: neugodno; 3: ugodno; 4: zelo ugodno; *ni podatka

Zgradba gozdnih sestojev

V GGO Bled prevladujejo skupinsko-gnezdasto raznomerni sestoji, ki jih je skoraj polovica. Ostali gozdovi imajo enomerne sestojne zgradbe, med katerimi je največ debeljakov. Drugi največji je delež drogovnjakov, sledijo sestoji v obnovi in mladovja. Na velik delež raznomernih sestojev vplivajo predvsem varovalni gozdovi, gozdovi v prvem varstvenem območju TNP in gozdni rezervati, ki so razen mladovij opredeljeni kot raznomerni sestoji. V GGO ni dvoslojnih sestojev, panjevcev, grmičavih gozdov, pionirskih gozdov z grmišči in tipičnih prebiralnih sestojev.

Povprečna velikost sestojev v območju je 2 ha, s tem da so raznomerni sestoji v povprečju dvakrat večji od enomernih. Med enomernimi sestoji so največji debeljaki, najmanjša pa so mladovja.

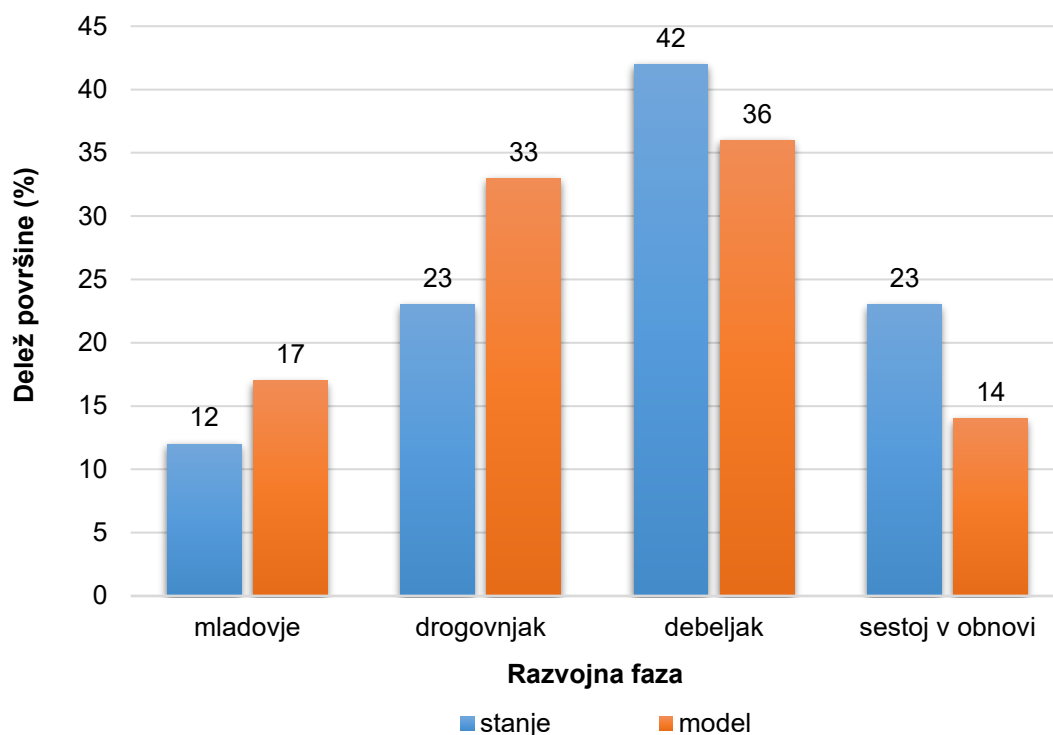
Preglednica 35: Sestojni tipi

Sestojni tip	Površina (ha)	Delež (%)	Povprečna velikost sestoja (ha)
Mladovje	4.451	7,0	0,75
Drogovnjak	8.222	13,0	1,29
Debeljak	14.733	23,3	2,01
Sestoj v obnovi	8.069	12,7	1,42
Raznomerno (ps.-šp., preb.)	2	0,0	0,98
Raznomerno (sk.gnz.)	27.835	44,0	3,82
Skupaj	63.312	100,0	1,94

Ocena trajnosti donosov lesa

Ocena trajnosti donosov lesa je izdelana na podlagi primerjave dejanskega razmerja razvojnih faz z modelnim razmerjem. Primerjava je narejena za kategorijo gospodarskih gozdov, upoštevani so enomerni sestoji katerih je 78,6 %.

Porazdelitev razvojnih faz v območju je desno asimetrična. Deleža mladovij in drogovnjakov sta nižja od modela, delež debeljakov in sestojev v obnovi pa sta previsoka v primerjavi z modelom. Približevanje modelni uravnoteženosti je dolgotrajen proces, vezan na dinamiko obnavljanja sestojev. V primerjavi s prejšnjim ureditvenim obdobjem poteka proces v pravi smeri in glede na trenutno stanje se bo s pomlajevanjem v debeljakih in zaključki obnove v sestojih v obnovi relativno enostavno približalo modelnemu stanju.

Slika 10: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah

Zasnova in negovanost gozdnih sestojev

Zasnove so najboljše v drogovnjakih in slabše v podmladku in mladovjih. Zasnove so boljše v državnih kot v zasebnih gozdovih in gozdovih lokalnih skupnosti. V primerjavi s preteklim načrtom so zasnove slabše – kar 10,3 % gozdov manj je v zadnjem desetletju izkazalo odlične zasnove.

Preglednica 36: Zasnova gozdnih sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Državni gozdovi				Zasebni in drugi gozdovi				Skupaj			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	4.451	32,2	40,5	21,3	6,0	21,2	47,2	23,5	8,1	22,9	46,1	23,2	7,8
Drogovnjak	8.222	45,0	50,0	5,0	0,0	28,0	61,7	10,2	0,1	31,4	59,3	9,2	0,1
Podmladek	7.093	31,9	43,2	20,5	4,4	21,1	51,0	22,6	5,3	22,6	50,0	22,3	5,1

Skupno je dobro negovanih le 17,4 % gozdnih sestojev, 33,6 % je pomanjkljivo negovanih, 48,9 % je nenegovanih in 0,1 % je ogroženih sestojev. Najbolje so negovani debeljaki, najslabše pa so negovani raznomerni sestoji, med katere uvrščamo tudi vse varovalne gozdove. Gozdovi v državni lasti so bolje negovani od gozdov v zasebni lasti in gozdov lokalnih skupnosti.

Preglednica 37: Negovanost gozdnih sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Državni gozdovi				Zasebni in drugi gozdovi				Skupaj			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	4.451	20,6	40,6	38,5	0,3	14,2	41,4	43,9	0,5	15,2	41,3	43,1	0,4
Drogovnjak	8.222	30,0	44,0	25,3	0,7	15,0	41,0	43,5	0,5	17,9	41,6	39,9	0,6
Debeljak	14.733	65,9	28,5	5,6	0,0	41,3	47,8	10,9	0,0	45,0	44,9	10,1	0,0
Sestoj v obnovi	8.070	40,2	42,5	17,3	0,0	19,8	51,2	28,9	0,1	22,2	50,2	27,6	0,0
Raznomerno(ps-šp)	2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100	0,0	0,0	0,0	100	0,0
Raznomerno(sk-gnz)	27.836	3,1	14,1	82,8	0,0	1,4	20,1	78,5	0,0	1,6	19,2	79,2	0,0

Kakovost gozdnega drevja

Po pričakovanju izkazujejo iglavci, ki so bili v območju vedno deležni večje pozornosti, precej boljšo kakovost od listavcev. Skupno imajo iglavci le 9,6 % drevja zadovoljive ali slabe kakovosti, medtem ko je pri listavcih ta delež 34,9 %. Med iglavci izkazuje najboljšo kakovost macesen, sledita mu smreka in jelka. Med listavci izkazuje najboljšo kvaliteto bukev, sledijo ji plemeniti listavci. Hrast izkazuje precej povprečno kakovost, navzdol sledijo mehki listavci, najslabše kakovosti pa so trdi listavci. Rastišča omogočajo tudi boljšo kvaliteto listavcev, ki s približevanjem naravnejši drevesni sestavi pridobivajo v deležu lesne zaloge. V zadnjem desetletju je struktura drevja po kakovostnih razredih ostala nespremenjena.

Preglednica 38: Struktura drevja po kakovostnih razredih v deležih (%) od lesne zaloge dreves nad 30 cm

Drevesna vrsta	Delež dreves po kakovostnih razredih				
	Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	11,7	36,8	42,1	8,4	1,0
Jelka	9,9	39,0	43,0	6,8	1,3
Bor	4,5	22,7	51,2	17,9	3,7
Macesen	31,5	37,7	21,4	7,8	1,6
Bukev	3,4	19,5	43,1	26,1	7,9
Hrast	1,2	13,5	52,2	27,0	6,1
Plemeniti listavci	3,0	17,7	48,0	25,6	5,7
Drugi trdi listavci	0,0	4,1	24,4	44,2	27,3
Mehki listavci	2,0	5,4	31,8	40,5	20,3
Iglavci	12,0	36,6	41,8	8,5	1,1
Listavci	3,3	18,7	43,1	26,6	8,3
Skupaj	10,0	32,6	42,1	12,6	2,7

3.2.4 Vzdrževanje, ohranjanje in ustrezno povečanje biotske raznovrstnosti v gozdnih ekosistemih

Stabilnost gozdnih ekosistemov je pomemben dejavnik pri preprečevanju nepredvidljivih in neželenih dogodkov v naravi. Stabilnost je v tesni povezavi z ohranjenostjo biotske raznovrstnosti, ki nam nudi širok nabor ekosistemskih uslug. Te usluge nam v svojem naravnem okolju nudijo številne rastlinske in živalske vrste.

Preglednica 39: Ocena ohranjanja biotske raznovrstnosti gozdov

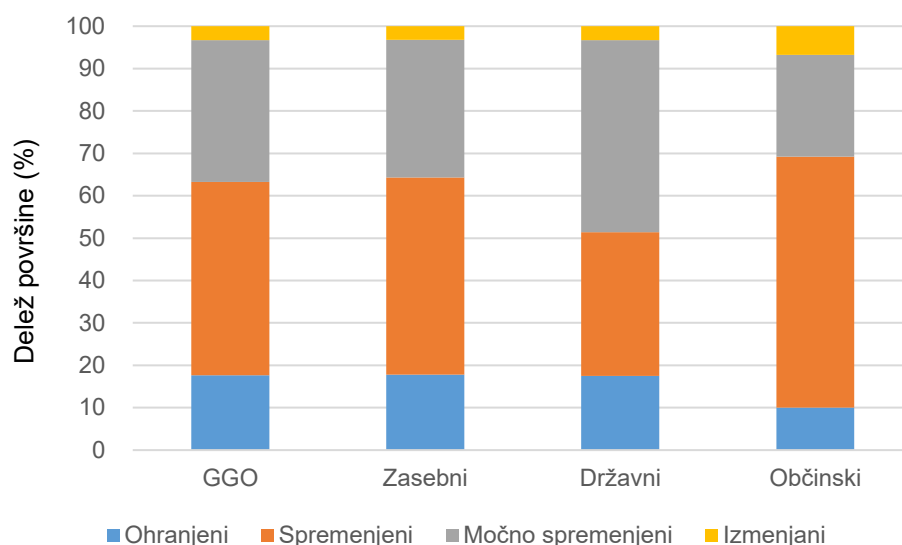
Indikator	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Drevesna sestava gozdov (P 2)	4	3	4	4
Ohranjenost gozdnih sestojev	3	3	3	3
Gozdni sestoji s prevladujočim debelim drevjem	4	3	4	4
Uspešnost pomlajevanja in preraščanja gozdnih sestojev	3	3	3	3
Tujerodne vrste	4	4	4	4
Gozdni genski viri	3	4	3	3
Odmrla lesna masa	4	4	4	4
Natura 2000	4	4	4	4
Gozdovi, prepuščeni naravnemu razvoju	4	4	4	4
Varovalni gozdovi	4	4	4	4
Dolžina gozdnega roba	3	3	3	3
Mokrišča in vodni viri v gozdu	3	3	3	3
Mirne cone	3	3	3	3

1: zelo neugodno; 2: neugodno; 3: ugodno; 4: zelo ugodno; *ni podatka

V drevesni sestavi, kljub številnim ujmam in gradacijam podlubnikov še vedno prevladuje smreka. Njen delež se zmanjšuje, hkrati se pa povečuje delež bukve ter ostalih listavcev. Podobno se dogaja tudi z ostalimi iglavci, kjer se deleži prav tako zmanjšujejo. Trenutni podatki še kažejo, da je proces počasen, dejansko pa so v gozdovih še kako opazne spremembe. V gozdovih stremimo k stabilnosti z naravnejšo drevesno sestavo, dolgoročno pa želimo iglavce v alpskem prostoru ohraniti, saj so kljub večjim tveganjem ekonomsko zanimivejši.

Ohranjenost gozdnih sestojev

Stanje glede ohranjenost kaže, da je v območju 18 % gozdov ohranjenih, 41 % gozdov je spremenjenih, 36 % močno spremenjenih in 5 % izmenjenih [21]. Gozdovi so bolj spremenjeni v tistih RGR, ki obsegajo državne gozdove, ter gozdove, ki so bili v procesu denacionalizacije vrnjeni v zasebno posest. Ključna drevesna vrsta, ki vpliva na spremenjenost drevesne sestave je smreka, ki je bila v preteklosti predvsem v državnih gozdovih močneje pospeševana. Spremenjeni gozdovi so manj stabilni, kar se je v zadnjem desetletju še posebej izrazilo. Zasmrečeni gozdovi so bili zaradi ujm in podlubnikov močno prizadeti. Še posebej so se posledice zasmrečenosti pokazale v RGR različnih bukovij.

Slika 11: Ohranjenost gozdnih sestojev

Gozdni sestoji s prevladujočim debelim drevjem (30 cm in več)

V območju prevladujejo sestoji z drevjem debelejšim od 30 cm na katere je vezane več kot 70 % lesne zaloge. Več kot 20 % delež je vezan tudi na drevje debeline 50 in več cm. Debelega drevja v GGO ne primanjkuje nikjer. Nekaj manj debelega drevja je zgolj v delu državnih gozdov na Martinčku, kar je posledica velikopovršinskih sečenj ter sadnje v času planskih sečenj. Stanje glede debelega drevja izboljšujejo številni varovalni gozdovi, ki so večinoma izvzeti iz kakršnegakoli gospodarjenja ter številna zaprta negospodarjena območja. Stanje je ugodno, tako da akumulacija lesne zaloge v debelem drevju ni smiselna, zato bi bilo potrebno razmerje razvojnih faz premakniti v prid mlajšim fazam.

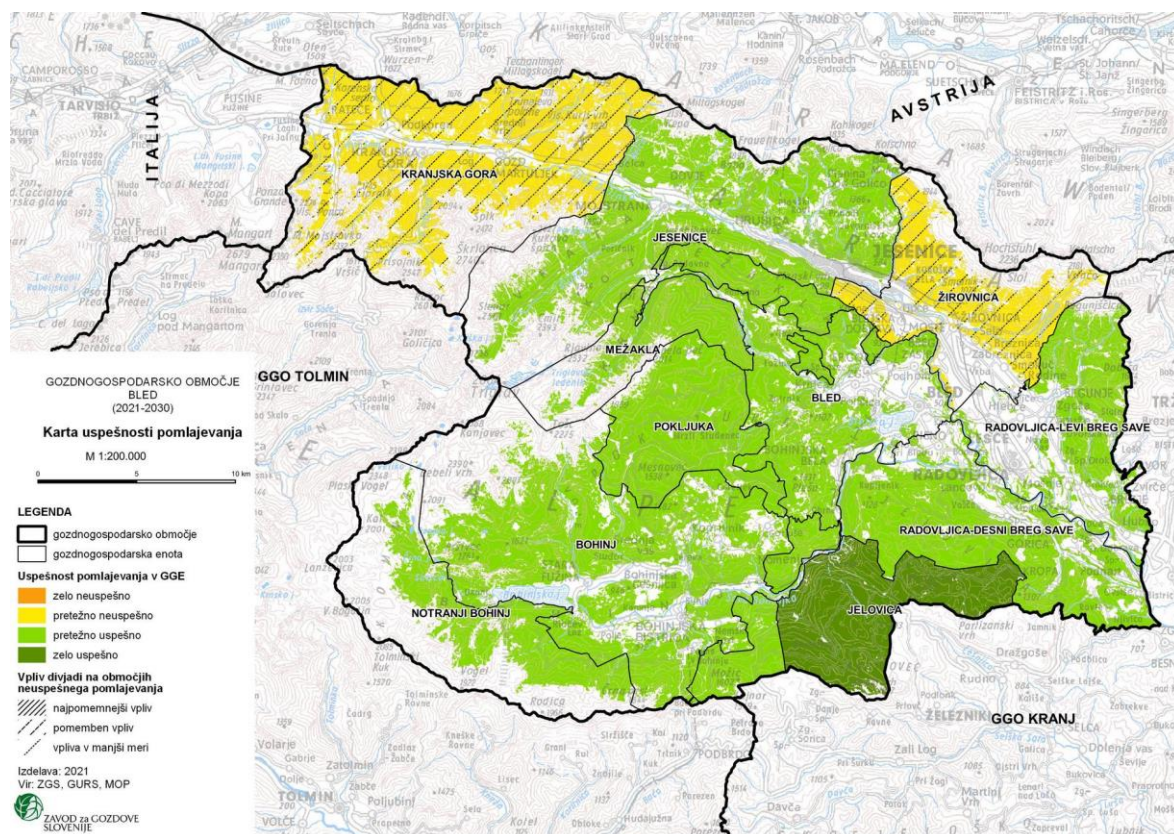
Uspešnost pomlajevanja in preraščanja gozdnih sestojev

Primerjava stanja drevesne sestave v mladju in vrasti se pri številnih drevesnih vrstah razlikuje. V mladju je drevesna sestava pestrejša. Številne drevesne vrste plemenitih, trdih in mehkih listavcev so zastopane z večjim deležem, ki pa se z višinsko rastjo zmanjšujejo. Z večjim deležem je zastopana tudi bukev. V vrasti močneje naraste delež smreke in jelke, medtem ko se delež ostalih drevesnih vrst zmanjša. Visok delež jelke v vrasti je posledica znatnih deležev le te na platojih Jelovice in Pokljuke. Zaradi intenzivnejšega gospodarjenja imamo na obeh platojih bistveno večje deleže letvenjakov in večjo vrast, kar se posledično odraža v večjih deležih. Kljub znatni objedenosti pomlajevanje in preraščanje nikjer v območju ni ogroženo. Kot posledico ujm in gradacije podlubnikov pričakujemo večje premike v drevesni sestavi mladja, saj na ogolelih površinah, ki niso bile pomlajene, prihaja do večjega deleža pionirskih drevesnih vrst.

Preglednica 40: Drevesna sestava mladovij in vrasti po oblikah lastništva

	Zasebni gozdovi		Državni gozdovi		Gozdovi lokalnih skupnosti		Skupaj	
	Mladovje (%)	Vrast (%)	Mladovje (%)	Vrast (%)	Mladovje (%)	Vrast* (%)	Mladovje (%)	Vrast (%)
Smreka	50,1	57,7	54,9	58,2	25,1	-	50,7	57,5
Jelka	4,0	8,8	8,3	23,9	0,8	-	4,7	11,9
Macesen	0,6	0,5	1,1	0,1	1,8	-	0,6	0,2
Bori	2,0	0,0	1,3	0,1	11,7	-	2,0	0,4
Ostali iglavci	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-	0,0	0,0
Bukev	32,1	24,6	23,2	13,6	32,9	-	30,7	22,3
Hrast	0,2	0,0	0,1	0,0	0,9	-	0,2	0,0
Plemeniti list.	3,6	3,6	2,3	1,4	7,6	-	3,4	3,2
Ostali trdi list	3,3	3,2	4,1	1,6	10,7	-	3,5	3,0
Mehki list.	4,1	1,7	4,7	1,2	8,5	-	4,2	1,5
Iglavci	56,7	66,9	65,6	82,4	39,4	-	58,0	70,0
Listavci	43,3	33,1	34,4	17,6	60,6	-	42,0	30,0
Skupaj	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	-	100,0	100,0

*Za vrast v gozdovih lokalnih skupnosti ni podatka na SVP.

Slika 12: Karta uspešnosti pomlajevanja

Tujerodne vrste

V alpskem svetu na Zgornjem Gorenjskem so pogoji za širitev in razvoj tujerodnih drevesnih vrst geografsko manj ugodni. Zahvaljujoč temu sta tudi pojavljanje in širitev teh vrst počasna.

Ugotavljamo, da imamo na GGO nekaj lokacij z duglazijo in rdečim hrastom, ki so jih vnesli v gozd pred desetletji gozdarji in niso invazivne.

V zadnjem desetletju se je predvsem okoli Bleda pojavil pajesen, ki izpodriva pri pomlajanju avtohtone plemenite listavce. V gozdnem prostoru smo našli tudi posamične pavlovnije. Ti dve drevesni vrsti sta invazivni. Njuna najdišča so evidentirana v grafiki projekta Invazivke (2017-2020).

Od živalskih vrst, ki so opredeljene kot divjad, je v območju prisotna zgolj pižmovka. Posamezni osebkji so bili zaznani ob vodotokih, vendar je njihova številčnost majhna in ne zaznavamo, da bi se populacija širila.

Preglednica 41: Prisotnost reguliranih tujerodnih vrst in tujerodnih vrst, ki ogrožajo biotsko raznovrstnost ali povzročajo gospodarsko škodo

Vrsta	Stanje (prisotnost/razširjenost/trend)*	Opomba1
pižmovka (<i>Ondatra zibethicus</i>)	že dolgo prisotna/omejeno razširjena/trend stabilen	Divjad; živalska vrsta z EU seznama ITV.
veliki pajesen (<i>Ailanthus altissima</i>)	Začetna faza širjenja v RGR predgorska bukovja v zadnjem desetletju. Točkovno ogroža pomlajanje Trend: naraščajoč	Drevo; rastlinska vrsta z EU seznama ITV.
žlezava nedotika (<i>Impatiens glandulifera</i>)	Začetna faza širjenja v RGR predgorska bukovja. Zaenkrat ne ogroža pomlajanja. Trend naraščajoč	Rastlinska vrsta z EU seznama ITV.
navadna barvilnica (<i>Phytolacca americana</i>)	Zaznana posamič, nerazširjena	zelnata rastlina
japonski dresnik (<i>Fallopia japonica</i>)	Prisotna že daljši čas, širi se omejeno, ne povzroča večjih težav pri pomlajanju	zelnata rastlina
rdeči hrast (<i>Quercus rubra</i>)	Sporadično prisoten že več desetletij, umetno vnesen, ni invaziven.	drevesna vrsta
pavlovnija (<i>Paulownia tomentosa</i>)	Posamično redko prisotna v zadnjem desetletju. Zaenkrat še ne ovira pomlajanja.	drevesna vrsta
navadna amorfa (<i>Amorpha fruticosa</i>)	Zaznana posamič, nerazširjena	grmovna vrsta
Jesenov ožig (<i>Hymenoscyphus fraxineus</i>)	Močno razširjen po vsem GGO. Trend stabilen, vpliv ŠO na jesen je katastrofalen, saj se drevesa v nekaj letih od okužbe posušijo.	gliva, ŠO gozdnega drevja
Hrastova čipkarka (<i>Corythucha arcuata</i>)	Ni prisotna	žuželka, ŠO gozdnega drevja

Gozdni genski viri

Genetska pestrost gozdnih genskih virov omogoča ohranjanje prilagoditvenega potenciala gozdov na prihodnje okoljske razmere in je osnova trajnosti.

Poseke se povečini pomlajujejo naravno. Ponekod pomlajanje poteka prek pionirskih stadijev, pri sadnji skrbno bedimo nad ustreznim izvorom semena za sadike. Pri sanitarnih sečnjah vedno ohranjamo odporne nepoškodovane osebkje, saj so ravno ti dokaz genske pestrosti znotraj iste drevesne vrste. Ocenjujemo, da je po rastiščih prisotna zadostna vrstna pestrost lesnatih rastlin. V prihodnosti ocenjujemo, da se bo na račun smreke povečeval delež bukve in plemenitih listavcev, na račun velikega jesena pa bo več gorskega javora, češnje, hrasta in manjšinskih vrst.

V GGO je 9 gozdnih semenskih objektov, kjer se nabira seme 6 drevesnih vrst – celo negnoj.

Odmrta lesna masa

Odmrle lesne mase v celotnem območju, v vseh lastništvih kot RGR ne primanjkuje. Glede na lesno zalogo se delež odmrle mase giblje od 5 % do 10 %. V odmrli lesni masi prevladujejo iglavci s 75 % deležem, pri katerih je odmrta masa enakomerno porazdeljena med ležečim in stoječim drevjem. Pri listavcih je večina lesne mase vezana na ležeče drevje. Po debelinski strukturi je večina količin vezana na debelinski razred A, to je na drevje debeline do 30 cm. V povprečju najdemo na ha več kot 65 odmrlih dreves. Debelejšega odmrlega drevja je v gospodarskih gozdovih manj, v skupnem predstavlja deleža B in C razširjenega debelinskega razreda 27,6 % odmrlih količin (m³). Večje količine odmrlega debelega drevja so vezane na varovalne gozdove.

Preglednica 42: Odmrlo drevje (št./ha)

Lastništvo	Razš.	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	deb. r.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
Državni gozdovi	A	35,0	4,0	39,0	32,8	7,7	40,5	67,8	11,7	79,5	31,8
	B	1,0	0,1	1,1	0,7	0,4	1,1	1,6	0,5	2,2	3,8
	C	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,4
	Skupaj	36,0	4,2	40,2	33,5	8,1	41,6	69,5	12,3	81,8	36,0
Zasebni gozdovi	A	22,1	5,9	28,0	19,3	11,2	30,5	41,4	17,1	58,5	21,7
	B	1,6	0,3	1,9	1,3	0,9	2,2	3,0	1,2	4,1	7,0
	C	0,2	0,0	0,2	0,2	0,1	0,3	0,4	0,1	0,5	1,7
	Skupaj	23,9	6,2	30,1	20,9	12,2	33,1	44,8	18,4	63,2	30,4
Gozdovi lokalnih skupnosti	A	20,0	7,9	27,9	15,8	10,9	26,7	35,8	18,8	54,6	19,7
	B	2,4	1,8	4,2	0,6	1,8	2,4	3,0	3,6	6,7	10,6
	C	0,6	0,0	0,6	0,0	0,0	0,0	0,6	0,0	0,6	2,2
	Skupaj	23,0	9,7	32,7	16,4	12,7	29,1	39,4	22,4	61,8	32,4
Skupaj	A	23,4	5,7	29,1	20,7	10,9	31,5	44,1	16,6	60,7	22,7
	B	1,6	0,3	1,8	1,3	0,8	2,1	2,8	1,1	3,9	6,7
	C	0,2	0,0	0,2	0,2	0,1	0,3	0,4	0,1	0,5	1,6
	Skupaj	25,1	6,0	31,1	22,2	11,8	33,9	47,29*	17,8	65,1	31,0

Natura 2000

V območju so oblikovana tri večja posebna območja varstva in sicer Julijci, Karavanke in Jelovica. Ta območja so pomembna za ohranitev številnih klasifikacijskih vrst, pri katerih najbolj izstopajo koconoge kure in duplarji. Z vidika uresničevanja zastavljenih ciljev, to je ohranjanja ugodnega stanja vrst, omenjeni gozdovi nudijo živalskim vrstam ustrezen habitat in s tem dolgoročno ohranitev. Območje Nature 2000 obsega 70,7 % vseh gozdov in drugih gozdnih zemljišč (vključeno tudi rušje). Podrobnejša analiza Natura 2000 območij (delež odmrle lesne biomase, površina gozdov z drevjem nad 30 cm prsnega premera ipd.) je bila narejena v Dodatku k okoljskem poročilu [22].

Preglednica 43: Površina gozdov v Natura 2000 območjih

Indikator	Zasebni gozdovi		Državni gozdovi		Gozdovi lokalnih skupnosti		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Natura 2000	34.109	63,9	2.956	31,3	233	49,5	37.298	58,9

Gozdovi, prepuščeni naravnemu razvoju

GGO ima zaradi reliefno geografskih značilnost številne sestoje, ki so prepuščeni naravnemu razvoju. Po evidencah v zadnjem desetletju ni bilo evidentiranega poseka v 277 odsekih, kar skupno predstavlja površino 7.247 ha gozdov. V številnih odsekih je bila realizacija zgolj simbolična, tako da

je prikazana površina dejansko bistveno večja. V območju imamo tretjino varovalnih gozdov in znaten delež neodprtih terenov oz. območij z dolgimi pravilnimi razdaljami. Vsi ti gozdovi so prepuščeni naravnemu razvoju in jih je več kot dovolj v celem GGO. Pospeševanje oz. osnivanje ekocelic brez ukrepanja zaradi naštetega ni bila prioriteta in se je izvajala zgolj v minimalnem obsegu.

Preglednica 44: Gozdovi, prepuščeni naravnemu razvoju (ha in % gozda)

Indikator	Zasebni gozdovi		Državni gozdovi		Gozdovi lokalnih skupnosti		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Gozdni rezervati	1.207	93,1	89	6,9	0	0,0	1.296	100,0
Ekocelice brez ukrepanja	15	100,0	0	0,0	0	0,0	15	100,0

Varovalni gozdovi

Celotna površina varovalnih gozdov, vključno z rušjem in ostalo vegetacijo na zgornji gozdni meji obsega 23.410 ha površin. V skupnem rušje porašča 6.143 ha varovalnih gozdov. Z vidika ohranjanja biotske pestrosti pomenijo ti gozdovi dolgoročno bazen, kjer bodo gozdovi prepuščeni naravnemu razvoju. Zaradi površin varovalnih gozdov so ukrepi za pospeševanje biotske pestrosti v gospodarskih gozdovih manj izraženi. Varovalni gozdovi so prisotni na celotnem GGO, s tem da jih je najmanj na platojih Jelovice in Pokljuke, povsod drugod se pa dokaj enakomerno prepletajo z gospodarskimi gozdovi.

Preglednica 45: Površina varovalnih gozdov

Indikator	Zasebni gozdovi		Državni gozdovi		Gozdovi lokalnih skupnosti		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Varovalni gozdovi	21.367	91,3	1.394	5,9	648	2,8	23.410	100,0

Dolžina gozdnega roba

Dolžina gozdnega roba se močno razlikuje po posameznih krajinskih tipih. V kmetijski krajini imamo v večjem delu GGO kratek gozdni rob. To je posledica reliefnih značilnosti, saj se ravninski, kmetijski deli dolin začnejo velikokrat takoj dvigati v gozdnata pobočja. To je tudi območje, kjer zaradi intenziviranja kmetijstva rob najhitreje izginja. Dolžina gozdnega roba je največja v gozdnati krajini, ki pa je po deležu najbolj skromno zastopana (10,5 %). Tu je vzdrževanih travnišč dovolj. Drugače je v gozdni krajini, kjer je travnišč malo, saj so se zaradi oddaljenosti od doline že pred desetletji zarasle. Daljši gozdni rob imamo še na zgornji gozdi meji, saj se je vzdrževal s pašništvom.

Mokrišča in vodni viri v gozdu

Večina mokrišč v območju je trajno zavarovanih in izključenih iz primarne rabe. Območjem mokrišč in vodnih virov (ter njihovim vplivnim območjem) v gozdu so dodeljene poudarjene ekološke funkcije, ki vplivajo oz. določajo gospodarjenje, odvisno od usmeritev, ki jih podajo pristojne institucije (ZRSVN, DRSV). Poleg naravnih mokrišč vzdržujemo na planotah Jelovice, Pokljuke in Mežakle številne kali oz. kaluže, ki večjim parkljarjem v sušnem obdobju nudijo vir pitne vode ter mesto za kalužanje. Kljub kraškemu terenu pa v večini GGO večjih težav z vodo ni, saj količina padavin v znatnem delu presega 2.000 mm/leto. Dolžina vodotokov v gozdnem prostoru znaša 1.685 km.

Mirne cone

V GGO so opredeljene številne mirne cone, katerih površina znaša 2.593 ha. Oblikovane so z namenom ohranitve populacij koconogih kur ter nekaterih ostalih zavarovanih in klasifikacijskih vrst Nature 2000. Oblikovane so bile tudi na območjih najpomembnejših habitatov z namenom varovanja parkljaste divjadi. Mirnih con je v območju dovolj, glavna težava pa je njihovo delovanje, saj kljub številnim prepovedim in omejitvam ne odigrajo svoje vloge. Njihova izločitev prvenstveno ni namenjena zgolj eni živalski vrsti ampak mnogim. Z oblikovanjem želimo zaščititi najbolj ranljive habitate in tiste živalske vrste, ki so najbolj izpostavljene nemiru. Velika pozornost je namenjena oblikovanju con pri gamsu, saj je izpostavljenost predvsem na območju nad zgornjo gozdno mejo velika.

3.2.5 Ohranjanje naravnih vrednot in zavarovanih območij

Preglednica 46: Zavarovana območja in naravne vrednote

Indikator	Ploskovni objekti	Točkovni objekti
	ha	št.
Zavarovana območja	40.292	0
Naravne vrednote	37.771	486

V GGO znotraj zavarovanih območij leži kar 45,4 % gozdov. Največje zavarovano območje je Triglavski narodni park, ki obsega 99,4 % površine vseh zavarovanih območij. Prvo varstveno območje TNP, kjer je gospodarjenje z gozdovi prepovedano zajema 12.004 ha gozdov in drugih gozdnih zemljišč (rušje). Od gozdov (uvrščenih v RGR 260 in RGR 210, večinski pristop po odsekih) je 78 ha gospodarskih gozdov (GPN, ukrepi so dovoljeni), ostalo so varovalni gozdovi in trije gozdni rezervati (GPN, ukrepi niso dovoljeni). Od naravnih rezervatov se v TNP nahaja Mala Pišnica, naravna rezervata Blato na Jelovici in Zelenci, ki sta tudi izvzeta iz gospodarjenja, sta izven meja TNP. Izven TNP leži še štirinajst naravnih spomenikov, sedem se jih nahaja v parku. Od teh je največji Gorska skupina Martuljek, ki zavzema 1.671 ha gozdov, vsi ostali naravni spomeniki skupaj pa še 293 ha gozda.

Naravne vrednote

V območju naravne vrednote obsegajo kar 53,2 % vseh gozdov. Vseh NV v območju je 770, od tega je 284 ploskovno določenih. Po površini močno prevladujejo geomorfološke naravne vrednote, med njimi sta najbolj obsežni planoti Jelovica in Pokljuka. Geomorfoloških NV je največ tudi po številu, saj mednje spada 465 podzemnih jam. Dreves, ki so zavarovana kot naravne vrednote, imamo v območju 17.

3.2.6 Ohranjanje kulturne dediščine

V območju je evidentirano 1.357 enot kulturne dediščine, ki skupaj pokrivajo 43.637 ha gozdnega prostora. V enote kulturne dediščine so vključena vsa območja, objekti ali deli objektov, ki so varovani na podlagi predpisov s področja varstva kulturne dediščine in na katerih je vzpostavljen poseben varstveni režim.

Za vse enote kulturne dediščine v območju so v gozdnogospodarskem načrtu predpisane usmeritve in ukrepi za varovanje in celostno ohranjanje kulturne dediščine, ki so skladni s splošnimi in podrobnimi kulturnovarstvenimi usmeritvami (ZVKDS). Z različnimi gozdnogospodarskimi ukrepi (preprečevanje zaraščanja, vzdrževanje gozdnega roba, sanacija poškodovanih dreves...) se zagotavlja predvsem urejeno in estetsko oblikovano okolje enotam kulturne dediščine v gozdnem prostoru.

Preglednica 47: Režim enot kulturne dediščine

Režim	Enote kulturne dediščine	
	ha	št.
Spomenik	37	122
Arheološko najdišče	521	164
Vplivno območje spomenika	168	89
Vplivno območje	979	207
Dediščina	41.764	734
Dediščina priporočilno	167	41
Skupaj	43.637	1.357

V gozdnem prostoru, kjer je prisotna kulturna dediščina, največji delež (93,8 %) pokriva kulturna krajina, naselbinske dediščine je 3,1 %, vse ostale zvrsti pokrivajo 3,1 % površine.

Preglednica 48: Zvrsti (tipi) kulturne dediščine

Zvrst	Enote kulturne dediščine	
	ha	št.
Arheološka dediščina	575	187
Stavbna dediščina	526	310
Naselbinska dediščina	1.337	262
Kulturna krajina in zgodovinska krajina	41.038	398
Vrtnoarhitekturna dediščina	30	27
Memorialna dediščina	124	164
Druga dediščina	6	9
Skupaj	43.637	1.357

3.2.7 Ohranjanje območij po predpisih o vodah (vodovarstvena območja, vodotoki)

V območju je pogostost vodotokov relativno velika, v povprečju je na hektar gozda 26,6 m vodotoka, vodna in priobalna zemljišča pa obsegajo 1,0 % gozda v območju. Vodovarstvena območja pokrivajo 31,0 % površine gozdov v območju, velika večina (95,7 %) je vodovarstvenih območij občinskega nivoja. Vodovarstvena območja, vodotoki in območja poplav v GGO so prikazani v poglavju 12, na karti M – Varstvena območja in območja poplav po predpisih o vodah.

Preglednica 49: Dolžina vodotokov

Indikator	Skupaj
	km
Vodotoki 1. reda	102
Vodotoki 2. reda	1.584

Preglednica 50: Vodna in priobalna zemljišča

Indikator	Skupaj ha
Vodno zemljišče	621

Preglednica 51: Vodovarstvena območja

Indikator	Državni nivo	Občinski nivo
	ha	ha
VVO I / 1. varstveni režim	116	946
VVO II / 2. varstveni režim	367	3.556
VVO III / 3. varstveni režim	355	13.501
4. varstveni režim	/	801
VVO Skupaj	838	18.803

Aktivno ukrepanje z namenom varstva in sanacij omenjenih območij je sicer v domeni drugih služb in koncesionarjev, smo pa v primeru žledoloma v letu 2014 lastnikom gozdov izdajali odločbe za sanitarni posek drevja na območjih strug hudournikov in vodotokov. Omenjeni in podobni ukrepi za lastnike gozdov predstavljajo prevelik strošek, sistemsko financiranje pa ni zagotovljeno. Varstvo vodovarstvenih območij, vodotokov in priobalnih zemljišč smo zagotavljali predvsem z njihovo vključitvijo v sistem funkcij gozdov (hidrološka funkcija) in z vgrajevanjem ustreznih smernic in omejitev v načrte gospodarjenja gozdnogospodarskih enot. Oboje se ustrezno upošteva pri izdajanju odločb za sečnjo in gojitvena dela v gozdovih, pri načrtovanju in umeščanju gozdnih prometnic v gozdni prostor ter pri presoji nameravanih posegov v gozd.

3.2.8 Vzdrževanje, ohranjanje in ustrezno izboljšanje varovalne in zaščitne funkcij gozdov

V GGO kar 54 % gozdov opravlja varovalno in zaščitno funkcijo (35 % na 1. stopnji in 19 % na 2. stopnji). Varovalna funkcija v celoti prekriva območje zaščitne. Posebej problematično je povodje hudournika Belca. Na varovalno funkcijo pomembno vplivajo predvsem gozdovi pod zgornjo gozdno mejo v Julijskih Alpah in Karavankah, stranske alpske doline (Vrata, Tamar, Krnica) ter spodnje Bohinjske gore. Informativni prikaz verjetnosti pojavljanja plazov in plazovitih območij je prikazan na karti N, prikaz potencialnih erozijskih območij pa na karti O, oboje v poglavju 12. Oba prikaza temeljita na grobih podatkih v merilu 1:250.000.

Utemeljitev teh dveh funkcij se delno prekrivajo, zato pogosto prihaja do zmede pri razumevanju.

S poudarjeno varovalno in zaščitno funkcijo omejujemo gospodarjenje z gozdom. Po drugi strani je stabilnost gozdov, ki so prepuščeni naravnemu razvoju, ogrožena, varovalni učinki pa slabijo. Gojenje gozdov zato pomembno vpliva na krepitev omenjenih funkcij gozda.

Gradacije podlubnikov in ujme so v zadnjem času na nekaterih območjih močno zdesetkale sestoje na območjih, kjer so opravljali tako varovalno kot zaščitno funkcijo (npr. Soteska v Bohinju). Po takih spremembah je ogrožena trajnost teh funkcij.

3.2.9 Vzdrževanje, ohranjanje in ustrezno izboljšanje drugih socialno-ekonomskih funkcij gozdov

Preglednica 52: Vzdrževanje, ohranjanje in ustrezno izboljšanje drugih socialno-ekonomskih funkcij gozdov

Indikator	Ocena	Komentar GGO
Število gozdarskih podjetij	4	Število gozdarskih podjetij je naraslo po žledolomu leta 2014, ko se je s kasnejšimi gradacijami podlubnikov obseg potrebnih gozdarskih del zelo povečal. Ocenjujemo, da zdajšnje zmogljivosti izvajalcev dokaj dobro pokrivajo potrebe v GGO.
Vlaganja v gozdove	2	Stanje ocenjujemo kot neugodno, saj je vlaganj glede na potrebe veliko premalo. Posebej se izpad vlaganj v nego gozdov pozna pri slabši mehanski stabilnosti in kvaliteti listavcev. Stanje glede vlaganj v zadnjih letih nekoliko izboljšujejo sredstva iz PRP.
Varnost in zdravje pri delu v gozdovih	4	Stanje ocenjujemo kot ugodno, v zadnjem obdobju je bilo, ob zelo velikem obsegu del, nesreč relativno malo. Ocenjujemo, da na to vplivajo izobraževanja in tečaji o tej tematiki ter financiranje sodobne, bolj varne opreme za delo preko programa PRP.
Turizem in rekreacija	2	Stanje na tem področju ni ugodno, saj je v GGO pritisk rekreativnega in turističnega obiskovanja gozdov že prevelik in ogroža druge cilje gospodarjenja z gozdovi. Predvsem je problematična neurejenost in stihija na tem področju.
Ocena rabe lesa za biomaso	2	Stanje ocenjujemo kot neugodno, pogosto se pojavlja prekomerno izkoriščanje vseh sečnih ostankov, kar lahko vodi v degradacijo rastišč. V zadnjem obdobju zaznavamo tudi nelegalne poseke in krčitve gozda zaradi pridobivanja lesa za biomaso.
Ocena rabe lesa za industrijo	3	V splošnem je stanje ugodno. Les iglavcev v veliki večini pride na trg, kjer je na voljo industriji, žal pa ga večina konča v tujini. Les listavcev pa skoraj ves ostaja v domači uporabi za kurjavo, le majhen delež ga gre v industrijsko predelavo.
Nelesni gozdni proizvodi	3	Čebelarjenje in lov sta prisotna na celem območju in funkcionirata brez večjih konfliktov. Na drugi strani nabiranje gob in jagodičevja ob vrhuncih sezone ponekod predstavlja že občutno obremenitev z vidika nemira in obremenitve gozdne infrastrukture.

3.3 Presoja doseganja ciljev in učinkovitosti gospodarjenja

3.3.1 Ocena doseganja ekonomskih ciljev

Na doseganje ekonomskih ciljev je v preteklem desetletju daleč najbolj negativno vplivala gradacija podlubnikov. Po grobi oceni je znašala ekonomska škoda za lastnike gozdov 50 mio EUR, največ zaradi prepozno izvedenih odločb in na splošno prepočasnega ukrepanja. Dodatno so na ekonomiko z razvrstnotenjem sortimentov vplivale tudi ujme (veter, sneg, žled) in neizkoriščeno drevje, ki je ostalo v gozdu. Sanitarne sečnje so predstavljale kar 79 % vseh sečenj. Posek iglavcev je dosegel 153 % načrtovanih količin, v lesni zalogi se krepijo listavci, ki so izrazito slabše kvalitete. Dodatno nizka realizacija načrtovanih vlaganj v gozdove dolgoročno ogroža doseganje ekonomskih ciljev. Drevesna sestava se sicer pospešeno premika v smer proti bolj stabilni naravni sestavi, najcenejše naravno pomlajevanje je uspešno. Na področju intenziviranja ukrepov v drobno posestni lastniški

strukturi ni zaznavnih velikih pozitivnih premikov, ekonomski potencial ostaja večinoma neizkoriščen oz. se izvede samo zahtevane sanitarne sečnje in posek lesa za domačo porabo.

3.3.2 Ocena zagotavljanja socialnih in ekoloških ciljev

V preteklem načrtu je bila hidrološka vloga gozdov v območju med ekološkim cilji na prvem mestu. Ocenjujemo, da je bilo v GGO opravljanje te vloge ustrezno, zagotavljanje in varstvo virov pitne vode ter vodovarstvenih območij je bilo nemoteno. Gozdovi v GGO so v preteklem obdobju večinoma ustrezno zagotavljali varovalno in zaščitno vlogo, v posameznih primerih pa je prišlo do slabšanja teh vlog zaradi posledic ujm v teh gozdovih. Tudi vloge varstva narave so bile dobro zagotovljene, površine na različnih podlagah varovanja narave zaščitnih območij gozdov se ne zmanjšujejo, vzpostavljanje mirnih con je celo v porastu, pri katerih je sicer zaradi nedorečenega nadzora slabo zagotovljeno izvajanje varstvenih režimov. Slabši uspeh gre pripisati manj uspešnemu doseganju ciljev pri urejanju v zadnjem obdobju močno povečane rekreacijske in turistične vloge gozdov, ki ju ne uspemo primerno prostorsko omejiti in kanalizirati na območja, kjer ne bi prihajali v konflikte z drugimi funkcijami.

3.4 Presoja ustreznosti prejšnjega načrta

Zaznane spremembe ob rednih obnovah GGN GGE kažejo na premike v smer, ki je bila zastavljena s prejšnjim načrtom. Glede na takrat znana dejstva ocenjujemo, da so bile odločitve večinoma ustrezne. Predvsem podatki o drevesni sestavi mladovij in podatki o preraščanju drevesnih vrst kažejo na konkretne premike v smer zmanjševanja deleža smreke v prihodnosti. Zaradi velikega obsega gradacije podlubnikov se je dinamika sprememb v drevesni sestavi v gozdnogospodarskih enotah Jelovica, Notranji Bohinj, Bohinj, Bled in deloma tudi Mežakla dodatno močno pospešila. Cilji gospodarjenja so bili postavljeni ustrezno in so še vedno aktualni tudi za ta načrt.

Za manj uspešno se je izkazala usmeritev v malopovršinske sečnje ter pravočasno izvedbo negovalnih del za krepitev mehanske stabilnosti sestojev. Tudi pravočasna izvedba varstvenih ukrepov se je zaradi velikosti problema z gradacijo podlubnikov v tem desetletju izkazala za nerealno. Kljub temu bi pri takih usmeritvah bilo smiselno vztrajati, saj so poleg rastišču prilagojene drevesne sestave samo malopovršinsko raznomerni sestoji lahko bolj odporni na vse bolj pogoste abiotske motnje, ki posledično pomenijo tudi velik varstveni problem ob trenutno znanih napovedih podnebnih sprememb.

Na žalost je bil glavni generator za intenziviranje gospodarjenja v drobnolastniških zasebnih gozdovih lubadar, z vsemi spremljajočimi problemi vodenja številnih upravnih postopkov po uradni dolžnosti (C-odločbe). Povečana potreba kapacitet za izvedbo sanacije je posledično precej povečala ponudbo izvajalcev gozdarskih storitev na trgu, še vedno pa je bilo veliko lesne mase razvrednotene in pomeni veliko gospodarsko škodo. Na drugi strani pa se je za zagotavljanje ciljev varstva narave in habitatov povečal obseg izločenih ekocelic ter količina načrtno puščenega habitatnega drevja in odmrle drevnine.

Glede na ugotovitev prejšnjega načrta, da je cilj v smislu gospodarjenja z varovalnimi gozdovi zapostavljen ni bilo večjih premikov. Večina sečenj je bila realiziranih izključno zaradi subvencij iz PRP sredstev. Zagotoviti gospodarjenje v varovalnih gozdovih z namenom krepitve varovalne, predvsem pa zaščitne vloge ostaja še naprej nerešljiv izziv, medtem pa se stanje sestojnih struktur za zagotavljanje zaščitne vloge gozdov neusmiljeno slabša.

3.5 Glavni problemi in priložnosti pri gospodarjenju z gozdovi

Biotske in abiotske motnje

V zadnjem desetletju so gospodarjenje z gozdovi v večini narekovale biotske in abiotske motnje, ki se pojavljajo zaradi podnebnih sprememb in kot posledica preteklega gospodarjenja. Več ujm vsako leto je povzročilo, da je nastalo veliko ogolelih površin, začasno je padla cena lesa, narasla je cena dela izvajalskih podjetij. Zaradi nujnosti sanacije se je izvajala strojna sečnja tudi na neprimernih terenih, ki je pustila za seboj nepopravljive poškodbe tal. Veliko lesa je po ujmah ostalo v gozdu. Glede na napoved klimatologov in na visok delež smreke (62,4 %) v območju, pričakujemo podobne probleme tudi v prihodnje.

Kazalniki: delež sanitarnih sečenj, ogolele površine, ulov podlubnikov v kontrolnih pasteh

Neustreznost sestojnih zgradb

V zadnjem desetletju je problem previsokega deleža smreke na neprimernih rastiščih še posebej izrazit. Čisti velikopovršinski smrekovi sestoji v optimalni razvojni fazi so bili močno prizadeti zaradi ujm. Izredna ranljivost v primeru ujm je neugodna posledica preteklega velikopovršinskega gospodarjenja, ki je imelo za posledico enodobne sestoje na večjih površinah. Bolje so se na ujme odzvali raznomerni, malopovršinsko mešani sestoji, kjer pa je kvaliteta dreves slabša od tiste, ki jo omogoča rastišče. Pri enomernih sestojih je porušeno razmerje razvojnih faz (prenizek delež mladovij in drogovnjakov in previsok delež debeljakov in sestojev v obnovi), vendar v podatkih za območni načrt še ni novega stanja iz GGE, ki so bile v zadnjih petih letih najbolj prizadete zaradi podlubnikov.

Kazalniki: delež razvojnih faz, razmerje drevesnih vrst, realizacija obnove, realizacija redčenj, realizacija nege, uspešnost pomlajevanja, vrast, debelinska struktura

Neustrezna izvedba sečnje in spravila

V zadnjem desetletju je naraslo število strojev za sečnjo lesa, ki so se izkazali kot učinkoviti pri sanaciji sestojev napadenih s podlubniki in sanaciji vetrolomov. Zaradi velikih dimenzij ti stroji načeloma zahtevajo širše vlake, večjo gostoto vlak in povzročajo poškodbe tal in poškodbe dreves. Obenem pa v izogib izvedbi gozdnega reda in dodatnega zaslužka izvažajo vse sečne ostanke iz sestoj. S problematiko rabe ustreznih tehnologij se vedno pogosteje soočamo tudi pri rednih sečnjah. Velik porast sanitarnih sečenj v preteklem desetletju je povzročil veliko pomanjkanje izvajalskih podjetij. Sečnje so bile večinoma izvedene prepozno in pa tudi z neusposobljenimi izvajalci.

Kazalniki: delež poškodovanih dreves, delež poseka glede na tehnologijo, poškodovanost tal, dodatno posekana drevesa, pretečene odločbe, zapisniki inšpektorju, evidenca poseka

Problem nege

Realizacija negovalnih del je bistveno nižja od načrtovane. Zaradi pomanjkljive nege v preteklosti je negovanost mlajših razvojnih faz slabša, zasnove mladovij so pomanjkljive, drevesna sestava ni rastiščno prilagojena in celoten razvoj gozdov poteka v smer, ki je drugačna od načrtovane. Lastniki za negovalna dela niso motivirani, ker jim predstavljajo strošek, koristi od negovalnih del pa ne prepoznajo. Finančne spodbude za lastnike niso zadosten vzvod, ki bi omogočil boljšo realizacijo načrtovanih negovalnih del. Ni rešeno vprašanje, kako kljub neodzivnosti lastnika zagotoviti vsaj minimalno nego, potrebno za zagotovitev stabilnosti in ustrezne mešanosti mlajših razvojnih faz.

Kazalniki: izvedba negovalnih del, negovanost sestojev, sestojne zasnove, sklep krošenj, drevesna sestava gozdov, kakovost dreves.

Poškodovanost dreves

V zadnjem desetletju se je za 100 % povečal delež poškodovanih dreves. Poškodbe debel in koreninika izvirajo iz neustrezne gozdne proizvodnje in obgrizenja debel jelenjadi. Poškodbe

krošenj pa so nastale kot posledica žledolomov, snegolomov in vetrolomov. Poškodovana drevesa so bolj dovzetna za nalet podlubnikov in vdor gliv, imajo nižje prirastke in so slabše kvalitete.

Kazalniki: delež poškodovanih dreves, delež poseka glede na tehnologijo, evidenca poseka zaradi poškodb

Negativni vpliv prostočasnih dejavnosti

V GGO ležijo tri pomembna turistična središča: Bohinj, Bled in Kranjska Gora, ki so poznana po tem, da gostom nudijo izvrstne terene za preživljanje časa v naravi. Območje je zaradi gora atraktivno tudi za pohodnike, alpiniste, turne smučarje, gorske tekače in turne kolesarje. Predvsem Pokljuka je znana tudi po bogatih rastiščih borovnic in gob. Tudi življenjski slog se je v zadnjih desetletjih močno spremenil in domačini vse več zahajajo v gozd. Vsa ta množica ljudi predvsem s hrupom neugodno vpliva na živalski svet, motijo in onemogočajo izvedbo sečnje in spravila, povzročajo škodo na borovničevju in s prepovedano vožnjo v naravnem okolju delajo škodo na gozdnih tleh.

Kazalniki: število turističnih nočitev, število zabeleženih nedovoljenih aktivnosti v gozdu, število izdanih soglasij za prireditve, števci obiska (TNP), monitoring ogroženih vrst (kure), uporaba prostora (Strava).

Nezadostna izvedba načrtovanih ukrepov

Očiten razkorak med načrtovanimi in izvedenimi ukrepi v drobno posestnih zasebnih gozdovih, je posledica velikega števila lastnikov, ki niso odvisni od dohodkov iz gozda. Dodatno oviro pri izvedbi načrtovanih del predstavlja tudi razgiban in skalovit alpski teren, ki je na nekaterih območjih težko dostopen. Posledica so pomanjkljivo negovani sestoji in nižja kakovost lesa.

Na območju je 84,3 % zasebnih gozdov, ki so v lasti 12.262 posestnikov. Kar 80 % lastnikov ima gozdno posest manjšo od 5 ha in še ta je razdeljena v več manjših parcel. Ti lastniki niso tehnično opremljeni in usposobljeni za delo v gozdu, zato jim dela v večini izvajajo drugi. Stroški gospodarjenja z gozdom so na majhnih posestih relativno visoki, zaradi tega se lastniki le redko odločijo za sečnjo, še redkeje pa za izvedbo negovalnih del. Dodatne težave povzročajo še novi lastniki, ki ne poznajo svojih posesti in mej parcel, veliko število solastnikov in druge vrste neurejenih lastništev.

Kazalniki: realizacija poseka in negovalnih del, število nezgod, število izobraževanj za lastnike gozda, opremljenost lastnikov

Neukrepanje v varovalnih gozdovih

Gospodarjenje v varovalnih gozdovih je mestoma nemogoče zaradi nedostopnih terenov, ponekod pa je ukrepanje zaželeno, saj z ukrepanjem izboljšamo varovalno vlogo gozda. Sečnja, spravilo in negovalna dela so v varovalnih gozdovih izjemno težavno opravilo z visokimi stroški, zato so dela le redko realizirana. Kot posledica neukrepanja je v varovalnih gozdovih velik delež debelih dreves, poškodovanih dreves in odmrle mase, ki ne opravljajo varovalne vloge.

Kazalniki: realizacija poseka, evidenca del v varovalnih gozdovih, debelinska struktura, drevesna sestava

4 VALORIZACIJA FUNKCIJ GOZDOV

4.1 Opredelitev območij s poudarjenimi funkcijami gozdov

Funkcije gozdov in njihovo ovrednotenje v gozdnem prostoru so določene na podlagi Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanja z divjadjo [15]. Funkcije so ovrednotene na območju gozdnega prostora, ki zajema gozdove in površine, ki so funkcionalno vezane na gozd. Ovrednotene so s tremi stopnjami poudarjenosti [15]:

- prva stopnja: funkcije določajo način gospodarjenja z gozdom,
- druga stopnja: funkcije bistveno vplivajo na način gospodarjenja z gozdom,
- tretja stopnja: funkcije le deloma vplivajo na način gospodarjenja z gozdom.

Za vsako funkcijo je izdelan sloj, ki omogoča prostorski oris posamezne funkcije. Velikokrat se območja s poudarjenimi funkcijami medsebojno prekrivajo. Pregledna karta funkcij gozdov je v prostorskem delu načrta (poglavje 12, karta G).

Gozdni prostor v GGO pokriva 79.060 ha, od tega je 63.312 ha gozdov. Površine posameznih funkcij po stopnjah poudarjenosti so navedene v Preglednici 53.

Preglednica 53: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami (v ha)

Funkcija	1. stopnja		2. stopnja		3. stopnja		Skupaj
	ha	%	ha	%	ha	%	
Varovanje gozdnih zemljišč in sestojev	27.900	35,3	14.726	18,6	36.434	46,1	79.060
Hidrološka	5.096	6,5	47.122	59,6	26.842	34,0	79.060
F. ohranjanja biotske raznovrstnosti	14.984	19,0	58.045	73,4	6.031	7,6	79.060
Klimatska	3.258	4,1	3.312	4,2	72.491	91,7	79.060
Zaščitna	4.107	5,2	1.632	2,1	/	/	5.738
Higiensko-zdravstvena	1.877	2,4	11.747	14,9	65.437	82,8	79.060
Rekreacijska	4.035	5,1	7.128	9,0	67.897	85,9	79.060
Turistična	2.955	3,7	1.336	1,7	74.769	94,6	79.060
Poučna	18	0,0	0	0,0	79.042	100,0	79.060
Raziskovalna	1.714	2,2	/	/	/	/	1.714
F. varovanja naravnih vrednot	17.729	22,4	35.041	44,3	/	/	52.770
F. varovanja kulturne dediščine	70	0,1	42.080	53,2	/	/	42.150
Estetska	11.162	14,1	33.880	42,9	/	/	45.042
Obrambna	112	0,1	990	1,3	/	/	1.102
Lesnoproizvodna	43.592	55,1	876	1,1	17.793	22,5	62.261
F. pridobivanja drugih gozdnih dobrin	4.341	5,5	2.017	2,6	/	/	6.358
Lovnogospodarska	0	0,0	20.701	26,2	/	/	20.701

Funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev

Območja s prvo stopnjo poudarjenosti funkcije varovanja gozdnih zemljišč in sestojev (v nadaljevanju varovalna funkcija) predstavljajo 35,3 % gozdnega prostora. Zaradi prevladujočega alpskega reliefa v GGO, kjer večino površja zavzemajo Julijske Alpe in Karavanke, je delež gozdov z varovalno funkcijo visok tako na prvi kot na drugi stopnji poudarjenosti. Posledica alpskega reliefa in pretežno karbonatne podlage je visok delež pobočij s strmimi nakloni in skalnatim reliefom, kar je glavni razlog za opredelitev varovalne funkcije v GGO Bled.

Na prvi stopnji je varovalna funkcija poudarjena v gozdovih, ki so kot varovalni gozdovi določeni z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom; teh je 24.711 ha. Uredba pokriva

predvsem večino pobočij Julijskih Alp in strmejša pobočja Karavank (večinoma v subalpinskem pasu) ter večji del pobočij nad Gozdom Martuljkom in Belco. Na prvi stopnji je varovalna funkcija poudarjena še v gozdovih na strmejših pobočjih bohinjske Soteske in rečnih teras ob Savi ter v gozdnih združbah mokrotnih habitatov ob Savi in na poključskih barjih.

Na drugi stopnji imajo varovalno funkcijo poudarjeno še preostali gozdovi na strmih pobočjih predvsem na vznožju alpskih dolin, večina preostalih pobočij Karavank z izjemo okolice Planine pod Golico in območje okolice Kroke.

Večjih sprememb površine gozdov s poudarjeno varovalno funkcijo glede na prejšnji območni načrt ni, z izjemo nekaj novih površin z drugo stopnjo poudarjenosti v okolici Kroke ter več savskih teras in mokrotnih gozdnih rastiščnih tipov.

Hidrološka funkcija

Prva stopnja poudarjenosti hidrološke funkcije v območju je določena na 6,45 % gozdnega prostora in smo jo določili na območjih 1. in 2. varstvene cone po odloku o zaščiti pitne vode (državni in občinski nivo), na ožjih območjih zajetij in drugih vodnih virov. Gozdovi s poudarjeno prvo stopnjo hidrološke funkcije so v Vratih, dolini Radovne in Pišnice, Mostnice in Ribnice, Kotu, Dragi, Završnici, Kropi, zalednem območju izvira Bistrice, Zabukovju, Ajdni, Karavanškem predoru, Zagmajnici, v Kranjski Gori, Mali Pišnici, Mlaki pri karavanškem predoru, Javorniškem Rovtu, Mlakah, Kočni, Plavškem Rovtu, Planini pod Golico (na območju sta dva aktivna vodna vira).

Največje površine gozdov z drugo stopnjo poudarjenosti hidrološke funkcije so na območju karbonatnega kraškega sveta (Pokljuka, Jelovica, posamezna območja v Karavankah), na širšem vodozbirnem območju (3. in 4. varstvene cone po odloku o zaščiti pitne vode) in prispevnem območju Bohinjskega jezera.

V primerjavi s prejšnjim načrtom se je za 93 % povečal delež gozdov z drugo stopnjo poudarjenosti hidrološke funkcije zaradi kvalitetnejše podlage karbonatnega kraškega sveta in širšega prispevnega območja Bohinjskega jezera.

Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti

Gozdovi s poudarjeno funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti so predvsem območja, kjer se nahajajo redki gozdni ekosistemi, gozdovi in drugi manjši ekosistemi v gozdnem prostoru z nahajališči redkih ali ogroženih rastlinskih vrst in gozdovi ali drugi ekosistemi, ki so pomembni za ohranitev redkih ali ogroženih živalskih vrst. To funkcijo imajo tudi druge manjše površine gozdov, namenjene povečanju pestrosti gozda (ekocelice, okolice kalov, brlogov, gnezdišč ali rastišč redkih živalskih vrst). Sem spadajo tudi gozdovi, pomembni za ohranitev populacij različnih vrst prsto živečih živali (zimovališča, grmišča, mirne cone). Pri določitvi funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti smo vključili posodobljene prostorske sloje Zavoda RS za varstvo narave in upoštevali usklajene predloge glede stopenj poudarjenosti funkcije iz naravovarstvenih smernic.

Na prvi stopnji je biotopska funkcija poudarjena na območjih, ki so enakomerno razporejena na celotnem gozdnogospodarskem območju in zajemajo 19 % gozdnega prostora. Med ključnimi so območja naravnih rezervatov Mala Pišnica, in Savica-Ukanc, mirnih con na Kleku, v dolini Triglavskih jezer, v Melu, Mišeljškem koncu, Mesnovcu, Kokošnjici. Po velikosti izstopajo tudi koridorji pri Peračici, koridor med Ratečami in Podkorenem, koridor vzhodno od Gozd Martuljka in vzhodno od Mojstrane in koridor v Mostah pri Žirovnici. Večje površine s prvo stopnjo poudarjenosti biotopske funkcije imajo tudi zimovališča divjadi (jelenjad, gams, muflon). Prva stopnja je opredeljena tudi na območjih rastišč divjega petelina (Lopata, Storeč, Vošovec, Mesnovec, Vodični vrh, V vrhu, Vošca, Petelinjek, Jagrova skala, Vitranc, Pri Rupah, Lemovce, Jerebikovec, Belca za Brolhovim rovtom, Nizka dolina, Črni vrh, Kremenovec, Jerebikovec, Zamalešnik idr.), rastišč zaščitenih rastlinskih vrst (navadna rezika, lepi čeveljc, košutnik, severna linejka), visokih barij (Veliko in Malo Blejsko barje, Šijec, Za Blatom, Goreljek) trstičja, nahajališča lehnjaka (Breg pri Žirovnici), mokrišč (Blejska Pristava, Berje pri Zasipu) in povirij (Piškovica, pri Lescah, ob Savi pri Radovljici, Kozarca, Koritno). Drugo stopnjo poudarjenosti biotopske funkcije imajo območja Natura 2000 in ekološko pomembna območja (EPO) v prilogi - Preglednica 89 in Preglednica 92.

Delež gozdov s prvo stopnjo poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti se je iz 7,8 % gozdnega prostora v prejšnjem načrtu povečal na 19 %, zaradi upoštevanja strokovnih podlag iz upravljalvskega načrta Triglavskega narodnega parka in na novo opredeljenih območij zimovališč, mirnih con in koridorjev.

Klimatska funkcija

Poudarjeno klimatsko funkcijo imajo gozdovi, ki ugodno vplivajo na manjšanje hitrosti in spreminjanje smeri vetrov, na temperaturo in vlažnost zraka ter na razmerje med plini v ozračju. Poudarjeno klimatsko funkcijo imajo zlasti gozdovi, ki varujejo naselja ter kmetijske površine pred škodljivimi učinki vetra in mraza ter na območjih stalnih ali pogostih močnih vetrov, ki lahko povzročajo vetrolome ali deformirano rast gozdnega drevja. Prvo stopnjo poudarjenosti imajo tako gozdovi v okolici večjih naselij (Radovljica, Lesce, Bled in Jesenice), v okolici turističnih središč in večjih športnih objektov (Planica, Kranjska Gora, Vogel, Bohinjsko jezero in Rudno Polje), ter gozdovi v okolici Planine pod Golico in Javorniškega Rovta. Površine s prvo stopnjo poudarjenosti te funkcije so precej obsežnejše (prej 62 ha, zdaj 3258 ha) kot v preteklem načrtu, do sprememb je prišlo zaradi boljših podatkov o naseljih in ponovne, bolj podrobne presoje območij s poudarjeno klimatsko funkcijo. V prejšnjem načrtu je bila ta funkcija na prvi stopnji evidentirana le na gozdnih zaplatah v kmetijski krajini na območju Radovljiške kotline in v okolici Bleda.

Drugo stopnjo poudarjenosti smo določili gozdovom v okolici večjih naselij odvisno od reliefnih značilnosti. Pod Karavankami, predvsem na severnem obrobju Radovljiške kotline, smo določili klimatsko funkcijo na drugi stopnji zaradi varovanja pred močnimi vetrovi (karavanški fen). V preteklem načrtu površin z drugo stopnjo ni bilo izločenih.

Tretjo stopnjo poudarjenosti imajo vsi preostali gozdovi v GGO.

Zaščitna funkcija

Zaščitno funkcijo imajo zlasti gozdovi, ki varujejo infrastrukturne objekte (javne ceste in železnice) ter naselja pred naravnimi pojavi, ki bi lahko ogrozili njihov obstoj ali njihovo nemoteno delovanje. To so gozdovi, ki varujejo potencialno ogroženo infrastrukturo in objekte pred skalnimi podori, snežnimi in zemeljskimi plazovi ter hudourniškim pustošenjem nad naselji. Za določitev zaščitne funkcije smo smiselno upoštevali določitev funkcije varovanja gozdnih zemljišč in sestojev na območjih, kjer so prisotna naselja, infrastruktura ali drugi objekti. Upoštevali smo karte posameznih pobočnih procesov (skalni podori, zemeljski plazovi, kataster snežnih plazov), ki prikazujejo potencialne nevarnosti za določeno aktivnost. V GGO Bled območja s prvo stopnjo poudarjenosti zaščitne funkcije predstavljajo 5,19 % gozdnega prostora, z drugo pa še 2,06 %. Gozdni prostor, ki ima poudarjeno zaščitno funkcijo, v celoti pokriva tudi varovalna funkcija.

Najobčutljivejša območja najdemo na območju Belce, doline Save dolinke, Triglavske Bistrice, Jesenic (ob železnici) in Radovne. V teh primerih z zaščitno funkcijo ščitimo zlasti naselja, ceste in železnice predvsem pred skalnimi podori.

V prejšnjem načrtu je zaščitna funkcija na prvi stopnji poudarjenosti pokrivala le 2,16 % gozdnega prostora, na drugi pa 1,1 %. Do razlik prihaja zaradi natančnejših podlag, ki smo jih upoštevali za določanje zaščitne funkcije pri tem načrtu.

Higiensko zdravstvena funkcija

Največja območja s poudarjeno prvo stopnjo higiensko-zdravstvene funkcije so opredeljena v neposredni okolici večjih strnjenih naselij (Jesenice, ki so poznane po jeklarski industriji in posledično z velikimi emisijskimi vplivi na okolje, Radovljica, Lesce in Bled) in skupaj pokrivajo 2,4 % gozdnega prostora.

Druga stopnja poudarjenost higiensko-zdravstvene funkcije je opredeljena v širšem območju gozdov s prvo stopnjo poudarjenosti, kakor tudi ob manjših strnjenih naseljih, kot so Kranjska gora, Gozd Martuljek, Dovje-Mojstrana, Kropa, Podnart, Ljubno, Brezje, Begunje, Bohinjska Bistrica, Bohinjska Bela.

Drugo stopnjo poudarjenosti smo opredelili tudi v okolici bolnišnic na Jesenicah in Begunjah, kamnoloma Kamna Gorica in Brezovica in športnih centrov v Planici in na Rudnem polju.

V prejšnjem načrtu nismo evidentirali površin s poudarjeno higiensko-zdravstveno funkcijo na prvi in drugi stopnji. Na novo smo jih določili zaradi boljših podatkov o naseljih in drugih podatkov.

Obrambna funkcija

Obrambna funkcija je opredeljena na podlagi pridobljenih podatkov Ministrstva za obrambo Republike Slovenije (MORS) oz. slojev izključne, nadzorovane in možne izključne rabe za obrambne namene. Na prvi stopnji je poudarjena na 112 ha v območjih okoli vojašnice na Pokljuki in strelišča Mačkovec. Na drugi stopnji je poudarjena na območju v širši okolici vojašnice Boštjana Kekca na Bohinjski beli, kjer potekajo usposabljanja vojakov.

V primerjavi s prejšnjim načrtom so se površine s poudarjeno obrambno funkcijo povečale, na prvi stopnji za več kot trikrat, na drugi pa iz nič na 990 ha, zaradi pridobljenih podatkov s strani MORS-a, ki v preteklem območnem načrtu še niso bili razpoložljivi.

Rekreacijska funkcija

Rekreacijska funkcija je v GGO Bled na prvi stopnji poudarjena na 5,10 % gozdnega prostora v okolici turističnih in rekreacijskih centrov, predvsem Bleda in Kranjske Gore ter v Bohinju. Gre za območja v okolici Kranjske Gore, v Planici in ob cesti na Vršič, v okolici Bohinjskega jezera in na Voglu, na območju Bleda z okolico ter še nekaj manjših območjih, kot so Rudno polje z okolico, obljudene preostale alpske doline (Vrata, Radovna, Voje), Sveti Peter nad Begunjami, Dobrča, Roblek, Završnica in Španov vrh. Na vseh območjih je najbolj prevladujoča oblika rekreacije pohodništvo, pomembnejši aktivnosti pa sta še kolesarjenje in zimsko športne dejavnosti.

Na drugi stopnji je funkcija poudarjena še na območju Pokljuke zaradi intenzivnega nabiralništva, okrog nekaterih nedelujočih ali manj pomembnih rekreacijskih centrov (Kobla, Zatrnik) in nekaterih manjših bolj obiskanih območjih (Talež, Valvasorjev dom, Zelenica, okolica Begunj) pomembnih predvsem za pohodništvo in kolesarjenje.

Območja s poudarjeno rekreacijsko funkcijo na prvi stopnji se v primerjavi s prejšnjim načrtom niso bistveno spremenila, večina območij s poudarjeno rekreacijsko funkcijo na drugi stopnji pa je na novo opredeljenih. Največjo spremembo v površini gozdnega prostora izraža večina območja gozdnogospodarske enote Pokljuka, ki je zaradi povečanega nabiranja gozdnih plodov opredeljena na drugi stopnji. Ker je smučišče Kobla že dlje časa nedelujoče, je območje sedaj opredeljeno na drugi namesto na prvi stopnji. K spremembam površin prispevajo tudi tehnične spremembe pri kartiranju funkcij, po katerih linijskim in točkovnim objektom določamo vplivno območje, ne pa tudi površine. Ker na vplivnem območju veljajo enake usmeritve in omejitve, so spremembe površine le tehnične narave. Največ teh sprememb je na območju Triglavskih jezer, Komne in Fužinskih planin, pa tudi ponekod v Karavankah.

Zaradi rekreacijskega in turističnega pomena celotnega območja je na celotnem območju mreža pohodnih in kolesarskih poti zgoščena tako na prvi kot na drugi stopnji, izjema je odsotnost poti na prvi stopnji na Jelovici in v celoti na Mežakli. Funkcija je na drugi stopnji poudarjenosti opredeljena tudi točkovno ob vzletiščih padalcev in plezališčih.

Turistična funkcija

Turistična funkcija je podobno kot rekreacijska vezana predvsem na turistične centre (Bled, Bohinj in Kranjska Gora) in najpomembnejše turistične točke in znamenitosti. Zato je na prvi stopnji poudarjena na območju gozdov v okolici Kranjske Gore, Bleda in Bohinjskega jezera, na Voglu, na Rudnem polje z okolico in Gorelku, v Radovni, na Svetem Petru nad Begunjami, na Robleku, na Zatrniku in v Pokljuški soteski, v Javorniškem Rovtu, pri slapu Peričniku ter v Planici. Druga stopnja poudarjenosti je še na preostalih obiskanih turističnih točkah, kot so Vršič, Tamar, Martuljski Slapovi, Vrata, Talež in nekdanje smučišče Kobla.

Tudi pri turistični funkciji k spremembam površin prispevajo tehnične spremembe pri kartiranju funkcij, po katerih linijskim in točkovnim objektom določamo vplivno območje, ne pa tudi površine. Ker na vplivnem območju veljajo enake usmeritve in omejitve, so spremembe površine le tehnične narave. Linijsko je funkcija opredeljena samo na prvi stopnji, in sicer na območju slovenske planinske poti, slovenske turno kolesarske poti, Jakobove poti ter vseh gozdnih učnih in tematskih poti na območju.

Poučna funkcija

Gozdovi s poudarjeno poučno funkcijo so tisti, kjer se izvaja ozaveščanje in posredovanje znanj o gozdu ter gospodarjenju z njim laični ali strokovni javnosti. To so območja gozdov, po katerih so speljane gozdne, naravoslovne in podobne tematske poti. Na prvi stopnji poudarjenosti smo kot ploskovna objekta izločili območje gozdne učne poti Predtrški gozd pri Radovljici in območje učne poti Šotna barja na Pokljuki. Ostale objekte s prvo stopnjo poudarjenosti smo izločili v obliki linij (Pokljuška pot, Pokljuška soteska, tematska pot na Zelencih, naravoslovna učna pot Pusti grad, pot Triglavске Bistrice in naravoslovno-rudarska učna pot v Javorniškem Rovtu).

Ves preostali gozdni prostor ima poučno funkcijo poudarjeno na tretji stopnji.

Raziskovalna funkcija

Območja s poudarjeno raziskovalno funkcijo na prvi stopnji so opredeljena samo v gozdnih rezervatih na podlagi Uredbe o varovalnih gozdnih in gozdovih s posebnim namenom in zavzemajo 2,17 % gozdnega prostora.. Gre za rezervate Savica-Ukanc, rezervat Mala Pišnica in rezervat Vršič. Na prvi stopnji imamo opredeljeno še raziskovalno funkcijo na območju raziskovalne ploskve v Krucmanovih kontah.

V primerjavi s prejšnjim načrtom so se površine s poudarjeno raziskovalno funkcijo zmanjšale za 146,5 ha, saj je bila funkcija v prejšnjem načrtu opredeljena tudi na območjih, ki so bila zgolj predlagana za gozdne rezervate.

Funkcija varovanja naravnih vrednot

Pri opredeljevanju območji s poudarjeno funkcijo varovanja naravnih vrednot so bili upoštevani predlogi Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave, ki so bili usklajeni z Zavodom za gozdove Slovenije, območno enoto Bled. Na prvi stopnji je ta funkcija poudarjena na 22,4 % gozdnega prostora, največji delež takih gozdov je na območju Triglavskega narodnega parka oz. prve varstvene cone, ki vključuje tudi vse tri gozdne rezervate. Prvo stopnjo poudarjenosti funkcije varovanja naravnih vrednot imajo območja južno od vrha Kepe, nad Belco in Gozd Martuljkom, visoka barja na Pokljuki in Jelovici, pragozdni ostanek na Voglu, fosilna soteska na robu Pokljuke, Blejski grad s Stražo pri Bledu, mokrišče v Berju, izvir Save Dolinke v Zelencih, povirno območje pri Ribnem in Bodeščah. Na prvi stopnji so opredeljena tudi ostala manjša povirna in močvirna območja, trstičja, lehnjakotvorni izviri v Piškovici in rastišča navadne rezike v Lescah in Koritnem. Na drugi stopnji je ta funkcija poudarjena na 44,3 % gozdnega prostora, največ takih gozdov je v območju drugega in tretjega varstvenega območja Triglavskega narodnega parka, visokih kraških planot (Pokljuka in Jelovica), ledeniške doline Vrat in gorskega grebena od Črne prsti do Vogla.

V primerjavi s prejšnjim načrtom so se površine s poudarjeno drugo stopnjo funkcije varovanja naravnih vrednot povečale za slabih 6000 ha zaradi boljših podlag, pridobljenih z Naravovarstvenimi smernicami in zaradi vključenosti širšega območja visokih kraških planot Jelovice in Pokljuke.

Funkcija varovanja kulturne dediščine

Pri opredeljevanju območji s poudarjeno funkcijo varovanja kulturne dediščine je bil upoštevan predlog Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije. Največji delež gozdov s poudarjeno funkcijo (skupaj 70 ha oz. 0,1% GP) na prvi stopnji je v okolici pomembnih arheoloških najdišč (Ajdna, Lepence, Hudičev gradič, Ajdovski gradec, cerkev svetega Lenarta v Bodeščah, Bled) in območjih

vrtnoarhitekturne dediščine (Grajski vrt na Bledu, Park Grimšče, Zoisov park na Pristavi). Na prvi stopnji so točkovno opredeljena tudi mnoga spominska obeležja, kapelice, razpela in manjša arheološka najdišča.

Drugo stopnjo poudarjenosti funkcije varovanja kulturne dediščine imajo celotno območje Triglavskega narodnega parka in vplivna območja pomembnejših cerkva in ostalih kulturnih spomenikov.

Estetska funkcija

Prvo stopnjo so poudarjenosti estetske funkcije imajo na 14,12 % gozdnega prostora gozdovi v okolici kulturnih ali naravnih vrednot, ki predstavljajo njihovo pomembno krajinsko kuliso. To je predvsem kulisa in okolica Bleda in Bohinjske Bele, Bohinjskega jezera, Vrat, Kranjske Gore, Martuljka in Planice ter še nekaterih ostalih znamenitosti kot so Grad Kamen, Sveti Peter nad Begunjami, Žirovnica in Završnica, Ajdna ter Javorniško jezero in dom Pristava ter zavarovana močvirja in povirja v okolici Bleda kot krajinsko pomembni habitati po predpisih o ohranjanju narave.

Na drugi stopnji pa so na 42,58 % gozdnega prostora poudarjena območja kulturne krajine po predpisih o varstvu kulturne dediščine, kar predstavlja celotno preostalo območje Julijskih Alp (ki ne zadošča pogojem za prvo stopnjo), drugod v GGO pa predvsem preostale alpske planine. Drugo stopnjo poudarjenosti smo določili tudi bohinjski Soteski in Robleku kot pomembnima pokrajinskima kulisama.

Estetska funkcija se je v primerjavi s prejšnjim načrtom povečala. Ploskovno je opredeljena sedaj na precej večjem območju, prav tako se je opazno spremenilo razmerje med prvo in drugo stopnjo poudarjenosti. Glavni razlog sprememb na drugi stopnji in visok delež površine gozdnega prostora je opredelitev celotnega območja Julijskih Alp na drugi stopnji po predpisih o varstvu kulturne dediščine. Že opredeljena obstoječa območja na prvi stopnji (npr. okolica Bleda in Kranjske Gore, Završnica, ipd.) so razširjena, nekatera (npr. okolica Bohinjskega jezera in Vrata) pa so opredeljena na prvi stopnji, pred tem pa so bila opredeljena na drugi stopnji (Bohinj) ali pa sploh niso bila opredeljena (Vrata).

Funkcija je določena tudi točkovno in linijsko. Pri točkovni opredelitvi ni večjih sprememb s prejšnjim načrtom (z izjemo nekaj dodanih vrednot), opredeljena so predvsem pomembnejša drevesa, ki so zavarovana kot naravne vrednote, vendar tokrat z drugo stopnjo poudarjenosti in ne s prvo stopnjo. Linijsko sta opredeljeni le Vršiška cesta in Tovorniška pot skozi Štenge pri Nomenju na drugi stopnji.

Lesnoproizvodna funkcija

Skoraj vsi gospodarski gozdovi imajo določeno prvo stopnjo poudarjenosti lesnoproizvodne funkcije. Takih gozdov je 43.591 ha oziroma 69 % celotne površine gozda. Površina gozda z drugo stopnjo poudarjenosti lesnoproizvodne funkcije obsega 1 % gozda, gre za posamezne razpršene odseke gospodarskih gozdov z manjšim potencialom. Tretjo stopnjo poudarjenosti ima 28 % gozda, to so praktično vsi varovalni gozdovi v območju. Večina površin brez poudarjenosti lesnoproizvodne funkcije v prejšnjem načrtu so predstavljale negozdne površine v gozdnem prostoru (predvsem nad zgornjo gozdno mejo), sedaj pa lesnoproizvodna funkcija ni določena le v gozdnih rezervatih (Vršič, Mala Pišnica in Savica-Ukanc).

Funkcija pridobivanja gozdnih dobrin

Prvo stopnjo poudarjenosti funkcije imajo območja, kjer se nadpovprečno nabira stranske gozdne proizvode (Grofija in Pokljuka), kakor tudi vsi semenski sestoji. Točkovno smo na prvi stopnji določili funkcijo tudi vsem stojiščem čebelnjakov.

Drugo stopnjo poudarjenosti funkcije pridobivanja drugih gozdnih dobrin imajo sestoji z večjim deležem kostanja v lesni zalogi in območja gozdne čebelje paše.

V primerjavi s prejšnjim načrtom so se površine s poudarjeno funkcijo pridobivanja drugih gozdnih dobrin povečale zaradi natančnejših podatkov.

Lovnogospodarska funkcija

Na prvi stopnji poudarjenosti je lovnogospodarska funkcija določena v obliki točk (62 lokacij), izključno na lokacijah zimskih krmišč, ki so skoraj vsa namenjena jelenjadi in ki ležijo ob vznožjih Karavank, Pokljuke, Mežakle in Jelovice.

Na površini pasišč, grmišč in zimovališč, na katerih je bila v preteklem načrtu opredeljena lovnogospodarska funkcija, je v danem območnem načrtu opredeljena funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti.

Lovnogospodarska funkcija je na drugi stopnji poudarjenosti poudarjena na 26,2 % gozdnega prostora in obsega predvsem predele, kjer se intenzivno izvaja lovni turizem. To sta dve relativno veliki površini LPN Triglavski narodni park in LPN Kozorog; izjema je le prvo varstveno območje TNP, kjer je lov prepovedan.

4.2 Opredelitev večfunkcionalnih območij

Prekrivanje različnih funkcij v gozdu, ki pomenijo različne interese deležnikov v gozdnem prostoru, lahko vodi do konfliktov interesov, kadar gre za nezdružljive oziroma med seboj konkurenčne vplive oziroma dejavnosti v prostoru.

V GGO Bled je s tega vidika najbolj značilno širše območje Pokljuke, kjer se prepletajo številne funkcije in interesi, ki jih moramo upoštevati pri gospodarjenju z gozdovi. Gre za izjemno prepoznavne in z različnimi rabami močno obremenjene gozdove, od katerih pestra paleta uporabnikov pričakuje zelo različne koristi. Na eni strani so močno poudarjeni naravovarstveni cilji (TNP), na drugi strani izjemno pomembne socialne funkcije, ki se odražajo v zelo velikem obisku, ki precej obremenjuje naravne ekosisteme in samo gozdno infrastrukturo, dodatno pa gre za izjemno produktivne gozdove z vidika proizvodne sposobnosti gozdnih rastišč, kar kaže na velik pomen lesnoproizvodne funkcije. Konflikti med pospeševanjem različnih rab so najbolj izraženi v okolici objektov z množičnim obiskom, kjer aktivnosti obiskovalcev v gozdnem prostoru prihajajo v konflikt s proizvodno funkcijo, saj obisk lahko preobremeni gozdno infrastrukturo do te mere, da je gozdna proizvodnja ovirana ali celo nemogoča. Potencialen konflikt s proizvodno funkcijo predstavljajo naravovarstveni vidiki v primerih, ko gre za občutljive habitate oziroma vrste, zaradi varstva katerih bi bilo potrebno gospodariti prilagojeno. Enako je množično obiskovanje problematično tudi na z vidika varstva narave občutljivih območjih, reševanje tega konflikta pa je zaradi težko izvedljivega omejevanja gibanja ljudi tudi zelo težavno.

Podobni konflikti se na manjših površinah pojavljajo tudi drugje po GGO, na primer ponekod v Bohinju, v okolici Kranjske Gore, v dolini Draga, v okolici Bleda, torej povsod tam, kjer imamo zaradi izjemnih naravnih danosti, ki so hkrati tudi naravovarstveno pomembne, prisotno množično obiskovanje oziroma turistične in rekreacijske dejavnosti, po drugi strani pa je v vseh gospodarskih gozdovih poudarjena tudi lesnoproizvodna funkcija.

5 CILJI, USMERITVE IN UKREPI

5.1 Cilji gospodarjenja z gozdovi

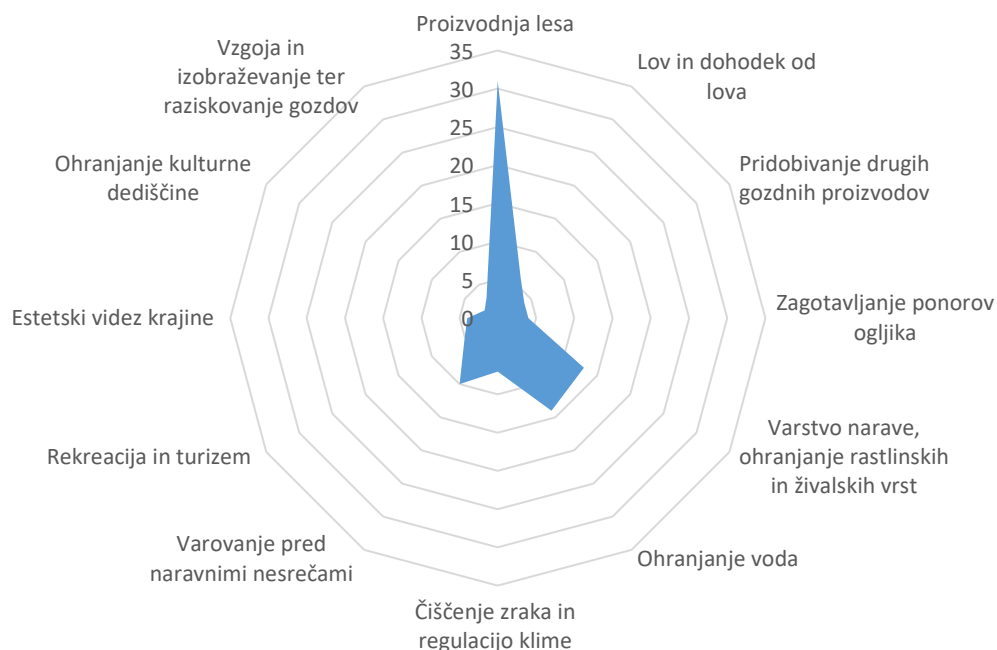
Na ravni GGO so cilji določeni glede na območne družbeno-ekonomske razmere, ki vključujejo zlasti temeljne učinke (funkcije gozda), upoštevani so tudi cilji iz Resolucije o nacionalnem gozdnem programu [23]. Glede na posebne naravne, gozdnogospodarske in posestne razmere ter glede na potrebe po zagotavljanju funkcij gozdov, bodo uresničeni z gospodarjenjem z gozdovi. Vrsta ciljev in njihov pomen je določen in rangiran glede na zahteve lastnikov in javnosti do gozdov ter ovrednotenih funkcij gozdov.

Prioritete so bile določene najprej v ožji strokovni skupini na območni enoti in kasneje dopolnjene z rezultati javne spletne ankete. Nabor vrednotenih ciljev je predstavljen v spodnji preglednici.

Preglednica 54: Vrste gozdnogospodarskih ciljev

Gozdnogospodarski cilji	Rang
Proizvodnja lesa (pod ta cilj štejemo zaposlitve v gozdno-lesnem sektorju, les za prodajo, oskrba z lesom za domače potrebe (dohodek iz gozda), kot tudi gozd kot rezerva (socialna varnost))	1
Ohranjanje voda (pod ta cilj štejemo ohranjanje dobrega stanja površinskih in podzemnih voda ter ohranjanje in uravnavanje vodnih količin)	2
Varstvo narave, ohranjanje rastlinskih in živalskih vrst (pod ta cilj štejemo varstvo naravnih vrednot in zavarovanih območij (TNP), kot tudi ohranjanje biotske raznovrstnosti na genski, vrstni in ekosistemski ravni, ter ohranjanje posebnih varstvenih območij (Natura 2000) in ekološko pomembnih območij)	3
Varovanje pred naravnimi nesrečami (pod ta cilj štejemo varovanje tal in gozdnih sestojev ter varovanje pred naravnimi nesrečami (npr. poplave, snežni in zemeljski plazovi, podori))	4
Čiščenje zraka in regulacija klime (pod ta cilj štejemo ohranjanje zdravega življenjskega okolja, blaženje škodljivih vplivov emisij in blaženje klimatskih ekstremov v krajini)	5
Lov in dohodek od lova (pod ta cilj štejemo poleg upravljanja s populacijami divjadi, rekreativnega lova in lovskega turizma tudi prodajo trofejev in divjačine)	6
Rekreacija in turizem (pod ta cilj štejemo omogočanje različnih okolju prijaznih rekreativnih aktivnosti v gozdu in pospeševanje trajnostnega turizma)	7
Zagotavljanje ponorov ogljika (pod ta cilj štejemo zagotavljanje ponorov ogljika, saj je Slovenija podpisnica različnih evropskih dokumentov, na podlagi katerih se pričakuje, da gozdovi zagotavljajo določen delež ponorov ogljika)	8
Pridobivanje drugih gozdnih proizvodov (pod ta cilj štejemo izkoriščanje nelesnih materialnih koristi iz gozda npr. med, gobe, gozdni sadeži, oglarjenje)	9
Estetski videz krajine (pod ta cilj štejemo oblikovanje robov, ohranjanje zanimivih dreves, oblikovanje zanimive strukture gozdov in ohranjanje prepoznavnih krajinskih oblik)	10
Vzgoja in izobraževanje ter raziskovanje gozdov (pod ta cilj štejemo zagotavljanje možnosti za igro, učenje, doživljanje narave in raziskovanje mlajših in starejših generacij ter načrtno zbiranje, opazovanje in ugotavljanje dejstev o gozdovih, njihovem izkoriščanju in rabi)	11
Ohranjanje kulturne dediščine (pod ta cilj štejemo ohranjanje objektov, gozdov ali njihovih delov, ki imajo po predpisih, ki urejajo varstvo kulturne dediščine, status kulturne dediščine ali se nahajajo v njihovi neposredni okolici, kot tudi tiste, ki še nimajo statusa, so pa z vidika kulturne dediščine v območju pomembni, ter ohranjanje tradicionalnih oblik gospodarjenja z gozdovi (npr. steljniki, panjevcji, gaji, logi))	12

* rang 1 pomeni, da je bil ekspertno cilj ocenjen kot najpomembnejši, rang 12 pa kot najmanj pomemben. Pri odločitvah o pomenu posameznega cilja so se upoštevali tudi rezultati spletne ankete.

Slika 13: Rangirani gozdnogospodarski cilji

Glede na prejšnji območni načrt glavni cilji ostajajo zelo podobni in praktično enako pomembni. Kot razlika v prioritetah je s tem načrtom cilj varstva narave umeščen pred cilj varovanja pred naravnimi nesrečami, dodani so nekateri cilji, ki v prejšnjem načrtu nišo prišli na seznam (npr. čiščenje zraka in regulacija klime, zagotavljanje ponorov ogljika, estetski videz krajine, vzgoja in izobraževanje, ohranjanje kulturne dediščine), nobeden od njih pa ni posebej visoko rangiran.

Proizvodnja lesa je glavni cilj tudi v naslednjem desetletju. V območju prevladujejo iglavci (72 %), ki so precej boljše kakovosti kot listavci. Gozdovi omogočajo proizvodnjo lesa za trg in prodajo vseh vrst kakovostnih sortimentov iglavcev (po oceni je 12 % odlične kvalitete). Listavci predstavljajo zanimivo nišo v smislu prodaje posameznih zelo kvalitetnih sortimentov na licitacijah, predvsem pa v zadovoljevanju potreb trga po biomasi. Cilj prodaje lesa za trg je močnejše izražen v državnih gozdovih in pri lastnikih večje gozdne posesti. Glede na razdrobljeno gozdno posest v GGO (80 % posestnikov po številu ima posest veliko do 5 ha) je pomembno tudi uresničevanje cilja samooskrbe lastnikov gozdov z lesom za domačo rabo (npr. tehnični les iglavcev). V razmerah nadomeščanja fosilnih goriv je les za kurjavo prav tako pomembna alternativa.

Ohranjanje voda v ugodnem stanju je v alpskem območju izrednega pomena, saj pri povprečnih padavinah 2.000 mm letno, predstavlja ogromno zbirališče vode. Glede na naravne danosti in ohranjeno okolje pa ima tudi izjemen potencial zagotavljanja virov pitne vode. Na kar 25 % površin gozdnega prostora se gozd nahaja na vodovarstvenih območjih. Skupaj prvi dve stopnji poudarjenosti hidrološke funkcije zajemata 66 % gozdnega prostora.

Zahodni del območja leži v zavarovanem območju Triglavskega narodnega parka, velika večina gozdov GGO je vključena tudi v omrežje Natura 2000 in Ekološko pomembna območja. Varstvo narave, ohranjanje rastlinskih in živalskih vrst je cilj, ki ga poleg sprejetih zakonskih omejitev in prepovedi na ravni države (TNP) uresničujemo tudi z gospodarjenjem z gozdovi na podlagi sprejetih gozdnogospodarskih načrtov.

Varovalna funkcija gozdov v območju je med najpomembnejšimi zaradi velikih nagibov terena, velike nadmorske višine, pestre geološke sestave in obilnih padavin. Velik del območja je stalno potencialno ogrožen zaradi erozije in plazov, še posebej ob neugodnih napovedih ekstremnega vremena zaradi podnebnih sprememb. V preteklih desetletjih je bil cilj v smislu gospodarjenja z

varovalnim gozdom zapostavljen, predvsem tudi zaradi dejstva, da ni bilo na voljo sistemskih sredstev za zagotavljanje načrtovanih ukrepov v varovalnih gozdovih. Ob naseljih in ob javni infrastrukturi je varovalna vloga še posebej v tesni povezavi z zaščitno vlogo – varovanje pred naravnimi nesrečami.

Od novo dodanih ciljev je po prioritetah najvišje rangiran cilj čiščenja zraka in regulacija klime. Ohranjanje zdravega življenjskega okolja, blaženje vplivov emisij in blaženje klimatskih ekstremov bo v bližnji prihodnosti zaradi že vidnih globalnih sprememb klime zagotovo še pridobivalo na pomenu tudi v Sloveniji.

Od ostalih dohodkov iz gozda v GGO izpostavljam lov in med. Pri lovu je cilj ob usklajenem odnosu med številčnostjo lovnih vrst in gozdom, omogočiti prihodek lovskim družinam in loviščem s posebnim namenom za zagotavljanje svoje dejavnosti. Lovske družine predvsem z vlaganji v habitate in svojim prostovoljnim delom pomembno prispevajo k izboljšanju razmer v okolju, predvsem pa zagotavljajo realizacijo z lovskimi načrti določenih odvzemov iz populacij. Slovenija ima tudi bogato čebelarstvo, tradicijo, možnosti za čebeljo pašo v gozdovih so velike.

Poleg privlačnosti za turizem (3.500.000 nočitev v letu 2019 na območju TNP), se blejsko območje sooča tudi z velikimi zahtevami po rekreaciji v naravnem okolju. Zaradi dobre dostopnosti je gozdni prostor dnevno lahko cilj množici rekreativcev, tako v poletnem kot zimskem času. Cilj je podpora razvijajočemu se naravi prijaznemu turizmu in naravi prijaznim oblikam rekreacije v gozdnem prostoru. Obiskovanje gozda mora biti usmerjeno in urejeno, umaknjeno iz območij, kjer prihaja v konflikte z ostalimi funkcijami gozda.

5.2 Temeljne strategije in prednostne naloge pri gospodarjenju z gozdovi

Temeljne strategije za gospodarjenje z gozdovi so zasnovane glede na izpostavljene glavne probleme pri gospodarjenju, cilje gospodarjenja in usmeritve določene z Nacionalnim gozdnim programom. Usmerjene so tudi v blaženje podnebnih sprememb, prilagajanje gozdov na podnebne spremembe in zagotavljanje ponorov ogljika.

Sanacija poškodovanih gozdov

Najvišjo prioriteto ima sanacija poškodovanih smrekovih sestojev. V pomladnih mesecih se izvaja redne letne preglede preteklih žarišč podlubnikov, na planotah Jelovice, Mežakle in Pokljuke se zagotovi ukrep polaganja lovnih dreves. Izboljšati je potrebno odzivnost/pravočasnost pri izvedbi izdanih C-odločb, z ustreznim gozdnim redom. Vzpostaviti je potrebno vsaj še dve večji skladišči lesa v GGO.

Zmanjševanje deleža smreke

Na rastiščih v najnižjih predelih GGO naj ne presega 30 % lesne zaloge, v sredogorju pa ne 40 % lesne zaloge. V višje ležečih predelih je lahko delež smreke nekoliko višji vendar naj načeloma ne presega 60 %. Na rastiščih z nižjim deležem smreke naj bo v sestoji vključena v posamični do skupinski mešanosti, tam kjer bo delež smreke višji pa do gnezdasti.

Drevesna sestava gozdov

Med listavci bukev ostaja najpomembnejša drevesna vrsta, povečati je treba predvsem delež plemenitih listavcev in hrasta. Pri iglavcih morajo na deležu pridobiti jelka, macesen in bor. Naravno sestavo drevesnih vrst se zagotavlja predvsem z naravnim obnavljanjem ključnih drevesnih vrst. Ob tem naj bo tudi omogočena pomladitev in nadaljnji razvoj minoritetnih in gospodarsko manj zanimivih drevesnih vrst, ki bodo prilagojene pričakovanim podnebnim spremembam. Poleg prevladujočih naravnih obnov načrtujemo obnovo s sadnjo s pestrim izborom drevesnih vrst s široko ekološko

amplitudo in ustreznim genskim izvorom. Od tujerodnih vrst se robinijo, ki je prisotna že dalj časa in je nekoliko bolj razširjena, v manjšem deležu ohranja v sestojih. Enako velja za posamično prisotna rdeči hrast (na GGO ni invaziven) in duglazijo. Pavlovnijo in veliki pajesen se striktno izloča iz sestojev. Upošteva se tudi priporočilo 1, ki presega GGN GGO, iz Okoljskega poročila na strani 182 glede tujerodnih vrst.

Zgradba gozdov in koncepti obnove gozdov

Pospeševanje raznomernih zgradb v sestojih z malopovršinskim skupinsko postopnim gospodarjenjem. Z namenom zmanjševanja tveganj je treba sestoje s prevelikim deležem smreke v nižinskih predelih uvajati v obnovo predčasno. V obsežnejših enomernih sestojih z večjim deležem smreke v višjih nadmorskih višinah pa predvsem s selektivnim uvajanjem sestojev v obnovo izkoristiti možnost oblikovanja bolj razgibanih struktur in pospeševati želeno malopovršinsko enomerno zgradbo sestojev (0,5 – 2,0 ha). Na rastiščih jelovo bukovih gozdov pospeševati tudi prebiralno zgradbo.

Proizvodne dobe in ciljni premeri

S preteklim načrtom so bile proizvodne dobe skrajšane. Ob ponovnem preverjanju se je izkazalo, da na rastiščih z nižjo produkcijsko sposobnostjo ob dani proizvodni dobi ne dosežemo ciljnih premerov, zato so bili le-ti v gradnovih belogabrovjih, podgorskih bukovjih, alpskih, zgornjegorskih in toploljubnih bukovjih ter bazoljubnih rdečeborovjih znižani za 5 cm. Na najboljših rastiščih v območju: bukovja na silikatnih kamninah, predalpska jelova bukovja in smrekovja so tako proizvodne dobe kot ciljni premeri ustrezni in jih razen skrajšane proizvodne dobe za 15 let v zgornjegorskih bukovjih na silikatnih kamninah nismo spreminjali.

Nega

Z nego zagotavljamo mehansko stabilne sestoje, ki so prilagojeni na podnebne spremembe. Pri negi je v tem desetletju najpomembnejša nega letvenjakov in mlajših drogovnjakov. Izvajalci gojenja morajo biti specialisti, ki so za svoje delo ustrezno nagrajeni.

Koncept redčenj

Izvedba redčenj je prednostna naloga. Zelo pomembna je tudi ustrezna tehnologija, ki zagotavlja izvedbo del le z minimalnimi poškodbami negovanega sestoja in tal. Pomembna je vrsta redčenj, pravočasnost in ustrezna intenziteta. V letvenjakih in negovanih drogovnjakih mora biti intenziteta večja. V nenegovanih drogovnjakih s slabim vitkostnim razmerjem je intenziteta manjša. V deloma razgrajenih enovrstnih drogovnjakih na Jelovici in Pokljuki vertikalno razgibamo sestoje s premenilnimi redčenji. Premenilna redčenja so primerna za pionirske stadije gozda. Situacijska redčenja so primerna za drobno posest in nižinske gozdove, kjer je prisotno veliko število drevesnih vrst.

Tehnologija poseka in spravila

Ob uporabi modernih tehnologij (predvsem strojna sečnja in moderno žično spravilo s poudarkom na kompleksih večjih lastnikov, kjer je intenzivnost gospodarjenja največja - Pokljuka, Mežakla, Jelovica), se preprečuje njihove negativne posledice. Pospešuje se spravilo po kolesih. V konkretnih primerih je potrebna temeljita strokovna presoja krajevno pristojnih gozdarjev. Predvsem v zahtevnih razmerah se ukrepe predpiše v gozdnogojitvenih načrtih in odločbah.

Večfunkcionalna območja – reševanje konfliktov

Pri urejanju odnosov se držimo načela, da so nekatere (večinoma socialne) funkcije mobilne, se pravi jih lahko prestavimo oziroma omejimo nasproti drugim, pri drugih (ekološke funkcije) pa to ni

mogoče. Pri konfliktih imajo prednost poudarjene ekološke funkcije. Konfliktne dejavnosti v gozdu bomo omejili z režimom uporabe (zapiranjem) gozdnih cest, z vzpostavitvijo mirnih območij in ekocelic ter časovnimi omejitvami izvajanja del v gozdovih. Vzpostaviti je potrebno učinkovit gozdarski in naravovarstveni nadzor nad izvajanjem predpisanih omejitev. Konflikte se rešujejo v sodelovanju z lastniki gozdov, lokalnimi skupnostmi in ostalimi deležniki.

Gospodarjenje z varovalnimi gozdovi

Gospodarjenje z varovalnimi gozdovi se intenzivira. Z aktivnim ukrepanjem bomo pospeševali take strukture in sestave gozdnih sestojev, ki so pomembne za krepitev zagotavljanja varovalne in zaščitne vloge gozda. Načrtovani ukrepi v varovalnih gozdovih so namenjeni ohranjanju in izboljševanju ugodnega stanja v pogledu stabilnosti pobočij, hudourniških strug in podorov. Ukrepa se prioritarno v gozdovih, kjer je poudarjena še zaščitna funkcija (4.107 ha), kot je območje Soteske, Kroparska gora in Karavanke. Vse ostale funkcije so podrejene varovalni in zaščitni.

Usklajevanje odnosov gozd-prostoživeče živali

Gostote divjadi, predvsem jelenjadi je treba znižati na platojih Jelovice in Mežakle oz. v RGR, ki predstavljajo skupino jelovij. Hkrati je na teh območjih potrebno ohraniti intenziteto sečenj (skladno z načrti GGE) ter ohraniti vse obstoječe pašne površine. Prehransko kapaciteto je potrebno povečati na območju Zgornjesavske doline. Tu je potrebno intenzivirati sečnjo in povečati delež mladovij ter rastiščnim razmeram prilagajati tehnike pomlajevanja. Ograjevanje mladovij in pašnih površin naj se izvaja izjemoma. Po opravljeni funkciji zaščite je zaščitne materiale potrebno odstraniti iz gozda, v kolikor niso izdelani iz biorazgradljivega materiala.

Biotska pestrost in območja Natura 2000

V vseh gozdovih naj se pospešuje biotsko raznovrstnost z ohranjanjem in vzdrževanjem pestre drevesne sestave in zgradbe gozdov ter z izvajanjem ukrepov za preprečevanje škodljivih biotskih in abiotskih dejavnikov. Ohranjati je treba redke ekosisteme, zavarovane in manjšinske habitatne tipe, zavarovane rastlinske in živalske vrste, gozdove v visokogorju, kmetijski krajini, predvsem manjše gozdne otoke in tudi gozdno drevje izven gozda.

V GGO je treba dosledno spoštovati režime Triglavskega narodnega parka, izvajati ukrepe za Naturo 2000, povečevati delež gozdov, izvzetih iz gospodarjenja, s povečanjem površine ekocelic brez ukrepanja v območjih Natura 2000. Prednost imajo gozdovi (GGE Jelovica, GGE Pokljuka in GGE Mežakla), kjer bo učinek na biodiverziteto največji. Na večina območjih Natura 2000 naj se ohranja sedanji delež odmrle biomase, ki izpolnjuje pogoje za dolgoročni cilj upravljanja vrst Natura 2000, poveča naj se na območju Jelovica. Posamezna odmrta drevesa in skupine drevja bomo puščali predvsem v najdebelejših debelinskih razredih.

V GGO je treba okrepiti naravovarstveni in gozdarski nadzor, predvsem v predelih povečanega obiska gozdov zaradi rekreacije in nabiralništva ter predelih intenzivnejših sečenj. Takšni predeli v GGO so: Jelovica, Bled, G. savska dolina, Karavanke.

Akumulacija lesne zaloge za zagotavljanje ponorov CO₂

Skupna višina sečenj je manjša od prirastka. Na območju je 29,4 % vseh gozdov v katerih se lesna zaloga načrtno akumulira in se s tem zagotavlja ugodno stanje glede ponorov CO₂. To so gozdni rezervati, ki jih je 1,6 % vseh gozdov, gozdovi v prvem varstvenem območju TNP, kjer ni predvidenega možnega poseka – teh je 10,7 % gozdov in varovalni gozdovi v katerih je predvidena zelo nizka intenziteta poseka z namenom izboljšanja varovalne funkcije – teh gozdov je 17,1 %. Te gozdove je potrebno ohraniti v trenutnih kategorijah. Deleža gozdov izvzetih iz gospodarjenja ni potrebno povečevati.

Drobnoposestni zasebni gozdovi

Ciljno okrepiti sodelovanje z zasebnimi lastniki, ki imajo na GGO v lasti več kot 5 ha gozda in jih je po zadnjih podatkih cca 2.500. Intenzivirati informiranje, individualno svetovanje, nuditi pomoč pri pridobitvi subvencij za najbolj nujne načrtovane ukrepe. Za izbiro izvajalca gozdarskih storitev lastnike usmerjati na spletni sistem MojGozdar.si. Nuditi pomoč pri različnih oblikah povezovanja in medsebojnega sodelovanja.

Raba gozdnega prostora

V kmetijski in primestni krajini je potrebno v največji meri ohraniti obstoječe gozdne površine in koridorje drevesne vegetacije ter si pri posegih v prostor prizadevati za osnivanje nadomestnih gozdnih površin. Strnjenih kompleksov gozdov v gozdni krajini se ne fragmentira, ohranja se obstoječe negozdne travniške in vodne površine. Posege v prostor naj se usmerja v gozdove, kjer ekološke in socialne funkcije niso poudarjene na 1. stopnji, krčitvam v kmetijski namen se prioriteto namenja v zadnjih desetletjih zaraščene površine.

Prednostne naloge

Za izboljšanje gospodarjenja z gozdovi je treba v prihodnjem desetletju projektno reševati naslednje prednostne naloge:

- kartirati gozdna rastišča v GGE Bohinj, Bled, Radovljica desni breg Save in v varovalnih gozdovih
- pripraviti računalniška orodja za modeliranje načrtovanih odločitev na ravni GGE
- na podlagi razpoložljivih podatkov zadnjih let podrobneje analizirati pojav obsežne gradacije podlubnikov
- izdelati in vpeljati metodologijo uspešnosti pomlajevanja za ugotavljanje odnosov gozd divjad
- kartiranje ogroženih območij (nevarnosti zaradi neustreznih sestojnih zgradb, ogroženost zaradi naravnih nesreč)
- ekonomika, analiza uspešnosti vlaganj strukture lesa v prodaji z možnostjo uporabe v GGO
- projektna naloga razširitve mreže SVP v varovalne gozdove in letna mreža SVP na ravni GGO
- metodologija za oceno nosilne zmogljivosti gozdnega prostora glede rekreacije in turizma

5.3 Usmeritve po področjih gospodarjenja z gozdovi

5.3.1 Usmerjanje razvoja gozdnih sestojev

Rastiščnogojitveni razred 030 – GRADNOVA BELOGABROVJA

Gozdnogojitveni cilj

Preglednica 55: Gozdnogojitveni cilj RGR 030 – GRADNOVA BELOGABROVJA

Zgradba	Proizvodna in pomladitvena doba	Končna LZ (m³/ha)	Drevesna sestava (% končne LZ)	Kakovost	Drugi ciljni parametri (Ciljne dimenzije)*
Malopovršinsko enomerna	120	550	sm (30)	B	45 cm
	15		ost.igl (8)	B,C	45 cm
			bu (22)	B,C	45 cm
			hr (13)	A2,B	50 cm
			pl. list (15)	A2,B	50 cm
			drugi list (12)	B,C	40 cm
Pomladitveni cilj			sm (25)		
			ost.igl (8)		
			bu (23)		
			hr (15)		
			pl. list (17)		
			drugi list (12)		

Gozdnogojitvene usmeritve

Gozdnogojitveni sistem: skupinsko postopno gospodarjenje.

Usmeritve za obnovo gozdov

Poudarek je na naravni obnovi, saj je izbor drevesnih vrst v vzniku velik. Zaradi zapleveljenja je ponekod potrebna priprava tal. Pri obnovi s sadnjo izvajamo spolnitve ali izvajamo sadnje v smislu kasnejše situacijske vzgoje visokovrednih sortimentov plemenitih listavcev.

Usmeritve za nego gozdov

V kvalitetnih goščah in letvenjaki z dobro sestojno zasnovo je zaradi hitre rasti v desetletju nujno dvakratno ukrepanje, enkrat v razvojni fazi gošče, drugič v razvojni fazi letvenjaka. Stremimo k skupinski mešanosti drevesnih vrst. Pri negi pospešujemo avtohtone listavce, primes smreke naj bo posamična do šopasta. Točkovno pospešujemo svetloлюбne, toploljubne drevesne vrste (lipa, mokovec, brek...). V nekvalitetnih mladovjih s slabo sestojno zasnovo je ukrepanje šibkejše ali ga sploh ni. V teh sestojih je priporočljivo izvajati posredno premeno, sproščati posamezna zelo kvalitetno zasnovana drevesa ali malopovršinsko pričeti z obnovitvenimi sečnjami. V tem primeru so ciljni sortiment drva. Prva redčenja morajo biti zaradi hitre višinske rasti zgodnja in intenzivna. V drogovnjaki se tempo rasti že nekoliko umiri, zato so intenzitete drugih redčenj nižje.

Velikega jesena zaradi jesenovega ožiga ne pospešujemo. V čistih iglastih sestojih so nujna močna, pravočasna redčenja ter pospeševanje vseh vraslih ciljnih listavcev in polnilnega sloja. Pri negi odstranjujemo vse lesnate invazivne vrste.

Usmeritve za varstvo gozdov

Zaradi nizkih nadmorskih višin so nujna hitra pospravila sanitarnih pripadkov.

Ugodni rastni pogoji pomenijo tudi večjo grožnjo razvoja invazivnih lesnatih rastlin (pajesen) in vnosa karantenskih ŠO. Na obrežjih in robovih gozdov oblikujemo ekocelice in zimovališča, kjer s pridom izkoristimo vso pestro paleto grmovij. Nujno je ohranjanje in načrtno pomlajanje omejkov in obvodne drevnine.

Usmeritve za načrtovanje tehnologije pridobivanja lesa

Večina sečenj se izvaja izven vegetacije v času zmrznjenih tal. V času absolutne nosilnosti tal ali sanacije ploskovnih ujm je možna strojna sečnja ali prevoz s traktorsko prikolico in vzpostavitev prvotnega stanja na vlakah.

Usmeritve za zagotavljanje splošno koristnih funkcij

Za zagotavljanje turistične in rekreacijske funkcije je potrebno vzdrževanje vedut, urejenost sprehajalnih poti, ki so hkrati vlake, vzdrževanje klopi, nameščanje gnezdilnic, opozorilnih tabel za naravno dediščino... Tu se nahaja tudi GUP Predtrški gozd.

Rastiščnogojitveni razred 050 - PODGORSKA BUKOVJA

Gozdnogojitveni cilj

Preglednica 56: Gozdnogojitveni cilj RGR 050 - PODGORSKA BUKOVJA

Zgradba	Proizvodna in pomladitvena doba	Končna LZ (m ³ /ha)	Drevesna sestava (% končne LZ)	Kakovost	Drugi ciljni parametri (Ciljne dimenzije)*
Malopovršinsko enomerna	120	600	sm (30)	B	45 cm
	15		ost.igl (5)	B,C	45 cm
			bu (40)	A2,B	45 cm
			pl. list (15)	A1,A2,B	50 cm
			drugi list (10)	B,C	40 cm
Pomladitveni cilj			sm (30)		
			ost.igl (5)		
			bu (40)		
			pl. list (15)		
			drugi list (10)		

Gozdnogojitvene usmeritve

Gozdnogojitveni sistem: skupinsko postopno gospodarjenje.

Usmeritve za obnovo gozdov

Ker se tla na rastišču predgorskega bukovja hitro zaplevelijo, mora biti priprava na pomladitev premišljena. Če naravna vegetacija po sečnji predstavlja prepreko za nasemenitev, je potrebna priprava tal za obnovo gozda. Pri obnovi s sadnjo izvajamo spopolnitve ali izvajamo sadnje v smislu kasnejše situacijske vzgoje visokovrednih sortimentov plemenitih listavcev. V zelenem pasu Bleda je primerna tudi dopolnilna sadnja z duglazijo. Redko sadnjo smreke lahko izvajamo kot predkulturo. Razvoj gozdov poteka v smeri zniževanja deleža smreke in povečevanja bukve. Pod lesko se po nekaj letih pojavijo skupine mladja, ki jih je nujno potrebno upoštevati in ustrezno presvetliti.

Usmeritve za nego gozdov

Pri obžetvah je nujno ohranjati vse vrasle ciljne drevesne vrste. Mladovja so ob ustrezni negi in zaščiti lahko vrhunske kakovosti. V kvalitetnih goščah in letvenjakih z dobro sestojno zasnovo je zaradi hitre rasti v desetletju nujno dvakratno ukrepanje, enkrat v razvojni fazi gošče, drugič v razvojni fazi letvenjaka. Nega gošče je osredotočena na pospeševanje plemenitih listavcev ter rahljanje bukve in smreke. Z nego letvenjakov (pozitivno izbiro) začnemo zgodaj – pri povprečni sestojni višini okoli 3 m. Pri redčenjih v drogovnjakih posvečamo pozornost kvaliteti listavcev in stojnosti iglavcev. Redčenja morajo biti zgodnja in intenzivna. Listavci potrebujejo dovolj prostora, da razvijejo globoko in somerno krošnjo, iglavci pa ugodno vitkostno razmerje.

Stremimo k skupinski in posamični mešanosti. Na izpostavljenih legah pospešujemo svetloljubne, toploljubne in estetsko zanimive drevesne vrste (lipa, mokovec, graden). Pri manj aktivnih lastnikih na večjih goličavah je priporočljiva situacijska nega. V nekvalitetnih mladovjih s slabo sestojno zasnovo je ukrepanje šibkejše, ali ga sploh ni. V teh sestojih je priporočljivo izvajati posredno premeno, sproščati posamezna zelo kvalitetno zasnovana drevesa ali malopovršinsko pričeti z obnovitvenimi sečnjami. V tem primeru so ciljni sortiment drva.

Pri negi v gozdovih, ki imajo značaj zelenega pasu Bleda, pospešujemo estetsko zanimive drevesne vrste, drevesa zanimivih oblik in poskrbimo za nadstandardno urejenost delovišč ter odstranjevanje vseh invazivnih vrst. Ob sprehajalnih poteh pri negi skrbimo tudi za posek podstojnih drevesc.

Usmeritve za varstvo gozdov

Ker je del teh gozdov ob Savi in Radovni, kjer so tudi zimovališča za jelenjad, je v hudih zimah na drevju veliko škode. Zato načrtujemo vse oblike zaščite, tudi premaze proti obgrizanju in kolektivne zaščite. Obrežja in poplavne površine prepuščamo naravnemu razvoju. Skrbimo le za odstranitev težkega drevja na brežinah. Pospešujemo mehke listavce (dupla) in gnezda ter omejke grmovja ob vodi. Nujno je ohranjanje in načrtno pomlajanje omejke in obvodne drevnine. Nujne so hitre sanacije lubadark.

Usmeritve za načrtovanje tehnologije pridobivanja lesa

Večina sečenj se izvaja izven vegetacije v času zmrznjenih tal. V času absolutne nosilnosti tal ali sanacije ploskovnih ujm je možna strojna sečnja ali prevoz s traktorsko prikolico in vzpostavitev prvotnega stanja na vlakah.

Usmeritve za zagotavljanje splošno koristnih funkcij

Za zagotavljanje turistične, estetske in rekreacijske funkcije je potrebno vzdrževanje vedut, urejenost sprehajalnih poti, ki so hkrati vlake, vzdrževanje klopi, nameščanje gnezdilnic, opozorilnih tabel za naravno in kulturno dediščino.

Rastiščnogojitveni razred 070 - ALPSKA BUKOVJA

Gozdnogojitveni cilj

Preglednica 57: Gozdnogojitveni cilj RGR 070 - ALPSKA BUKOVJA

Zgradba	Proizvodna in pomladitvena doba	Končna LZ (m ³ /ha)	Drevesna sestava (% končne LZ)	Kakovost	Drugi ciljni parametri (Ciljne dimenzije)*
Malopovršinsko enomerna	130 20	650	sm (45)	B	45 cm
			mc (6)	B	50 cm
			je (4)	B	50 cm
			bu (40)	A2,B	45 cm
			pl. list (4)	A2,B	50 cm
			drugi list (1)	C	40 cm
Pomladitveni cilj			sm (35) mc (7) je (7) bu (42) pl. list (7) drugi list (2)		

Gozdnogojitvene usmeritve

Gozdnogojitveni sistem: skupinsko postopno gospodarjenje.

Usmeritve za obnovo gozdov

Pomlajevanje sloni na naravni obnovi, spopolnitve (gorski javor, macesen, bukev, jelka, smreka, češnja) pridejo v poštev pri obnovi v zasmrečenih sestojih, na izrazitih prisojeh in ob ujmah. Bukve ima zelo veliko izbojno moč (semenjak in panjevec). Obnovitvene sečnje se izvajajo v treh fazah, saj v prvem koraku želimo, da se nasemeni bukev, kasneje na polni svetlobi pa še plemeniti listavci in ostalo. Pri obnovi je za posek najprej na vrsti smreka, ki pomeni v pomlajencih večje tveganje, hkrati pa znižujemo tudi njeno proizvodno dobo. Listavce ohranimo, da zagotovimo dovolj semenjakov za nasemenitev. Zapleveljenje ne predstavlja večjega problema.

Usmeritve za nego gozdov

Pri negi težimo k vrstno mešanim, kvalitetnim in stabilnim sestojem. Generalni cilj glede drevesnih vrst v mladovju je več kot 50 % delež listavcev. Prilagoditveni potencial teh rastišč je velik, hkrati pa obsegajo v GGO Bled kar 15.500 ha. Z ozirom na nadmorsko višino, ekspozicijo in mikrolokacijo se izbor ciljnih drevesnih vrst spreminja: na položnih pobočjih ima pri izbiri nosilcev prednost kvaliteta in vrstna pestrost, na bolj strmih pobočjih in v alpskih dolinah pa stabilnost. Na položnih pobočjih je priporočljiva vsaj situacijska nega. Ciljni delež smreke je v nižini manjši, nad 800 m pa višji. V kvalitetnih smrekovih drogovnjakih (Stara Pokljuka, Mežakla, pobočja Jelovice) načrtujemo intenzivna redčenja. Poleg iglavcev tudi listavci na posameznih območjih dosegajo dobro kvaliteto in tam jih je pomembno pospeševati v čim večjem deležu. Pri negi mladovj je treba dati poudarek na rahljanju in pospeševanju kvalitetne bukve ter plemenitih listavcev.

Usmeritve za varstvo gozdov

Sestoji so pod srednje močnim udarom divjadi in močnim udarom podlubnikov. Pri sanaciji lubadark je potrebno hitro ukrepanje in izvedba popolnega gozdnega reda. Kot zaščito proti divjadi bomo predvsem za plemenite listavce uporabili razne oblike zaščite. V kvalitetnih smrekovih drogovnjakih načrtujemo tudi premaze proti obgrizanju. Na hudourniških območjih je potrebno v okolici hudournikov zagotavljati stabilno vegetacijo z globokimi koreninami in nižjim nadzemnim delom

dreves. Ob gradacijah podlubnikov se poleg sanacij žarišč izvaja tudi redukcija z lovniimi drevesi. Na osamljenih rovtih v gozdnem prostoru načrtujemo izvedbo vsakoletne košnje travinja.

Usmeritve za načrtovanje tehnologije pridobivanja lesa

Prevladujoča tehnologija je sečnja z motorno žago in spravilo s traktorji. Na ugodnih terenih, v času suhih ali zmrznjenih tal ali v primeru velikopovršinskih ujm pa je možna strojna sečnja. Določena območja je smiselno odpirati s traktorskimi potmi. Pri žičnem spravilu žične linije ne smejo potekati pravokotno na plastnice.

Usmeritve za zagotavljanje splošno koristnih funkcij

Za zagotavljanje turistične, estetske in rekreacijske funkcije je potrebno vzdrževanje vedut, urejenost sprehajalnih poti, ki so hkrati vlake, vzdrževanje klopi, nameščanje gnezdilnic, opozorilnih tabel za naravno in kulturno dediščino. V območjih Nature 2000 ne pospešujemo socialnih funkcij.

Rastiščnogojitveni razred 074 - ZGORNJEGORSKA BUKOVJA

Gozdnogojitveni cilj

Preglednica 58: Gozdnogojitveni cilj RGR 074 - ZGORNJEGORSKA BUKOVJA

Zgradba	Proizvodna in pomladitvena doba	Končna LZ (m ³ /ha)	Drevesna sestava (% končne LZ)	Kakovost	Drugi ciljni parametri (Ciljne dimenzije)*
Malopovršinsko enomerna	140	550	sm (55)	B	45 cm
	25		mc (4)	B,C	50 cm
			je (6)	B,C	45 cm
			bu (30)	B,C	45 cm
			pl. list (4)	B,C	50 cm
			drugi list (1)	C	<40 cm
Pomladitveni cilj			sm (50) mc (6) je (7) bu (35) pl. list (7) drugi list (2)		

Gozdnogojitvene usmeritve

Gozdnogojitveni sistem: skupinsko postopno gospodarjenje.

Usmeritve za obnovo gozdov

Uvajanje v obnovo zahteva previdnost. Velike nadmorske višine pogojujejo dolgo pomladitveno dobo in večjo potrebo mladovja po svetlobi. Priporočljivo je oblikovanje pomladitvenih jeder s horizontoskopom. Začetke obnov načrtujemo v debeljakih slabše kakovosti in vitalnosti. Načrtno razširjamo manjše odprtine, ki so nastale zaradi slučajnih sečenj. Meja med starim sestojem in mladovjem mora potekati poševno na pobočje (preprečevanje erozije in jutranje sonce za vzklitje mladja).

Zaradi travne ruše in debelega sloja kislega opada je za spodbujanje naravnega pomlajevanja potrebna priprava tal: kopanje jamic, razgrinjanje opada, večji delež razkrajajočega lesa. Ponekod k uspešni nasenitvi ciljnih drevesnih vrst pripomore naraven pionirski gozd jerebika in mokovca. V

obliki dopolnilne sadnje načrtujemo sadnjo macesna ali smreke. Kjer je prisotna jelka (Dobrča) jo pospešujemo.

Usmeritve za nego gozdov

Načrtovana nega je zaradi počasnega vzklitja, rasti v šopih in slabe kvalitete manj intenzivna, je pa intelektualno bolj zahtevna. Obhodnica je dolga. V mladovju so ukrepi usmerjeni k oblikovanju naravnejše sestave drevesnih vrst, šopov in stabilnosti. V sestojih, kjer je manj kot 20 % listavcev, le-te ohranjamo in pospešujemo. Glavni kriterij pri izboru nosilcev je stabilnost in vitalnost. Pomemben za donos in stabilnost sestojev je tudi macesen, zato ga tako kot jelko pospešujemo. V letvenjakih in drogovenjakih redčimo z namenom uravnave zmesi drevesnih vrst in stojnosti.

Usmeritve za varstvo gozdov

Zaradi ostre klime in pretežno osojnih leg pri varstvu pred divjadjo in podlubnikih nismo načrtovali posebne intenzivnosti. Sečne ostanke se zaradi potrebnega razkrajajočega lesa pušča v gozdu. Pri poseku in spravilu je potrebno upoštevati potencialno erozijsko ogroženost.

Usmeritve za načrtovanje tehnologije pridobivanja lesa

Nujna je conacija na spravilo po kolesih in po žici. Grajene vlake morajo biti ožje, potrebna je izgradnja optimalne mreže vlak v ogrožene smrekove sestoje.

Usmeritve za zagotavljanje splošno koristnih funkcij

Pri gospodarjenju je potrebno upoštevati časovne omejitve zaradi varstvenih con (gozdne kure). Planinske poti morajo biti dobro markirane, da so obiskovalci kanalizirani.

Rastiščnogojitveni razred 080 - GORSKA BUKOVJA NA SILIKATNIH KAMNINAH

Gozdnogojitveni cilj

Preglednica 59: Gozdnogojitveni cilj RGR 080 - GORSKA BUKOVJA NA SILIKATNIH KAMNINAH

Zgradba	Proizvodna in pomladitvena doba	Končna LZ (m ³ /ha)	Drevesna sestava (% končne LZ)	Kakovost	Drugi ciljni parametri (Ciljne dimenzije)*
Malopovršinsko enomerna	120	600	sm (45)	B	50 cm
	15		ost.igl (7)	B	50 cm
			bu (30)	A2, B	50 cm
			hr (5)	B	50 cm
			pl. list (7)	A1, A2, B	50 cm
			drugi list (6)	C	<50 cm
Pomladitveni cilj			sm (35)		
			ost.igl (8)		
			bu (35)		
			hr (5)		
			pl. list (10)		
			drugi list (7)		

Gozdnogojitvene usmeritve

Gozdnogojitveni sistem: skupinsko postopno gospodarjenje.

Usmeritve za obnovo gozdov

V zasmrečenih sestojih je potrebno oblikovanje majhnih pomladitvenih jeder, ki jih kasneje širimo. Pospešujemo vznik drevesnih vrst z meliorativnimi sposobnostmi, ki imajo hkrati tudi gospodarsko vrednost. Zaradi bujne vegetacije po sečnji in ponekod agresivne robinije je v zasmrečenih sestojih smiselni ukrep priprava tal za obnovo. V preteklem desetletju je zaradi podlubnikov nastalo več velikopovršinskih goličav, ki jih je bilo zaradi posečne vegetacije in pomanjkanja semenjakov potrebno obnoviti s sadnjo (Boršt, Perniki, Grofija).

Usmeritve za nego gozdov

Pri obžetvi in negi mladovij puščamo tudi grmovje, vrbe in ostale mehke listavce, ki ne ogrožajo razvoja ciljnih drevesnih vrst. Odstranjujemo vse invazivne vrste, vnos duglazije v majhnih količinah je možen. Višinska rast posameznih drevesnih vrst v mladosti je hitra - pomembna je zgodnja nega mladja in gošč. Glavni cilj nege je oblikovanje malopovršinske skupinske mešanosti ciljnih drevesnih vrst, povečevanje stabilnosti in krepitve ostalih funkcij (prehrana in habitati za živali). V primerih slabih sestojnih zasnov je priporočljiva posredna premena ali situacijska nega. Zmes uravnavamo v obliki gnezd v smislu sonaravne mešanosti. Delež smreke zmanjšujemo predvsem na račun pospeševanja bukve.

Usmeritve za varstvo gozdov

Ker je populacija jelenjadi visoka, je nujna individualna in kolektivna učinkovita zaščita pred objedanjem. V močno spremenjenih smrekovih sestojih je zaradi nižjih leg povsod potreben popoln gozdni red, kontrola populacije podlubnikov s kontrolno lovnimi pastmi in lovnimi drevesi, ter sproten posek jeder podlubnikov. Diagnostična služba bo spremljala stanje pri kostanju in beležila pojav kostanjeve šiškarice.

Usmeritve za načrtovanje tehnologije pridobivanja lesa

Pri uporabi tehnologije je potrebno upoštevati dejstvo, da so namočena tla zelo slabo nosilna. Strojna sečnja je možna le, ko so tla zamrznjena ali popolnoma suha, pri zadostnih širinah vlak je možno v primeru suhih tal spravilo s traktorsko prikolico. Vlake ne smejo pospeševati erozije.

Usmeritve za zagotavljanje splošno koristnih funkcij

Kjer se pojavlja hidrološka funkcija na prvi stopnji poudarjenosti (izviri, območja zajetij) je potrebno ohranяти poraščenost in uporabljati takšna pravilna sredstva in na način, ki bo čim manj poškodoval gozdna tla. Ob sečnji je potrebno ohranяти mravljišča, v gozdu pa puščati posamezna odmrta drevesa, ki služijo kot gnezdišča za ptice. Potrebna so pogosta vzdrževanja markiranih poti, saj je vegetacija zelo bujna.

Rastiščnogojitveni razred 081 - VISOKOGORSKA ACIDOFILNA BUKOVJA

Gozdnogojitveni cilj

Preglednica 60: Gozdnogojitveni cilj RGR 081 - VISOKOGORSKA ACIDOFILNA BUKOVJA

Zgradba	Proizvodna in pomladitvena doba	Končna LZ (m ³ /ha)	Drevesna sestava (% končne LZ)	Kakovost	Drugi ciljni parametri (Ciljne dimenzije)*
Malopovršinsko enomerna	110 20	700	sm (65)	B	50 cm
			mc (3)	B	55 cm
			je (1)	B, C	50 cm
			bu (24)	B	<50 cm
			pl. list (5)	B	<50 cm
			drugi list (2)	C	<40 cm
Pomladitveni cilj			sm (55)		
			mc (5)		
			je (2)		
			bu (26)		
			pl. list (7)		
			drugi list (5)		

Gozdnogojitvene usmeritve

Gozdnogojitveni sistem: skupinsko postopno gospodarjenje.

Usmeritve za obnovo gozdov

V prihodnjem desetletju bo obnova gozdov zaradi pribitka čistih smrekovih debeljakov pojačana. Glavni problem obnovitvenih sečenj je oblika in potek naravne obnove. Tla so zaradi skoraj čistih smrekovih sestojev dodatno zakisana s slojem surovega humusa. Ko do tal prodre dovolj svetlobe (obnovitvene sečnje), se sprožijo avtoregulacijski procesi. Posečna vegetacija otežuje naravno pomlajevanje, hkrati pa se hitreje razkrajajo surovi humus, s čimer se izboljšuje pH tal. Mladje se pojavlja okrog štorov in na razkrajajočem lesu. Gostemu prepletu trav se izognemo tudi z razrezom nekvalitetnega lesa na kolute in polaganju le-teh po konkurenčnih travah.

Prva faza pomladitvene sečnje je zelo šibka. Sestoj se odpre le toliko, da do tal prodre difuzna svetloba (odstranitev šopov 3-5 dreves). V tem primeru se pojavijo manj agresivni pleveli, kot je npr. teloh. Je velika potreba po razkrajajoči lesni masi, saj se večina šopov mladja pojavi prav tam. Pri tem poseku odstranimo poškodovane, podstojne, nevitalne in labilne osebke. Ko se pojavi mladje, pa so lahko naslednje sečnje intenzivnejše (še posebno zadnji dve sečnji – svetlosečnja in končna sečnja). Do končnih posekov puščamo bukev, plemenite listavce, macesen in kvalitetno stabilno smreko - kot semenjake. Zaradi pomanjkanja semenjakov so ponekod upravičene malopovršinske spopolnitve. Zaraščanje košenic poteka preko smreke ali mehkih listavcev, ki se jim podstojno pridružijo ciljne drevesne vrste. V primeru spravila z žičnimi linijami, se linije polagajo od vzhoda proti zahodu, da novonastalemu mladju omogočimo jutranje sonce in zaščito pred popoldansko pripeko.

Usmeritve za nego gozdov

Priprava tal in obžetve naravnih mladij so ukrepi, ki lahko znatno pripomorejo k uspešnejši naravni obnovi. Nezaželeni vegetacija, ki lahko za več desetletij zavre naravno obnovo, so robida, praprot, trava in malina. V pretežno iglastih mladovjih sproščamo in pospešujemo listavce. Potrebno je tudi rahljanje. Pri obžetvah in negi mladij puščamo tudi grmovja, vrbe in ostale mehke listavce, ki neposredno ne ogrožajo ciljnih drevesnih vrst. Nega je usmerjena v pospeševanje listavcev, stabilnost iglavcev in malopovršinsko vrstno in starostno strukturo. Macesen zahteva močna redčenja. Zaradi prevladujoče prisojnosti in pomanjkanja primerne prehrane je sadike listavcev nujno zaščititi.

Usmeritve za varstvo gozdov

Zaradi visokega deleža smreke je povsod potreben popoln gozdni red (podlubniki), zaradi za divjad privlačnih prisojnih leg in pomanjkanja ostale hrane je potrebna zaščita sadik. Priporočljivi so tudi premazi vraslih plemenitih listavcev.

Usmeritve za načrtovanje tehnologije pridobivanja lesa

Žične linije ne smejo potekati pravokotno na plastnice (preprečitev erozije), lesni ostanki morajo v debeljakih s spremenjeno drevesno sestavo praviloma ostati v gozdu.

Usmeritve za zagotavljanje splošno koristnih funkcij

Zelo pomembna funkcija je varovanje zemljišč, zato morajo vsi ukrepi to upoštevati (projektiranje prometnic, trase žičnic...). Sečnje v okolici hudourniških jarkov morajo krepiti protierozijsko vlogo gozdov.

Rastiščnogojitveni razred 090 - PREDALPSKA JELOVA BUKOVJA

Gozdnogojitveni cilj

Preglednica 61: Gozdnogojitveni cilj RGR 090 - PREDALPSKA JELOVA BUKOVJA

	Zgradba	Proizvodna in pomladitvena doba	Končna LZ (m³/ha)	Drevesna sestava (% končne LZ)	Kakovost	Drugi ciljni parametri (Ciljne dimenzije)*
Pomladitveni cilj	Malopovršinsko enomerna	140	720	sm (60)	B	55 cm
		15		mc (1)	B, C	55 cm
				je (15)	B	55 cm
				bu (20)	A2, B	50 cm
				pl. list (3)	A2,C	50 cm
				drugi list (1)	C	<40 cm
			sm (47)			
			mc (1)			
			je (18)			
			bu (27)			
			pl. list (5)			
			drugi list (2)			

Gozdnogojitvene usmeritve

Gozdnogojitveni sistem: skupinsko postopno in prebiralno gospodarjenje.

Usmeritve za obnovo gozdov

Prva faza obnovitvenih sečenj je zastorna sečnja na okvirni površini 1-2 sestoje višine. Naravna obnova v glavnem poteka brez težav, pomlajujejo se vse ciljne drevesne vrste. Obnova na goličavah, nastalih zaradi ujm je nekoliko motena s posečno vegetacijo (malina, trava...), tudi jelka se na polno osončenih površinah težje pomladi. Ponekod pomlajanje teče prek naravne predkulture – jerebika. V bolj labilnih ekoloških kompleksih je priporočljivo tudi prebiralno gospodarjenje. Obnova s sadnjo je umestna na močno zatravljenih ali potencialno zakraselih tleh. Ostanke sestojev zaradi ohranjanja genske pestrosti puščamo do uspešne pomladitve. V velikopovršinskih skupinsko presvetljenih smrekovih drogovnjakih izvajamo posredno premeno.

Usmeritve za nego gozdov

V mladovju in še deloma v letvenjaki je potrebno pravočasno uravnavati zmes v smislu ciljne drevesne sestave ter krepiti stojnost osebikov. Ponekod je delež bukve tako velik, da jo je potrebno pri negi reducirati v prid iglavcev in javorja. Na površinah, kjer je bila izvedena obnova s sadnjo smreke, pri negi ohranjamo in pospešujemo naravno vrsto bukve in javorja.

Pri prvih redčenjih v letvenjaki je potrebno upoštevati rastni ritem posameznih drevesnih vrst. Bukev in smreko oblikujemo v skupinah in šopih, jelko posamič in v šopih, javor tudi posamič. V negovanih drogovenjaki redčimo intenzivno, kjer je zadosten delež listavcev, tudi pri teh težimo k čim boljši kakovosti. Pri redčenjih mlajših slabo negovanih drogovenjakov upoštevamo diferenciran pristop, ki je opisan v načrtu GGE Jelovica 2011-2020. S strojno sečnjo in večjo intenziteto je dovoljeno redčiti le dobro negovane sestoje z ugodnim vitkostnim razmerjem. Strokovni izziv je izvedba redčenj letvenjakov in drogovenjakov, kjer je številne poškodbe z obgrizenjem povzročila divjad. Na prisojah s plitvejšimi tlemi pri negi pospešujemo bukev, macesen, javor in termofilne listavce.

Usmeritve za varstvo gozdov

Pravočasno pospravilo ujm in lubadark. Znižati je potrebno številčnost populacije divjadi. Potrebna je zaščita sadik pred objedanjem in obgrizenjem. Škodo na nasadih poleti povzroča tudi živina.

Usmeritve za načrtovanje tehnologije pridobivanja lesa

Tla so dobro nosilna, mreža vlak je v glavnem dovolj gosta. V primeru razmočenih tal se prekine spravilo ali prevoz s težimi traktorji.

Usmeritve za zagotavljanje splošno koristnih funkcij

Velika večina površin leži v Naturi 2000, saj gre za strnjene gozdne komplekse. Tu so prednostna območja za zakup ali odkup gozdov s ciljem zagotavljanja negospodarjenja. V območju divjega petelina upoštevamo varstvene ukrepe. Za izboljšanje prehranskih razmer vzdržujemo košenice, ohranjamo primes jerebice in osnujemo vodne kale.

Rastiščnogojitveni razred 093 - PREDALPSKA JELOVA BUKOVJA NA BOLJŠIH TLEH

Gozdnogojitveni cilj

Preglednica 62: Gozdnogojitveni cilj RGR 093 - PREDALPSKA JELOVA BUKOVJA NA BOLJŠIH TLEH

Zgradba	Proizvodna in pomladitvena doba	Končna LZ (m ³ /ha)	Drevesna sestava (% končne LZ)	Kakovost	Drugi ciljni parametri (Ciljne dimenzije)*
Malopovršinsko Enomerna	150 15	880	sm (80) je (13) bu (6) drugi list (1)	A2, B B B, C C, D	60 cm 60 cm <50 cm <40 cm
Pomladitveni cilj			sm (53) mc (1) je (20) bu (20) pl. list (4) drugi list (2)		

Gozdnogojitvene usmeritve

Gozdnogojitveni sistem: skupinsko postopno in prebiralno gospodarjenje.

Usmeritve za obnovo gozdov

Naravno pomlajevanje pod zastorom je bujno. Poleg smreke se dobro pomlaja zlasti jelka, primanjkuje pa listavcev. Zaradi velikega deleža jelke je priporočljivo mestoma tudi prebiralno gospodarjenje. Obnova s sadnjo je omejena na spopolnitve na območjih večjih ujm ter vnos ciljnih drevesnih vrst na področjih, kjer ni ustreznih semenjakov. V velikopovršinskih skupinsko presvetljenih smrekovih drogovnjakih izvajamo posredno premeno.

Usmeritve za nego gozdov

Nega mladja in gošče je potrebna predvsem v smislu uravnave zmesi in krepitve stabilnosti (vitkostno razmerje). Listavce v mladovju in drogovnjakih pospešujemo kljub slabši kvaliteti. Poleg bukve pospešujemo tudi javor, vrbe, brest, mokovec. V tem desetletju bo potrebno v drogovnjakih zagotoviti z ukrepi nege stabilnost smreke in jelke; potrebno je okrepiti primes listavcev. V negovanih drogovnjakih redčimo intenzivno, kjer je zadosten delež listavcev, tudi pri teh težimo k čim boljši kvaliteti. Pri redčenjih slabo negovanih drogovnjakov upoštevamo diferenciran pristop, ki je opisan v GGN GGE Jelovica 2011-2020. S strojno sečnjo in večjo intenziteto je dovoljeno redčiti le dobro negovane sestoje z ugodnim vitkostnim razmerjem.

Usmeritve za varstvo gozdov

Zaščita pred objedanjem in obgrizenjem divjadi. Pravočasno pospravilo posledic ujm in lubadark. Poleti pomeni motnjo za razvoj gozda tudi nedovoljena paše živine.

Usmeritve za načrtovanje tehnologije pridobivanja lesa

Tereni so primerni za traktorsko spravilo. Mreža vlak je v glavnem dovolj gosta. V primeru razmočenih tal se prekine spravilo ali prevoz s težjimi traktorji.

Usmeritve za zagotavljanje splošno koristnih funkcij

Velika večina površin leži v Naturi 2000, saj gre za strnjene gozdne komplekse. V območju divjega petelina upoštevamo varstvene ukrepe. Za izboljšanje prehranskih razmer vzdržujemo košenice in ohranjamo primes jerebike.

Rastiščnogojitveni razred 110 - TERMOFILNA BUKOVJA

Gozdnogojitveni cilj

Preglednica 63: Gozdnogojitveni cilj RGR 110 - TERMOFILNA BUKOVJA

Zgradba	Proizvodna in pomladitvena doba	Končna LZ (m ³ /ha)	Drevesna sestava (% končne LZ)	Kakovost	Drugi ciljni parametri (Ciljne dimenzije)*
Malopovršinsko enomerna	130 20	460	sm (40)	B, C	40 cm
			drugi igl (10)	C	40 cm
			bu (40)	C, D	<40 cm
			pl. list (6)	C	40 cm
			drugi list (4)	C, D	<40 cm
Pomladitveni cilj			sm (30) drugi igl (10) bu (43) pl. list (10) drugi list (7)		

Gozdnogojitvene usmeritve

Gozdnogojitveni sistem: skupinsko postopno gospodarjenje.

Usmeritve za obnovo gozdov

S pomladitvenimi sečnjami je potrebno ustvariti ustrezno mikroklimo za nasemenitev ciljnih drevesnih vrst. Nepomlajene, zaradi sanitarnih sečenj nastale večje vrzeli, se zarastejo s črnim gabrom in ostalimi termofilnimi listavci. Črni gaber ugodno vpliva na protierozijsko zaščito, zaduši pa ciljne drevesne vrste. Pomlajanje je najuspešnejše pod rahlim zastorom ali pri sečnjah v ozkih, prečnih pasovih (žično spravilo). Pospešujemo bukev na račun smreke. Pod presvetljeno bukvijo se večkrat začne površinsko pomlajati smreka, ki jo v šopih vključimo v bodoči sestoj. Obnovo s sadnjo izvajamo le na boljših podzdržbah. Zaradi plitvih tal in majhne zadrževalne sposobnosti za vodo, morajo biti sadike manjše. Poudarek je na sadnji drevesnih vrst s široko ekološko amplitudo in globljim koreninskim sistemom.

Usmeritve za nego gozdov

Prisojne strmine in poudarjena varovalna funkcija zemljišč nam narekujejo zmerno intenziteto ukrepanja. V primeru prevladujočih termofilnih listavcev njihov delež zmanjšujemo le, če imamo dovolj nosilcev med ciljnimi drevesnimi vrstami. Črni gaber in mali jesen obvezno puščamo na robu skalovij in ob erozijskih jarkih. Pri uravnavi zmesi težimo k malopovršinski mešanosti in permanentni zastopanosti termofilnih drevesnih vrst. V smrekovih mladovjih pospešujemo posamično vrsto in polnilni sloj listavcev. Poleg klasične uravnave zmesi in rahljanja je priporočljiva tudi situacijska nega.

Usmeritve za varstvo gozdov

Zaščita sadik pred objedanjem. Na površinah z zaščitno funkcijo puščati več mrtve biomase in prečno ležeča drevesa. Usmerjeno podiranje, ustrezno pravilno sredstvo in gozdni red sta zagotovilo za stabilne sestoj. Ročno spravilo naj se vrši v zimskem času, ko je trenje najmanjše. V enem letu naj se ne spravlja po eni drči več kot 100 m³ (nevarnost erozije).

Usmeritve za načrtovanje tehnologije pridobivanja lesa

Tereni so marsikje primerni le za žično spravilo, žične linije ne smejo potekati po padnici (nevarnost erozije). Pri gradnji vlak je poudarek na ožjih vlakah. V območjih, ki so slabo odprta s cestami, je priporočljiva gradnja traktorskih poti.

Usmeritve za zagotavljanje splošno koristnih funkcij

V okolici zimovališč načrtovati grmišča. V bližini zimovališč je preko zime priporočljivo podiranje posameznih jelk - zimska prehrana.

Rastiščnogojitveni razred 140 – BAZOLJUBNA RDEČEBOROVJA

Gozdnogojitveni cilj

Preglednica 64: Gozdnogojitveni cilj RGR 140 - BAZOLJUBNA RDEČEBOROVJA

Zgradba	Proizvodna in pomladitvena doba	Končna LZ (m³/ha)	Drevesna sestava (% končne LZ)	Kakovost	Drugi ciljni parametri (Ciljne dimenzije)*	
Malopovršinsko enomerna	120	430	Sm (40)	C	35 cm	
	20		bo (32)	C	35 cm	
			mc (7)	C	35 cm	
			bu (15)	C, D	35 cm	
			pl. list (3)	C	35 cm	
			drugi list (3)	C, D	35 cm	
Pomladitveni cilj			sm (30)			
			bo (30)			
			mc (10)			
			bu (20)			
			pl. list (5)			
			drugi list (5)			

Gozdnogojitvene usmeritve

Gozdnogojitveni sistem: skupinsko postopno gospodarjenje.

Usmeritve za obnovo gozdov

Pomladitvena sečnja mora imeti večjo jakost, uspešna pomladitev bora zahteva vrzeli v velikosti drevesne višine. Zaradi močnega grmovnega sloja na posekah načrtujemo ponekod pripravo sestojev za naravno obnovo. Gozdove termofilnih drevesnih vrst na največjih strminah prepuščamo naravnemu razvoju.

Usmeritve za nego gozdov

Intenziteta načrtovane nege je nizka. Glavno vodilo je vzgoja mehansko in biološko stabilnih vertikalno in horizontalno razgibanih vrstno pestrih sestojev. Smreka naj raste le v šopih ali posamič, zagotoviti je potrebno vsaj polnilni sloj listavcev. Pri boru mora biti nega pravočasna in intenziteta močnejša, saj v nasprotnem primeru obstaja velika nevarnost snegolomov. Na boljših tleh vzgajamo mešane sestoje. Obrežja in površine ob poteh ohranjamo pod trajno vegetacijo drevnine (grmovja, mehki listavci).

Usmeritve za varstvo gozdov

Na strmih predelih so v ospredju ekološke funkcije, kjer moramo s sečnjami ali neukrepanjem zagotavljati protierozijsko zaščito. Pri sanitarnih sečnjah kompleksno presojamo situacijo (posek lubadark na erozijsko nevarnih pobočjih).

Usmeritve za načrtovanje tehnologije pridobivanja lesa

Manjše količine in dimenzije pomenijo manjše stroje. Zaradi habitatov, poudarjenih socialnih funkcij in nižin so priporočljive zimske sečnje, ko so tla zmrznjena.

Usmeritve za zagotavljanje splošno koristnih funkcij

Veliko teh gozdov obdaja rekreacijske in turistične lokacije, zato se ureditve teh gozdov prilagajajo tudi socialnim funkcijam (Šobec, GUP Predtrški gozd, tematske naravoslovne poti...).

Rastiščnogojitveni razred 150 - SUBALPINSKA SMREKOVJA IN SMREKOVJA MRAZIŠČ

Gozdnogojitveni cilj

Preglednica 65: Gozdnogojitveni cilj RGR 150 - SUBALPINSKA SMREKOVJA IN SMREKOVJA MRAZIŠČ

Zgradba	Proizvodna in pomladitvena doba	Končna LZ (m ³ /ha)	Drevesna sestava (% končne LZ)	Kakovost	Drugi ciljni parametri (Ciljne dimenzije)*
Malopovršinsko enomerna	160 30	840	sm (97) je (1) mc (1) list (1)	A1, A2, B B B C, D	55 – 60 cm 55 cm 55 cm
Pomladitveni cilj			sm (90) je (3) mc (4) list (3)		

Gozdnogojitvene usmeritve

Gozdnogojitveni sistem: skupinsko postopno gospodarjenje.

Usmeritve za obnovo gozdov

Dinamika obnove sestojev je počasna in odvisna od stabilnosti sestojev ter prisotnosti naravnega pomladka. Smreka je v teh zaostrenih ekoloških razmerah bolj svetloljubna vrsta in zato potrebuje mlajše več direktnega sončnega sevanja kot v nižini. Pri odpiranju in širjenju pomladitvenih jeder se priporoča uporaba horizontoskopa. Skoraj vsi sestoji imajo vrzeli, ki jih upoštevamo kot začetke pomlajanja. Pomlajanje na nekaterih podzdržbah močno zavira trava. Po izkušnjah se zaradi zatratljenosti pomladitvena doba podaljša za okoli 15 let. V preredčenih debeljakih zadnjih 20 let pred začetkom obnove ne izvajamo redčenj. Za uspešnejšo nasemenitev in nadaljnjo rast v obliki šopov je potrebno v prihodnje puščati v gozdu več mrtve lesne substance, zlasti v sestojih, ki jih nameravamo obnavljati v naslednjem ureditvenem obdobju. Mrtev les sicer ne predstavlja idealnega hranilnega substrata, ima pa ugodne fizikalne lastnosti. Zaradi močno presvetljenih in po večini zatratljenih debeljakov in pomlajencev v teh sestojih načrtujemo tudi malopovršinske priprave tal (odstranjevanje travne ruše, puščanje čelnih odrezkov) in kot pomoč setev semena. Pri izvedbi pomladitvenih sečenj je potrebno upoštevati semenska leta. V primeru velikopovršinskih ujm ali

močnih zatravljenj je potrebna priprava tal in obnova s sadnjo. Oblike sadenj posnemajo naravne vznike. Primerna je sadnja bukve, javorja, jerebike, mokovca, negnoja, macesna in smreke.

Usmeritve za nego gozdov

Vznik je počasen, višinski prirastek mladja in gošče je majhen, prevladuje socialni sestop, vrstna pestrost je revna - zato načrtujemo poudarek na negi letvenjakov. Pri obžetvah se ohranja in sprošča tudi naravno vraslo mladje. Nega je usmerjena v rahljanje šopov, na odstranitev izrazito poškodovanih in motečih osebkov in na ustvarjanje rastnega prostora za vse listavce, jelko in macesen. Pri negi mladovij ohranjamo šope. Nega je tu časovno manj obsežna, zahteva pa strokovno usposobljenega delavca.

V letvenjakih in drogovnjakih je potrebno z ukrepi usmerjati razvoj šopov in utesnjena drevesa sprostiti v taki meri, da lahko začnejo oblikovati somerno cilindrično krošnjo. Pri pozitivni izbiri je prvo pravilo pravočasnost, drugo pa ukrepanje v zgornjem sloju. Intenziteta redčenj je v nenegovanih drogovnjakih zaradi mehanske labilnosti manjša kot v dobro negovanih drogovnjakih. Pri izbiri nosilcev funkcij je zelo pomemben kriterij vitalnost in stabilnost. Listavce, jelko in macesen pospešujemo ne glede na kvaliteto. Na skeletnih tleh in v višjih nadmorskih višinah ohranjamo strukturo šopov. Kot dodaten ukrep za izboljševanje kakovosti je priporočljivo obvejevanje – trajno označi in obveji se cca 300 dreves/ha.

Usmeritve za varstvo gozdov

Pravočasna sanacija posledic ujm in lubadark. Pri spravilu je nujno upoštevati varstvo tal. Zaščita pred objedanjem in obgrizenjem, ureditev nedovoljene paše v gozdovih z revitalizacijo in čiščenjem planin.

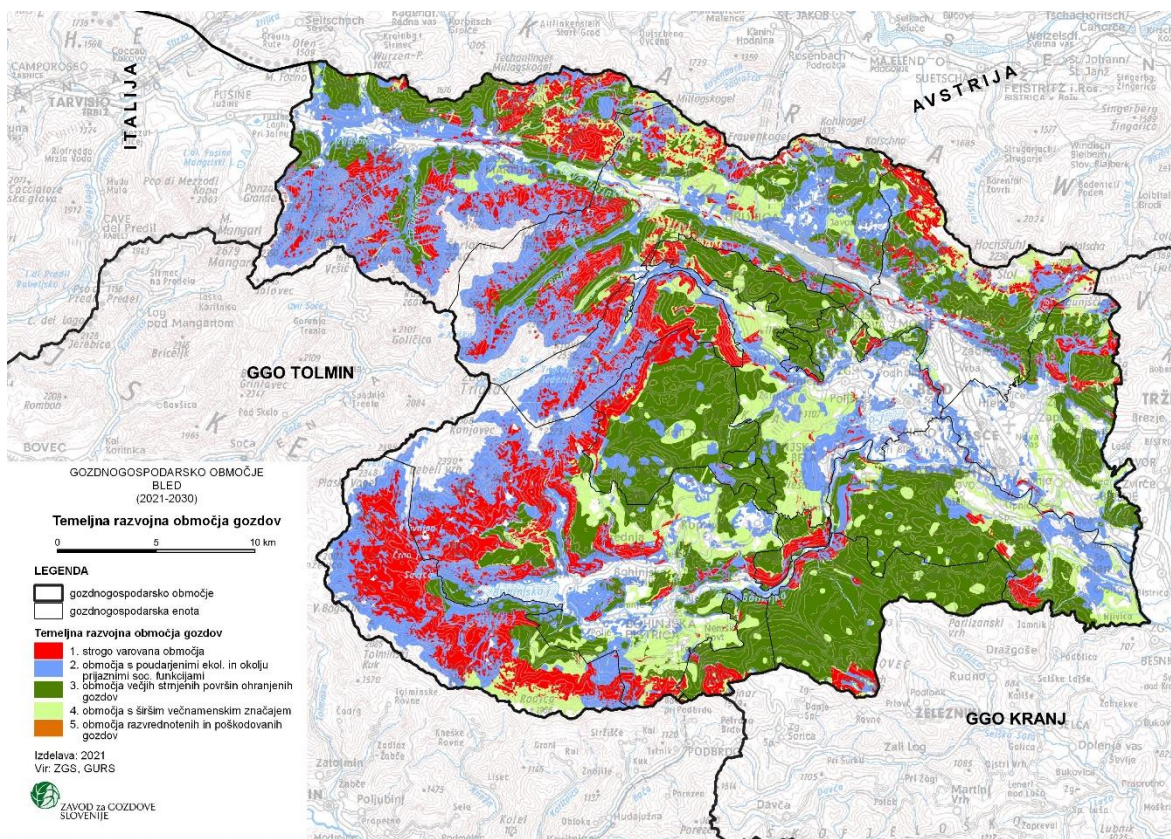
Usmeritve za načrtovanje tehnologije pridobivanja lesa

Relief in prevladujoči iglavci so sicer primerni za izvedbo strojne sečnje, vendar pod določenimi pogoji. Tla morajo biti obvezno zmrznjena ali popolnoma suha, potrebno je spoštovati pravila izvedbe strojne sečnje (podkladanje sečnih ostankov, uporaba vedno istih sečnih poti, minimalna gostota sečnje/ha..).

Usmeritve za zagotavljanje splošno koristnih funkcij

Čeprav večina gozdov leži v TNP in Naturi 2000 so zelo močno poudarjene tudi socialne funkcije. Rekreatija, pohodništvo, planinstvo, nabiralništvo, biotopska funkcija, intenzivna gozdna proizvodnja, gozdna paša, nekontrolirano parkiranje, biatlonski center, ipd. so nepregleden klopčič interesov, ki ga je mogoče rešiti le z omejitvami in določanjem območij rabe.

5.3.2 Posegi v gozd in gozdni prostor

Slika 14: Temeljna razvojna območja gozdov

Osnovno vodilo pri rabi gozdnega prostora je delež gozda in njegova prostorska razporeditev, stopnja poudarjenosti funkcij gozda, omejitve, ki izhajajo iz predpisov (npr. varovalni gozdovi) in usmeritve za temeljna razvojna območja gozdov in gozdnega prostora. Pri presoji posegov v prostor je treba poskrbeti, da se ohrani biokoridorje živalskih vrst.

V kmetijski in primestni krajini, gozdove varovati in ohranjati vsaj v obstoječem obsegu oz. v obsegu, ki zagotavlja trajno uresničevanje mnogonamenske vloge gozda. Prednostno ohranjati ostanke ravninskih gozdov in gozdov v varovanih območjih naravnih vrednot in kulturne dediščine. Ohranjati in osnovati skupine drevja, posamezna drevesa, obvodno gozdno rastje, protivetrne pasove in omejke zunaj gozda. Gozdove z močno poudarjenimi ekološkimi ali socialnimi funkcijami strogo varovati pred dejavnostmi, ki bi predstavljale prekomerno obremenitev ali grožnjo funkcijam gozda. V primeru neobhodnih posegov v gozdove naj se osnuje nadomestne gozdne površine, kar še posebej velja v krajinih z manj kot 10 % gozda.

V gozdnati krajini varovati gozdove na rastiščih z nadpovprečno proizvodno sposobnostjo, gozdove z močno poudarjenimi ekološkimi in socialnimi funkcijami ter ohranjati selitvene povezave prostoživečih živalskih vrst med posameznimi gozdnimi kompleksi. Krčitve gozdnih površin prednostno usmerjati na slabše produktivna rastišča, zemljišča v zaraščanju in gozdove v mlajši razvojni fazi s slabo zasnovo oz. slabe kakovosti.

V gozdni krajini ohranjati strnjene gozdne komplekse. Dopustna je izgradnja objektov za namen gospodarjenja z gozdovi (gozdne ceste, vlake ipd.). Posegi, ki bi pomenili drobljenje gozdnih kompleksov, niso sprejemljivi. V tem prostoru tudi ni zeleno dopuščati novih rab, ki pomenijo degradacijo naravnega okolja (smučišča, kamnolomi ipd.).

Gorska gozdnata krajina je z vidika ohranjanja narave pomemben in občutljiv naravni prostor, zato pri presojah sprejemljivosti posegov v gozdni prostor dosledno upoštevati usmeritve za ekološke

funkcije. Krčitve gozdov niso dopustne, razen za potrebe visokogorskih planin, če niso v nasprotju z varstvenimi režimi in na podlagi sprejetih OPN. Zaradi občutljivega naravnega prostora so dopustne le mehke oblike turizma in rekreacije.

Merila za presojo sprejemljivosti posegov v gozdni prostor:

- v gozdnih rezervatih in varovalnih gozdovih posegi v prostor niso dopustni. Izjemoma se v varovalnih gozdovih posegi dopuščajo, kadar je pridobljeno dovoljenje MKGP skladno z zakonodajo.
- v večnamenskih gozdovih, ki imajo na 1. stopnji poudarjeno katerokoli ekološko ali socialno funkcijo, se posegi dovolijo le v izjemnih primerih, in sicer ko so le ti nujni in zanje ni druge možnosti, v gozdovih s poudarjenimi socialnimi funkcijami pa v primerih, ko gre za objekt, ki dopolnjuje načrtovano, poudarjeni socialni funkciji skladno rabo gozda in gozdnega prostora.
- v osrednjih delih velikih kompleksov gozdov v gozdni, gozdnati in gorski krajini je dopustno na račun gozda osnovati le travne in v določenih primerih vodne površine.
- pozitivnega mnenja ni mogoče izdati za načrtovane infrastrukturne objekte, z izjemo gozdne ceste, ki bi potekali skozi osrednji del velikih gozdnih kompleksov v gozdni krajini (praviloma pa tudi za osrednje predele večjih gozdnih kompleksov v gozdnati in gorski krajini).
- za posege in dejavnosti v gozdnem prostoru, ki lahko pomembno vplivajo na življenjske razmere divjadi in ostalih prostoživečih živali, se smiselno upoštevajo usmeritve Lovsko upravljavskih načrtov za Gorenjsko in Triglavsko LUO 2021-2030, ki se nanašajo na usklajevanje rabe prostora, navedene v poglavju 7.5. Usklajevanje rabe prostora in odprava nesoglasij pri rabi prostora.
- Vsak poseg v gozd in gozdni prostor mora biti izveden v minimalnem potrebnem obsegu, tako da se zagotovi čim manjšo krčitev gozda in poseg v gozdna tla ter da se razmere za gospodarjenje z okoliškimi gozdovi ne poslabšajo. Kadar to ni mogoče, je treba izvesti omilitvene ukrepe, da se ponovno vzpostavi prvotno ali izboljšano stanje (npr. gradnja nadomestne gozdne prometnice).
- Na gozdnih zemljiščih je dovoljeno postavljati le enostavne in nezahtevne objekte za potrebe gozdarske dejavnosti, čebelarjenja, za namen športa, rekreacije in izobraževanja ter objekte javnega pomena.
- Tipske čebelnjake brez bivalnega dela objekta je dopustno postavljati samo na zemljiščih, ki so s pašnim redom določena za stalne čebelnjake. Iz mnenja čebelarke svetovalne službe mora biti razvidno, da je postavitve čebelnjaka skladna s predpisi, ki urejajo čebelarstvo.
- Karta F »Členitev gozdnega prostora z vidika rekreacije in turizma« je le osnovna orientacijska strokovna podlaga za usmerjanje obiskovalcev in načrtovanje razvoja spremljajoče infrastrukture; dopustnost tovrstne rabe je treba v postopku izdajanja soglasij ponovno presoditi za vsako posamezno lokacijo posebej.
- Krčenje gozdov v kmetijski namen je praviloma dovoljeno le v primeru ustrezne namenske rabe v OPN in kadar ni mogoče pričakovati bistvenega vpliva na funkcije gozda. V območjih z močno poudarjenimi ekološkimi funkcijami so krčitve dovoljene le v primeru, kadar ni mogoče pričakovati bistvenega vpliva na funkcije gozda. Na erozijskih oz. plazljivih območjih so krčitve gozda možne le na podlagi vodnega soglasja.
- V skladu z naravovarstvenimi smernicami iz priloge načrta omejevati krčitve za izbrane upravljalvske cone.
- Na botanični, zoološki, ekosistemski in hidrološki naravni vrednoti ter v neposredni okolici jam in brezen se krčenje gozda ne izvaja.
- Krčitve gozdov so na območju strogih naravnih rezervatov in naravnih rezervatov prepovedane. Krčitve gozdov se v preostalih ZO lahko izvajajo le izjemoma, v kolikor niso

prepovedane z aktom o zavarovanju in so v skladu s cilji zavarovanja in načrta upravljanja ZO

- Za ohranjanje in izboljšanje razgleda na objekte kulturne in naravne dediščine ter na območjih razglednih točk se v sodelovanju s pristojno službo za varstvo kulturne dediščine in lastniki gozdov izvaja vedutne sečnje.

Večfunkcionalna območja

Za boljše odločitve pri posegih v prostor je ključno dobro sodelovanje z vsemi akterji prostorske politike pri sprejemanju občinskih prostorskih načrtov. Kot območje, kjer so prisotne različne rabe prostora je potrebno izpostaviti območje Pokljuke, Fužinskih planin, doline Vrata, Kot, Krma in Tamar. Večinoma gre za neskladja med ekološkimi in socialnimi funkcijami, na Pokljuki dodatno še poudarjenost proizvodne funkcije.

5.3.3 Usklajevanje odnosov med gozdom in prostoživečimi živalmi

Ohranjanje in izboljševanje kakovosti habitatov prostoživečih živali je eden izmed pomembnejših ciljev pri upravljanju s populacijami divjadi in njenim življenjskim okoljem. Sedanja raba prostora v gozdarskem in kmetijskem pogledu zagotavlja v večjem delu območja dobre življenjske pogoje številnim živalskim vrstam in njihovim populacijam. Kljub temu pa je z nekaterimi usmeritvami možno kvaliteto habitatov še izboljšati. Večina rastlinojedi parkljasti divjadi ustreznih habitatov je posledica gospodarjenja z gozdovi in kmetijskimi površinami, ki ga izvajajo lastniki gozdnih in kmetijskih površin. Z aktivnim gospodarjenjem lastniki zemljišč izboljšujejo življenjske pogoje divjadi. Največjo težavo predstavlja objedanje mladja, obgrizanje debel ter popašenos travnih površin. V kolikor želimo imeti usklajene odnose med živalsko in rastlinsko komponento oz. doseči zastavljene cilje, je potrebno z lovskim načrtovanjem in posledično z izvedbo načrtovanih ukrepov gostote populacij prilagajati nosilni kapaciteti okolja, prav tako pa je potrebno z gozdnogospodarskim načrtovanjem in posledično z realizacijo ukrepov prilagajati kapaciteto okolja divjadi. Normalno poselitev, rabo habitatov ter usklajene odnose z okoljem, omogoča tudi zmerna raba prostora s strani ostalih dejavnosti (promet, paša, urbanizem, rekreacija...). Intenzivna in neusmerjena raba prostora, še posebno agresivnih oblik rekreacije, v določenih letnih obdobjih, pomembno prispeva k nenormalni rabi različnih habitatov ter posledično večji stopnji neusklajenosti populacij z njihovim okoljem.

Življenjsko okolje divjadi izboljšujemo s celostnim usmerjanjem najrazličnejših rab prostora, s prostorsko umestitvijo v predele, kjer določenih površin primanjkuje ter z ustreznim naborom ukrepov:

- Vzdrževanje pasišč v gozdni krajini
- Vzdrževanje grmišč in obrečnih pasov, omejkov, protiveternih pasov in gozdnega roba
- Vzdrževanje vodnih virov v gozdu
- Sajenje sadik plodonosnega gozdnega drevja, pomembnega za prehranjevanje živali
- Postavljanje gnezdilnic in njihovo vzdrževanje
- Načrtno puščanje biomase v gozdu
- Sečnja v zimskem času
- Osnovanje ekocelic v gozdovih

Poleg omenjenih ukrepov je potrebno za zagotavljanje ugodnih življenjskih razmer prilagajati tudi načrtovanje in izvedbo gozdarskih del in pri tem v največji možni meri upoštevati.

- Vse časovne omejitve izvajanja gozdarskih del v gozdovih s prisotnostjo redkih in ogroženih živalskih vrst

- Pri gradnji gozdne infrastrukture je potrebno upoštevati vse zakonsko določene odmike od najpomembnejših habitatov (rastišča, gnezdišča, zimovališča...)
- Spoštovati je potrebno omejitve navedene v naravovarstvenih smernicah za zavarovana območja
- Ohranяти posamezna drevesa in skupine starejšega drevja (vse vrste), puščati take osebe in skupine dve proizvodni dobi (vse vrste), puščati po eno debelejšo drevo glavnih vrst v oddelku do propada, z izbiro in zaščito omogočiti ohranjanje manj pogostih vrst v vseh sestojih, ohranяти vse grmovne vrste, ohranяти votlo in suho drevje, zniževati pogostost del, ohranяти živa drevesa z dupli, ohranяти vsa drevesa z gnezdi premera nad 40 cm, zaščititi gnezda redkih vrst ter kolonijška gnezdišča,
- Na območju vodnih kotanj in izvirov v gozdu v polmeru ene do dveh drevesnih višin je zaželeno ohranяти tesen sklep krošenj odraslih dreves, skozi ta območja ne graditi vlak in spravljati lesa oz. je potrebno taka dela izvajati v času zmrznjenih tal.
- Na območju gozdov ob potokih, rekah, jezerih in močvirnih habitatih je potrebno v prvi polovici leta omejiti rabo prostora ter ohranяти pestro sestavo grmovnih in plodonosnih vrst.
- Ohranяти je potrebno omejke in posamezna drevesa v kmetijski krajini ob spoštovanju varstvenih režimov za posamezna drevesa in skupine drevja ter ohranяти pestre sestave grmovnih in plodonosnih vrst.
- V bližini sten, udornih jam in vhodov v jame je zaželeno omejiti gozdarsko dejavnost ter ne graditi vlak in cest v njihovi neposredni bližini (sestojna višina), sečnja naj se v največji možni meri izvaja v drugi polovici leta.

Večji del navedenih usmeritev je mogoče zagotavljati ob rednem gospodarjenju z gozdovi in kmetijskimi površinami, s sodelovanjem strokovnjakov ustreznih gozdarskih in kmetijskih ustanov ter z lastniki površin. Zmanjševanje oziroma omejevanje gostote nekaterih vrst divjadi je mogoče zagotavljati v postopku lovsko upravljalvskega načrtovanja. Nekatere od navedenih usmeritev je mogoče zagotavljati z obstoječo ali po potrebi dopolnjeno (spremenjeno) zakonodajo ob njenem doslednem izvajanju ter nadzoru. Druge usmeritve pa bi bilo mogoče zagotavljati z ustrezno politiko subvencioniranja in širšim naborom ukrepov, ki so predmet subvencioniranja.

5.3.4 Odpiranje gozdov z gozdnimi prometnicami, vzdrževanje gozdnih cest in tehnologija pridobivanja lesa

Odpiranje gozdov z gozdnimi cestami se usmeri predvsem v gozdove na boljših bonitetah rastišča, kjer so pričakovane večje sečnje. Poudarek je na področjih, kjer so pravilne razdalje predolge, z ustreznim rastiščnim koeficientom. Primarno se odpirajo s cestami slabo odprta območja. Sonaravni koncept gospodarjenja zahteva ustrezno odprtost gozdov. Zaradi velikih finančnih vložkov v gradnjo je potrebno izkoristiti vse možnosti sofinanciranja (npr. Program razvoja podeželja). Konkretna pobude lastnikov presodimo z Elaborati ničelnic za gozdne ceste. Gradnja gozdnih cest je sicer primarno odvisna od pobud investitorjev.

Načrtovanje in umeščanje gozdnih cest naj se prednostno izvaja v območju gozdov iz karte E brez omejitev in v območja z omejitvami v primeru, da bodo po presoji s strani pristojnih organizacij označena kot ustrezna. Karta E je bila pripravljena tako, da kot omejitve vsebuje: Erozijska in plazljiva območja (podlaga omejitve pri gradnji po zakonu o vodah), kulturne spomenike tipa arheološke dediščine, 1. stopnjo poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske pestrosti, 1. stopnjo funkcije ohranjanja varstva naravnih vrednot in cone vrst različnih ptic predvsem detlov. Ob načrtovanju in umeščanju tras gozdnih prometnic je potrebno preveriti območja pomembna z vidika varstva narave, območja nepremične kulturne dediščine, ter varstvena (vodovarstvena območja) in ogrožena območja (plazljiva, erozijska, plazovita in poplavna) po Zakonu o vodah. Pri tem je potrebno upoštevati smernice ZRSVN, ZVKDS in DRSV, ki so zapisane v usmeritvah poglavij 5.3.7, 5.3.8, 5.3.9, 5.3.10, in 5.3.11.

Gradnja gozdnih vlak se pospeši predvsem v predelih, ki so še slabo odprta za spravilo in kjer je še potrebno ročno predspravilo. Intenzivnejša bo gradnja vlak ob novozgrajenih gozdnih cestah, v drogovnjakih, kjer se bodo prvič izvajala redčenja, v katerih bo napadla lesna masa. Kjer to terenske razmere omogočajo, se vlake prilagodi spravilu z gozdarskimi prikolicami, oziroma opremljenosti lastnikov gozdov in izvajalcev. Še naprej si bomo prizadevali zagotoviti sredstva za sofinanciranje gradnje gozdnih vlak (občine, PRP). Celovite rešitve za gradnjo gozdnih vlak podamo v Elaboratu vlak. Tu so navedene tudi zahteve po ustreznem vzdrževanju gozdnih vlak, ki ga je v praksi predvsem v drobni posesti težko zagotoviti.

Zaradi pomanjkanja sredstev je pri vzdrževanju gozdnih cest primarni cilj zagotavljanje osnovne prevoznosti za celotno cestno omrežje. Sistemska sredstva za vzdrževanje so prenizka za zagotavljanje ustreznega stanja. Večja sredstva bi omogočila ustrezno periodično (obnova vozišča z navozom posipnega materiala) in investicijsko vzdrževanje. Večji poudarek se da na obnovo gozdnih cest z reciklažo (tehnologije, ki omogočajo obnovitev gozdne ceste z materiali, ki so na voljo na mestu samem in zahtevajo le minimalne količine dodatnega materiala). Prioriteta je tudi sanacija in rekonstrukcija po ujmah poškodovanih gozdov. Zakonodaja bi morala zagotoviti sistemska sredstva za take primere.

Predvsem v gozdovih, kjer zaradi zahtev po negozdarski rabi obstaja možnost konflikta z lastniki in nastopi nevarnost ogrožanja gozda kot ekosistema z vsemi vlogami in funkcijami, ki jih v prostoru zagotavlja, se z režimi gozdnih cest v dogovoru z lastniki in občinami določijo pravila uporabe gozdnih cest. Pri izdelavi režimov gozdnih cest se bomo odzvali tudi na pobude lastnikov.

Dolgoročna usmeritev je okolju prijazno, humano in racionalno pridobivanje lesa, vključno z manj kakovostnim lesom za energijo. Pridobivanje lesa se mora prilagoditi sodobnim dosežkom na tem področju, pri tem pa upoštevati vse posebnosti območja. Tehnologija sečnje in spravila lesa se načrtuje na nižjih nivojih gozdnogospodarskega in gozdnogojitvenega načrtovanja ob upoštevanju varstvenih režimov ter se pri tem vključuje pristojne službe (ZVKD, ZRSVN, DRSV). Pridobivanje lesa naj poteka po izdelanem tehnološkem načrtu in osnovnem izhodišču, da celotno površino večnamenskih gozdov obdelujemo z okolju prijazno tehnologijo, ki pa mora omogočiti tudi ustrezen zaslužek lastnikom. Prilagoditi se moramo tudi visokemu deležu pričakovanih sanitarnih sečenj, ki zahteva veliko mobilnost izvajalcev. Z uporabo ustreznih tehnologij se mora doseči bolj aktivno gospodarjenje z gozdom ob dolgoročnem zagotavljanju in krepitvi vseh funkcij gozda. Ob postavljanju omejitev, ki lastnikom preprečujejo racionalno gospodarjenje (npr. Zavod za varstvo narave, TNP...), bi bilo lastnikom potrebno nadomestiti izpadli dohodek.

Pri načrtovanju se upošteva opremljenost, strokovnost in intenzivno gospodarjenje večjih lastnikov gozda. ZGS mora že pri pripravi dela intenzivno sodelovati z lastniki. V drobni posestni strukturi se usmeri na združevanje lastnikov, izobraževanje, svetovanje k najemu kvalificiranih izvajalcev. Še naprej bomo sodelovali z občinami pri pripravi in izvedbi razpisov, s katerimi občine in država (v prihodnosti mogoče tudi regije) pomagajo lastnikom pri uvedbi sodobnejših, bolj ergonomičnih in gospodarnějšíh tehnologij.

Zaradi pomanjkanja usposobljenih delavcev in njihove cene, se bo pomen stojne sečnje še povečeval. Ta se bo izvajala v skladu z Vodili dobrega ravnanja pri strojni sečnji (Ljubljana 2014). Da bi se izognili konfliktom med stroko in ostalo javnostjo pri uporabi strojne sečnje, se osvešča in informira javnosti o izvajanju del. Predvsem na območjih naselij, turističnih točk, kulturno zgodovinskih znamenitosti, se preko lokalnih medijev, informativnih tablah, obvešča javnost o vzrokih in posledicah oziroma pozitivnih straneh uporabe sodobnih tehnologij. K povečanju učinkovitosti bo predvsem v strmejših področjih prispevala tudi uvedba sodobnih žičnih žerjavov s procesorsko glavo, ki v primerjavi z ostalimi oblikami žičnega in ročnega spravila zmanjša stroške. Predvsem na terenih, kjer se bo izvajala strojna sečnja, pa tudi na terenih z dolgim traktorskim spravilom se bo spravilo izvajalo tudi po kolesih. Upošteva se priporočilo 11, ki presega GGN GGO, iz Okoljskega poročila na strani 182 glede uporabe strojne sečnje na območjih Natura 2000 in v UC.

Predvsem v drobni posesti in na zahtevnejših terenih bodo seveda še vedno prevladovala klasične tehnologije. Zaradi večjega števila lastnikov gozdov, ki niso več usposobljeni in pripravljeni na delo v gozdu, bo še večji poudarek na izvedbi izobraževalnih tečajev za gozdno tehniko za lastnike gozdov. Ob uporabi učilne v Bohinju bo izobraževanje lahko še učinkovitejše. Potrebno bi bilo uvesti certificiranje gozdov tudi za ostale zasebne gozdove.

Pri posamezni gozdarski dejavnosti podajamo tudi usmeritve za posamezne zvrsti naravnih vrednot:

- Pri sečnji in spravilu lesa na botanični, ekosistemski, geološki in površinsko geomorfološki naravni vrednoti se uporablja pravilna sredstva in tehnologijo, ki ne vpliva oz. spreminja življenjskih razmer na rastišču;
- Novih gozdnih prometnic se na območju botanične, zoološke, ekosistemske, drevesne, hidrološke, podzemeljske geomorfološke in geološke naravne vrednote ne umešča oz. se zagotavlja ustrezen odmik;
- Pri sečnji in spravilu lesa je potrebno paziti, da se drevesne naravne vrednote ne poškoduje ter bistveno ne spreminja rastiščnih razmer (svetloba, vodni režim). Drevje se podira stran od naravne vrednote;
- Čas izvajanja posegov na botanični, zoološki, ekosistemski in hidrološki naravni vrednosti se prilagodi tako, da poseganje ne sovпада z obdobji, ko živali potrebujejo mir oziroma se ne morejo umakniti (razmnoževanje, vzrejanje mladičev, prezimovanje) ter se rastlinam omogoči semenenje, naravno zasajevanje ali druge oblike razmnoževanja;
- Spravilo lesa se preko izrazitih geomorfoloških oblik kot so korita, slapišča, tolmini, skalni skoki, ostenja, ipd. ne izvaja;
- Gozdnih prometnic preko izrazitih geomorfoloških oblik kot so korita, slapišča, tolmini, skalni skoki, ostenja, ipd. niso dopustna;
- Pri sečnji in spravilu lesa na območju podzemeljske geomorfološke naravne vrednote se uporablja biološko razgradljiva olja;
- Gospodarjenje na območjih podzemeljske geomorfološke naravne vrednote naj bo prilagojeno oz. prednostno namenjeno krepitvi funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti. Sečnja naj bo selektivna, odstranjuje se zgolj nestabilna in fiziološko prestara drevesa, ki bi lahko povzročila erozijske procese ali ogrožala ostale funkcije na istem prostoru;
- V obrežni pas se praviloma ne posega. V kolikor je sečnja potrebna, naj bo le-ta selektivna. Odstranjuje se zgolj nestabilna in fiziološko prestara drevesa, ki bi lahko povzročila erozijske procese ali ogrožala ostale funkcije na istem prostoru;
- Na območju drevesne naravne vrednote se ohranja območja, kjer se ne gospodari z gozdom.

Usmeritve s področja upravljanja z vodami:

1; Za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, je potrebno v skladu s 150. členom ZV-1 pridobiti vodno soglasje, ki ga izda naslovni organ.

Vodno soglasje je potrebno pridobiti za:

- poseg na vodnem in priobalnem zemljišču;
- poseg, ki je potreben za izvajanje javnih služb po ZV-1;
- poseg, ki je potreben za izvajanje vodne pravice;
- poseg na varstvenih in ogroženih območjih;
- poseg zaradi odvajanja odpadnih voda;
- poseg, kjer lahko pride do vpliva na podzemne vode, zlasti bogatenje vodonosnika ali vračanja vode v vodonosnik;
- hidromelioracije in druge kmetijske operacije, gozdarsko delo, rudarsko delo ali drug poseg, zaradi katerega lahko pride do vpliva na vodni režim.

2; Pri pripravi dokumentacije za posege in gradnjo za katere je potrebno pridobiti vodno soglasja, je potrebno upoštevati Pravilnik o vsebini vlog za pridobitev projektnih pogojev in pogojev za druge posege v prostor ter o vsebini vlog za izdajo vodnega soglasja (Uradni list RS, št. 25/09).

3a; Zacevljanje ali prekrivanje vodotokov je strogo prepovedano, razen na krajših razdaljah, ki omogočajo dostop oziroma prehod preko vodotoka v primeru, da gre za objekt javne prometne infrastrukture (most, propust na javnih cestah in poteh).

3b; Morebitno prečkanje gozdnih prometnic z grapami ali strugami nestalnih vodotokov (mulda, prepust,...) je treba projektno obdelati. Premostitveni objekt mora biti ustrezno dimenzioniran in izveden tako, da bo omogočal nemoten pretok visokih voda. V primeru gradnje prepusta je treba izdelati hidravlični izračun prevodnosti visokih voda. Za prečkanja vodotokov predlagamo večjo uporabo utrjenih muld.

3c; Gradnja gozdnih prometnic v območju vodotokov mora biti takšna, da ne posega v pretočni profil, zagotovljena pa mora biti varnost objektov pred visokimi vodami z verjetnostjo pojavljanja 100 let z zagotovljeno najmanj 0,5 m varnostno višino.

4; Pri umeščanju in načrtovanju gozdnih prometnic kot jih definira Pravilnik o gozdnih prometnicah (Ur. l. RS, št. 4/09) - gozdnih cest, grajenih in negrajenih gozdnih vlak, protipožarnih presek, protipožarnih poti in drugih tras, ki so nujne za izvedbo gozdarskih del (npr. tras žičniških linij) se je potrebno v največji možni meri izogniti ogroženim, varstvenim in varovanim območjem in predvideti gradnjo izven vodnih in priobalnih zemljišč, kot določa ZV-1 v 14. in 37 členu.

5; Načrtovanje novih gozdnih prometnic na območju poplav in z njimi povezane erozije, kjer že obstajajo elementi ogroženosti, mora upoštevati pogoje in omejitve iz prilog 1. in 2. Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Uradni list RS, št. 89/08), pri tem pa zagotoviti, da se z načrtovanjem novih gozdnih prometnic ne povečajo obstoječe stopnje ogroženosti na območju in izven njega. V ta namen je treba skupaj z načrtovanjem gradnje, načrtovati tudi celovite ukrepe za zmanjšanje poplavne ogroženosti, njihovo izvedbo pa končati pred začetkom gradnje novih objektov.

6; Na delih kjer trasa gozdne prometnice poteka vzporedno z vodotokom naj bo le-ta predvidena izven priobalnega zemljišča. Manjši odmiki so dopustni le izjemoma, na krajših odsekih, kjer iz analize variant izhaja, da so prostorske možnosti močno omejene in bi drugačen potek trase predstavljal nesorazmerno večje stroške, vendar na tak način, da se ne poslabšuje obstoječe stabilnosti in stanja brežin vodotokov.

7; Odvajanje padavinskih in morebitnih zalednih voda iz območij gozdnih prometnic je treba načrtovati tako, da ne bo prišlo do pospeševanja erozijske moči voda in slabšanja ravnovesnih razmer ter da ne bo prišlo do odvajanja zbranih voda po nestabilnih zemljiščih. Odvajanje padavinskih in zalednih voda po erozijsko nestabilni ali plazljivo ogroženi brežini je treba izvesti v kanaletah ali drugače utrjenih muldah.

8; Za načrtovane posege na vodovarstvena območja, za katere je določena obveza izdelave Analize tveganja za onesnaženje, mora biti le-ta izdelana in revidirana skladno s Pravilnikom o kriterijih za določitev vodovarstvenih območij.

9; Za načrtovanje tras gozdnih prometnic na plazljivih in erozijskih območjih je potrebno izdelati geološko poročilo s poudarkom na stabilnosti ali erodibilnosti terena, s katerim se ugotovi stopnja tveganja za načrtovane posege s projektnimi rešitvami omilitvenih ukrepov.

10; Pri načrtovanju posegov je potrebno upoštevati že podeljene vodne pravice, ki so bile pridobljene po 119. členu ZV-1 na območju gozdnogospodarskega načrta.

11; Pri načrtovanju novih posegov je potrebno upoštevati obstoječe objekte merske mreže za monitoring podzemnih voda na način, da:

- ni predvidene kakršnakoli gradnje v minimalno 5 m radiju od objekta merske mreže,
- ne bodo povzročeni vplivi na gladino in kakovost podzemnih voda,
- se v bližini merskega objekta ne spremenijo infiltracijske lastnosti tal z asfaltiranjem, polaganjem betonskih plošč ali drugače,
- bo odvodnjavanje v bližini objekta merske mreže urejeno tako, da ni možno zatekanje,
- je zagotovljen neoviran dostop do objekta merske mreže.

12; Investitor mora za posege na vodnem in priobalnem zemljišču v lasti države, ki so dovoljeni skladno z 37. členom ZV-1, skleniti ustrezno stvarno pravno pogodbo, ki takšne posege dovoljuje in velja kot dokazilo o pravici graditi po Zakonu o graditvi objektov.

5.3.5 Ohranjanje genetske pestrosti gozdov in zagotavljanje gozdnega reprodukcijskega materiala

Blejsko GGO se nahaja skoraj v celoti v alpskem provenienčnem območju. Načrtovanje zagotavljanja gozdnega reprodukcijskega materiala (GRM) temelji na potrebah po rastišču prilagojenega in genetsko pestrega GRM za obnovo gozdov, za prilagajanje drevesne sestave gozdov na podnebne spremembe in za dolgoročno varstvo genetske pestrosti populacij gozdnih drevesnih vrst.

Velika večina obnove gozdov temelji na naravnem pomlajanju. Ta zagotavlja podnebju in ujmam prilagojeno mladovje s primerno vrstno in gensko pestrostjo. Poleg gospodarsko zanimivih drevesnih vrst se s strokovnimi ukrepi ohranjajo in pospešujejo tudi manjšinske vrste.

Ti ukrepi so:

- oblika končnih sečenj, ki pospešuje pestrost gozdov in omogoča uspevanje
- nujno ohranjanje dreves, ki so preživela uničujoče ujme ali bolezni, da se preko semenenja ohrani njihova gensko pogojena odpornost
- pospeševanje manjšinskih vrst na ustreznih mikrolokacijah
- strokovna, v večnamenski značaj gozda usmerjena nega

Obnova gozdov s sadnjo je prisotna pri:

- sanaciji ujm večjega obsega
- pri obnovi spremenjenih ali izmenjenih sestojev, kjer manjka ustreznih ciljnih drevesnih vrst za nasemenitev
- pri obogatitvi vrstne pestrosti in prehranske baze za gozdno zookomponento
- pri zagotavljanju večje protierozijske sposobnosti zadrževanja zemljine
- v primeru zelo močne posečne vegetacije ali trave, ki onemogočata vznik

Na GGO Bled imamo trenutno izločenih 9 gozdnih semenskih objektov (GSO):

Preglednica 66: Semenski objekti

Drevesna vrsta	Iden. št.	Kateggorija	Provenienčno območje	tip	lastništvo	Površina (ha)	Lokacija
<i>Fagus sylvatica</i> L.	1,0147	2	Alpsko	2	zasebno	15,00	Krma
<i>Picea abies</i> L.	1,0148	2	Alpsko	2	zasebno	38,63	Jerebikovec
<i>Abies alba</i> Mill.	1,0150	2	Alpsko	2	zasebno	5,60	Selska planina
<i>Larix decidua</i> Mill.	1,0225	2	Slovenija	2	državno	15,94	Macesnovec
<i>Abies alba</i> Mill.	1,0359	2	Alpsko	2	državno	34,00	Martinček
<i>Picea abies</i> L.	1,0151	2	Alpsko	2	Zasebno	26,13	Konjske ravne
<i>Abies alba</i> Mill.	1,0152	2	Alpsko	2	Zasebno	26,13	Konjske ravne
<i>Acer pseudoplatanus</i> L.	1,0360	1	Alpsko	2	Zasebno	5,70	Planinca 1
<i>Laburnum alpinum</i> Mill.	1,0361	1	Slovenija	1	Zasebno	5,30	Planinca 2
<i>Picea abies</i> L.	1,0149	2	Alpsko	2	zasebno	105,53	Rudna dolina

V GSO je potrebno vsakoletno spremljanje zdravstvenega stanja in obroda. Osnovni parametri sistematičnega monitoringa se vsakoletno beležijo v aplikacijo za spremljanje obroda, ki jo preverja Gozdarski inštitut.

Funkcija nabiranja GRM narekuje specifične gojitvene ukrepe, ki se jih izvaja v sodelovanju z gojiteljem na OE. Najpogostejši potrebni ukrepi so: negativna selekcija, sproščanje krošenj, kar spodbuja obilnejše semenenje. Oblikovati je potrebno take sestojne zgradbe, ki omogočajo obilno in pogosto semenenje ter so prilagojene načinu nabiranja semena.

Nabiranje GRM obvezno poteka po predpisanem protokolu. ZGS dnevno preverja pridobljene količine GRM.

Z vidika podnebnih sprememb in otoplitve ozračja so GSO iz alpskega provenienčnega območja dolgoročno manj aktualni, zato smo k preveritvi zadostnosti GSO pristopili konzervativno.

SMREKA: na GGO Bled imamo 3 GSO: dva na rastišču smrečij, enega na jelovem bukovju. Skupna velikost je 170 ha. GSO Jerebikovec je zaradi ujm skoraj v celoti v razvojni fazi mladovja, zato bo potreben razmislek, ali je še ustrezen. GSO Rudna dolina je ustrezen velik, tako da je v njem vedno zadosten delež debeljakov, ki najboljše fruktificirajo. Novih GSO za smreko ne načrtujemo.

JELKA: na GGO Bled imamo 3 GSO: vsi so na rastišču predalpskih jelovih bukovij. Skupna velikost je 65,6 ha. Vsi trije GSO so glede dostopnosti, kvalitete, stabilnosti in deleža debeljakov ustrezni.

BUKEV: imamo le 1 GSO – v Krmi na rastišču jelovega bukovja. Razdeljen je na 2 lokaciji, skupna površina je 15 ha. Ob vsakoletnih preverbah obroda opazimo, da je tudi v semenskih letih obrod slab. V prihodnjih letih je potrebno poiskati 2 primerna GSO, saj bo ta drevesna vrsta v prihodnosti zagotovo zelo iskana pri obnovi s sadnjo.

EVROPSKI MACESEN: imamo 1 GSO- v Planici na 15,9 ha. Objekt je manj primeren, saj dostopnih debeljakov primanjkuje, v drogovnjaku pa je delež macesna pod 20 %. Načrtujemo, da bo potrebno izločiti vsaj 1 nov GSO.

GORSKI JAVOR: imamo 1 GSO - na 5,7 ha. GSO je v 4 ločenih lokacijah ob cesti na Begunjščico. Javor dobro semeni in raste na ulekninah na izrazitih aceretalnih rastiščih. Obrod je povprečen, zaradi podrasti je najučinkovitejši posek dreves, ki polno semenijo. Primerna bi bila določitev še enega GSO za javor, saj ga prepoznavamo kot drevesno vrsto z zelo široko ekološko amplitudo.

ALPSKI NEGNOJ: GSO je velik 5,30 ha, razteza se nad in pod cesto na Prevalo. Obrod je obilen, dostopnost je dobra.

Od manjšinskih vrst potrebujemo še GSO za MOKOVEC, saj ga je v drevesnicah težko dobiti. Mokovec ima zelo široko ekološko amplitudo – najdemo ga do 1.300 m nadmorske višine na karbonatu in mešanih tleh in je plodonosen.

Za veliki jesen je potrebna izdelava registra odpornih plus dreves, saj je gliva jesenovega ožiga v tem desetletju močno zdesetkala populacijo velikega jesena na GGO Bled.

5.3.6 Gozdarsko svetovanje, razvoj podeželja, raba lesa in gozdno lesne verige

Prevladujoča gozdnatost krajine blejskega območja omogoča lastnikom gozdov in širšemu gospodarskemu okolju številne možnosti zaslužka, oziroma dejavnosti. Že sama primarna dejavnost, gospodarjenje z gozdom, potrebuje aktivnega lastnika, ki bo izkoristil potencial, ki mu ga gozd daje. Žal se je aktivnost večine lastnikov v zadnjem obdobju zmanjševala in ohranjala zgolj na sanacijskih ukrepih, kot posledice ujm in gradacije smrekovega lubadarja. Zato je pomembna naloga javne gozdarske službe in širše skupnosti, da se aktivira lastnike gozdov k izvajanju načrtovanih gozdnogospodarskih ukrepov, izkoristku možnega poseka in tudi drugim možnostim, ki jih gozd in gozdna krajina nudi. Osnovno, neposredno in s tem najpomembnejše svetovanje, ki ga izvajajo revirni gozdarji na terenu, je potrebno okrepiti in poenotiti. Področju informiranja in splošnega svetovanja, predvsem največji skupini manjših lastnikov gozdov, je v naslednjem obdobju potrebno nameniti večji poudarek in izkoristiti sodobne tehnologije in pristope. Za mlajše in potencialno aktivne

lastnike je potrebno še intenzivneje organizirati tečaje za usposabljanje za varno delo z motorno žago, za delo s sodobnimi pravilnimi sredstvi, varno delo v primeru ujm in kalamitet, varno delo v težkih terenih in znanje gojenja ter varstva gozdov. V ta namen je potrebno izkoristiti Izobraževalni center v Bohinju in usposobljeno ekipo inštruktorjev na OE Bled. Izredno pomembno vlogo aktiviranja lastnikov gozdov za delo v gozdu, motivacijo za vključevanje v izobraževanje in splošno informiranje o gospodarjenju z gozdovi, bodo tudi v bodoče morala imeti združenja lastnikov gozdov, med katerimi je tudi Strojni krožek Bled. Pri delu teh združenj je zelo pomembna strokovna pomoč ZGS, ki mora še naprej ostati na taki ali še višji ravni.

Po zaključku denacionalizacije v preteklem desetletju je stanje posestne strukture v območju specifično in za aktivno gospodarjenje zelo zahtevno. Poleg dveh zasebnih veleposesti, državnih gozdov in posesti okoli 50 agrarnih skupnosti, prevladuje manjša posest, kjer je ekonomski in splošni interes za gospodarjenje skromen. Posebno težavo povzročajo solastniške posesti, ki ob nujnih varstvenih ukrepih prinašajo dodatna administrativna in pravna dela, predvsem pa dolgotrajne in neučinkovite postopke. Ker so strukturne spremembe možne zgolj z nacionalnimi ukrepi, so kratkoročni operativni učinki za zagotovitev intenzivnejšega gospodarjenja mogoči le s selektivnim posvečanjem pozornosti skupini lastnikov z večjimi posesti (nad 5 ha).

Posledica zmanjševanja interesa za delo v lastnem gozdu in po drugi strani povečan obseg dela zaradi ujm in razvoja škodljivcev, je v zadnjih petih letih prinesla nastanek številnih manjših gozdarskih podjetij in samostojnih podjetnikov. Vsekakor pozitiven premik, ki je prinesel nova delovna mesta na podeželje, izvedba sanacije poškodovanih gozdov je potekala hitreje, splošni interes za gospodarjenje se je povečal. Vzporedno pa povzročil tudi veliko težav, ki jih moramo v bodoče odpraviti: usposobljenost, neprimerne tehnologije, prekomerne poškodbe tal, sestojev in infrastrukture, odnosi z lastniki.

Povečanje ponudbe lesa na trgu in nizke odkupne cene, ki so ga v zadnjem obdobju povzročile sanitarne sečnje, se je pričel odražati tudi na lesnopredelovalnem področju. Kapacitete predelave, predvsem slabe kvalitete iglavcev (D) je podvojil LIP Bohinj (70.000 m³ – 150.000 m³). Pričele so »rasti« male zasebne žage, ki hitro povečujejo kapacitete tako žaganja kot tudi nadaljnjo vrsto polizdelkov ali izdelkov.

Interes, raba, širše zahteve javnosti do gozda in gozdnega prostora se močno povečujejo. Povečuje se obisk, pritisk po celotnem blejskem območju, na posamezna, običajno tudi najbolj ranljiva območja, še bolj. Tudi oblike obiskovanja, gibanja in posledice se spreminjajo. Poleg gozdne infrastrukture so vse bolj poškodovana gozdna tla (nove pešpoti, kolesarske steze, motokros steze), drastično je povečan nemir, tudi v najbolj odmaknjenih predelih. Situacija zahteva zelo hitre in smeke ukrepe ureditve, predvsem conacijo prostora, usmeritve obiska, določitve poti, stez in tudi območij, kjer obiska ni.

Več dela bo potrebno vložiti v ozaveščanje splošne javnosti o pomembnosti gozdnega ekosistema, o gospodarjenju z gozdovi, o delovanju ZGS in drugih vsebinah, povezanih z gozdom. Nujno je tudi, da se ZGS odziva na aktualne in zanimive teme povezane z gozdom, tudi v primeru konfliktnih situacij (napadi zveri, naravne nesreče, negativni odzivi obiskovalcev gozda). Najpomembnejši ukrep ureditve tega področja pa je gotovo uvedba učinkovitega nadzora.

Upošteva se tudi priporočilo 17 iz Okoljskega poročila na strani 182 glede spodbujanja sodelovanja z lesarstvom in lesarsko industrijo.

5.3.7 Varstvo naravnih vrednot in zavarovanih območij narave

Usmeritve za funkcijo varovanja naravnih vrednot izhajajo iz Naravovarstvenih smernic za gozdnogospodarski načrt GGO Bled 2021-2030, v katerih so navedene usmeritve in varstveni režimi za zavarovana območja ter varstveni režimi za naravno dediščino.

- Na območju strogih naravnih rezervatov je gospodarjenje z gozdovi prepovedano. Prepovedano je umeščanje gozdnih prometnic in vseh ostalih objektov. Prepovedane so krčitve gozdov. Na območjih sta določeni 1. stopnja funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti in 1. stopnja funkcije varovanja naravnih vrednot.

- Na območju naravnih rezervatov je gospodarjenje z gozdovi prepovedano. Prepovedano je umeščanje gozdnih prometnic in vseh ostalih objektov. Prepovedane so krčitve gozdov. Izjemoma so dovoljena dela in ukrepi, ki povečujejo in izboljšujejo lastnosti narave, zaradi katere je bil naravni rezervat določen in so v skladu s cilji zavarovanja. Na območjih sta določeni 1. stopnja funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti in 1. stopnja funkcije varovanja naravnih vrednot.
- Pri gospodarjenju z gozdovi na naravnih spomenikih se obvezno upoštevajo usmeritve, izhodišča in pogoji za varstvo zavarovanih območij narave, ki so podani z varstvenimi režimi v sprejetih aktih o zavarovanju. Na območju naravnih spomenikov je prepovedan vsak poseg, ki bi razvrednotil, poškodoval ali uničil lastnosti, zaradi katerih je bil del narave določen za naravni spomenik - gradnje gozdnih prometnic, gospodarjenje z gozdovi in krčitve gozdov so izjemoma dovoljene le, v kolikor to ni prepovedano in je v skladu s cilji zavarovanja. Na najpomembnejših območjih je določena 1. stopnja funkcije varovanja naravnih vrednot.
- Pri posegih v prostor v narodnem parku se obvezno upoštevajo usmeritve, izhodišča in pogoji za varstvo zavarovanih območij narave, ki so podani z varstvenimi režimi v sprejetih aktih o zavarovanju. V prvi varstveni coni je prepovedano gospodariti z gozdom in graditi novo gozdno infrastrukturo. Izjemoma je dopustno izvajanje nujnih varstvenih ukrepov, brez izkoriščanja gozdov, ki so namenjeni ohranjanju in krepitvi varstvenih funkcij gozdov in zagotavljanju nujnih varstvenih ukrepov v gozdovih, ter izgradnja nujno potrebne gozdne infrastrukture za izvedbo teh ukrepov. Ukrepi za izboljšanje lastnosti, zaradi katerih je bilo zavarovano območje določeno, se uskladijo z upravljavcem ZO. Na območju prve varstvene cone TNP sta določeni 1. stopnja funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti in 1. stopnja funkcije varovanja naravnih vrednot.
- Pri umeščanju novih gozdnih prometnic se na širših zavarovanih območjih obvezno upoštevajo usmeritve, izhodišča in pogoji za varstvo zavarovanih območij narave, ki so podani z varstvenimi režimi v sprejetih aktih o zavarovanju. Krčitve gozdov se lahko izvajajo le izjemoma, v kolikor niso prepovedane z aktom o zavarovanju in so v skladu s cilji zavarovanja in načrta upravljanja ZO. Ukrepi za izboljšanje lastnosti, zaradi katerih je bilo zavarovano območje določeno, se uskladijo z upravljavcem ZO.
- Pri posegih v prostor na širših zavarovanih območjih se obvezno upoštevajo usmeritve, izhodišča in pogoji za varstvo zavarovanih območij narave, ki so podani z varstvenimi režimi v sprejetih aktih o zavarovanju. Krčitve gozdov se lahko izvajajo le izjemoma, v kolikor niso prepovedane z aktom o zavarovanju in so v skladu s cilji zavarovanja in načrta upravljanja ZO. Ukrepi za izboljšanje lastnosti, zaradi katerih je bilo zavarovano območje določeno, se uskladijo z upravljavcem ZO.

ZAVAROVANA OBMOČJA

Zavarovana območja znotraj GGO Bled, so navedena v Preglednica 85 v prilogi. Pri gospodarjenju z gozdovi se obvezno upoštevajo usmeritve, izhodišča in pogoji v

Preglednica 86 v prilogi. Največje zavarovano območje v GGO je Triglavski narodni park, ki ima izdelan svoj Načrt Upravljanja, katerega je potrebno upoštevati pri izdelavi gozdnogospodarskih načrtov.

NARAVNE VREDNOTE

- Z naravnimi vrednotami (NV) je treba ravnati tako, da se ne ogrozi njihov obstoj. Posegi in dejavnosti se izvajajo na NV, če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti za izvedbo posega ali opravljanje dejavnosti. Če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti, se posegi in dejavnosti:
- na površinski in podzemeljski geomorfološki, hidrološki in geološki NV izvajajo v obsegu in na način, da se ne uničijo, poškodujejo ali bistveno spremenijo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za NV, oziroma v obsegu in na način, da se v čim manjši možni meri spremenijo druge fizične, fizikalne, kemijske, vidne in funkcionalne lastnosti NV.

- na drevesni NV izvajajo tako, da se ne zmanjša vitalnost in ne poslabša zdravstveno stanje drevesa ter, da se ne poslabšajo življenjske razmere na rastišču.
- na botanični in zoološki NV izvajajo tako, da se ne poslabšajo življenjske razmere rastlin in živali, zaradi katerih je del narave opredeljen za NV, do takšne mere, da jim je onemogočeno dolgoročno preživetje.
- na ekosistemski NV izvajajo tako, da se ne spremenijo kvalitete ekosistema ter naravni procesi v njem do takšne mere, da se poruši naravno ravnoesje.
- na oblikovani NV izvajajo tako, da se ne poslabšajo življenjske razmere za rastline, ki so bistveni sestavni del NV, da se ne zmanjša njihova vitalnost ter da se bistveno ne spremenijo oblikovne lastnosti NV, pri čemer se na območjih vrtno arhitekturne dediščine posegi in dejavnosti izvajajo v skladu s predpisi s področja varstva kulturne dediščine.

Posegi in dejavnosti zunaj NV, na območju vpliva na NV se izvajajo tako, da vpliv posega ali dejavnosti ne povzroči uničenja ali bistvene spremembe lastnosti, zaradi katerih je bil del narave opredeljen za NV, ali uničenja NV (6. člen Uredbe o zvrsteh naravnih vrednot).

- Za potrebe priprave načrtov rabe naravnih dobrin se območje vpliva na naravno vrednoto opredeli glede na nameravani poseg ali dejavnost na podlagi naslednjih izhodišč:
- za hidrološko NV je območje vpliva na NV območje porečja ali dela porečja, v katerem se NV nahaja,
- za podzemno geomorfološko NV je območje vpliva na NV površje nad podzemno jamo ter, če je NV vodna podzemna jama, porečje voda, ki tečejo v podzemno jamo,
- za NV drugih zvrsti je območje vpliva na NV območje, v katerem lahko vplivi posegov in dejavnosti človeka ogrozijo tiste lastnosti, zaradi katerih je bil del narave opredeljen za NV: za geomorfološke in geološke NV je to zlasti njihova stabilnost, za botanične, zoološke, ekosistemske in drevesne NV je to zlasti kvaliteta habitatov rastlin in živali,
- NV se lahko uredi za obisk javnosti z nadelavo poti, razgledišč, počivališč, postavitvijo ograj, tabel z informacijami, opozorili in podobno, vendar tako, da se bistveno ne spremenijo lastnosti NV. NV ali njen del, ki je posebej občutljiv na fizične učinke hoje, ki jih povzročijo obiskovalci, se uredi tako, da se onemogoči ogrožanje NV. Na NV, katere obiskovanje in ogledovanje se prostorsko ne da omejiti ali se pričakuje, da omejitev ne bo učinkovita, se lahko obiskovanje in ogledovanje NV ali njenega dela fizično onemogoči.

Splošne usmeritve za varstvo naravnih vrednot glede na zvrsti:

Botanične naravne vrednote

- Na botaničnih naravnih vrednotah naj bo gospodarjenje prilagojeno oz. prednostno namenjeno ohranjanju značilnosti naravne vrednote in zagotavljanju njenega varstva.
- Čas izvajanja posegov se rastlinam prilagodi tako, da se omogoči semenenje, naravno zasajevanje ali druge oblike razmnoževanja.
- Pri sečnji in spravilu lesa na naravni vrednoti se uporablja pravilna sredstva in tehnologijo, ki ne vpliva oz. spreminja življenjskih razmer na rastišču.
- Na naravno vrednoto se ne naseljuje živali ter vnaša rastlin tujerodnih in rastišču neustreznih vrst.
- Na naravni vrednoti se ne uporablja kemičnih sredstev za uničevanje živali in rastlin, razen za namene varstva naravne vrednote.
- Novih gozdnih prometnic se na območje naravne vrednote ne umešča oz. se zagotavlja ustrezen odmik.
- Na naravni vrednoti se krčenje gozda ne izvaja.

Zoološke naravne vrednote

- Na zooloških naravnih vrednotah naj bo gospodarjenje prilagojeno oz. prednostno namenjeno ohranjanju značilnosti naravne vrednote in zagotavljanju njenega varstva.
- Čas izvajanja posegov se prilagodi živalskim ciklom tako, da poseganje ne sovпада z obdobji, ko potrebujejo mir oziroma se ne morejo umakniti, zlasti v času razmnoževalnih aktivnosti, vzrejanja mladičev, razvoja negibljivih ali slabo gibljivih razvojnih oblik ter prezimovanja.
- Na naravno vrednoto se ne naseljuje živali ter vnaša rastlin tujerodnih in rastišču neustreznih vrst.
- Na naravni vrednoti se ne uporablja kemičnih sredstev za uničevanje živali in rastlin, razen za namene varstva naravne vrednote.
- Novih gozdnih prometnic se na območje naravne vrednote ne umešča oz. se zagotavlja ustrezen odmik.
- Na naravni vrednoti se krčenje gozda ne izvaja.

Ekosistemske naravne vrednote

- Na ekosistemskih naravnih vrednotah naj bo gospodarjenje prilagojeno oz. prednostno namenjeno ohranjanju značilnosti naravne vrednote (ekosistema) in zagotavljanju njenega varstva.
- Čas izvajanja posegov se prilagodi tako, da poseganje ne sovпада z obdobji, ko živali potrebujejo mir oziroma se ne morejo umakniti (razmnoževanje, vzrejanje mladičev, prezimovanje) ter se rastlinam omogoči semenenje, naravno zasajevanje ali druge oblike razmnoževanja.
- Pri sečnji in spravilu lesa na naravni vrednoti se uporablja pravilna sredstva in tehnologijo, ki ne vpliva oz. spreminja življenjskih razmer na rastišču.
- Na naravno vrednoto se ne naseljuje živali ter vnaša rastlin tujerodnih in rastišču neustreznih vrst.
- Na naravni vrednoti se ne uporablja kemičnih sredstev za uničevanje živali in rastlin.
- Novih gozdnih prometnic se na območje naravne vrednote ne umešča oz. se zagotavlja ustrezen odmik.
- Na naravni vrednoti se krčenje gozda ne izvaja.
- Ohranja se območja, kjer se ne gospodari z gozdom.

Drevesne naravne vrednote

- Drevesnim naravnim vrednotam se z gozdnogojitvenimi ukrepi (sproščanje krošnje, odstranjevanje konkurentov) omogoča uspešno rast v sestoji.
- Pri sečnji in spravilu lesa je potrebno paziti se naravne vrednote ne poškoduje ter bistveno ne spreminja rastiščnih razmer (svetloba, vodni režim). Drevje se podira stran od naravne vrednote.
- Novih gozdnih prometnic se na območju rastišča naravne vrednote ne umešča oz. se zagotavlja ustrezen odmik.
- Po odmrtnju naj se drevesa v gozdu prepušča naravnemu razkroju.

Hidrološke naravne vrednote

- V obrežni pas se praviloma ne posega. V kolikor je sečnja potrebna, naj bo le-ta selektivna. Odstranjuje se zgolj nestabilna in fiziološko prestara drevesa, ki bi lahko povzročila erozijske procese ali ogrožala ostale funkcije na istem prostoru.

- Čas izvajanja posegov v obrežnem pasu se prilagodi živalskim ciklom tako, da poseganje ne sovпада z obdobji, ko potrebujejo mir oziroma se ne morejo umakniti, zlasti v času razmnoževalnih aktivnosti ter vzrejanja mladičev.
- V obrežnem pasu se ne uporablja kemičnih sredstev za uničevanje živali in rastlin.
- Novih gozdnih prometnic se na območje naravne vrednote ne umešča oz. se zagotavlja ustrezen odmik.
- Na naravni vrednoti se krčenje gozda ne izvaja.

Geološke naravne vrednote

- Novih gozdnih prometnic se na območje naravne vrednote ne umešča oz. se zagotavlja ustrezen odmik.
- Pri sečnji in spravilu lesa na naravni vrednoti se uporablja pravilna sredstva in tehnologijo, ki bistveno ne vpliva na lastnosti naravne vrednote ter njeno vidno podobo.

Površinska geomorfološka

- Pri sečnji in spravilu lesa na naravni vrednoti se uporablja pravilna sredstva in tehnologijo, ki bistveno ne vpliva na lastnosti naravne vrednote ter njeno vidno podobo.
- Spravilo lesa se preko izrazitih geomorfoloških oblik kot so korita, slapišča, tolmoni, skalni skoki, ostenja, ipd. ne izvaja.
- Gozdnih prometnic preko izrazitih geomorfoloških oblik kot so korita, slapišča, tolmoni, skalni skoki, ostenja, ipd. niso dopustna.

Podzemeljske geomorfološke naravne vrednote

- Ekoloških razmer se v okolici jam in brezen ne spreminja, ohranja se zastrtost nad jamskimi vhodi.
- Gospodarjenje naj bo prilagojeno oz. prednostno namenjeno krepitvi funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti. Sečnja naj bo selektivna, odstranjuje se zgolj nestabilna in fiziološko prestara drevesa, ki bi lahko povzročila erozijske procese ali ogrožala ostale funkcije na istem prostoru.
- V neposredni okolici jam in brezen se ohranja gozdne površine, krčenje gozda se ne izvaja.
- Novih gozdnih prometnic se na območju jam in brezen ne umešča oz. se zagotavlja ustrezen odmik.
- Pri sečnji in spravilu lesa se uporablja biološko razgradljiva olja.
- V okolici jam se ne uporablja kemičnih sredstev za uničevanje živali in rastlin.

Oblikovane naravne vrednote

- Na območju drevoredov se lahko izvajajo le posegi, s katerimi se izboljša vitalnost drevja ter odstranjuje nevarnosti (odstranjevanje suhih vej).
- Odmrla, poškodovana in slabo vitalna drevesa naj se nadomesti z novimi drevesi enake vrste.
- Pri sečnji in spravilu lesa je potrebno paziti, da se naravne vrednote ne poškoduje ter bistveno ne spreminja rastiščnih razmer (svetloba, vodni režim). Drevje se podira stran od naravne vrednote.
- Novih gozdnih prometnic se na območju rastišča naravne vrednote ne umešča oz. se zagotavlja ustrezen odmik.

5.3.8 Varstvo kulturne dediščine

Povzete so Splošne kulturnovarstvene usmeritve za načrtovanje območnih gozdnogospodarskih načrtov z vidika varstva kulturne dediščine, ki smo jih prejeli od Zavoda za varstvo kulturne dediščine. Zagotavljanje varstva kulturne dediščine se izvaja z vgrajevanjem kulturnovarstvenih smernic v GGN GGE, ki jih v postopku obnove načrta izda Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije.

Splošne varstvene usmeritve za območja kulturnih spomenikov, arheoloških najdišč in registrirane dediščine v gozdnem prostoru:

- spodbujanje trajnostne uporabe na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča izgube njihovih kulturnih lastnosti;
- spodbujanje vzdržnega razvoja, s katerim se omogoča zadovoljevanje potreb sedanje generacije, ne da bi bila s tem okrnjena njihova ohranitev za prihodnje generacije;
- spodbujanje dejavnosti in ravnanj, ki ohranjajo kulturne, socialne, gospodarske, znanstvene, izobraževalne in njihove druge pomene;
- ohranjanje lastnosti, posebne narave in njihovega družbenega pomena, materialne substance in avtentičnosti lokacije. Pomembna je tudi širša krajinska zgradba in prostorska podoba, ohranja se gozdne robove in zaplate v vidnih stikih z enotami kulturne dediščine ter njihov vsebinski in prostorski kontekst (značilne silhuete, vedute in pogledi, razgledišča, kompozicije objektov z značilnim drevjem ter prostorsko pomembnejše vegetacijske in druge krajinske strukture);
- dovoljeni so posegi, ki upoštevajo in trajno ohranjajo njihove varovane vrednote;
- dovoljeni so posegi, ki omogočajo vzpostavitev trajnih gospodarskih temeljev za njihovo ohranitev ob spoštovanju njihove posebne narave in družbenega pomena;
- zbiranje in vlačenje lesa do obstoječih vlak in vlačenje po obstoječih vlakih se opravlja tako, da so negativni vplivi na varovane enote kulturne dediščine minimalni;

Varstvene usmeritve za vplivna območja:

- v vplivnih območjih kulturnih spomenikov velja režim varstva, ki določa, da morajo biti posegi in dejavnosti prilagojeni celostnemu ohranjanju spomenikov tako, da družbeni pomen spomenika v prostoru ni okrnjen,
- V vplivnih območjih registrirane dediščine velja režim varstva, ki določa, da morajo biti posegi in dejavnosti prilagojeni celostnemu ohranjanju dediščine. Ohranja se prostorska integriteta, pričevalnost in dominantnost dediščine, zaradi katere je bilo vplivno območje določeno.

Dodatni režim varstva arheoloških najdišč:

posegi in dejavnosti v prostoru se načrtujejo in izvajajo tako, da se arheološka najdišča ohranjajo. Gospodarjenje z gozdom je treba prilagoditi tako, da se arheološka najdišča varujejo pred posegi ali uporabo, ki bi lahko poškodovali arheološke ostaline ali spremenili njihov vsebinski in prostorski kontekst;

Prepovedano je predvsem:

- odkopavati in zasipavati teren, graditi gozdne vlake, krčiti gozd ali izvesti posek na golo, odstranjevati koreninski sistem, če to pomeni poseg v arheološke ostaline;
- gospodarsko izkoriščati rudnine oziroma kamnine;
- postavljati ali graditi trajne ali začasne objekte, vključno z nadzemno in podzemno infrastrukturo, ter nosilce reklam ali drugih oznak, razen kadar so ti nujni za učinkovito ohranjanje in prezentacijo arheološkega najdišča;
- izjemoma je mogoče na arheološko najdišče po pridobitvi kulturnovarstvenega soglasja in izvedbi predhodne arheološke raziskave umestiti prej naštete nedopustne posege:

- če ni možno najti drugih rešitev ali
- če se na podlagi rezultatov opravljenih predhodnih arheoloških raziskav izkaže, da je zemljišče mogoče sprostiti za gradnjo oz. izvedbo posega.
- V tem primeru je treba slediti naslednjim usmeritvam:
- sanitarna sečnja se naj izvede v najmanjšem možnem potrebnem obsegu in zagotovi strokovno spravilo ter odvoz drevnine iz gozda pod nadzorom pristojne območne enote Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije (v nadaljevanju: ZVKDS);
- odstranjevanje štorov/drevesnih panjev naj se izvede s frezami;
- izjemoma je na območju grajskih razvalin, ki so arheološka najdišča, pod nadzorom pristojne območne enote ZVKDS dovoljeno izbiralno redčenje drevja in strokovno spravilo ter odvoz drevnine iz gozda. Drevesa, ki se vraščajo v grajsko arhitekturo ali v drugo arheološko zidano substanco, je potrebno strokovno odstraniti, pri čemer ni dovoljeno odstranjevati koreninskega sistema;
- zbiranje in vlačenje lesa do obstoječih vlak in vlačenje po obstoječih vlakih se opravlja tako, da so negativni vplivi na arheološke ostaline minimalni. Dela je potrebno izvajati z delovnimi stroji, ki v najmanjšem možnem obsegu obremenjujejo in posegajo v zemeljske plasti. O načrtovanih posegih je potrebno predhodno pisno obvestiti pristojno območno enoto ZVKDS. Nastale eventualne poškodbe arheološkega najdišča je potrebno nemudoma dokumentirati in zagotoviti ustrezno zaščito arheoloških ostalin;

Dodatni režim varstva arheoloških ostalin:

- pristojni območni enoti ZVKDS je skladno s predpisi s področja varstva kulturne dediščine treba omogočiti dostop do zemljišč, kjer se bodo izvajala zemeljska dela in opravljanje strokovnega nadzora nad posegi, zato naj lastnik zemljišča/odgovorni vodja o dinamiki izvedbe del obvesti pristojno območno enoto ZVKDS vsaj 10 dni pred pričetkom zemeljskih del;
- ob vseh posegih v zemeljske plasti velja obvezujoč splošni arheološki varstveni režim, ki najditelja/lastnika zemljišča/investitorja/odgovornega vodjo del ob odkritju arheološke ostaline zavezuje, da najdbo zavaruje nepoškodovano na mestu odkritja in o najdbi takoj obvesti pristojno enoto ZVKDS, ki situacijo dokumentira v skladu z določili arheološke stroke. V primeru odkritja arheoloških ostalin, ki jim grozi nevarnost poškodovanja ali uničenja, lahko pristojni organ to zemljišče z izdajo odločbe določi za arheološko najdišče, dokler se ne opravijo raziskave arheoloških ostalin, oz. se omeji ali prepove gospodarska in druga raba zemljišča, ki ogroža obstoj arheološke ostaline;

Dodatni režim varstva registrirane dediščine:

Območje stavbne dediščine, varuje se:

- gabariti, gradivo, oblikovanost;
- pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih stavbah);
- celovitost dediščine v prostoru;

Območje naselbinske dediščine, varuje se:

- morfološka zasnova naselja;
- prostorsko pomembnejše naravne sestavine znotraj naselja ali njegovega dela (drevesa, vodotoki);
- prepoznavna lega v prostoru oziroma krajini (glede na reliefne značilnosti, poti);

- varuje tudi naravne ter druge meje rasti in robove;
- odnosi med naseljem ali med njegovim delom in okolico (vedute na naselje in pogledi iz njega);

Območje kulturne krajine; območje zgodovinske krajine, varuje se:

- krajinska zgradba in prepoznavna prostorska podoba (naravne in grajene ali oblikovane sestavine);
- značilna obstoječa parcelna struktura, velikost in oblika parcel ter členitve (živice, vodotoki z obrežno vegetacijo, osamela drevesa);
- odnos med krajinsko zgradbo oziroma prostorsko podobo in stavbo oziroma naseljem,
- preoblikovanost reliefa in spremljajoči objekti, grajene strukture, gradiva in konstrukcije ter likovni elementi;

Območje vrtnoarhitekturne dediščine, varuje se:

- zasnova (oblika, struktura, velikost, poteze);
- grajene in naravne sestavine (vrtna oprema, likovni elementi, rastline, vodni motivi, relief);
- rastišče z ustreznimi ekološkimi razmerami, ki so potrebne za razvoj in obstoj rastlin;
- vsebinska, funkcionalna, likovna in prostorska povezanost med sestavinami prostorske kompozicije in stavbami ter površinami, pomembnimi za delovanje celote;

Območje memorialne dediščine, varuje se:

- avtentičnost lokacije in fizična pojavnost objekta;
- vsebinski, simbolni in prostorski odnos med dediščino in okolico ter vedutami;

Območje druge dediščine, varuje se:

- avtentičnost lokacije in fizična pojavnost objekta ali naprave;
- osnovna namembnost ali primarna raba objekta ali naprave in način njenega delovanja;
- vsebinski in prostorski odnos med dediščino in okolico;

Posegi v kulturno dediščino

ZVKD-1 predpisuje obveznost pridobitve kulturnovarstvenega soglasja:

- kulturnovarstveno soglasje za poseg (28. člen ZVKD-1);
- kulturnovarstveno soglasje za izvedbo raziskave in odstranitev arheološke ostaline ali dediščine (31. člen ZVKD-1);

Za poseg v enoto kulturne dediščine se štejejo vsa dela, dejavnosti in ravnanja, ki kakorkoli spreminjajo videz, strukturo, notranja razmerja in uporabo kulturne dediščine ali jo uničujejo, razgrajujejo ali spreminjajo njeno lokacijo. To so tudi vsa dela, ki se štejejo za vzdrževanje objekta skladno s predpisi s področja graditve objektov, in drugi posegi v prostor, ki se ne štejejo za gradnjo in so dopustni na podlagi prostorskega akta ali drugih predpisov. Zaradi zagotavljanja strokovnega nadzora je o načrtovanih posegih (npr. sanitarna sečnja, izbiralno redčenje ter spravilo in odvoz drevnine iz gozda) treba predhodno pisno obvestiti pristojno območno enoto ZVKDS.

Kadar je načrtovan poseg v enoto kulturne dediščine pod določenimi kulturnovarstvenimi pogoji sprejemljiv in so posegi načrtovani v območjih arheološke dediščine, je potrebno pridobiti tudi soglasje za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline po 31. členu ZVKD-1, ki ga izdaja Ministrstvo za kulturo RS.

5.3.9 Natura 2000 in ohranjanje biotske raznovrstnosti

SPLOŠNE VARSTVENE USMERITVE

Gospodarjenje z gozdovi se izvaja na način, ki zagotavlja ohranitev ali vzpostavitev naravne oz. naravni podobne sestave gozdnih življenjskih združb in krepitev vsestranske odpornosti gozdov.

V vseh gozdovih je potrebno pospeševati oz. vzpostavljati biotsko raznovrstnost z vzpostavljanjem naravne drevesne sestave, vzpostavljanjem uravnoteženega razmerja razvojnih faz, načrtnim puščanjem mrtve biomase ter z izvajanjem ukrepov za preprečevanje škodljivih biotskih in abiotskih dejavnikov. Izvajajo naj se ukrepi za izboljšanje življenjskega okolja prostoživečih živali, dela pa izvajajo v času in na način, ki najmanj ogrožajo gozdne ekosisteme.

Potrebno je ohranяти ali izboljševati vrstno pestrost sestojev, zato naj se pospešujejo vse minoritetne drevesne vrste, plodnosne drevesne in grmovne vrste.

Na predelih, kjer se pojavljajo invazivne tujerodne vrste (npr. japonski dresnik, zlata rozga in druge vrste), naj se le-te odstranjuje in omejuje (predvsem z ohranjanjem stalnega zastora odraslih dreves in ustreznim pomlajevanjem drevesnih vrst).

Z namenom ohranjanja biotske raznovrstnosti in varovanja vseh zavarovanih in ogroženih prostoživečih vrst v GGO, torej tudi vrst, ki si se nahajajo izven varovanih območij narave, se pri vseh posegih in dejavnostih na območju gozdnega prostora upoštevajo varstvene usmeritve in priporočila, ki so navedena v nadaljevanju.

Krajinski vidik

- Potrebno je ohranяти in vzdrževati razgibano strukturo in vrstno raznolikost habitatov, kot so gozdni robovi, jase, košenice, kali, luže, grmišča in manjšinski ekosistemi v gozdu.
- Ohranjajo naj se gozdne površine, ki pomembno vplivajo na krajinsko in biotsko pestrost, členijo krajino in predstavljajo vezni člen med posameznimi območji.
- Dele gozda, ki so pomembni življenjski prostor redkih in ogroženih živalskih ali rastlinskih vrst, prepustiti naravnemu razvoju oziroma v njih ustrezno prilagojeno gospodariti.
- Treba je osnovati mirne cone ali omejiti gibanje obiskovalcev gozda v območjih habitatov ogroženih živalskih vrst, ki so občutljive za vznemirjanje (npr. divji petelin, črna štoklja, velika uharica).
- Z načrtnim puščanjem mrtvih dreves v sestojih je potrebno zagotavljati zadostno količino, prostorsko razporejenost in ustrezno strukturo odmrle biomase.
- Potrebno je skrbeti za neokrnjen, razgiban gozdni rob.
- Vzdrževati in ohranяти grmišča.
- Zaraščanje in pogozdovanje obstoječih gozdnih jas je potrebno preprečevati.

Drevesna sestava in zgradba sestojev

- Ohranja naj se naravna sestava drevesnih vrst gozdnih združb.
- Ohranjati redke drevesne in grmovne vrste.
- V gospodarskih gozdovih naj se vzpostavi in ohranja zadostni delež sestojev z odraslim drevjem.
- Drevesa posebnih oblik in varietet naj se ohranjajo.

- Zagotavlja naj se ohranjanje grmovnega in zeliščnega sloja. Pri negi gozda ohranjati grmovno in zeliščno vegetacijo, ki ne ovira razvoja gozdnega mladja.
- V sestojih naj se izbira posamezna drevesa ali majhne skupine drevja, ki naj se jih pušča do pozne starosti oziroma do starosti dveh proizvodnih dob, kot prihranjence in semenjake.

Pomlajevanje in obnova

- Zagotavlja naj se naravna obnova gozdov, pri sadnjah dajati prednost rastišču prilagojenim domačim vrstam in lokalnim proveniencam.
- Za zagotavljanje stalne zastrtosti po potrebi podaljšati pomladitvena obdobja ob studencih, izviri, kalužah in podzemnih jamah.
- Gostota populacij divjadi naj se ne povečuje nad mejo, ki še omogoča naravno obnovo sestojev z vsemi rastišču primernimi vrstami.

Sečnja, spravilo in gozdna tehnika

- Pri posegih v gozdni prostor, gradnjah gozdnih prometnic in vseh ostalih objektov v gozdu, je potrebno čimbolj zmanjšati negativne vplive na gozdne ekosisteme s tem, da se prilagodi lokacijo, čas in način izvedbe posega.
- Pri sečnji in spravilu lesa preko gozdnega roba se hkrati izvede ukrep vzdrževanje gozdnega roba. Pri načrtovanju prometnic in izvajanju sečnje ter spravila je potrebno to izvajati na način, da čim večji del naravnega gozdnega roba obvaruje pred uničenjem.
- Pri izvajanju del in posegov v gozdu in gozdnem prostoru naj se uporabljajo stroji in tehnologija, ki imajo najmanjši negativen vpliv na gozd in gozdna tla, še posebej na pomembne habitate oziroma rastišča.
- Izvajanje del v gozdovih je potrebno prilagajati zahtevam živalskih vrst, predvsem zahtevam redkih in ogroženih živalskih vrst. Pri izvajanju gozdnogospodarskih del se je potrebno izogibati aktivnim gnezdiščem, brlogom ali zavetiščem in drugim pomembnejšim habitatom živalskih vrst.
- Čas izvajanja del, posegov in opravljanja dejavnosti je potrebno kar najbolj prilagoditi življenjskim ciklom živali in rastlin tako, da poseganje oziroma opravljanje dejavnosti ne, ali v čim manjši možni meri, sovpada z obdobji, ko živali potrebujejo mir, oziroma se ne morejo umakniti, zlasti v času razmnoževalnih aktivnosti, vzrejanja mladičev, razvoja negibljivih ali slabo gibljivih razvojnih oblik ter prezimovanja, rastlinam pa se prilagodi tako, da se omogoči semenenje, naravno zasajevanje ali druge oblike razmnoževanja.

GOZDOVI V OBMOČJIH NATURA 2000 IN EKOLOŠKO POMEMBNIH OBMOČJIH

Splošne varstvene usmeritve, ki veljajo za vsa območja Natura 2000 znotraj GGO

Na Natura območjih se posege in dejavnosti načrtuje tako, da se v čim večji možni meri:

- ohranja naravna razširjenost HT ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst;
- ohranja ustrezne lastnosti abiotских in biotских sestavin habitatnih tipov, njihove specifične strukture ter naravne procese ali ustrezno rabo;
- ohranja ali izboljšuje kakovost habitatov rastlinskih in živalskih vrst, zlasti tistih delov habitatov, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze kot so zlasti mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje živali;
- ohranja povezanost habitatov populacij rastlinskih in živalskih vrst in omogoča ponovno povezanost, če je le-ta prekinjena.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na HT, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši. Čas izvajanja posegov, opravljanja dejavnosti ter drugih ravnanj se:

- živalim prilagodi tako, da poseganje oziroma opravljanje dejavnosti ne, ali v čim manjši možni meri, sovпада z obdobji, ko potrebujejo mir oziroma se ne morejo umakniti, zlasti v času razmnoževalnih aktivnosti, vzrejanja mladičev, razvoja negibljivih ali slabo gibljivih razvojnih oblik ter prezimovanja,
- rastlinam prilagodi tako, da se omogoči semenenje, naravno zasajevanje ali druge oblike razmnoževanja

Na Natura območja se ne vnaša živali in rastlin tujerodnih vrst ter gensko spremenjenih organizmov. Upošteva se tudi priporočilo 6, ki presega GGN GGO, iz Okoljskega poročila na strani 182 glede protokola za sanacijo posledic ujm v predelih, pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti in varstva narave.

Podrobnejše in konkretne varstvene usmeritve za območja Natura 2000

- Ohranja se čimbolj strnjene gozdne komplekse brez večjih infrastrukturnih posegov ter fragmentacije.
- Ohranja naj se uravnoteženo razmerje razvojnih faz in zgradba gozdov.
- Ohranjati delež površine gozdov s prevladujočim drevjem nad 30 cm prsnega premera nad 30 %.
- Ohranjati površine gospodarskih gozdov z nizko intenziteto gospodarjenja s prevladujočim drevjem nad 30 cm prsnega premera, ki so hkrati del UC.
- Ohranjati površine varovalnih gozdov s prevladujočim drevjem nad 30 cm prsnega premera z nizko intenzivnostjo gospodarjenja, ki so hkrati del UC, v kolikor to ni v neskladju z zagotavljanjem varovalnih učinkov gozda.
- Delež površine gozdov s prevladujočim drevjem nad 30 cm prsnega premera naj se zagotavlja na predpisani vrednosti znotraj UC (50 %), podani v Prilogi 13.13 (Preglednica 67).
- Proizvodne dobe v posameznih UC prilagajati glede na naravovarstvene smernice ob upoštevanju strateških usmeritev glede ohranjanja površine varovalnih in gospodarskih gozdov z nizko intenziteto gospodarjenja in zagotavljanja ustreznega razmerje razvojnih faz in zgradbe gozda.
- Izvaja naj se skupinsko postopno gospodarjenje s pomlajevanjem v manjših pomladitvenih jedrih.
- Pri obnovi gozdnih sestojev v posameznih UC upoštevati usmeritve za velikost pomladitvenih jeder, podane v naravovarstvenih smernicah oziroma v PUN za posamezne UC oziroma vrste.
- Zagotavlja naj se čim bolj naravno drevesno sestavo ter omogoča naravno pomlajevanje.
- Pospešuje naj se minoritetne, ogrožene in plodonosne drevesne in grmovne vrste.
- Na območja Natura 2000 naj se ne vnaša živali in rastlin tujerodnih vrst ter gensko spremenjenih organizmov.
- Ohranja naj se vsaj 3% mrtve lesne mase od celotne lesne zaloge. Izboljša naj se debelinska struktura odmrlega in odmirajočega drevja v prid debelejšemu drevju B in C razširjenega debelinskega razreda.
- Ohranja se območja, kjer se ne gospodari z gozdom.
- Povečati površine negospodarjenih gozdov v varovanih območjih s prednostnim usmerjanjem v upravljaljske cone.
- Ekocelice naj se prioritarno oblikuje znotraj upravljaljskih con za vrste, vezane na negospodarjene gozdove, v območjih že do sedaj negospodarjenih gozdov oziroma gozdov z nizko intenziteto gospodarjenja v zadnjih 20 letih in v varstvenem pasu gozdnih rezervatov;

ključen pogoj je primernost habitatov, pri čemer se zgledujemo po primerih dobrih praks in izdelanih priročnikih (Support, Life Kočevsko).

- Čim bolj enakomerno naj se ohranjajo habitatna drevesa kot zatočišče številnih živalskih vrst.
- Varujejo, vzdržujejo in vzpostavljajo naj se nahajališča, zatočišča ter strukture živalskih in rastlinskih vrst (mokrišča, travišča, barja, izviri, jame, brezna, kali, brlogi, gnezda, ...). Tovrstnim habitatom se določi 1. stopnja poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti.
- Preko nahajališč, zatočišč ter drugih posebnih habitatov se ne trasira gozdnih prometnic.
- Čas izvajanja posegov, opravljanja dejavnosti ter drugih ravnanj se kar najbolj prilagodi življenjskim ciklom živali in rastlin.
- Zagotovi naj se naravno usklajena gostota parkljaste divjadi, ki omogoča naravno pomlajevanje rastišču primernih vrst.
- Neselektivnih kemičnih sredstev za zatiranje škodljivih organizmov v gozdu naj se ne uporablja.
- V neposredni okolici jam in brezen naj se ohranja gozdne površine, krčenje gozda se ne izvaja.
- Novih gozdnih prometnic se na območju jam ne umešča oz. se zagotavlja ustrezen odmik.
- Rekreatijske in turistične dejavnosti naj se usmerja izven najbolj občutljivejših območij ohranjanja narave.
- Na območju potrjenih teritorijev gozdnega jereba znotraj območij Natura 2000 Jelovica in Julijci naj se izločijo sestoji, v katerih naj se vzdržuje svetel in strukturno pester gozd z bogato zastopano grmovno in zeliščno plastjo. Vzpostavi in vzdržuje naj se dolge in stopničaste gozdne robove ter postopne prehode iz negozdnih površin v gozd (močnejše odkazilo in pomlajevanje na robu gozda). Pri gojitvenih delih ohranjamo pionirske vrste, pospešujemo lesko in druge plodonosne vrste (jerebika, mokovec, glog, jelša, vrba, češmin ipd.). Ohranja se skupine mlajših smrek. V polmeru 400 m okoli znanih stanišč naj se oblikuje mirne cone, v katerih se vsaj v času od 1. aprila do 30. julija ne izvaja sečnje in spravila lesa ter gradnje oz. priprave gozdnih prometnic.
- V okviru izdelave GGN GGE se znotraj območja Natura 2000 SI3000285 Karavanke, izločijo primerni sestoji gozdnega HT Javorovi gozdovi (Tilio-Acerion) v grapah in na pobočnih gruščih).
- Z izvedbo ustreznih negovalnih, gojitvenih in varstvenih ukrepov se zagotovi pomlajevanje HT oz. rastišču primernih vrst.
- V HT naj se praviloma ne gradi novih gozdnih prometnic in ne krči gozda.

Podrobnejše varstvene usmeritve so navedene v tabelarični obliki v Prilogi 6.1 »Cilji in ukrepi« Programa upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2015 – 2020 (v nadaljevanju PUN) oziroma so lahko dodatno določene v naravovarstvenih smernicah, kjer se določijo konkretne varstvene usmeritve za doseganje podrobnejših varstvenih ciljev oziroma izvajanje podrobnih varstvenih ukrepov (PUN, Poglavje 3). Konkretne varstvene usmeritve po upravljavskih conah se v skladu z veljavnim PUN smiselno vključijo v pripravo gozdnogospodarskih načrtov gozdnogospodarskih enot.

Sklep vlade št. 00719-6/205/13 z dne 09. 04. 2015 nalaga ministrstvu in drugim državnim organom ter izvajalcem javnih pooblastil, ki so v PUN določeni kot izvajalci ukrepov, da do izteka programskega obdobja te ukrepe tudi izvedejo. S sklepom vlade št. 35600-5/2020/4 z dne 7.1.2021 je vlada podaljšala uporabo podrobnih varstvenih ciljev in ukrepov za njihovo doseganje iz PUN, do sprejetja novega programa upravljanja v letu 2022.

Pregled območij Natura 2000 in evropsko pomembnih vrst in habitatni tipov, ki se nahajajo znotraj GGO je prikazan v prilogah načrta (Preglednica 92), v prilogi so podane tudi konkretne usmeritve za posamezne upravljavske cone (Preglednica 93).

Splošne varstvene usmeritve, ki veljajo na vseh ekološko pomembnih območjih (EPO)

Na EPO se v primeru obstoja alternativnih možnosti prostorske ureditve ne načrtujejo, če se zaradi njihove izvedbe lahko bistveno poslabša ugodno stanje habitatnih tipov ali vrst, zaradi katerih je EPO opredeljeno, ali pa se načrtujejo tako, da je njihov neugoden vpliv čim manjši.

Na EPO, ki niso tudi posebna varstvena območja, so vsi posegi in dejavnosti možni, načrtuje pa se jih tako, da se v čim večji možni meri ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst, njihova kvaliteta ter povezanost habitatov populacij in omogoča ponovno povezanost, če bi bila le-ta z načrtovanim posegom ali dejavnostjo prekinjena. Pri izvajanju posegov in dejavnosti, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši. EPO v pretežni meri prostorsko sovpadajo z Natura 2000 območji. Posledično se smiselno upoštevajo varstvene usmeritve podane pri posebnih varstvenih območjih (Natura 2000) za celoten gozdni prostor in upravljalvske cone. V Preglednica 90 so navedena EPO za katere so podane konkretne varstvene usmeritve.

Ekološko pomembna območja (EPO) so navedena v Preglednica 89 v prilogi.

5.3.10 Varovalni in zaščitni gozdovi

V gozdovih s poudarjeno varovalno in zaščitno funkcijo ter v varovalnih gozdovih je za ustrezno ukrepanje in krepitev zahtevanih učinkov gozda potrebno ob pripravi GGN GGE določiti možnost in prioritete ukrepanja. Podrobnejše načrtovanje mora temeljiti na upoštevanju vrste naravne nevarnosti, rastiščnih in sestojnih razmer ter na oceni dejanske ogroženosti gozda, objektov ali infrastrukture s strani naravnih nevarnosti.

Usmeritve za načrtovanje ukrepanja v varovalnih gozdovih so:

- V varovalnih gozdovih, določenih z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom, je pri gospodarjenju potrebno upoštevati režim gospodarjenja varovalnih gozdov, ki jih določa Uredba.
- Posegi, ki niso povezani z gospodarjenjem z varovalnimi gozdovi in ne bodo bistveno negativno vplivali na funkcije gozdov, zaradi katerih je bil gozd razglašen za varovalni gozd, se lahko izvedejo le na podlagi predhodno pridobljenega dovoljenja, ki ga izda Ministrstvo.
- Jakost gozdnogojitvenega ukrepanja (sečnja in gojitvena dela) v gozdovih s poudarjeno varovalno in zaščitno funkcijo določiti glede na karakteristike terena in stanja sestojev.
- Zagotavljati stalno in trajno pokrovnost tal z naravno gozdno vegetacijo v obliki stabilnih, vertikalno in horizontalno primerno strukturiranih gozdnih sestojev.
- Pospeševati rastišču in naravni nevarnosti primerno drevesno sestavo, ki najbolje zagotavljajo uresničevanje varovalne in zaščitne funkcije gozda.
- Zagotavljati pravočasno obnovo oziroma odstranjevanje nestabilnih in fiziološko prestarih dreves, ki ne zagotavljajo ohranjanja varovalne in zaščitne funkcije gozda oziroma lahko povzročijo erozijske procese.
- Temeljiti na minimalni negi, kjer je ta nujno potrebna za izboljšanje ali ohranitev zagotavljanja varovalne in zaščitne funkcije gozdov.
- Za preprečitev degradacije tal je potrebno pri vseh ukrepih skrbeti za zaščito in ohranitev tal, predvsem na območjih plitvih in občutljivih tal.
- Pri gospodarjenju z gozdovi upoštevati tudi druge funkcije gozdov, pri čemer pa posegi, ki bi okrnili varovalno ali zaščitno funkcijo gozdov niso dovoljeni.
- Na strmih pobočjih ohranjati površine ruševja.
- Povečana tveganja zaradi klimatskih sprememb je v gorskih gozdovih z močno poudarjeno varovalno in zaščitno funkcijo potrebno reševati z ohranitvijo in oblikovanjem rastišču prilagojenih mešanih sestojev.

- Izvajanje ukrepov mora spremljati preverjanje uspešnosti ukrepov in stalen proces učenja na podlagi zbranih izkušenj. S tem procesom lahko izboljšamo učinkovitost gospodarjenja z varovalnimi gozdovi in gozdovi s poudarjeno varovalno in zaščitno funkcijo ter izboljšamo informacije o strukturi gozda, ki zagotavlja maksimalni varovalni učinek.
- Uporabljati rastišču in terenskim razmeram prilagojeno sečnjo in tehnologijo spravila lesa.
- Prilagoditi gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic terenskim razmeram.
- Uporabljati rastišču primerno pravilno sredstvo, po sečnji in spravilu lesa je potrebno sečišče in vlake urediti v skladu s Pravilnikom o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, spravilu in zlaganju gozdnih lesnih sortimentov (Ur. l. RS, št. 55/1994, št. 95/2004, 110/2008).
- Z izvajanjem doslednega nadzora nad stanjem hudourniških strug in ustreznim gospodarjenjem z gozdom v zalednih območjih skrbeti za čim manjši vnos lesenega plavja v vodotok.
- Pri sečnji, spravilu in skladiščenju gozdnih lesnih sortimentov ter gradnji gozdnih prometnic je treba z doslednimi ukrepi preprečevati nastanek oz. širjenje erozijskih procesov in zmanjšati možnost odnašanja lesenega plavja (hlodi, panji, vejevje, drva itd.) v strugo

Usmeritve, ki izhajajo iz Zakona o vodah in Usmeritev Direkcije republike Slovenije za vode

Poplavna območja

Za poplavna območja se določijo vodna, priobalna in druga zemljišča, kjer se voda zaradi naravnih dejavnikov občasno prelije izven vodnega zemljišča. Na poplavnem območju so prepovedane vse dejavnosti in vsi posegi v prostor, ki imajo lahko ob poplavi škodljiv vpliv na vode, vodna in priobalna zemljišča ali povečujejo poplavno ogroženost območja, razen posegov, ki so namenjeni varstvu pred škodljivim delovanjem voda.

Načrtovani posegi na poplavnih območjih morajo biti usklajeni z omejitvami iz 86. člena ZV-1 ter pogoji in omejitvami iz Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Uradni list RS, št. 89/08). Ohraniti je treba obstoječe retencijske površine, ureditve pa načrtovati celovito, s ciljem zmanjševanja obstoječe poplavne ogroženosti.

Erozijska območja

Za erozijsko območje se določijo zemljišča, ki so stalno ali občasno pod vplivom površinske, globinske in bočne erozije vode. Na erozijskem območju je v skladu z 87. členom ZV-1 prepovedano:

- poseganje v prostor na način, ki pospešuje erozijo in oblikovanje hudournikov;
- ogoljevanje površin;
- krčenje tistih gozdnih sestojev, ki preprečujejo plazenje zemljišč in snežne odeje, uravnavajo odtočne razmere ali kako drugače varujejo nižje ležeča območja pred škodljivimi vplivi erozije;
- zasipavanje izvirov;
- nenadzorovano zbiranje ali odvajanje zbranih voda po erozivnih ali plazljivih zemljiščih;
- omejevanje pretoka hudourniških voda, pospeševanje erozijske moči voda in slabšanje ravnovesnih razmer;
- odlaganje ali skladiščenje lesa in drugih materialov;
- zasipavanje z odkopnim ali odpadnim materialom;
- odzemanje naplavin z dna in brežin, razen zaradi zagotavljanja pretočne sposobnosti hudourniške struge;
- vlačenje lesa (spravilo lesa po tleh);

Plazljiva območja

Za plazljivo območje se v skladu z 88. členom ZV-1 določijo zemljišča, kjer je zaradi pojava vode in geološke sestave tal ogrožena stabilnost zemeljskih ali hribinskih sestojev. Na plazljivem območju lastnik zemljišča ali drug posestnik ne sme posegati v zemljišče tako, da bi se zaradi tega sproščalo gibanje hribin ali bi se drugače ogrozila stabilnost zemljišča. Na tem območju je prepovedano:

- zadrževanje voda, predvsem z gradnjo teras, in drugi posegi, ki bi lahko pospešili zamakanje zemljišč;
- poseganje, ki bi lahko povzročilo dodatno zamakanje zemljišča in dvig podzemne vode;
- izvajati zemeljska dela, ki dodatno obremenjujejo zemljišče ali razbremenjujejo podnožje zemljišča;
- krčenje in večja obnova gozdnih sestojev ter grmovne vegetacije, ki pospešuje plazenje zemljišč.

Na območjih, kjer je predvidena ali se zaradi naravnih dejavnikov (okužbe, insekti, vetrolomi, žledolomi ipd.) izvaja intenzivna sečnja, je preredčene in ogoljene površine potrebno ustrezno protierozijsko zavarovati ter predvideti ukrepe in izvesti vse potrebne ukrepe, ki bodo zagotavljali ustrezno stabilnost brežin in preprečevali oz. zadrževali povečan odtok padavin oz. vode, plavin in plavja s teh površin. Ukrepi morajo biti usklajeni s področjem upravljanja z vodami in celovito sistematiko upravljanja in urejanja voda.

Plazovita območja

Za plazovito območje se v skladu z 89. členom ZV-1 določijo zemljišča, kjer zaradi klimatskih in topografskih razlogov redno prihaja do pojava snežnih plazov ali pa obstaja velika verjetnost, da se pojavijo. Na tem območju je prepovedano krčenje gozdov, izravnavanje terena ter preusmerjanje snežnih plazov in ustaljenih naravnih poti na porasla, labilna ali drugače ogrožena zemljišča.

Posebnosti, vezane na zaščitno funkcijo:

- skrbeti za stalno prisotnost mehansko stabilnega gozda nad elementi ogroženosti, ki zmanjšuje tveganje pred različnimi naravnimi nevarnostmi (padajoče kamenje in skale, snežni plazovi, zemeljski plazovi...). Ukrepa se malopovršinsko, da se ohranja stalna zastrtost tal z vegetacijo;
- ker pri ukrepanju poleg sestoja ščitimo še nižje ležeče elemente ogroženosti (ljudi, objekte in infrastrukturo), se v teh predelih prednostno ukrepa za zagotavljanje zaščite ljudi;
- na predelih pojavljanja skalnih podorov je za zaustavljanje sproženih delcev priporočljivo puščanje in ustrezno sidranje debel podrtega oziroma posekanega drevja pod primernim kotom glede na padnico. Na kritičnih mestih se po potrebi lahko izvede zaščita tudi z drugimi biotehničnimi ukrepi,
- na erodibilnih strmih pobočjih se izogniti vsakršnim posegom, ki povečujejo nevarnost površinske in globinske erozije (npr. gradnje infrastrukture in drugih objektov). Gozdnih vlak in cest naj se na strmih in erodibilnih tleh ne gradi. Pri gradnji vlak je potrebna previdnost in zmernost, tudi na manj strmih predelih nad naselji in objekti.

Za izboljšanje usmerjanja gospodarjenja na ogroženih območjih po zakonu o vodah je potrebno izboljšati podlage, kot določa Priporočilo 6 na strani 181 Okoljskega poročila.

Druge usmeritve:

- Ohranjati površine varovalnih gozdov s prevladujočim drevjem nad 30 cm prsnega premera z nizko intenzivnostjo gospodarjenja, ki so hkrati del UC, v kolikor to ni v neskladju z zagotavljanjem varovalnih učinkov gozda.

- Na nižji ravni upoštevati tudi priporočilo 11 iz Okoljskega poročila na strani 181 glede ohranjanja biotske raznovrstnosti v varovalnih gozdovih.

5.3.11 Upravljanje z vodami

V vseh gozdovih, kjer sta poudarjeni 1. in 2. stopnja hidrološke funkcije, moramo režim gospodarjenja prilagoditi funkciji in stopnji poudarjenosti funkcije. Na teh površinah je potrebno strogo spoštovati predpisane varstvene režime in vsak poseg v prostor skrbno proučiti.

Usmeritve za krepitev hidrološke funkcije izhajajo iz Zakona o vodah (ZV-1) in so obširno predstavljene v Usmeritvah s področja upravljanja z vodami za pripravo GGN, ki jih je izdala Direkcija Republike Slovenije za vode (v nadaljevanju DRSV).

Splošne usmeritve:

Rabo in druge posege je treba načrtovati in izvajati tako, da se ne poslabšuje stanje voda, da se omogočata varstvo pred škodljivim delovanjem voda in ohranjanje naravnih procesov ter naravnega ravnovesja vodnih in obvodnih ekosistemov.

Na vodovarstvenih območjih je potrebno upoštevati veljavne predpise s področja zavarovanja vodnih virov. Za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, je potrebno v skladu z veljavno zakonodajo s področja upravljanja z vodami pridobiti vodno soglasje.

Omejitve in prepovedi za izvajanje dejavnosti na teh območjih so določene s posameznimi členi ZV-1:

- Vodna in priobalna zemljišča so opredeljena v 11. in 14. členu ZV-1, meje vodnega zemljišča tekočih voda pa še podrobneje v Pravilniku o podrobnejšem načinu določanja meje vodnega zemljišča tekočih voda (2018).
- Na vodnih in priobalnih zemljiščih ter na območjih presihajočih jezer ni dovoljeno posegati v prostor, razen za izjeme, določene s 37. členom ZV-1.
- Izjeme, ki jih določa 37. člena ZV-1 in so pomembne z vidika gospodarjenja z gozdovi so:
 - ukrepi, ki se nanašajo na izboljšanje hidromorfoloških in bioloških lastnosti površinskih voda;
 - gradnja objektov, namenjenih varstvu voda pred onesnaženjem;
 - gradnja objektov, namenjenih obrambi države, zaščiti in reševanju ljudi, živali in premoženja ter izvajanju nalog policije;
 - gradnja objektov, potrebnih za rabo voda, ki jih je za izvajanje posebne rabe vode nujno zgraditi na vodnem oziroma priobalnem zemljišču (npr. objekt za zajem ali izpust vode);
 - ukrepi, ki se nanašajo na ohranjanje narave;
 - gradnja objektov grajenega javnega dobra po ZV-1 ali drugih zakonih;
 - gradnja objektov javne infrastrukture, komunalne infrastrukture in komunalnih priključkov na javno infrastrukturo, vendar le na krajših odsekih, kjer zaradi naravnih prostorskih omejitev ni možen drugačen potek trase;
 - gradnjo pomožnih kmetijsko-gozdarskih objektov zunaj območij naselij na priobalnem zemljišču vodotokov 1. reda, vendar z zagotovljenim minimalnim 15 metrskim odmikom od meje vodnega zemljišča.
- Značilnosti dejavnosti in posegov, ki so na teh območjih prepovedane, določata 68. člen (odlaganje snovi ali predmetov) in 84. člen (splošne prepovedi) ZV-1:
 - Pri načrtovanju je potrebno upoštevati določbe 68. člena ZV-1, po katerih je na vodnem in priobalnem zemljišču prepovedano:

- odlaganje in pretovarjanje nevarne snovi v trdni, tekoči ali plinasti obliki;
- odlaganje ali odmetavanje odkopnih ali odpadnih materialov ali drugih podobnih snovi;
- odlaganje odpadkov.
- Pri načrtovanju je potrebno upoštevati določbe 84. člena ZV-1, da so na vodnem in priobalnem zemljišču prepovedane dejavnosti in posegi v prostor, ki bi lahko:
 - ogrožali stabilnost vodnih in priobalnih zemljišč;
 - zmanjševali varnost pred škodljivim delovanjem voda;
 - ovirali normalen pretok vode, plavin in plavja;
 - onemogočili obstoj in razmnoževanje vodnih in obvodnih organizmov.

Na vodovarstvenih območjih, določenih z namenom zavarovanja vodnega telesa, je treba pri načrtovanju posegov dosledno upoštevati mejo vodovarstvenega območja in njegovih notranjih območij ter vodovarstveni režim iz veljavnega predpisa, ki ureja vodovarstveno območje.

Usmeritve za gospodarjenje z gozdovi:

Z gozdnogojitveni ukrepi je potrebno zagotavljati stalno pokrovnost vegetacije na vodozbirnih območjih, zagotavljati ustrezno razmerje razvojnih faz na ravni vodozbirnega območja, vzdrževati primerno stopnjo gozdnatosti, ustrezno strukturo in ohranjenost gozdov, pospeševati rastišču primerno drevesno sestavo, ki najbolje zagotavlja uresničevanje hidrološke funkcije, vzdrževati zgradbo gozdov, ki ugodno vpliva na odtok vode in ustvarjati pogoje za uspešno naravno obnovo gozdov na ravni vodozbirnega območja.

Omejiti posege na vodnih, priobalnih in vodovarstvenih območjih v skladu s predpisi o varstvu voda:

- na vodovarstvenih območjih je potrebno prepovedati kakršenkoli poseg v gozd in gozdni prostor (krčitve, gradnja cest ...);
- v neposredni bližini vodnih virov ni dovoljeno izvajati vodno regulacijskih gradbenih del.

Pri izvajanju sečnje in sanacije je potrebno prilagoditi časovno izvedbo sečnje, prilagoditi gospodarjenje v okolici kraških jam, izvirov in studencev in potrebna je takojšnja sanacija poškodovanih gozdov v območju prve stopnje poudarjenosti hidrološke funkcije

Smernice za ogrožena območja po zakonu o vodah (plazljiva, plazovita, erozijska in poplavna) so obravnavana v poglavju 5.3.10 Varovalni in zaščitni gozdovi. Usmeritve za pridobitev vodnega soglasja in pravice graditi so navedene v poglavju 5.3.4.

5.3.12 Gozdni rezervati in raziskovalni objekti

Gozdni rezervati

V GGO so trije gozdni rezervati, ki so razglašeni na podlagi Uredbe o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom: Savica-Ukanc s strogim varstvenim režimom in rezervata Mala Pišnica ter Vršič z blažjim varstvenim režimom.

Ključni namen razglasitve gozdnih rezervatov je spremljanje in raziskovanje gozdov v rezervatih brez vplivov gospodarjenja, torej ob prepuščanju gozda naravnemu razvoju, zato gospodarjenje v gozdnih rezervatih ni dovoljeno. Vsi ukrepi so omejeni le na spremljanje razvoja gozdnega ekosistema in raziskave, ki prispevajo k boljšemu razumevanju funkcioniranja naravnih gozdov. V gozdnih rezervatih veljajo splošne usmeritve za razglašene gozdne rezervate, ki jih določa Uredba [24] ločeno na režim, ki je lahko strožji ali blažji.

Ostale usmeritve:

- povečati obseg raziskovalnih dejavnosti v rezervatih ali nadaljevati z začetimi raziskavami,
- zagotovitev dodatnih sredstev za raziskave v gozdnih rezervatih, katerih izsledki bodo uporabljeni za izboljšanje znanj, ki so v sonaravnem gospodarjenju ključno.
- načrtno spremljati stanje razvoja sestojev v gozdnih rezervatih;
- Poseganje: v rezervatih je prepovedano kakršnokoli spreminjanje obstoječega stanja, poseganje v matično podlago, vode, tla, vegetacijo in živalski svet, kot so: gradbena dela, sečnja in spravilo lesa, lomljenje ali poškodovanje drevja in grmovja, nabiranje rastlin, živali, gliv in plodov, lov in ribolov ter vodenje domačih živali, onesnaževanje in povzročanje hrupa, kurjenje in bivačanje;
- Obiskovanje: v rezervatu Savica – Ukanc ni označenih poti in obiskovanje ni dovoljeno. V rezervatu mala Pišnica je obiskovanje dovoljeno po označeni poti po dnu doline. Drugih poti ni dovoljeno urejati. V rezervatu Vršič je obiskovanje dovoljeno po stezi Za Akom in po stezi iz Belega potoka, drugih poti ni dovoljeno urejati;
- Dostopne poti do rezervata je potrebno načrtovati tako, da je vpliv na razvojne procese kar najmanjši;
- Znanstvenoraziskovalno delo se izvaja le v obsegu, ki ne vpliva negativno na stanje populacije in na rastišče, raziskave naj bodo predvsem neinvazivne;
- V rezervatih je lov prepovedan;
- Dosledno upoštevati varstveni pas okoli rezervata pri gospodarjenju ter gradnji vlak in cest v sosednjih gozdovih;
- Zagotoviti označitev in vzdrževanje označb mej rezervatov in informacijske infrastrukture;
- Spremljati obisk gozdnih rezervatov - obisk javnosti naj bo čim bolj nadzorovan, z ukrepi in aktivnostmi (z zaščito, preusmeritvijo raznih poti in stez ipd.) je potrebno odvrniti večji obisk javnosti;
- Ob podaji strokovnega mnenja za izvedbo raziskav dodati pogoj, da ZGS dobi izvod končne raziskave/članka in tako ustvariti javno dostopno zbirko in evidenco zunanjih raziskav, ki se izvajajo ali so se izvedle v gozdnih rezervatih.

Raziskovalne ploskve

Od raziskovalnih objektov je v območju ploskev intenzivnega monitoringa gozdnih ekosistemov (IMGE) v Krucmanovih kontah, ki je del evropske mreže raziskovalnih ploskev ICP Forests (Level II oz. raven II). Za v prihodnje bi bilo smiselno razmišljati o vzpostavitvi še kakšne raziskovalne ploskve s ciljem ugotavljanja vplivov klimatskih sprememb in ugotavljanja učinkovitosti prilagoditvenih ukrepov na podnebne spremembe.

Pomembne raziskovalne naloge v prihodnje so:

- snemanje začetnega stanja in snovanje stalnih raziskovalnih ploskev v še ne proučevanih rezervatih;
- v že proučevanih rezervatih po vsaki novi meritvi izvesti analizo trendov, sprememb;
- izdelava primerjalnih študij med gospodarskim gozdom in gozdnim rezervatom;
- preživetje in širjenje gozda na zgornji gozdni meji in drevesni meji;
- sukcesija gozdne vegetacije na erodibilnih tleh;
- ekologija naravnega pomlajevanja;

- proučevanje sukcesijskega razvoja vegetacije v preteklosti sekanih gozdov;
- proučevanje gozdne favne, habitatov in njihove funkcije v gozdu;
- študij funkcije različnih sestojnih zgradb in ekofizioloških značilnosti gozdnih ekosistemov.

5.3.13 Turizem, rekreacija in ostale socialne vloge gozda

Gozdovi na območju so dobro obiskani s strani rekreativcev, turistov in nabiralcev. Ponekod obiskovanje gozdov moti in začasno celo onemogoča gozdno proizvodnjo ter negativno vpliva na cilje varstva narave, zato je bolj kot pospeševanje potrebno usmerjanje in omejevanje obiska v gozdovih. Obisk naj se usmerja v skladu s členitvijo gozdnega prostora z vidika rekreacije in turizma. Obiskovalce gozda je potrebno v sodelovanju s turističnimi organizacijami in lokalnimi skupnostmi usmerjati in zadrževati na obstoječih poteh. V gozdovih s poudarjenimi socialnimi funkcijami je smiselno postaviti informacijske table, počivališča in drugo infrastrukturo, ki privablja obiskovalce. Potrebno je urediti parkirna mesta in označiti območja prepovedi parkiranja (rampni prostori, začetki gozdnih vlak). Na območjih kjer socialne funkcije prihajajo v konflikt z drugimi funkcijami, pa je potrebno povečati nadzor nad nelegalnimi praksami (vožnja v naravnem okolju, prekomerno nabiranje gozdnih sadežev, ipd.). Na območjih kjer rekreacijska in turistična raba nista zaželeni se ne izdaja soglasij za nadelavo novih pohodnih in kolesarskih poti ter druge infrastrukture in se ne izdaja soglasij za izvedbo množičnih prireditev.

Na območjih s poudarjeno rekreacijsko, turistično in poučno funkcijo je potrebno pri gospodarjenju paziti na izgled sestojev, pospeševati je potrebno raznodobno zgradbo gozdov in se izogibati velikopovršinskim posegom. Pospešuje se čim pestrejša struktura rastišču primernih drevesnih in grmovnih vrst, ohranja se drevesa z zanimivimi habitusi in drevesa izjemnih dimenzij. Odstranjuje se tujerodne drevesne vrste, pospešuje pa se drevesne in grmovne vrste, ki estetsko bogatijo krajino in ji dajejo tipičen pečat (macesen, jerebika, glog, alpski nagnoj).

Na najbolj obiskanih poteh (okrog Blejskega in Bohinjskega jezera, Slap Savica, Vintgar) je zaradi varnosti obiskovalcev potrebno občasno pregledovati drevesa ob poteh in obžagati suhe veje in odstranjevati odmrle drevesa, ki predstavljajo potencialno nevarnost, da padejo na pot. Na točkah s slikovitim razgledom se izvaja vedutno sečnjo.

Na območjih kjer je gostota obiskovalcev visoka, se sečnja in spravilo izvajata v mesecih, ko je obiskovalcev manj. Območje delovišča se za boljšo varnost obiskovalcev dobro označi, sprehajalne poti preko delovišča se zapre. Po zaključku del se zagotovi, da so poti prehodne in so smerokazi in markacije vidne. Trase planinskih poti je treba po končanem delu (sečnja, spravilo) sanirati v skladu s Pravilnikom o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, spravilu in zlaganju gozdnih lesnih sortimentov. V primeru izvajanja del na območju varovalnega pasu planinske poti je potrebno o tem obvestiti skrbnika planinske poti, še zlasti v primeru potrebe po objavi obvestila o nevarnosti na poti ali začasni zapori poti. Pri načrtovanju novih gozdnih prometnic se v največji možni meri upošteva potek planinske poti, ki je razviden iz evidence gospodarske javne infrastrukture.

Pri gradnji novih ali rekonstrukciji obstoječih gozdnih prometnic na območju poudarjenih socialnih funkcij gozda je potrebno že v fazi načrtovanja upoštevati turistično in rekreacijsko infrastrukturo. Pri izvedbi del se mora poskrbeti za varnost obiskovalcev in jih pravočasno ter na primeren način obvestiti o delih in poti za čas izvajanja del zapreti. Na teh območjih se pri gradnji uporablja prijaznejše tehnologije, ki ne povzročajo velikega hrupa in nevarnosti. Gozdne prometnice in poti, ki so namenjene rekreaciji je potrebno po končanih delih ustrezno sanirati in urediti.

V izogib konfliktnim situacijam se obiskovalce obvešča o stanju gozdov, o večjih posegih, o zaporah posameznih poti ali gozdnih cest. Obiskovalce je potrebno naučiti gozdnega bontona in jih podučiti o negativnih posledicah prekomernega obiskovanja gozdov. Zavedati se morajo, da ko vstopijo v gozd, vstopijo v dom živali in rastlin, na drugi strani pa vstopijo na posest, ki ima svojega lastnika in temu primerno je potrebno prilagoditi vedenje.

Za estetsko funkcijo je potrebno ohranjati strukture gozdnega drevja (gozdne otoke, omejke, obvodno vegetacijo vzdolž strug vodotokov in posamezno drevje ter skupine drevja in grmičevja v gozdnem prostoru in izven gozda), s katerimi se povečuje estetska vrednost krajine. Pri gradnji novih

gozdnih prometnic se je potrebno izogibati tem površinam. Pospešuje naj se estetsko zanimive, minoritetne in cvetoče drevesne in grmovne vrste. Obnova naj temelji na naravnemu pomlajevanju in ukrepih na manjših površinah. Ohranjajo naj se zanimivosti v gozdnem prostoru, evidentira in ohranja naj se izjemna drevesa.

Za higiensko-zdravstveno vlogo je potrebno ohranjati in oblikovati mehansko stabilne gozdove, zlasti na izpostavljenih legah v okolici večjih emisijskih virov ter na območjih močnih vetrov.

Na območjih s poudarjeno obrambno funkcijo naj bo gospodarjenje prilagojeno funkciji obrambnega objekta in površini okoli objekta. Ukrepanje naj bo malopovršinsko, po izvajanju vojaških aktivnosti (vadba) naj ostane območje v prvotnem stanju - odstrani se vse odpadke, ki bodo nastali tekom vaj (med drugim tudi tulce od manevrskega streliva). Dreves naj se ne poškoduje in trajno označuje. Vaj naj se ne izvaja v času in na območju, ko bi vaje lahko vplivale na funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti ali na zagotavljanje hidrološke funkcije.

5.3.14 Druge usmeritve

Pri usmeritvah za funkcijo pridobivanja drugih gozdnih dobrin se osredotoča predvsem na semenske sestoje. V njih je potrebno vsakoletno izvajati kontrolo ustreznosti gozdnega semenskega objekta in spremljati obrod semena. Z ukrepi je potrebno pospeševati proizvodnjo kvalitetnega semena – sestoje se čim dlje ohranja v razvojni fazi debeljaka, z redčenji se pospešuje fenotipsko ustrezna drevesa, izbranim drevesom sproščamo krošnje. Vsa dela se izvajajo izven vegetacijske dobe z namenom preprečevanja poškodb debela.

Za namene čebelarjenja se pospešuje medonosne drevesne vrste (lipa, češnja, kostanj). S čebelarji se sodeluje pri načrtovanju postavitve čebelnjakov na ustrezna mesta kjer ne bodo ovirali gospodarjenja z gozdovi.

Glede nabiralništva se ohranja in pospešuje drevesne vrste, katerih dele se izkorišča za druge gozdne dobrine (kostanj, robinija,...). Čas sečnje in spravila se na mestih poudarjene funkcije prilagodi sezoni nabiranja. Nabiralce je potrebno usmerjati in izobraževati o pravilih in omejitvah pridobivanja drugih gozdnih dobrin, predvsem znotraj Triglavskega narodnega parka. Potrebno pa je tudi izvajati neposredni nadzor glede na vsebino Pravilnika o varstvu gozdov.

5.4 Ukrepi

5.4.1 Možni posek

Preglednica 68: Možni posek po oblikah lastništva.

	v 1.000 m³	m³/ha, leto	% od LZ	% od P
Državni gozdovi				
Iglavci	419	4,4	16,0	88,9
Listavci	87	0,9	10,2	55,4
Skupaj	506	5,4	14,7	81,6
Zasebni gozdovi				
Iglavci	2.181	4,1	17,4	91,4
Listavci	693	1,3	13,3	67,1
Skupaj	2.874	5,4	16,2	83,9
Gozdovi lokalnih skupnosti				
Iglavci	15	3,3	14,1	74,0
Listavci	7	1,5	14,8	58,5
Skupaj	22	4,8	14,1	67,4
Skupaj vsi gozdovi v GGO				
Iglavci	2.615	4,1	17,1	90,8
Listavci	787	1,3	12,9	65,6
Skupaj	3.402	5,4	15,9	83,4

Načrtovani najvišji možni posek je določen na podlagi stanje sestojev (razmerje razvojnih faz, negovanost, drevesna sestava lesne zaloge, posledice ujm v zadnjem desetletju), postavljenih ciljev gospodarjenja in usmeritev.

Proizvodnja lesa tako po količini kot kakovosti predstavlja enega izmed najpomembnejših ciljev v območju. Možni posek za prihodnje desetletje je za 17 % višji od možnega poseka v preteklem desetletju in se približuje najvišji realizaciji, ki je bila kadarkoli dosežena v GGO (3,5 milijona m³ v preteklem desetletju).

V preglednici prikazane količine in razmerja se nanašajo na vse gozdove v območju. Možni posek ni načrtovan v gozdovih v prvem varstvenem območju TNP in gozdnih rezervatih, ki skupaj predstavljajo 12,4 % vseh gozdov. V gospodarskih gozdovih predstavlja možni posek 18,6 % lesne zaloge in 91,5 % prirastka (7,2 m³/ha/leto). V RGR varovalni gozdovi (17,1 % gozdov) so sečnje nižjih intenzitet in usmerjene v krepitev varovalne in zaščitne funkcije.

5.4.2 Ponori ogljika

V obdobju 2021-2030 je glede na določen možni posek ugotovljen stabilen ponor ogljika (slika 6 v poglavju 2.5.), in sicer okvirno v višini 130 Gg CO₂ letno. K ponorom ogljika bodo v območju največ prispevali predvsem gozdovi kjer ni aktivnega gospodarjenja, to so gozdovi v prvem varstvenem

območju TNP (6.796 ha) in gozdni rezervati (1.035 ha) in varovalni gozdovi (10.822 ha), kjer je načrtovan le manjši posek za izboljšanje varovalne vloge gozdov.

5.4.3 Gojitvena, varstvena in ostala dela

Pri obnovi načrtujemo pretežno naravno obnovo, obnova s sadnjo bo ukrep, ki se bo izvajal v primeru odsotnosti semenjakov in slabega odziva vegetacije po poseku ter veliko površinskih goličav in nadstandardnih zahtev lastnika. Pri obnovi s sadnjo je nujno zagotoviti rastišču primeren sadilni material, drevesne vrste s širšo ekološko amplitudo ter ustreznim genskim izvorom. V okviru predvidenih del za obnovo gozdov načrtujemo ukrep obnove s sadnjo sadik gozdnega drevja na skupno 190 ha gozdnih površin. Za to bo potrebno zagotoviti 441.000 sadik, od tega 60 % iglavcev in 40 % listavcev. Potrebe po obnovi s sadnjo lahko dodatno povečajo morebitne naravne ujme, ki bodo prizadele gozdove v naslednjem desetletju. Pri obnovi je nujno upoštevati naravni razvoj in oblike obnove (npr. šopi na Pokljuki). Velik pomen bo imela v tem desetletju priprava tal in sestojev za naravno obnovo. Zaradi velikega pomena stabilnosti sestojev naj se upošteva priporočilo 15 Okoljskega poročila na strani 181 in okrepi (so)financiranje ukrepov za prilagajanje gozdov na pričakovane podnebne spremembe.

Nega je ključen element gojenja, ki mu je potrebno nameniti vso pozornost. Z nego krepimo odpornost na biotske in abiotske grožnje, povečujemo kvaliteto, pestrost ter prilagajamo gozdove podnebnim spremembam. V tem desetletju je poudarek na negi letvenjakov in drogovnjakov. Poleg klasične nege (izvedba nege na površinah), je potrebno spodbujati v nižini v drobni posesti tudi izvajanje situacijske nege. V razgrajenih smrekovih drogovnjakih na Pokljuki in Jelovici načrtujemo izvajanje premenilnih redčenj. Za izboljšanje realizacije gojitvenih in varstvenih del naj se upošteva tudi priporočila 3 in 15 Okoljskega poročila na strani 180, 181.

Varstvo gozdov je vkomponirano tudi v druge ukrepe, ki posredno zagotavljajo bolj zdrave gozdove. Pri ujmah večjih razsežnosti upoštevamo splošne preventivne ukrepe: sanacija iglavcev pred listavci, sanacija nižinskih gozdov pred višje ležečimi, sanacija razpršenih poškodb pred ploskovnimi. Največji del ukrepov bo usmerjen v zaščito drevja pred divjadjo - uporabljali bomo bolj inovativna in okolju prijazna sredstva.

Nega habitatov je osredotočena na vzdrževanje travišč in grmišč v gozdni krajini. Med dela za nego habitatov ni zajet ukrep naravni razvoj biotopov (ekocelice). Obseg izločitve ekocelic se opredeli na podlagi ciljev zapisanih v PUN 2000 in na podlagi usklajevanja naravovarstvenih smernic za GGN GGE. Ciljne vrednosti glede površine negospodarjenih gozdov so navedene v preglednici 69.

Preglednica 70: Dolgoročni varstveni cilji PUN glede deleža negospodarjenih gozdov po posameznih kompleksnih območjih v GGO Bled

Osrednje cone (iz UC krovnih vrst ptic)	CILJ	Opomba in usmeritev	Povečanje (ha/opisno) Skupaj gozdni rezervati + ekocelice brez ukrepanja
Jelovica - osrednja	poveča se	Prednostno usmerjati v površine varovalnih gozdov z ustreznim habitatom in v preteklosti nizko intenzivno gospodarjene gozdove z drevjem nad 30 cm premera.	204
Julijske Alpe - osrednja	poveča se	Prednostno usmerjati v površine varovalnih gozdov z ustreznim habitatom in izjemoma v preteklosti nizko intenzivno gospodarjene gozdove z drevjem nad 30 cm premera.	35
Karavanke - osrednja	poveča se	Prednostno usmerjati v površine varovalnih gozdov z ustreznim habitatom in v preteklosti nizko intenzivno gospodarjene gozdove z drevjem nad 30 cm premera.	40

Delež odmrle lesne biomase se poveča v B in C razširjenem debelinskem razredu v upravljaljskih conah, ki so pomembne predvsem zaradi ohranjanja kvalifikacijskih vrst ptic. Ciljne vrednosti glede odmrle lesne biomase so navedene v preglednici 71. V razširjenem debelinskem razredu B in C se izloča vsaj 5-7 stoječih dreves/ha v sestojih s prevladujočim drevjem premera nad 30 cm znotraj UC.

Preglednica 72: Delež odmrle biomase ter število dreves v B+C debelinskih razredih znotraj upravljaljskih con skupaj v GGN GGO Bled

Dolgoročni cilj				Stanje				
Osrednje cone (iz UC krovnih vrst ptic)	Ciljna količina v B in C razširjenem debelinskem razredu	Ciljni delež odmrle lesne biomase v LZ in B in C v LZ	Usmeritev	CILJ	Odmrila lesna biomasa			
					Št. B+C (stojećih in ležečih odmrlih)	Delež A+B+C v celotni LZ (%)	Delež B+C v celotni LZ	Število stojećih dreves B in C
					št/ha	%	%	št/ha
Jelovica - osrednja	Izloča se vsaj 5-7 stoječih dreves/ha v sestojih s prevladujočim drevjem premera nad 30 cm	več kot 5% 50% v B in C	Smiselno se upošteva delež gozdov brez gospodarjenja in delež gozdov z nizko intenziteto gospodarjenja kjer je večji delež debele odmrle lesne biomase	poveča se	2	8,4	0,7	144
Julijske Alpe - osrednja	Izloča se vsaj 5-7 stoječih dreves/ha v sestojih s prevladujočim drevjem premera nad 30 cm	več kot 5% 50 % v B in C	Smiselno se upošteva delež gozdov brez gospodarjenja in delež gozdov z nizko intenziteto gospodarjenja kjer je večji delež debele odmrle lesne biomase	poveča se	3	8,8	0,9	145
Karavanke - osrednja	Izloča se vsaj 5-7 stoječih dreves/ha v sestojih s prevladujočim drevjem premera nad 30 cm	več kot 5% 50 % v B in C	Smiselno se upošteva delež gozdov brez gospodarjenja in delež gozdov z nizko intenziteto gospodarjenja kjer je večji delež debele odmrle lesne biomase	poveča se	8	7,6	1,8	223

Minimalni obseg del vključuje dela, ki omogočajo obnovo gozda, znatno zmanjšujejo ogroženost sestojev in dela, ki so zelo pomembna za krepitev biološke pestrosti in zdravja gozda. Obnova s sadnjo je nujna na velikih goličavah, v sestojih z izmenjano sestavo drevesnih vrst in v nižini, kjer posečna vegetacija onemogoča razvoj gozda. Tu načrtujemo tudi nujno potrebna dela zaščite pred divjadjo. V minimalni obseg nege so vključena načrtovana dela gojenja v večji posesti v nenegovanih sestojih z nadpovprečno zasnovo na boljših rastiščih, vsi letvenjaki in mlajši drogovnjaki na jelovih bukovjih ter mladovja s pestro sestavo ciljnih drevesnih vrst.

Optimalni obseg del zajema minimalni obseg del, povečan za dela, ki prispevajo k izboljšanju zasnov in kvalitete na rastiščih in v sestojih, kjer lahko pričakujemo nadpovprečno kakovost. Vključuje tudi načrt ukrepov v drobni posesti in realizacijo vsega načrtovanega možnega poseka.

Preglednica 73: Okvirne potrebe po gojitvenih, varstvenih in ostalih delih po oblikah lastništva

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Državni gozdovi		Zasebni in drugi gozdovi		Skupaj	
		minimalno	optimalno	minimalno	optimalno	minimalno	optimalno
Obnova	ha	10	20	350	430	360	450
Nega	ha	260	400	2.412	3.710	2.672	4.110
Varstvo	dni	500	800	4.000	5.550	4.500	6.350
Nega habitatov	dni	50	100	1.000	2.000	1.050	2.100

5.4.4 Vlaganja v gozdno infrastrukturo

Območja, ki jih je potrebno odpreti z gozdnimi cestami smo določili z že opisano rastrsko metodo (predeli večji kot 30 ha, ki so vsaj 300 m oddaljeni od linij gozdnih cest ali produktivnih linij javnih cest in imajo rastiščni koeficient večji ali enak 5). Primernost območij za gradnjo gozdnih cest smo še enkrat strokovno ocenili. Izločili smo 45 območij na skupni površini 4.650 ha, kjer je potrebno zgraditi 91 km gozdnih cest.

Preglednica 74: Gradnja gozdnih cest in protipožarnih presek

Vrsta del	Potrebno za optimalno odprtost v km	Prioritetne dolžine odpiranja v naslednjem desetletju km
Gradnja gozdnih cest	91	19
Gradnja gozdnih vlak	1.000	300
Gradnja protipožarnih presek	-	-

Zaradi že naštetih razlogov (draga gradnja, razdrobljeno lastništvo, nezainteresirani lastniki, zahtevni postopki) je odpiranje teh območij seveda dolgoročni cilj, ki ga ne bo mogoče doseči v enem desetletju. Glede na stanje in usmeritve smo določili 10 območij. Te smo nadalje ločili na 7 z okoljskega vidika sprejemljivih območij, kjer dodatna presoja ni potrebna (Raca, Sivec, Stara Pokljuka, Solzno, Pleša, Hom, Za Javorniki) in 3 z okoljskega vidika problematična območja, kjer je potrebna dodatna presoja (Obrnski vrh, Stovičje in Ravne-Perniki). Na teh območjih bi bilo potrebno začeti z gradnjo gozdnih cest že v naslednjem desetletju. Na skupni površini 1.056 ha je potrebno zgraditi 19 km gozdnih cest. Seveda pa je količino gradenj težko napovedovati, saj je odvisna predvsem od družbenih in ekonomskih razmer, ki bodo vplivale na lastnike gozdov in omogočale gradnjo infrastrukture.

Seveda pa to ne pomeni, da ni mogoče graditi zunaj teh območij. Potrebno je obravnavati in strokovno presoditi vsako namero za vlaganje v gozdno infrastrukturo na celotnem območju. Primernost pobud ugotovimo z Elaborati ničelnih gozdnih cest, kjer predpišemo tudi vse pomembne elemente za gradnjo.

Gradnja gozdnih vlak se pospeši predvsem v predelih, ki so še slabše odprta za spravilo, ki so potencialno ogrožena zaradi naravnih nesreč in kjer je še potrebno ročno predspravilo. Močnejša bo gradnja vlak tudi ob novozgrajenih gozdnih cestah in v drogovnjakih, kjer se bodo prvič izvajala redčenja, v katerih bo napadla lesna masa. Širina vlak se prilagodi nosilnosti terena in opremljenosti lastnikov gozdov in izvajalcev del. Predvsem na območjih z daljšo spravilno razdaljo in kjer se bo izvajala strojna sečnja, se bodo usposobile tudi vlake za spravilo po kolesih z gozdarskimi prikolicami. Potrebno bi bilo poenostaviti predvsem postopke za grajene vlake v primeru sanitarnih sečenj, da se omogoči pravočasna sanacija. Ustrezna uporabnost gozdnih vlak se zagotovi z rednim

vzdrževanjem. Zahteve se navedejo v Elaboratih vlak. Glede na trenutno gostoto gozdnih vlak, delež predvidenega traktorskega spravila in pretežno strme alpske terne ocenjujemo, da je potrebno zgraditi še 1.000 km gozdnih vlak. Glede na realizacijo gradenj v preteklem desetletju, povečanje možnega poseka, že naštetih težavah pri novogradnjah ocenjujemo, da je možno in potrebno v naslednjem desetletju zgraditi 300 km gozdnih vlak.

Pri vzdrževanju gozdnih cest je primarni ukrep zagotavljanje osnovne prevoznosti. Zaradi pomanjkanja sredstev ne moremo izvesti vsega potrebnega vzdrževanja. Predvsem na cestah s poudarjeno javno rabo težko zagotavljamo ustrezno stanje. Zaradi tega je v nekaterih primerih vprašljiva že prevoznost posameznih cest. Če se stanje ne bo izboljšalo, bo potrebno razmisliti tudi o prepovedi vožnje po nekaterih cestah. Občine jih kljub našemu prizadevanju ne nameravajo prevzeti. Glede na razpoložljiva sredstva se periodično vzdrževanje najprej izvede na bolj obremenjenih gozdnih cestah višjega reda (G1 in G2). Ocenjujemo, da bi bilo potrebno letno izvesti periodično vzdrževanje na 15 % gozdnih cest (cca 125 km). Za vzdrževanje gozdnih cest bi potrebovali 927 €/km na leto. Zaradi močno poudarjenega javnega značaja in intenzivnega gospodarjenja bi morale sredstva še dodatno prispevati občine in večji lastniki gozdov. Potrebne bi bile tudi bolj učinkovite sistemske rešitve za sanacijo škod po ujmah. Izvajalci vzdrževanja gozdnih cest naj bodo izbrani za več let, saj le tako lahko zagotovimo celoletno vzdrževanje.

6 OKVIRNO EKONOMSKO VREDNOTENJE GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

V praksi je način ekonomskega vrednotenja razmeroma enostaven za lesnoproizvodno funkcijo, težje pa je ovrednotiti ekonomske učinke tistih funkcij, ki nudijo predvsem nematerialne užitke in prispevajo k dobremu počutju ali zdravju (npr. estetska funkcija).

Ekonomske vrednotenje lesnoproizvodne funkcije smo izvedli na podlagi razlike med pričakovanimi prihodki in stroški gozdne proizvodnje. V presoji nismo upoštevali subvencij, davčnih obveznosti in povračil, stroškov poslovanja gozdnega obrata ali zborničnih članarin ipd.

Pričakovane prihodke smo ugotovili na podlagi količine najvišjega možnega poseka v ureditvenem obdobju (neto m³), grobe strukture poseka in cen posamezne skupine gozdnih lesnih sortimentov. Kot osnovo smo uporabili strukturo in cene lesa, ki jih vodi SURS, in oboje ocenili za potrebe GGO.

Preglednica 75: Ocena strukture gozdnih lesnih sortimentov

Gozdni lesni sortiment	Delež
Hlodi - iglavcev, skupaj	80
Les za celulozo in plošče, iglavcev	13
Drug okrogel industrijski les, iglavcev	5
Les za kurjavo, iglavcev	2
Skupaj iglavci	100 %
Hlodi, bukev	15
Hlodi ostalih listavcev	5
Les za celulozo, plošče in kurjavo, listavcev	80
Skupaj listavci	100 %

Med stroški gozdne proizvodnje smo upoštevali stroške sečnje in spravila lesa, stroške gojitvenih del, varstvenih in biomeliorativnih del ter stroške vzdrževanja gozdnih cest.

Preglednica 76: Ocena ekonomske presoje lesnoproizvodne funkcije (EUR v milijonih)

Ocena v EUR	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Pričakovani prihodki	139,04	24,95	1,05	165,04 (53,90EUR/m ³)
Stroški skupaj (sečnja in spravilo)	56,90	10,02	0,44	67,36 (22,00EUR/m ³)
Stroški gojitvena, varstvena in druga dela	5,97	0,62	0,05	6,64 (2,17 EUR/m ³)
Vzdrževanje gozdnih cest	6,45	1,09	0,02	7,56 (2,47 EUR/m ³)
Ocena ekonomske presoje	69,72	13,22	0,54	83,48 (27,26 EUR/m ³)

7 TVEGANJA ZA URESNIČEVANJE OBMOČNEGA NAČRTA

Prepočasna sanacija poškodovanih gozdov

V preteklosti so se pokazale nekatere pomanjkljivosti sistema ob obsežnih gradacijah podlubnikov:

- Težave s predolgimi upravnimi postopki, ki ne omogočajo pravočasne izvedbe nujnih varstvenih in sanacijskih del, s katerimi bi preprečili nastanek še večje škode. Mehanizem izvršb pretečenih odločb je v veliko primerih možno uporabiti prepozno, ko je varstvena situacija že spremenjena;
- Premalo izvajalskih podjetij – ob pojavu večjih potreb po delih se pojavi visoka cena izvedbe poseka in spravila;
- Polni rampni prostori, ker odkupovalci ne morejo pravočasno odpeljati lesa in ta ostaja v gozdu ob gozdnih cestah, odsotnost centralnih skladišč lesa;
- Nizka odkupna cena lesa, ki nastopi ob pojavih večjih ujm, deluje demotivacijsko na lastnike gozdov, ki se zaradi slabe ekonomike neradi sami odločajo za izvedbo sanacijskih del.

Zaradi naštetih razlogov lahko pride do prepočasne sanacije, ki povzroči širjenje podlubnikov v okoliške gozdove.

Ujme večjega obsega

Abiotske in biotske motnje, kot posledica podnebnih sprememb in drugih vzrokov, na katere nimamo neposrednega vpliva, predstavljajo vedno večje tveganje za načrtno gospodarjenje z gozdovi. V primeru pojava ujme, ki bi prizadele gozdove v večjem obsegu, je zdajšnja dimenzioniranost javne gozdarske službe lahko nezadostna za uspešno obvladovanje vseh nalog. Enako je s celotno gozdno lesno verigo, v kateri se ob pojavu večjega izrednega dogodka lahko pojavi več šibkih členov. Potrebno bi bilo vnaprej pripraviti akcijski načrt za ukrepanje v primeru ujme večjega obsega, v katerem bi predvideli ukrepanje v takih primerih.

Gojenje

Načrt gojenja bo v predpisani količini in kvaliteti težko izvesti. Vlaganja so fizično, strokovno in materialno zahtevna, amortizirajo se šele čez nekaj desetletij. Tudi lastniška struktura (starost, odvisnost od gozda, pripravljenost in usposobljenost za delo) ne zagotavlja strokovne izvedbe vlaganj v predpisani količini in kvaliteti.

Sistem sofinanciranja ni optimalen. Sofinanciranje iz slovenskega proračuna zadostuje le za izvedbo tretjine načrtovanih gojitvenih in varstvenih del. Neprimerna je obdavčitev subvencij, saj vlaganja v gozd predstavljajo predvsem vlaganja v izboljševanje našega življenjskega okolja. Zneski sofinanciranja so zlasti za izvedbo nege prenizki. Sofinanciranje iz EU sredstev ni predvidljivo in trajno, zato se pojavljajo velika nihanja in kampanjsko delo, ki v gozdu ni priporočljivo. Pri pridobivanju EU sredstev je strokovnost in sonaravnost ukrepanja podrejena zahtevni dokumentaciji in šablonskim zahtevam izvedbe.

Uporaba neprimernih tehnologij za delo v gozdu

Za delo v gozdu je nabor izvajalcev omejen in s tem tudi tehnologij, ki jih ti posedujejo in jih pri poseku in spravilu lesa uporabljajo. Trendi pri tem gredo v vedno večje in zmogljivejše stroje, ki pa niso vedno primerni za delo v vseh pogojih. Nevarnosti, ki se pri tem kažejo so, da se gospodarjenje z gozdovi začne prilagajati tehnologiji in ne obratno. Ker se veliko strojev za delo v gozdu kupuje z različnimi oblikami subvencij s strani države, bi bilo na tem področju nujno postaviti strategijo, ki bi tudi finančno spodbujala opremljanje izvajalcev z bolj ekološko obzirnimi tehnologijami.

Tveganja pri reševanju konfliktov v večfunkcionalnih območjih

Obiskovanje in dostop v gozdove je načeloma dovoljeno povsod, zato je za omejevanje potrebno imeti dobre zakonske podlage. Obenem pa je izvajanje omejitev oziroma nadzor in sankcioniranje kršitev na terenu slabo urejeno, saj naravovarstveni nadzor, razen v TNP, ni zaživel. Posebej problematične so že tako nelegalne oblike rekreacije, kot je vožnja v naravnem okolju in po brezpotju, ki se jih s sedaj veljavnimi oblikami ne da usmerjati in niti ustrezno sankcionirati, zato se te aktivnosti pojavljajo vedno bolj pogosto in na vedno večji površini naravnega okolja.

Tveganja pri gospodarjenju z varovalnimi gozdovi

Posek in spravilo drevja v varovalnih gozdovih sta navadno dražja kot v gospodarskih gozdovih, zato so taka dela za večino lastnikov gozdov ekonomsko nezanimiva. Posebna dela za zagotavljanje varovalne in zaščitne vloge pomenijo še dodaten strošek, ki ga lastniki gozdov niso pripravljeni plačati. Aktivno ukrepanje v varovalnih gozdovih je tako zelo odvisno od možnosti (so)financiranja teh del s strani države, brez tega premikov na tem področju ne moremo pričakovati. Problematično je tudi urejanje hudournikov in hudourniških območij, saj so za ukrepe na tem področju potrebna posebna znanja, obenem pa je njihova izvedba vezana na razpoložljivost sredstev posebej za ta namen.

Posegi v prostor

Kmetijska politika z mehanizmom subvencij vzpodbuja ponekod nesmiselne krčitve gozdov na za kmetijstvo manj primernih površinah, predvsem pa se mehanizmi krčitev za kmetijski namen mnogokrat izkoriščajo v druge, nezaželene namene (vikendi, gradnje). Na drugi strani prinaša tudi turizem s svojim ponekod hitrim razvojem, ki ne upošteva nosilnih kapacitet okolja, tudi gozdov, močne obremenitve in težnje po drugačni rabi prostora. V obeh primerih ima gozdarska stroka premajhen vpliv na odločanje o negozdarski rabi gozdov, predvsem pa manjka skupna medresorsko usklajena strategija o rabi prostora.

8 OBNOVA NAČRTOV GOZDNOGOSPODARSKIH ENOT

Preglednica 77: Načrt obnove načrtov gozdnogospodarskih enot

Šifra	GGE	Površina (ha)	Obdobje veljavnosti veljavnega načrta	Prvo leto veljavnosti novega načrta
01	NOTRANJI BOHINJ	5.142	2013 - 2022	2023
02	JELOVICA	4.778	2012 - 2021	2022
03	MEŽAKLA	4.073	2015 - 2024	2025
04	POKLJUKA	4.674	2016 - 2025	2026
05	KRANJSKA GORA	8.542	2017 - 2026	2027
06	JESENICE	8.664	2018 - 2027	2028
12*	ŽIROVNICA - LEVI BREG SAVE	7.237	2019 - 2028	2029
09	RADOVLJICA-DESNI BREG SAVE	5.750	2020 - 2029	2030
10	BLED	4.687	2011 - 2020	2021
11	BOHINJ	9.764	2014 - 2023	2024

*s tem območnim načrtom se združi GGE Žirovnica in GGE Radovljica – levi breg Save, ki imata že sedaj enako obdobje veljavnosti

9 METODOLOGIJA IZDELAVE OBMOČNEGA NAČRTA

9.1 Proces izdelave in sprejemanja območnega načrta

Proces priprave in sprejemanja območnih gozdnogospodarskih in lovsko upravljavskih načrtov za obdobje 2021-2030 je obsežen in se je formalno pričel v letu 2020 in je v celoti potekal v letu 2021. V letu 2022 se je zaradi postopka celovite presoje vplivov na okolje nadaljeval predvsem postopek sprejemanja območnih načrtov in posledično dopolnjevanje načrtov.

Zaradi usklajevanja številnih interesov, ki jih družba od gozdov pričakuje, je participacija deležnikov v postopku priprave in sprejemanja GGN zelo pomembna. Zato smo v postopek priprave aktivno vključili različno zainteresirano javnost (predstavnike lastnikov gozdov, zastopnikov upravljavcev lovišč, kmetijskega sektorja, služb za varstvo narave, kulturne dediščine, upravljanja z vodami, lokalnih skupnosti...). Poleg formalno določene participacije deležnikov v okviru zbiranja pobud pred pričetkom izdelave načrta, ter v okviru javne razgrnitve in javne predstavitve osnutka načrta, smo na ravni Slovenije pripravili predstavitev izdelave in sprejemanja območnih načrtov. V mesecu maju smo po območnih enotah izvedli delavnice, na katerih je bilo predstavljeno stanje in analiza preteklega gospodarjenja. Z udeleženci delavnic so bile opredeljene glavne prednosti, slabosti, priložnosti in tveganja pri gospodarjenju z gozdovi. Izvedli smo anketo za opredelitev pomembnosti različnih ciljev gospodarjenja z gozdovi. V septembru 2021 smo oblikovali delavnice za prikaz opredeljenih ciljev, strategij, usmeritev in ukrepov. Pripravili smo osnutek GGN GGO, ki je bil določen na seji strokovnega sveta ZGS dne 10.12.2021 in še isti dan skupaj z okoljskim poročilom, z Vlogo za izdajo mnenja o ustreznosti OP in sprejemljivosti vplivov GGN GGO 2021 - 2030 na okolje, poslan na Ministrstvo za okolje in prostor. Po prejemu mnenja o ustreznosti okoljskega poročila je bil GGN GGO Bled javno razgrnjen med 26.7. in 2.9.2022. Dne 01.09.2022 je bila izvedena javna obravnava GGN GGO Bled. Do vseh zbranih pripomb se je dne 25.10.2022 opredelil svet OE Bled. GGN GGO Bled je bil skladno z omilitvenimi ukrepi iz okoljskega poročila in utemeljenimi pripombami na GGN GGO Bled, dopolnjen.

Vzporedno s pripravo GGN GGO je potekal tudi proces izdelave okoljskega poročila in dodatka za varovana območja v postopku Celovite presoje vplivov na okolje. Izvedeno je bilo interno vsebinjenje in vsebinjenje s sektorji, na katerih smo skupaj z udeleženci identificirali potencialne vplive, določili okoljske cilje in kazalnike ter merila vrednotenja. Osnutek okoljskega poročila in dodatka na varovana območja je bil prav tako obravnavan na seji strokovnega sveta ZGS dne 10.12.2021 in istega dne z vlogo za izdajo mnenja o ustreznosti OP in sprejemljivosti vplivov GGN GGO 2021 - 2030 na okolje, poslan na Ministrstvo za okolje in prostor. Pripravljeno okoljsko poročilo smo večkrat usklajevali z mnenjedajalci in 7.6.2022 prejeli mnenje Ministrstva za okolje in prostor o ustreznosti okoljskega poročila. Okoljsko poročilo je bilo z načrti razgrnjeno med 26.7. in 2.9.2022 in predstavljeno na javni obravnavi 01.09.2022. Opredelili smo se do vseh prejetih pripomb pripravili dopolnjeno okoljsko poročilo z dodatkom na varovana območja.

Dne 15.2.2023 smo prejeli Odločbo Ministrstva za okolje, podnebje in energijo o okoljski sprejemljivosti GGN GGO, kar je bil pogoj za nadaljnji postopek sprejemanja. Dne 18. 5. 2023 je bil na 11. redni seji Sveta Zavoda za gozdove Slovenije določen predlog GGN GGO Bled, ki je bil skupaj z ostalimi GGN GGO dne 22. 5. 2023 poslan na ministrstvu pristojni za okolje, prostor in vode ter ohranjene narave v mnenje. Po prejemu mnenj obeh pristojnih ministrstev ob koncu junija 2023 je bil GGN GGO poslan v sprejem.

9.2 Viri in zbirke podatkov

Območni načrt je izdelan na podlagi podatkovnih zbirk veljavnih GGN GGE, ki se posodablja na ZGS in hranijo na podatkovnem skladišču. Upoštevani so bili podatki o sestojih, odsekih in stalnih vzorčnih ploskvah GGN GGE s prvim letom veljavnosti med 2011 in 2020. Zbirke podatkov so bile

pred obdelavo usklajene z veljavno Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom [24]. Narejene so bile naslednje korekcije:

- po odsekih smo uskladili podatke o kategoriji varovalnih gozdov (datoteka: odsek) v skladu z Uredbo,
- po odsekih smo uskladili podatke o kategoriji gozdov s posebnim namenom, kjer ukrepi niso dovoljeni (datoteke: odseki), v skladu z Uredbo,
- glede na kartiranja gozdnih rastiščnih tipov v preteklem obdobju in tipologijo gozdnih rastiščnih tipov [25] in [7] smo korigirali podatek o gozdnih rastiščnih tipih (datoteka: odseki_gozdne_združbe).

Orografske značilnosti (tipi površja in pokrajin) in značilnosti podnebja (podnebni tipi) smo opredelili na podlagi Geografskega atlasa Slovenije. Na podlagi podatkov ARSO o padavinah in temperaturah za obdobje 1971-2019 za dvajset ključnih meteoroloških postaj v Sloveniji, smo prikazali grafikone referenčnih meteoroloških postaj glede na v GGO prisotne podnebne tipe.

Za vegetacijski oris območja smo pripravili posodobitev v prejšnjem načrtu uveljavljene obravnave rastišč z gozdnimi združbami v obravnavo rastišč z gozdnimi rastiščnimi tipi, ki predstavljajo osnovno enoto obravnave gozdne vegetacije. Gozdni rastiščni tipi so opredeljeni po Tipologiji gozdnih rastiščnih tipov Slovenije [25], ki je bila nedavno posodobljena [7]. Tipologija gozdnih rastiščnih tipov omogoča enotno in stabilnejše obravnavanje gozdne vegetacije in primerljivost v celotnem slovenskem prostoru. Posodobljena je bila podatkovna baza podatkov gozdnih rastiščnih tipov (odsgzd).

Opis demografskih in socialnih razmer je narejen na podlagi statističnih podatkov zadnjega popisa prebivalstva.

Vir podatkov za opredelitev števila gozdnih posestnikov, posestne strukture in velikosti posesti v GGO je podatkovna zbirka, ki je nastala v okviru študije Medved in sod. 2010 (IUFRO Bled) in bila uporabljena že v prejšnjem načrtu. Osnova za izračun posestne strukture gozdnih posestnikov so bili prostorski podatki GURS (2021) o vseh lastnikih zemljišč v Sloveniji (parcele z atributnimi podatki). Iz podatkov smo na podlagi sestojne karte (ZGS 2021) izbrali le gozdne parcele, ki so bile osnova za izdelavo baze vseh posesti ter lastnikov gozdov po GGO. Te smo glede na obseg gozda, ki ga imajo v lasti, uvrstili v enega od velikostnih razredov in kategorije lastništva, kateri pripada (zasebni gozd, gozdovi lokalne skupnosti, državni gozd).

Dolžino gozdnih cest za izračun odprtosti gozdov in določitev razmer za pridobivanje lesa smo določili na podlagi Evidence gozdnih cest, ki jo vodi ZGS in usklajuje z lokalnimi skupnostmi in sicer po metodologiji, ki je bila prvič uporabljena pri območnih načrtih za obdobje 2011-2020 in je podrobneje predstavljena v delu [26].

Izračun ohranjenosti drevesne sestave smo naredili na podlagi metodologije Bončina in sod. 2017. Kot osnova za trenutno drevesno sestavo na ravni odseka so nam služili agregirani podatki o deležih lesne zaloge posameznih skupin drevesnih vrst po sestojih. Naravno sestavo po gozdnih rastiščnih tipih smo izračunali na osnovi vodilnega gozdnega rastiščnega tipa v odseku. Izračunali smo evklidske razdalje med naravno in trenutno drevesno sestavo na ravni odseka ter maksimalne evklidske razdalje. Izračunali smo indeks spremenjenosti, ki je bil osnova za izračun ohranjenosti (100 minus spremenjenost).

Dobljene vrednosti smo rangirali v štiri razrede:

1	ohranjeni	odstopanje od naravne drevesne sestave je do 30 %;
2	spremenjeni	odstopanje od naravne drevesne sestave je 31 do 70 %;
3	močno spremenjeni	odstopanje od naravne drevesne sestave je 71 do 90 %;
4	izmenjani	odstopanje od naravne drevesne sestave je več kot 90 %.

Podlaga za prikaz strukture zemljiških kultur je zbirka atributivnih in grafičnih podatkov o dejanski rabi tal, ki jo vodi in obnavlja MKGP, iz konca leta 2020.

Prikazi kakovosti gozdnega drevja, poškodovanosti drevja in prikaz odmrlega drevja so narejeni na podlagi izračuna podatkov iz baze podatkov stalnih vzorčnih ploskev. Podatki o poškodovanosti mladovja so dobljeni iz popisa objedenosti gozdnega mladja.

Določitev okvirnih proizvodnih dob in modelnega razmerja razvojnih faz smo, za razliko od preteklih načrtov, preverili in ustrezno korigirali z izračuni razvojnih starosti po podatkih stalnih vzorčnih ploskev [27].

Na podlagi sprememb Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo ter najnovejših razpoložljivih prostorskih informacijskih slojev različnih inštitucij in uporabnikov prostora je bila prenovljena karta funkcij. Za pripravo karte funkcij so bile uporabljene baza prostorskih podatkov ZGS [28], Naravovarstvene smernice ZRSVN [29], Splošne kulturnovarstvene usmeritve [30] in Usmeritve s področja upravljanja z vodami [31].

Na podlagi Pravilnika o varstvu gozdov je bila posodobljena karta požarne ogroženosti gozdov po metodologiji iz pravilnika. Uporabljeni so bili najnovejši podatki ARSO o vremenu in podnebjju za obdobje 1991-2020.

Okvirno ekonomsko vrednotenje smo opravili za lesnoproizvodno funkcijo na podlagi razlike med pričakovanimi prihodki in stroški gozdne proizvodnje. V presoji nismo upoštevali subvencij, davčnih obveznosti in povračil, stroškov poslovanja gozdnega obrata ali zborničnih članarin ipd. Pričakovane prihodke smo ugotovili na podlagi količine najvišjega možnega poseka v ureditvenem obdobju (neto m³), grobe strukture poseka in cen posamezne skupine gozdnih lesnih sortimentov. Kot osnovo smo uporabili strukturo in cene lesa, ki jih vodi SURS. Za cene lesa smo vzeli podatke SURS za obdobje 01. 7. 2020 – 30. 6. 2021 strukturo lesa smo ocenili za potrebe GGO. Med stroški gozdne proizvodnje smo upoštevali stroške sečnje in spravila lesa (osnova Gozdarski inštitut Slovenije – WoodChainManager), stroške gojitvenih del (osnova Pravilnik o financiranju in sofinanciranju v gozdove), stroške varstvenih in biomeliorativnih del in stroške vzdrževanja gozdnih cest (kalkulacija na podlagi metodologije, ki je opredeljena v Uredbi za vzdrževanje gozdnih cest).

Prostorski in opisni podatki s podatkovnega skladišča ZGS iz leta 2021:

opisni podatki o:

- odsekih;
- gozdnih rastiščnih tipih v odsekih;
- sestojih;
- drevesni sestavi sestojev;
- lastniški strukturi sestojev;
- načrtovanih ukrepov v sestojih;
- ploskvah;
- drevesih na ploskvah;
- izračunih glavnih gozdnih fondov na ploskvah;
- odmrlem drevju na ploskvah;

prostorski podatki

- odseki;
- oddelki;
- prikaz gozdnega in negozdnega prostora, gozdni prostor sestavljajo gozdni sestoji in ostale negozdne površine ekološko oziroma funkcionalno povezano z gozdom, ki skupaj z njim zagotavlja uresničevanje funkcij gozda;
- ploskovni sloji funkcij;

- točkovni sloji funkcij;
- linijski sloji funkcij;
- krajinski tipi;
- varovalni gozdovi;
- gozdni rezervati;
- mirne cone;
- gozdne ceste;
- lovsko upravljavska območja;
- nelovne površine;
- krmišča;
- stalne vzorčne ploskve;

zbirke podatkov za analizo preteklega gospodarjenja

- evidenca poseka;
- evidenca gozdnogojitvenih, varstvenih in drugih del;
- evidenca (so)financiranja vlaganj v gozdove;
- evidenca gozdnih požarov;
- opisni podatki o pojavu škodljivih dejavnikov ZGS in GIS;
- evidenca gozdnih cest;

šifranti

Vsi pri obdelavah uporabljeni šifranti imajo podlago v Pravilniku o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo.

Za izdelavo GGN GGO so bili uporabljeni tudi različni prostorski in opisni podatki ostalih institucij in uporabnikov prostora:

- MOP - Geodetska uprava Republike Slovenije: kataster gospodarske javne infrastrukture, pregledne karte v različnih merilih (1: 25.000, 1: 50.000, 1:250.000), karta EHIS, karta naselij, občin, UE, prostorskih enot, kataster stavb, REN;
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Republike Slovenije: karta rabe tal (2009, 2021);
- MOP - Agencija Republike Slovenije za okolje: meja TNP, sloji naravnih vrednot (območja, točke in jame), ekološko pomembna območja (EPO), karta projektne hitrosti vetra 10 m nad tlemi (10 sekundni interval), povprečna letna hitrost vetra 1994 – 2001, karta pojavljanja snežnih plazov (2020);
- DRSV - Direkcija Republike Slovenije za vode: Karte poplav s slojem katastrofalnih, pogostih in redkih poplav, sloji vodnih teles površinskih voda, kategorizacija vodotokov, vodovarstvenih območij (cone), integralne karte razredov poplavne nevarnosti, ostale karte DRSV (poplavni dogodki, vodna dovoljenja, izviri vode, jame);
- MK - Ministrstvo za kulturo: register kulturne dediščine s priročnikom (2021);
- GIS - Gozdarski inštitut Slovenije Karta raziskovalnih ploskev (Nivo II) (2021), Karta semenskih sestojev (2021);

- ZRSVN - Zavod Republike Slovenije za varstvo narave: karte zavarovanih območij (2021), karte naravnih vrednost (2021);
- GZS - Geološki zavod Slovenije: Zemljevid verjetnosti pojavljanja plazov v Sloveniji
- PZS - Planinska zveza Slovenije: Planinske poti Slovenije;
- BF - Biotehniška fakulteta, Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire: Karta nevarnosti skalnih podorov 1:50.000 (Kobal, M. 2021);
- MORS - Ministrstvo za obrambo: Območja (možne) izključne rabe (2021), Območja nadzorovane rabe (2021);
- ČZS - Čebelarstva zveza Slovenije: stojišča fiksnih čebeljakov (2017), kataster čebelje paše (2015);

Ostalo:

- Karta karbonatnega kraškega sveta (vir: Gostinčar, Petra, 2016, Geomorphological characteristics of karst on contact between limestone and dolomite in Slovenia: dissertation, Gostinčar, Petra, doktorska disertacija, Nova Gorica;
- Karta bolnišnic in zdravstvenih domov (Geopedia);
- Slovenska turno kolesarska pot.

9.3 Členitev gozdov

Gozdove po lastništvu delimo na zasebne, državne in gozdove v lasti lokalnih skupnosti (občinske gozdove).

Pri členitvi gozdov na rastiščnogojitvene razrede smo upoštevali določila 4. člena Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo. Razrede smo (delno) preimenovali, za nekatere razrede pa so bile izvedene tudi vsebinske spremembe pri uvrščanju sestojev v posamezne rastiščnogojitvene razrede. Pri izbiri kriterijev za oblikovanje območnih rastiščnogojitvenih razredov smo izhajali iz podobnih izhodišč kot pri prejšnjem območnem načrtu:

- sorodnost rastišč (združili smo sorodne gozdne rastiščne tipe, upoštevali višinske pasove, matično podlago, globino tal);
- stanje sestojev (sestojna zgradba, vrsta obratovanja – prebiralni gozdovi);
- gozdnogojitveno problematiko (spremenjenost naravne drevesne sestave);
- poudarjenost funkcij gozdov (varovalni gozdovi, gozdni rezervati, GPN, ukrepi so dovoljeni).

9.4 Obdelava podatkov

Za potrebe izdelave območnih načrtov so bile uporabljene naslednje aplikacije:

- ON20 (program za izpis tekstnega dela načrta ter prilog O1 (raven območje), O2 (raven rastiščnogojitveni razredi), O3 (raven lastništvo) in O4 (raven občine).
- xPI (program za izpis podatkov SVP).

9.5 Izdelava kart za prostorski del

Vse karte, ki so zapisane v nadaljevanju, so oblikovane na podlagi 2. odstavka 9. člena Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo in 2. odstavka 10. člena Zakona o gozdovih.

Karta A: Območja gozdov in drugih gozdnih zemljišč

Karta prikazuje območja gozdov in drugih gozdnih zemljišč. Območja gozdov predstavlja gozdna maska iz karte gozdnih sestojev ZGS, druga gozdna zemljišča pa predstavljajo površine rušja, daljnovodov in obor. Na karti so prikazana območja drugih gozdnih zemljišč iz GGN GGE s prvim letom veljavnosti med 2011 in 2020.

Ob tej vsebini so na karti prikazane tudi meje GGO in GGE. Za podlago je uporabljena pregledna karta DPK v merilu 1 : 250.000 (GURS).

Karta B: Karta namenske rabe parcel

Karta namenske rabe parcel na območju gozdov in drugih gozdnih zemljišč prikazuje območja, ki so po prostorskih planskih aktih namenjena drugim rabam.

Na karti so prikazani podatki GURS-a o namenski rabi parcel navezani na digitalni katastrski načrt (DKN) na stanje julij 2021. Izbrane so bile le parcele, ki imajo rabo drugačno kot gozd, je delež te rabe na parceli večji kot 50 % in se nahajajo v gozdu (glede na sloj sestojev). Prikazane so naslednje skupine namenske rabe zemljišč:

- stavbna zemljišča;
- kmetijska zemljišča;
- druga zemljišča.

Karta je izdelana v formatu A4, njeno merilo pa je pogojeno z velikostjo GGO. Ob tej vsebini so na karti prikazane tudi meje gozdnogospodarskih območij in enot. Za podlago je uporabljena pregledna karta DPK v merilu 1 : 250.000 (GURS).

Karta C: Karta zavarovanih območij

Karta zavarovanih območij prikazuje območja, ki so razglašena kot varovalni gozd in gozdni rezervat (GPN, ukrepi niso dovoljeni) z Uredbo [24], GPN, ukrepi so dovoljeni (kot so določeni v gozdnogospodarskih načrtih GGE) ter zavarovana in varovana območja po predpisih, ki urejajo varstvo okolja, ohranjanje narave in upravljanje z vodami (območja Natura 2000, ekološko pomembna območja (EPO), zavarovana območja, vodovarstvena območja, ipd.).

Ob tej vsebini so na karti prikazane tudi meje GGO in GGE. Za podlago je uporabljena pregledna karta DPK v merilu 1 : 250.000 (GURS).

Karta D: Območja posamičnega in skupin gozdnega drevja

Karta območij posamičnega gozdnega drevja in skupin gozdnega drevja zunaj ureditvenih naselij, ki so pomembna za ohranjanje in razvoj krajine ali življenjskega prostora divjadi, je bila izdelana na podlagi podatkov vektorskega sloja Raba tal (MKGP), različica z avgusta 2021. Izbrani so vsi objekti s šifro 1500 (drevesa in grmičevje) in prikazani na karti.

Ob tej vsebini so na karti prikazane tudi meje GGO in GGE. Za podlago je uporabljena pregledna karta DPK v merilu 1 : 250.000 (GURS).

Karta E: KARTA ZASNOVE GOZDNE INFRASTRUKTURE

Karta zasnove gozdne infrastrukture in drugih prostorskih ureditev v gozdnem prostoru prikazuje gozdne ceste (iz evidence gozdnih cest) in protipožarne preseke prve kategorije ter predele, ki bi jih bilo potrebno odpreti z gozdnimi cestami. Ob tem so prikazane tudi javne ceste, ki pogojno odpirajo gozd.

Predeli, ki bi jih bilo potrebno odpreti z gozdnimi cestami, so razdeljeni na dve kategoriji, in sicer: predeli, ki jih je potrebno odpreti z gozdnimi cestami;

ostali predeli za odpiranje z gozdnimi cestami, na katerih obstajajo različne omejitve pri gradnji, ki jih je potrebno pri načrtovanju upoštevati.

Ob tej vsebini so na karti prikazane tudi meje GGO in GGE. Za podlago je uporabljena pregledna karta DPK v merilu 1 : 250.000 (GURS).

Karta F: ČLENITEV GOZDNEGA PROSTORA Z VIDIKA REKREACIJE IN TURIZMA

Karta členitev gozdnega prostora z vidika rekreacije in turizma določa območja, na katerih sta mogoči ježa in vožnja s kolesom brez motorja po označenih gozdnih vlakah in drugih poteh. Pri izdelavi te karte so bile upoštevane naslednje strokovne podlage:

- gozdni rezervati,
- varovalni gozdovi,
- druga zavarovana naravna območja,
- območja poudarjenih funkcij gozdov,
- območja Natura 2000,
- ekološko pomembna območja (EPO),
- mirne cone,
- zimovališča divjadi.

Ob tej vsebini so na karti prikazane tudi že obstoječe kolesarske poti in steze za jahanje, ki potekajo skozi coni A in B, ter meje GGO in GGE. Za podlago je uporabljena pregledna karta DPK v merilu 1 : 250.000 (GURS).

Karta G: Pregledna karta funkcij

Pregledna karta funkcij prikazuje območja gozdov s poudarjenimi ekološkimi funkcijami na prvi stopnji, socialnimi funkcijami na prvi stopnji in območja gozdov, kjer so na prvi stopnji hkrati poudarjene ekološke in socialne funkcije gozdov.

Ob tej vsebini so na karti prikazane tudi že obstoječe kolesarske poti in steze za jahanje, ki potekajo skozi coni A in B, ter meje GGO in GGE. Za podlago je uporabljena pregledna karta DPK v merilu 1 : 250.000 (GURS).

Karta H: Karta funkcij

Karta funkcij gozdov je v obliki interaktivne karte prikazana na spletnem pregledovalniku.

10 VIRI IN LITERATURA

- [1] *Gozdnogospodarski načrt GGO Bled 2001-2010*, Bled, 2003.
- [2] Senegačnik J. (ur) 2012. *Slovenija in njene pokrajine*. Ljubljana, Modrijan založba d.o.o.: str. 45, 240..
- [3] ARSO, Arhiv meritev - opazovani in merjeni meteorološki podatki po Sloveniji (URL: <http://meteo.arso.gov.si/met/sl/archive/>), Podnebje (URL: <http://meteo.arso.gov.si/met/sl/climate/>) in Atlas okolja (URL: <http://gis.arso.gov.si/atlasokolja/profile.aspx?id>).
- [4] Kutnar L., Kobler A., Bergant K. 2009. Vpliv podnebnih sprememb na pričakovano prostorsko prerezporeditev tipov gozdne vegetacije. *Zbornik gozdarstva in lesarstva*, 89: 33-42.
- [5] Osnovna Geološka karta SFRJ 1:100.000 - listi Kranj, Celovec, Beljak in Ponteba, Tolmin in Videm. Geološki zavod Slovenije, Ljubljana, 2000. URL: <https://biotit.geo-zs.si/ogk100/>.
- [6] Pedološka karta Slovenije 1:25.000 in 1:250.000. TIS/ICPVO – Infrastrukturni center za pedologijo in varstvo okolja, Biotehniška fakulteta, Univerza v Ljubljani, Ljubljana 1999-2010. Url: http://gis.arso.gov.si/atlasokolja/profile.aspx?id=Atlas_Okolja_AXL@.
- [7] Bončina A., Rozman A., Dakskobler I., Klopčič M., Babij V., Poljanec A. 2021. *Gozdni rastiščni tipi Slovenije – vegetacijske, sestojne in upravljalne značilnosti*. Ljubljana, Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire Biotehniške fakultete Univerze v.
- [8] Statistični urad Republike Slovenije (SURS). 2021c. SI_STAT podatkovni portal SI_STAT., <https://www.stat.si/StatWeb/Field/Index/17> 16.2.2021.
- [9] Regionalni razvojni program Gorenjske 2021-2027, 2020, Regionalna razvojna agencija Gorenjske BSC, Kranj, 139 str..
- [10] Mertelj J., Papler – Lampe V., Poljanec A. 2005. *Analiza posestnega stanja in predlogi za učinkovitejšo zagotavljanje izpolnjevanja zakonskih obveznosti v zasebnih gozdovih na gozdnogospodarskem območju Bled. V: Prihodnost gospodarjenja z zasebnimi gozdov.*
- [11] Seznam izvajalcev del, <http://spletni2.furs.gov.si/GOZD/GOZDZav.asp> 18.2.2021.
- [12] Raba tal 2009. Podatki evidence dejanske rabe za pretekla leta. Republika Slovenija, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. https://rkg.gov.si/arhiv/RABA_Verzije/index.html (25. 4. 2021).
- [13] Raba tal 2020. Podatki evidence dejanske rabe. Republika Slovenija, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. <https://rkg.gov.si/vstop/> (25. 4. 2021).
- [14] Zakon o gozdovih (ZG). 1993. Ur. l. RS, št. 30/93, 13/98 - odl. US, 56/99 - ZON, 67/02, 110/02 ZG-1, 115/06, 110/07, 8/10 - ZSKS-B, 106/10, 63/2013, 101/13 - ZdavNepr, 17/14, 24/15, 9/16 - ZGGLRS, 77/16.
- [15] Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo. 2010. Ur. l. RS, št. 91/10, 200/20.
- [16] *Gozdnogospodarsko območje: II. BLEJSKO, Gozdnogospodarski načrt za desetletje 1971-1980*, Bled, 1976.
- [17] *Gozdnogospodarski načrt GGO Bled 1981-1990*, Bled, 1986.
- [18] *Gozdnogospodarski načrt GGO Bled 1991-2000*, Bled, 1992.
- [19] Uredba o pristojbini za vzdrževanje gozdnih cest (Uradni list RS, št. 38/94, 20/95, 42/98, 12/99, 25/02, 35/03, 31/05, 9/06, 32/07, 36/09, 103/10, 35/12, 101/13 – ZDavNepr, 22/14 – odl. US in 42/15).
- [20] *Poročilo o trajnostnem gospodarjenju z gozdovi v Sloveniji v obdobju 2014-2018*, 2019, Zavod za gozdove Slovenije, Ljubljana, 128 str..
- [21] Bončina A., Klopčič M., Simončič T., Dakskobler I., Ficko A., Rozman A. 2017. A general framework to describe the alteration of natural tree species composition as an indicator of forest naturalness. *Elsevier, Ecological Indicators* 77: 194–204..

- [22] *Dodatek okoljskemu poročilu za presojo sprejemljivosti izvedbe 14 območnih gozdnogospodarskih načrtov za obdobje 2021–2030*. Ljubljana, Zavod za gozdove Slovenije, Zavita d.o.o..
- [23] Resolucija o nacionalnem gozdnem programu. Zveza gozdarskih društev Slovenije, Gozdarska založba: Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Ljubljana, 2008.
- [24] Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom. Ur. l. RS št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13, 39/15 in 191/20.
- [25] Kutnar L., Veselič Ž., Dakskobler I., Robič D. 2012. *Tipologija gozdnih rastišč Slovenije na podlagi ekoloških in vegetacijskih razmer za potrebe usmerjanja razvoja gozdov*. *Gozdarski vestnik*, 70, 4: 195-214..
- [26] Krč, J., Beguš, J. 2013. Planning Forest Opening with Forest Roads. *Croatian Journal of Forest Engineering* 34/2, str.: 217-228..
- [27] Kadunc A., Poljanec A., Dakskobler I., Rozman A. in Bončina A. 2013. Ugotavljanje proizvodne sposobnosti gozdnih rastišč v Sloveniji. Biotehniška fakulteta, Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire..
- [28] ZGS 2021. *Informacijska baza Zavoda za gozdove Slovenije: Baza prostorskih podatkov 2020, 2021*.
- [29] *Naravovarstvene smernice za gozdnogospodarski načrt GGO Bled (2021 - 2030)*. 2021. Zavod RS za varstvo narave, Območna enota Kranj. 32 str..
- [30] *Splošne kulturnovarstvene usmeritve za načrtovanje območnih gozdnogospodarskih načrtov z vidika varstva kulturne dediščine*. 2020. Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije. 12 str..
- [31] *Usmeritve s področja upravljanja z vodami za pripravo gozdnogospodarskih načrtov (februar 2020)*. 2020. Ljubljana, Ministrstvo za okolje in prostor, Direkcija RS za vode.
- [32] Vertačnik G., Bertalanč R. 2017. *Podnebna spremenljivost Slovenije v obdobju 1961-2011: Značilnosti podnebja v Sloveniji*. Ljubljana, Ministrstvo za okolje in prostor: Agencija RS za Okolje..
- [33] Papler-Lampe V., 2013 Nega zasmrečenih drogovnjakov na Jelovici *Gozdarski vestnik* 71: 346-353.
- [34] Jeršič T., Kobal M., Žabota B. 2018. Analiza skalnega podora Belca z uporabo brezpilotnega letalnika 29. Mišičev vodarski dan 95-100.
- [35] Integralne karte razredov poplavne nevarnosti (eVode 2021).
- [36] Karta nevarnosti skalnih podorov 1:50.000 (Kobal, M. 2021).
- [37] Karta karbonatnega kraškega sveta (vir: Gostinčar, Petra, 2016, Geomorphological characteristics of karst on contact between limestone and dolomite in Slovenia : dissertation, Gostinčar, Petra, doktorska disertacija, Nova Gorica).
- [38] Povprečna letna hitrost vetra 1994-2001 (ARSO).
- [39] Karta bolnišnic in zdravstvenih domov (Geopedija).
- [40] Območja (možne) izključne rabe (MORS 2021).
- [41] Območja nadzorovane rabe (MORS 2021).
- [42] Karta slovenske planinske transverzale (PZS).
- [43] Karta raziskovalnih ploskev Gozdarskega inštituta (GIS 2021).
- [44] Karta semenskih sestojev (GIS 2021).
- [45] Karte zavarovanih območij (ZRSVN 2021).
- [46] Karte naravnih vrednot (ZRSVN 2021).
- [47] Karte kulturne dediščine (MK 2021).
- [48] Kataster čebelje paše (ČZS 2015).
- [49] Stojišča fiksnih čebelnjakov (ČZS 2017).
- [50] Gozdnogospodarski načrt GGO Bled 2011-2020, Bled, 2012.

- [51] Splošne usmeritve glede ponorov ogljika v okviru obnove gozdnogospodarskih načrtov. Gradivo za območne gozdnogospodarske načrte 2021–2030 (Delovna verzija). 2021. Ljubljana, ZGS: 8 str.
- [52] *Okoljsko poročilo za 14 območnih gozdnogospodarskih načrtov za obdobje 2021–2030.* Ljubljana, Zavod za gozdove Slovenije, Zavita d.o.o..

11 NAČRT SO IZDELALI

Sodelavci pri izdelavi načrta:

Andrej AVSENEK, univ.dipl.inž.gozd.

Jernej AVSENEK, univ.dipl.inž.gozd.

Bojan BAJŽELJ, univ.dipl.inž.gozd.

Blaž ČERNE, univ.dipl.inž.gozd.

Andrej GARTNER, univ.dipl.inž.gozd.

Damjan JAN, dipl.inž.gozd.

Branka JERALA, univ.dipl.inž.gozd.

Aljaž KOŽUH, mag.biol. in ekologije

Lucija ODAR, mag.inž.gozd.

Vida PAPLER LAMPE, univ.dipl.inž.gozd.

Helena TOMŠIČ, univ.dipl.org.dela

Datum: 18. 5. 2023

Podpisniki:

Vodja odseka za načrtovanje razvoja gozdov:

Andrej Gartner, univ.dipl.inž.gozd.

v.d. vodja območne enote ZGS:

Jernej Avsenek, univ.dipl.inž.gozd.

Direktor ZGS:

Gregor Danev, univ.dipl.inž.gozd.

12 PROSTORSKI DEL

Karte prostorskega dela območnega načrta na podlagi Zakona o gozdovih in Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi so:

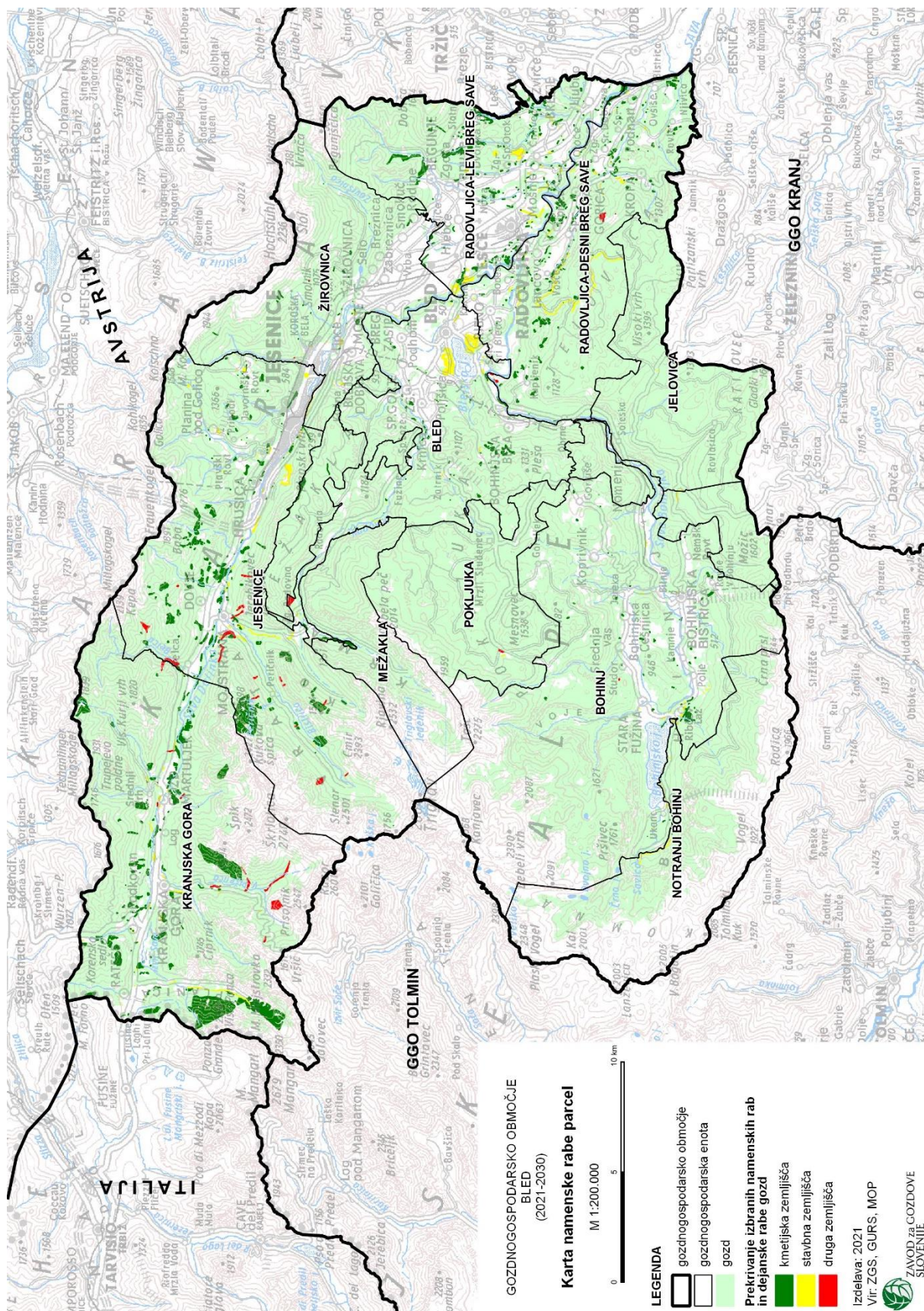
- KARTA A: Karta območij gozdov in drugih gozdnih zemljišč;
- KARTA B: Karta namenske rabe parcel;
- KARTA C: Karta zavarovanih območij;
- KARTA D: Karta območij posamičnega in skupin gozdnega drevja;
- KARTA E: Karta zasnove gozdne infrastrukture;
- KARTA F: Karta členitev gozdnega prostora z vidika rekreacije in turizma;
- KARTA G: Pregledna karta funkcij;
- KARTA H: Karta funkcij.

V načrtu prikazujemo tudi druge pomembne prostorske vsebine, na katere se nanaša besedilo GGN GGO:

- KARTA I: Karta rastiščnogojitvenih razredov;
- KARTA J: Karta kategorij gozdov;
- KARTA K: Karta skupin gozdnih rastiščnih tipov;
- KARTA L: Karta požarne ogroženosti.

Karta B: Karta namenske rabe parcel

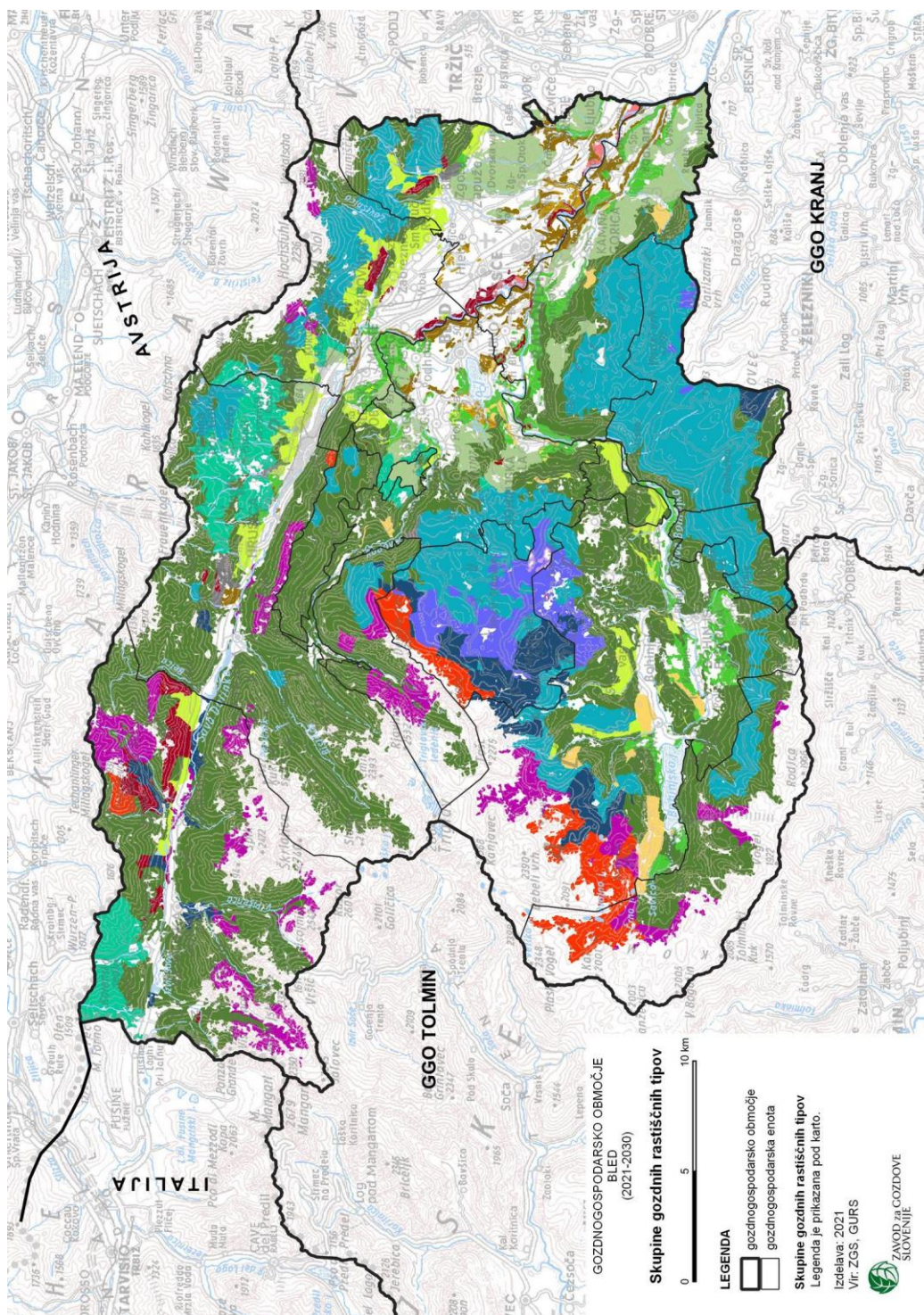
Karta H: Karta funkcij

Karta funkcij gozdov je kot interaktivna karta prikazana na pregledovalniku ZGS

Karta K: Skupine gozdnih rastiščnih tipov

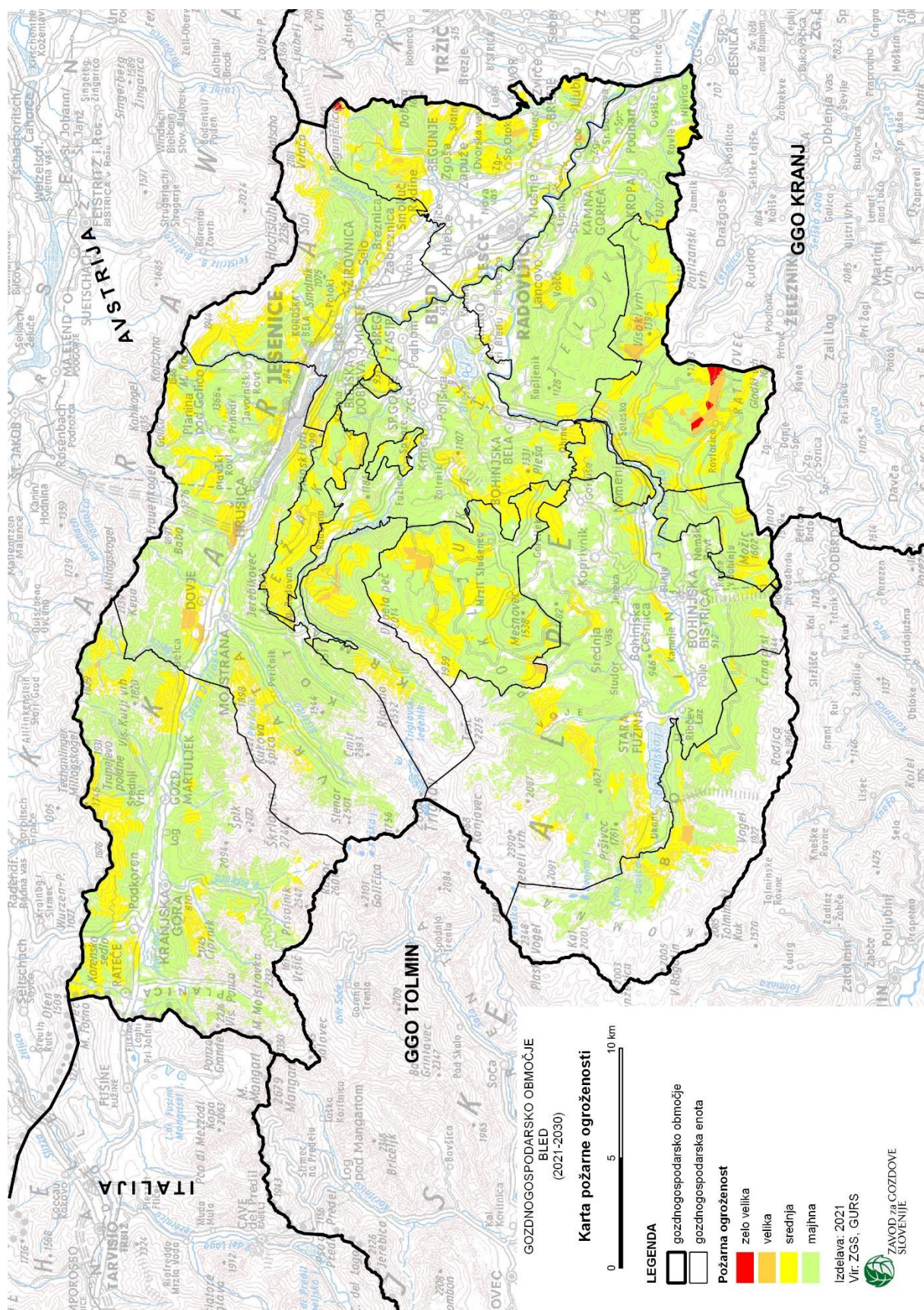

Skupine gozdnih rastiščnih tipov

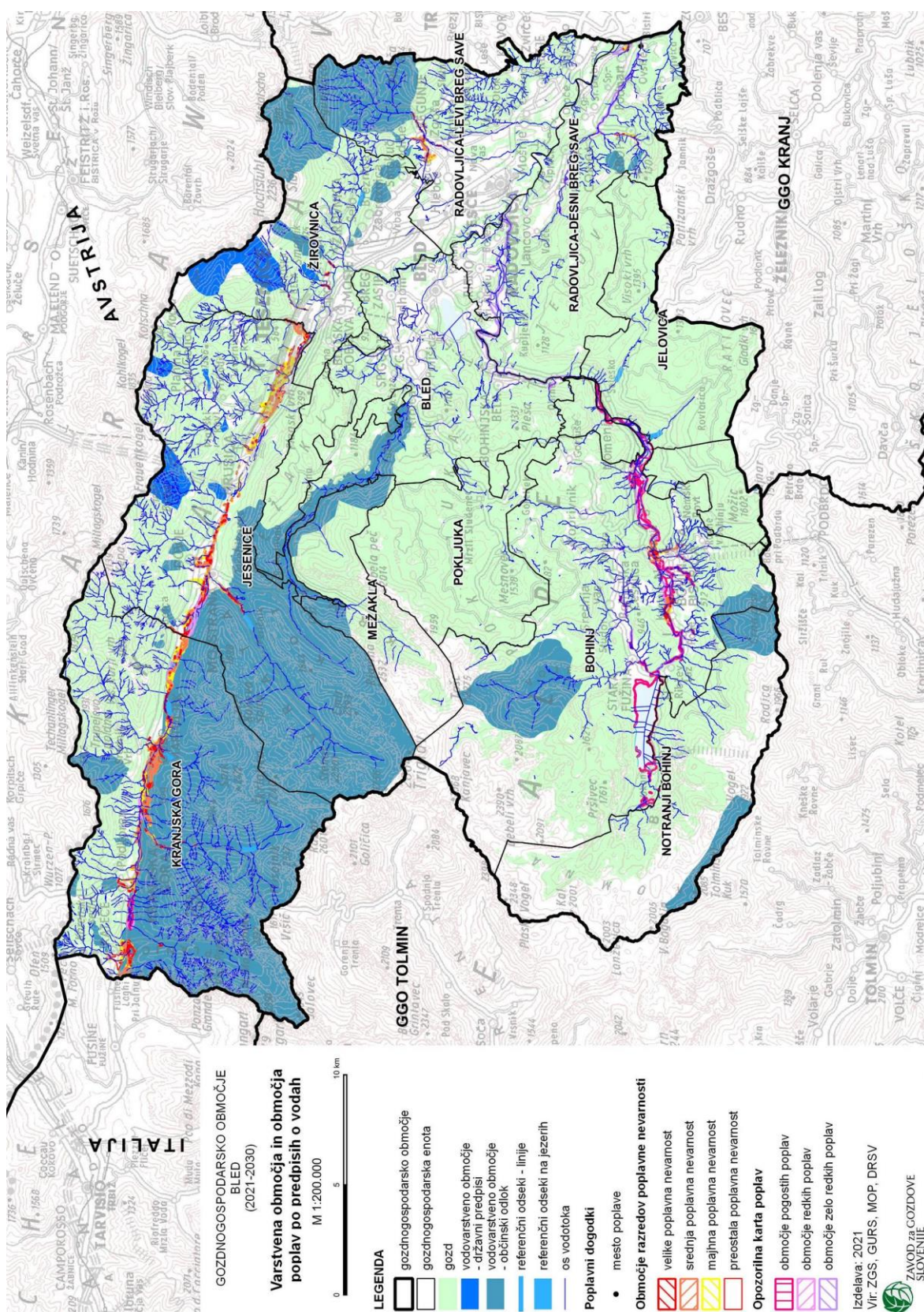
- Vrbvoja, topolovja, črnoješevja in sivoješevja
- Gradnova-belogabrova na karbonatnih in mešanih kamninah
- Gradnova-belogabrova in hrastovja na silikatnih kamninah
- Podgorska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah
- Podgorska bukovja na silikatnih kamninah
- Gorska, zgornjegorska in subalpinska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah
- Gorska in zgornjegorska bukovja na silikatnih kamninah
- Jelova-bukovja
- Javorovja, velikojesenovja in lipovja

- Topoljubna bukovja
- Gozdovi in grmišča topoljubnih listavcev
- Kisloljubna rdečeborovja
- Bazoljubna rdečeborovja in črnboborovja
- Jelovja in smrekovja na karbonatnih in mešanih kamninah
- Jelovja in smrekovja na silikatnih kamninah
- Barjanska smrekovja in ruševja
- Macesnovja
- Ruševja

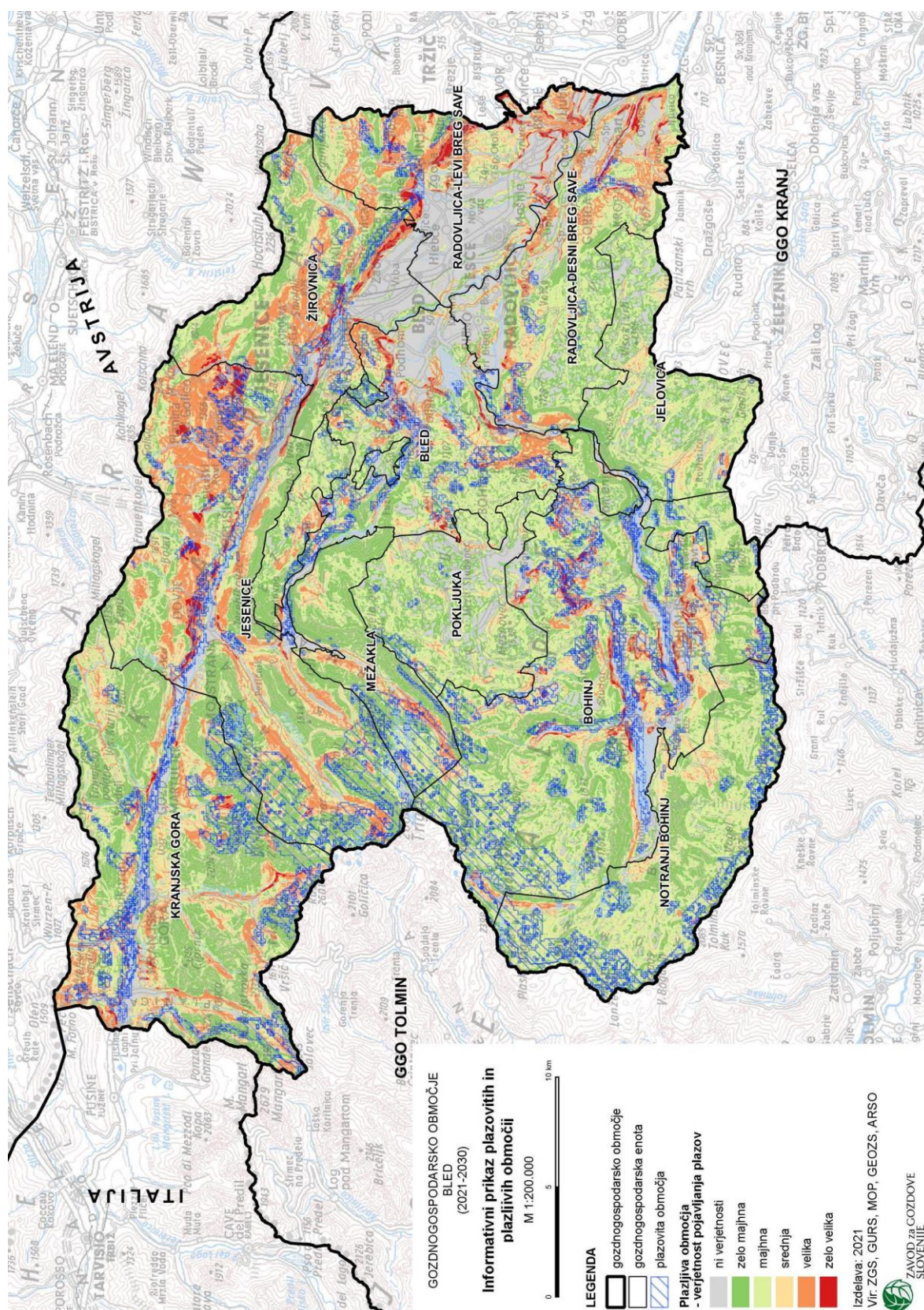
Karta L: Karta požarne ogroženosti

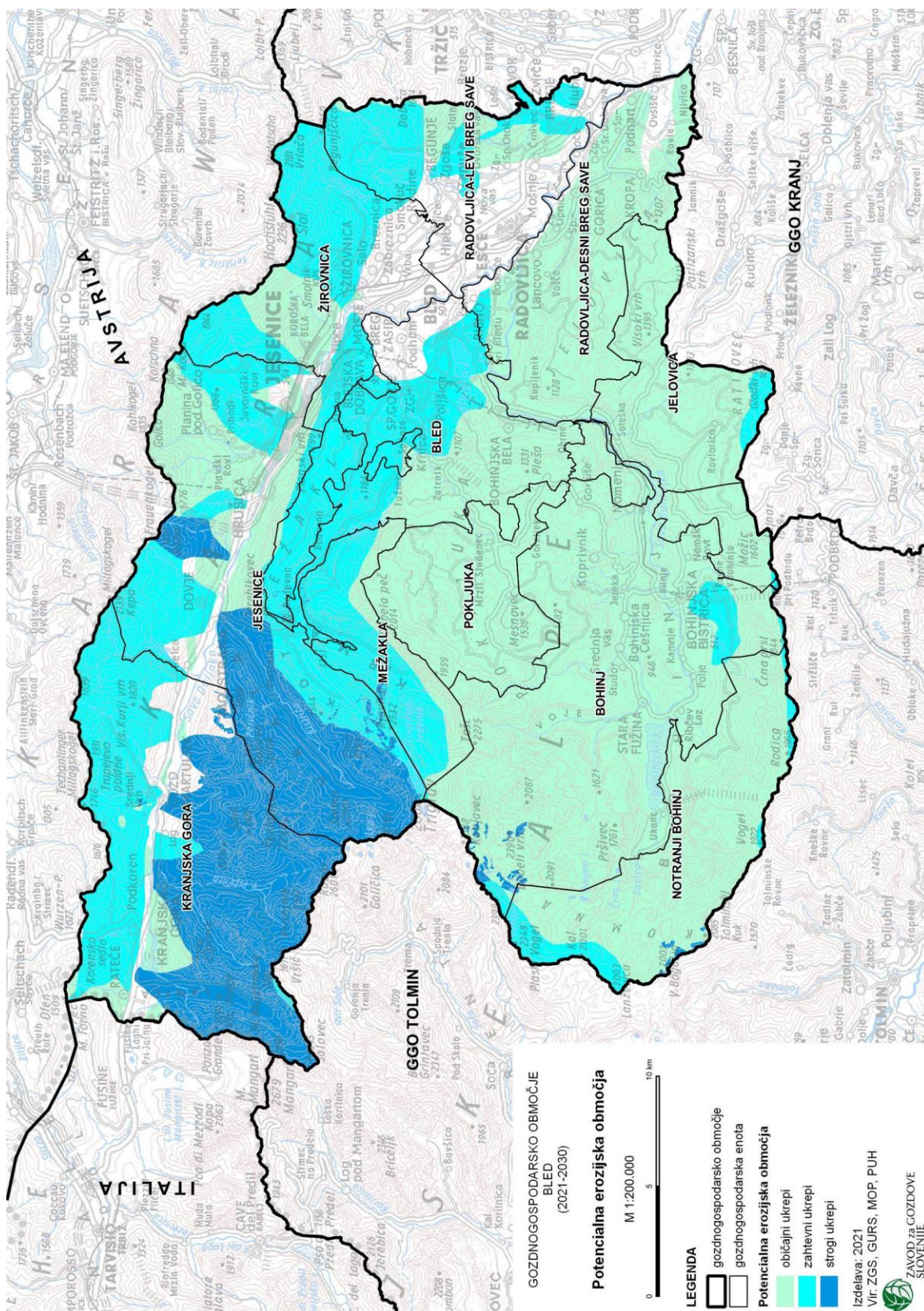
Karta M: Varstvena območja in območja poplav po predpisih o vodah

Karta N: Informativni prikaz plazovitih in plazljivih območij

Karta O: Potencialna erozijska območja

13PRILOGE

13.1 Pregled stanja in ukrepov na ravni GGO

Preglednica 1: LP - Površina gozdov GGO po oblikah lastništva

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	53.396	9.444	472	63.312
Delež (%)	84,4	14,9	0,7	100,0

Preglednica 2: GF1 - Gozdni fondi po gospodarskih razredih in kategorijah gozdov

Gospodarska kategorija gozdov in rastiščnogojitveni razred	Pov. ha	Lesna zaloga m³/ha			Prirastek m³/ha			Možni posek % od lesne zaloge			% na PR
		igl	list	sk	igl	list	sk	igl	list	sk	
Gradnova belogabrovja 030	1.020	132	158	290	3,8	4,5	8,3	23,3	21,2	22,2	77,9
Podgorska bukovja 050	1.867	154	121	275	3,6	3,6	7,2	27,2	20,0	24,0	92,3
Alpska bukovja 070	7.883	222	134	357	4,0	2,4	6,4	19,3	15,9	18,0	100,9
Zgornjegorska bukovja 074	816	298	130	428	4,9	2,0	6,9	18,4	12,6	16,7	102,6
Gorska bukovja na silikatnih kamninah 080	2.742	162	149	311	4,6	4,3	9,0	26,4	17,0	21,9	76,0
Zgornjegorska bukovja na silikatnih kamninah 081	2.343	379	108	487	7,7	1,9	9,5	19,0	13,0	17,7	90,4
Predalpska jelova bukovja 090	7.801	355	79	433	7,5	1,5	9,0	19,6	11,8	18,1	87,1
Predalpska jelova bukovja na boljših tleh 093	641	481	29	510	10,5	0,8	11,3	21,6	8,7	20,9	94,0
Toploljubna bukovja 110	1.668	191	108	298	3,9	2,6	6,6	19,4	17,4	18,7	85,0
Bazoljubna rdečeborovja 140	676	204	42	245	3,7	1,2	4,9	16,4	17,4	16,6	82,8
Subalpinska smrekovja in smrekovja mrazišč 150	112	326	3	328	11,6	0,1	11,7	27,1	6,1	27,0	75,6
Varovalni gozdovi 200	15	118	89	206	2,4	1,3	3,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Večnamenski gozdovi skupaj	27.585	265	111	376	5,5	2,4	7,9	20,2	15,5	18,8	89,7
Gradnova belogabrovja 030	83	150	122	272	3,0	3,4	6,5	20,4	27,3	23,5	99,3
Podgorska bukovja 050	279	227	102	329	4,9	2,7	7,6	18,5	23,8	20,1	86,8
Alpska bukovja 070	7.663	216	124	340	4,5	2,4	6,9	19,9	17,2	18,9	93,6
Zgornjegorska bukovja 074	223	391	82	473	5,6	1,5	7,1	14,0	20,0	15,1	100,7
Gorska bukovja na silikatnih kamninah 080	430	310	63	373	6,6	1,9	8,5	13,8	39,7	18,2	80,2
Zgornjegorska bukovja na silikatnih kamninah 081	233	344	57	400	7,5	1,7	9,2	21,0	24,7	21,6	93,6
Predalpska jelova bukovja 090	3.743	356	55	410	6,8	1,2	8,0	19,5	17,0	19,2	98,4
Predalpska jelova bukovja na boljših tleh 093	534	548	15	563	10,7	0,3	11,1	19,0	17,0	18,9	96,2
Toploljubna bukovja 110	844	176	140	316	3,3	3,2	6,5	21,0	13,3	17,6	85,7
Bazoljubna rdečeborovja 140	85	196	36	232	3,6	0,8	4,4	17,2	20,4	17,7	94,0
Subalpinska smrekovja in smrekovja mrazišč 150	2.972	540	2	542	9,0	0,1	9,0	16,3	6,9	16,3	97,7
Gozdovi v prvem varstvenem območju TNP 260	47	91	178	269	1,5	2,7	4,2	0,0	0,0	0,0	0,0
GPN, ukrepi so dovoljeni	17.136	317	81	398	6,0	1,7	7,7	18,5	17,5	18,3	94,8
GPN, ukrepi niso dovoljeni	1.049	199	77	275	2,0	1,1	3,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Varovalni gozdovi	17.543	132	89	220	1,7	1,4	3,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj vsi gozdovi	63.312	241	96	337	4,5	1,9	6,4	17,1	12,9	15,9	83,4

Preglednica 3: RF1 - Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Delež %	Površina ha	Delež %	Podmladek			
					Zasnova (%)			
					1	2	3	4
Mladovje	4.451	7,0	4.397	98,8	20,1	51,7	21,0	7,2
Drogovnjak	8.222	13,0	3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	14.733	23,3	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sestoj v obnovi	8.069	12,7	3.110	38,5	23,2	54,2	21,0	1,6
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	2	0,0	2	80,6	0,0	0,0	100,0	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	27.835	44,0	13	0,0	0,0	67,7	32,3	0,0
Panjevec	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	63.312	100,0	7.525	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 4: ZNS - Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova				Negovanost			Sklep			
		1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4
Mladovje	4.451	22,9	46,1	23,2	7,8	15,2	41,3	43,5	20,1	23,4	29,9	26,6
Drogovnjak	8.222	31,4	59,3	9,2	0,1	17,9	42,2	39,9	49,4	43,6	6,2	0,8
Debeljak	14.733	3,0	97,0	0,0	0,0	45,0	44,9	10,1	23,6	76,1	0,3	0,0
Sestoj v obnovi	8.069	2,2	91,8	5,5	0,5	22,2	50,2	27,6	0,0	0,0	85,9	14,1
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	2	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	27.835	0,3	99,6	0,1	0,0	1,6	19,2	79,2	7,3	66,2	17,5	9,0
Panjevec	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 5: LZ1 - Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih - vsi gozdovi

	Debelinski razredi (v % od LZ)					m ³ /ha	Skupaj %
	I	II	III	IV	V		
Smreka	6,0	16,4	24,6	25,2	27,8	210	61,9
Jelka	8,2	17,4	23,6	24,9	25,9	15	4,5
Bor	5,9	20,7	34,7	25,1	13,6	5	1,5
Macesen	3,0	11,2	29,5	30,6	25,7	11	3,3
Drugi iglavci	0,9	2,2	3,7	90,6	2,6	0	0,0
Bukev	13,7	28,2	28,6	18,2	11,3	81	24,0
Hrast	8,2	19,7	23,7	22,3	26,1	2	0,6
Plemeniti listavci	15,0	30,6	32,3	12,3	9,8	7	2,1
Drugi trdi listavci	31,0	34,0	19,7	10,0	5,3	5	1,5
Mehki listavci	31,5	37,0	18,6	8,3	4,6	2	0,6
Iglavci	6,0	16,3	25,0	25,4	27,3	241	71,5
Listavci	15,0	28,6	28,1	17,3	11,0	96	28,5
Skupaj	8,6	19,8	25,8	23,1	22,7	337	100,0

Preglednica 6: LZ1 - Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih - gozdovi z načrtovanim posekom

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Smreka	6,1	16,1	24,8	25,4	27,6	180	65,8
Jelka	9,0	16,9	22,6	25,0	26,5	12	4,4
Bor	4,5	20,8	37,2	27,0	10,5	4	1,5
Macesen	3,1	9,4	23,6	30,1	33,8	6	2,2
Drugi iglavci	0,9	2,2	3,7	90,6	2,6	0	0,0
Bukev	12,8	27,3	29,3	19,2	11,4	59	21,7
Hrast	8,1	19,5	23,5	22,4	26,5	1	0,4
Plemeniti listavci	15,7	29,6	28,3	14,3	12,1	6	2,2
Drugi trdi listavci	26,0	32,6	20,1	12,1	9,2	3	1,1
Mehki listavci	28,7	32,4	21,3	10,9	6,7	2	0,7
Iglavci	6,1	16,1	24,8	25,6	27,4	201	74,1
Listavci	13,7	27,6	28,7	18,4	11,6	70	25,9
Skupaj	8,1	19,1	25,8	23,7	23,3	272	100,0

Preglednica 7: PR1 - Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha) - vsi gozdovi

	Debelinski razredi (v m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	0,7	1,1	1,2	0,9	0,7	4,6	71,9
Listavci	0,5	0,6	0,4	0,2	0,1	1,8	28,1
Skupaj	1,2	1,7	1,6	1,1	0,8	6,4	100,0

Preglednica 8: PR1 - Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha) - gozdovi z načrtovanim posekom

	Debelinski razredi (v m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	0,6	0,9	1,0	0,8	0,6	3,9	70,9
Listavci	0,4	0,5	0,4	0,2	0,1	1,6	29,1
Skupaj	1,0	1,4	1,4	1,0	0,7	5,5	100,0

Preglednica 9: D-GFR1 razvoj gozdnih fondov

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha)			Letni posek (m ³ /ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1970										
1980										
1990										
2000	64.642	225	87	313	4,4	1,9	6,3	3,3	1,2	4,5
2010	63.312	241	96	337	4,5	1,9	6,4	4,1	1,2	5,4

Preglednica 10: D-PGR Posek v obdobju 2011-2020 po GR in primerjava z načrtovanim

Rastiščnogojitveni razred		Načrtovani posek*	Realizirani posek	Realizacija načrtov. poseka	Realizirani posek	Struktura poseka po razš. deb. st.		
						A	B	C
		m ³	m ³	%	m ³ /ha			
Gradnova belogabrovja 030	Iglavci	26.811	26.226	97,8	23	19,8	47,6	32,6
	Listavci	33.429	11.496	34,4	10	28,3	48,8	22,9
	Skupaj	60.240	37.721	62,6	33	22,4	47,9	29,7
Podgorska bukovja 050	Iglavci	66.274	170.326	257,0	77	12,0	51,2	36,8
	Listavci	45.458	24.609	54,1	11	29,0	53,0	18,0
	Skupaj	111.732	194.935	174,5	89	14,1	51,5	34,4
Alpska bukovja 070	Iglavci	569.614	914.245	160,5	58	13,8	54,1	32,1
	Listavci	321.610	108.460	33,7	7	31,0	54,1	14,9

PRILOGE

Zgornjegorska bukovja 074	Skupaj	891.224	1.022.705	114,8	65	15,7	54,0	30,3
	Iglavci	56.159	46.941	83,6	46	5,1	37,5	57,4
	Listavci	19.441	4.376	22,5	4	33,4	52,1	14,5
	Skupaj	75.600	51.317	67,9	51	7,5	38,7	53,8
Gorska bukovja na silikatnih kamninah 080	Iglavci	118.517	185.812	156,8	58	14,6	50,3	35,1
	Listavci	81.880	36.398	44,5	11	27,2	50,0	22,8
Zgornjegorska bukovja na silikatnih kamninah 081	Skupaj	200.397	222.210	110,9	70	16,7	50,3	33,0
	Iglavci	139.561	149.494	107,1	57	8,3	43,1	48,6
	Listavci	40.440	10.442	25,8	4	19,4	48,4	32,2
Predalpska jelova bukovja 090	Skupaj	180.001	159.937	88,9	61	9,0	43,5	47,5
	Iglavci	635.700	1.108.685	174,4	95	12,6	47,5	39,9
	Listavci	121.794	46.651	38,3	4	41,4	47,7	10,9
	Skupaj	757.494	1.155.337	152,5	99	13,7	47,6	38,7
Predalpska jelova bukovja na boljših tleh 093	Iglavci	104.700	198.581	189,7	169	11,1	49,2	39,7
	Listavci	2.800	4.962	177,2	4	51,8	45,8	2,4
Toploljubna bukovja 110	Skupaj	107.500	203.544	189,3	173	12,1	49,1	38,8
	Iglavci	79.786	162.389	203,5	65	16,3	56,9	26,8
	Listavci	44.705	18.819	42,1	8	33,5	50,3	16,2
Bazoljubna rdečeborovja 140	Skupaj	124.491	181.208	145,6	72	18,1	56,2	25,7
	Iglavci	27.525	23.772	86,4	30	22,5	60,4	17,1
	Listavci	6.615	1.394	21,1	2	36,7	48,0	15,3
Subalpinska smrekovja in smrekovja mrazišč 150	Skupaj	34.140	25.166	73,7	32	23,3	59,7	17,0
	Iglavci	230.084	180.710	78,5	58	7,9	46,5	45,6
	Listavci	800	391	48,9	0	44,3	48,3	7,4
Varovalni gozdovi 200	Skupaj	230.884	181.101	78,4	59	7,9	46,5	45,6
	Iglavci	71.276	72.542	101,8	7	10,1	49,5	40,4
	Listavci	49.560	7.479	15,1	1	30,8	52,7	16,5
	Skupaj	120.836	80.021	66,2	7	12,1	49,7	38,2
Gozdni rezervati 210	Iglavci	0	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0
	Listavci	0	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0
	Skupaj	0	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0
Gozdovi v prvem varstvenem območju TNP 260	Iglavci	3.560	15.259	428,6	2	12,6	59,3	28,1
	Listavci	901	2.572	285,5	0	31,6	54,4	14,0
Skupaj	Skupaj	4.461	17.831	399,7	3	15,3	58,7	26,0
	Iglavci	2.129.567	3.254.984	152,8	51	12,6	50,1	37,3
	Listavci	769.433	278.049	36,1	4	32,1	51,5	16,4
	Skupaj	2.899.000	3.533.033	121,9	56	14,1	50,2	35,7

Preglednica 11: D-OGDL Opravljena gojitvena in varstvena dela

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Državni gozd			Zasebni in drugi gozdovi			Skupaj		
		Načrtovano	Realizirano	Indeks	Načrtovano	Realizirano	Indeks	Načrtovano	Realizirano	Indeks
Priprava sestoja	ha	12	11	1,0	149	10	0,1	161	22	0,1
Priprava tal	ha	9	9	1,0	53	95	1,8	62	104	1,7
Sadnja	ha	22	13	0,6	124	170	1,4	146	183	1,3
Setev	ha	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Gnojenje	ha	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Obžetev	ha	100	50	0,5	422	424	1,0	522	475	0,9
Nega mladja	ha	65	21	0,3	193	40	0,2	258	61	0,2
Nega gošče	ha	329	156	0,5	598	130	0,2	927	285	0,3
Nega letvenjaka	ha	479	297	0,6	1.234	346	0,3	1.713	643	0,4
Nega ml. drogovnjaka	ha	650	236	0,4	1.297	155	0,1	1.947	391	0,2
Obžagovanje vej	ha	57	0	0,0	19	0	0,0	76	0	0,0
Nega prebiralnega gozda	ha	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0

PRILOGE

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Državni gozd			Zasebni in drugi gozdovi			Skupaj		
		Načrtovano	Realizirano	Indeks	Načrtovano	Realizirano	Indeks	Načrtovano	Realizirano	Indeks
Graditev protipožarnih objektov	km	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Vzdrževanje protipožarnih objektov	km	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Drugo varstvo pred požari	dni	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Varstvo pred erozijo	dni	69	0	0,0	177	6	0,0	246	6	0,0
Varstvo pred žuželkami	dni	931	259	0,3	3.271	1.102	0,3	4.202	1.361	0,3
Varstvo pred boleznimi	dni	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Zaščita s premazom	ha	115	44	0,4	742	471	0,6	857	515	0,6
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	469	1.300	2,8	2.696	36.471	13,5	3.164	37.771	11,9
Zaščita z ograjo	m	117	535	4,6	662	10.180	15,4	779	10.715	13,7
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	0	4.460	0,0	50	8.160	163,5	50	12.620	252,9
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	0	1	0,0	0	26	0,0	0	27	0,0
Vzdrževanje grmišč	ha	74	2	0,0	480	62	0,1	554	65	0,1
Vzdrževanje travinj	ha	0	0	0,0	612	262	0,4	612	262	0,4
Vzdrževanje vodnih površin	dni	2	3	1,4	113	396	3,5	115	398	3,5
Sadnja plodonosnega drevja	dni	0	16	0,0	0	46	0,0	0	62	0,0
Vzdrževanje plodonosnega drevja	dni	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Postavitev in vzd. valilnic	dni	43	0	0,0	124	0	0,0	166	0	0,0
Osnovanje pasišč v gozdu	ha	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Ohranjanje biotopov - nega	ha	0	0	0,0	0	1	0,0	0	1	0,0
Ohranjanje biotopov - sečnja	m ³	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Vzdrževanje gnezdnic	kos	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Postavitev gnezdnic	kos	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Vzdrževanje stez	dni	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Ostala biomeliorativna dela	dni	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Ostala varstvena dela	dni	0	4	0,0	0	85	0,0	0	89	0,0

Preglednica 12: OGD Opravljena gojitvena, varstvena in druga dela po gospodarskih razredih

Gojitvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Gradnova belogabrovja 030				
Obnova	ha	20	1	0,1
Nega	ha	107	4	0,0
Varstvo	dni	162	55	0,3

PRILOGE

Gojitvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Nega habitatov	dni	67	13	0,2
Podgorska bukovja 050				
Obnova	ha	56	15	0,3
Nega	ha	219	36	0,2
Varstvo	dni	384	275	0,7
Nega habitatov	dni	57	184	3,2
Alpska bukovja 070				
Obnova	ha	125	70	0,6
Nega	ha	1.626	405	0,2
Varstvo	dni	3.005	749	0,2
Nega habitatov	dni	380	355	0,9
Zgornjegorska bukovja 074				
Obnova	ha	11	2	0,2
Nega	ha	59	10	0,2
Varstvo	dni	487	73	0,1
Nega habitatov	dni	21	15	0,7
Gorska bukovja na silikatnih kamninah 080				
Obnova	ha	44	69	1,5
Nega	ha	432	114	0,3
Varstvo	dni	631	778	1,2
Nega habitatov	dni	234	140	0,6
Zgornjegorska bukovja na silikatnih kamninah 081				
Obnova	ha	14	13	0,9
Nega	ha	226	34	0,2
Varstvo	dni	522	116	0,2
Nega habitatov	dni	70	69	1,0
Predalpska jelova bukovja 090				
Obnova	ha	33	76	2,3
Nega	ha	1.875	933	0,5
Varstvo	dni	2.319	1.070	0,5
Nega habitatov	dni	88	176	2,0
Predalpska jelova bukovja na boljših tleh 093				
Obnova	ha	17	29	1,7
Nega	ha	256	88	0,3
Varstvo	dni	205	147	0,7
Nega habitatov	dni	0	3	0,0
Toploljubna bukovja 110				
Obnova	ha	21	12	0,6
Nega	ha	172	13	0,1
Varstvo	dni	303	154	0,5
Nega habitatov	dni	109	33	0,3
Bazoljubna rdečeborovja 140				
Obnova	ha	8	2	0,3
Nega	ha	31	1	0,0
Varstvo	dni	132	10	0,1
Nega habitatov	dni	23	59	2,5
Subalpinska smrekovja in smrekovja mrazišč 150				
Obnova	ha	19	12	0,6
Nega	ha	429	199	0,5
Varstvo	dni	809	354	0,4
Nega habitatov	dni	0	131	0,0
Varovalni gozdovi 200				
Obnova	ha	0	7	0,0
Nega	ha	7	16	2,4
Varstvo	dni	298	49	0,2
Nega habitatov	dni	397	132	0,3
Gozdni rezervati 210				
Obnova	ha	0	0	0,0
Nega	ha	0	0	0,0
Varstvo	dni	0	0	0,0
Nega habitatov	dni	0	0	0,0
Gozdovi v prvem varstvenem območju TNP 260				
Obnova	ha	0	0	0,0

PRILOGE

Gojitvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Nega	ha	4	2	0,5
Varstvo	dni	40	43	1,1
Nega habitatov	dni	0	16	0,0

Preglednica 13: MP - Možni posek

	m ³	m ³ /ha	% na LZ	% na PR
Iglavci	2.615.000	41	17,1	90,8
Listavci	787.000	13	12,9	65,6
Skupaj	3.402.000	54	15,9	83,4

Preglednica 14: NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Obseg	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	450	450
Nega	ha	3.263	4.310
Varstvo	dni	2.745	6.350
Nega habitatov	dni	765	2.100

Preglednica 15: D-POM - Površina (ha) in sestava pomladka (%) po skupinah drevesnih vrst in rastiščnogojitvenih razredih

Rastiščnogojitveni razred	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.
Gradnova belogabrovja	Ha	27,8	0,4	7,5	0,0	0,0	30,2	5,7	48,6	29,4	18,9
	%	2,5	0,0	0,7	0,0	0,0	2,7	0,5	4,4	2,7	1,7
Podgorska bukovja	Ha	51,7	0,2	3,6	0,0	0,0	149,5	2,6	43,2	35,7	53,3
	%	2,4	0,0	0,2	0,0	0,0	7,0	0,1	2,0	1,7	2,5
Alpska bukovja	Ha	495,1	6,7	15,7	23,7	0,0	697,5	0,2	52,2	36,2	94,3
	%	3,2	0,0	0,1	0,2	0,0	4,5	0,0	0,3	0,2	0,6
Zgornjegorska bukovja	Ha	63,0	3,3	0,3	3,5	0,0	40,1	0,0	2,2	0,4	0,5
	%	6,1	0,3	0,0	0,3	0,0	3,9	0,0	0,2	0,0	0,0
Gorska bukovja na silikatnih kamninah	Ha	94,7	7,9	2,1	0,3	0,0	214,2	6,8	27,9	20,4	24,9
	%	3,0	0,2	0,1	0,0	0,0	6,8	0,2	0,9	0,6	0,8
Zgornjegorska bukovja na silikatnih kamninah	Ha	100,8	0,8	0,2	2,5	0,0	76,4	1,0	17,9	0,7	7,0
	%	3,9	0,0	0,0	0,1	0,0	3,0	0,0	0,7	0,0	0,3
Predalpska jelova bukovja	Ha	467,8	123,9	0,9	1,9	0,0	374,1	0,1	11,1	2,6	10,2
	%	4,1	1,1	0,0	0,0	0,0	3,2	0,0	0,1	0,0	0,1
Predalpska jelova bukovja na boljših tleh	Ha	54,8	23,4	0,0	0,0	0,0	30,9	0,0	0,4	0,1	0,5
	%	4,7	2,0	0,0	0,0	0,0	2,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Topoljubna bukovja	Ha	46,1	0,1	3,2	0,0	0,0	110,3	0,1	25,9	31,0	9,6
	%	1,8	0,0	0,1	0,0	0,0	4,4	0,0	1,0	1,2	0,4
Bazoljubna rdečeborovja	Ha	67,7	0,6	32,1	10,8	0,0	15,5	3,7	10,6	6,7	4,6
	%	8,9	0,1	4,2	1,4	0,0	2,0	0,5	1,4	0,9	0,6
Subalpinska smrekovja in smrekovja mrazišč	Ha	241,3	5,4	0,0	1,0	0,0	14,8	0,0	1,1	0,3	4,8
	%	7,8	0,2	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0	0,0	0,0	0,2
Varovalni gozdovi	Ha	12,6	0,3	1,6	0,6	0,0	6,0	0,2	0,9	4,5	4,5
	%	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Gozdni rezervati	Ha	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gozdovi v prvem varstvenem območju TNP	Ha	2,1	0,0	0,0	1,5	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,2
	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	Ha	1.725,1	172,8	67,3	45,8	0,0	1.759,7	20,4	242,0	167,8	233,2

%	2,7	0,3	0,1	0,1	0,0	2,8	0,0	0,4	0,3	0,4
---	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

13.2 Pregled stanja in ukrepov na ravni RGR GGO

030 Gradnova belogabrovja

Preglednica 1: LP - Površina gozdov RGR po oblikah lastništva

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	931,0	132,0	40,0	1.103,0
Delež (%)	84,5	11,9	3,6	100,0

Preglednica 2: D-OGRGZ - Pomembnejši rastiščno gojitveni tipi, njihova površina in delež

Gozdna združba	Površina	Delež
Predalpsko gradnovo belogabrovje	614	55,7
Predalpsko podgorsko bukovje na karbonatih	166	15,0
Obrežno rdečeborovje	85	7,7
Kisloljubno gradnovo belogabrovje	43	3,9
Kisloljubno gradnovo bukovje	43	3,9
Pobočno velikojesenovje	41	3,7
Bazoljubno črnoborovje	38	3,4
Predalpsko-alpsko toploljubno bukovje	33	3,0
Javorovje s praprotni	13	1,2
Vrbovje s topolom	11	1,0
Kisloljubno bukovje z rebrenjačo	4	0,4
Nižinsko črnojelševje	4	0,4
Osojno bukovje s kresničevjem	3	0,3
Alpsko bukovje s črnim telohom	2	0,2
Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	2	0,2
Gorsko obrežno sivojelševje, črnojelševje in velikojesenovje	1	0,1
Kisloljubno rdečeborovje	0	0,0
Predalpsko jelovo bukovje	0	0,0
Jugovzhodnoalpsko bazoljubno rdečeborovje	0	0,0
Skupaj	1.103	100,0

Preglednica 3: RF1 - Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Delež %	Površina ha	Delež %	Podmladek			
					Zasnova (%)			
					1	2	3	4
Mladovje	77	7,0	76	98,2	20,7	34,0	43,8	1,5
Drogovnjak	230	20,9	3	1,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	163	14,8	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sestoj v obnovi	237	21,5	85	36,0	9,5	55,6	34,6	0,3
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	396	35,8	2	0,4	0,0	100,0	0,0	0,0

PRILOGE

Panjevec	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	1.103	100,0	166	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 4: ZNS - Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova				Negovanost			Sklep			
		1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4
Mladovje	77	17,0	44,0	37,1	1,9	0,1	38,2	61,7	26,3	37,4	26,7	9,6
Drogovnjak	230	12,6	63,1	24,3	0,0	4,7	40,4	54,9	40,3	41,7	15,4	2,6
Debeljak	163	2,9	97,1	0,0	0,0	18,3	68,1	13,6	20,4	78,1	1,5	0,0
Sestoj v obnovi	237	1,9	84,4	11,1	2,6	0,8	47,1	52,1	0,0	0,0	85,4	14,6
Raznomerno (sk-gnz)	396	0,1	99,3	0,6	0,0	0,6	57,9	41,5	5,2	94,3	0,5	0,0
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Panjevec	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 5: LZ1 - Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Smreka	6,0	11,7	25,8	25,4	31,1	110,5	38,3
Jelka	7,7	13,3	23,9	27,0	28,1	2,1	0,7
Bor	5,9	34,5	29,6	19,8	10,2	19,0	6,6
Macesen	5,3	6,0	30,7	28,0	30,0	1,7	0,6
Drugi iglavci	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,2	0,1
Bukev	9,8	21,9	27,5	16,8	24,0	62,6	21,7
Hrast	9,7	23,6	23,3	19,1	24,3	18,5	6,4
Plemeniti listavci	16,0	25,7	24,8	16,8	16,7	40,2	13,9
Drugi trdi listavci	18,2	30,8	22,4	15,9	12,7	28,2	9,8
Mehki listavci	21,9	29,7	29,8	13,4	5,2	6,0	2,1
Iglavci	6,0	14,9	26,3	24,8	28,0	133,6	46,2
Listavci	13,4	25,0	25,4	16,8	19,4	155,5	53,8
Skupaj	10,0	20,3	25,8	20,5	23,4	289,1	100,0

Preglednica 6: PR1 - Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha)

	Debelinski razredi (v m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	0,6	0,8	1,0	0,8	0,5	3,7	45,7
Listavci	1,4	1,4	0,9	0,4	0,3	4,4	54,3
Skupaj	2,0	2,2	1,9	1,2	0,8	8,1	100,0

Preglednica 7: D-GFR1 - Razvoj gozdnih fondov

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha)			Letni posek (m ³ /ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1980										
1990										
2000										
2010	1.156	122	143	265	3,0	3,6	6,6	2,3	2,9	5,2
2020	1.103	134	155	289	3,7	4,4	8,1	3,1	3,4	6,5

Preglednica 8: D-GFR2 - Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %)

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi igl.	Bukev	Hrast	Plem. list.	Dr. tr. list	Meh. List
2010	37,4	1,1	6,6	0,9	0,1	17,7	8,1	14,3	11,8	2,0
2020	38,1	0,7	6,6	0,6	0,1	21,7	6,4	13,9	9,8	2,1

Preglednica 9: MP - Možni posek

	m ³	m ³ /ha	% na LZ	% na PR
Iglavci	34.000	31	23,1	83,3
Listavci	37.000	34	21,6	75,7
Skupaj	71.000	65	22,3	79,2

Preglednica 10: NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	18	18
Nega	ha	71	90
Varstvo	dni	50	91
Nega habitatov	dni	0	0

050 Podgorska bukovja

Preglednica 11: LP - Površina gozdov RGR po oblikah lastništva

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	1.932	189	25	2.146
Delež (%)	90,0	8,8	1,2	100,0

Preglednica 12: D-OGRGZ - Pomembnejši rastiščno gojitveni tipi, njihova površina in delež

Gozdna združba	Površina	Delež
Predalpsko podgorsko bukovje na karbonatih	1.542	71,9
Alpsko bukovje s črnim telohom	262	12,2
Predalpsko gradnovo belogabrovje	97	4,5
Kisloljubno gradnovo bukovje	44	2,1
Pobočno velikojesenovje	43	2,0
Kisloljubno bukovje z rebrenjačo	29	1,4
Bazoljubno črnoborovje	27	1,3
Predalpsko-alpsko toploljubno bukovje	23	1,1
Kisloljubno gradnovo belogabrovje	22	1,0
Obrežno rdečeborovje	19	0,9
Osojno bukovje s kresničevjem	16	0,8
Nižinsko črnojelševje	7	0,3
Javorovje s praprotni	7	0,3
Vrbovje s topolom	3	0,2
Kisloljubno rdečeborovje	2	0,1

PRILOGE

Alpsko-predalpsko in severnodinarsko črnogabrovje in malojesenovje	2	0,1
Skupaj	2.146	100,0

Preglednica 13: RF1 - Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Delež %	Površina ha	Delež %	Podmladek			
					Zasnova (%)			
					1	2	3	4
Mladovje	171	8,0	169	98,5	9,4	58,6	27,0	5,0
Drogovnjak	296	13,8	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	455	21,2	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sestoj v obnovi	586	27,3	207	35,3	10,6	50,8	35,4	3,2
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	639	29,7	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Panjevec	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	2.146	100,0	376	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 14: ZNS - Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova				Negovanost			Sklep			
		1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4
Mladovje	171	13,4	50,2	31,1	5,3	1,2	34,6	64,2	30,4	22,2	23,8	23,6
Drogovnjak	296	4,4	74,6	21,0	0,0	3,6	21,8	74,6	35,9	50,0	12,1	2,0
Debeljak	455	92,5	7,5	0,0	0,0	33,5	53,8	12,7	15,4	84,6	0,0	0,0
Sestoj v obnovi	586	4,7	84,2	9,9	1,2	6,5	39,4	54,1	0,0	0,0	87,4	12,6
Raznomerno (sk-gnz)	639	0,6	98,9	0,5	0,0	1,0	57,4	41,6	10,1	89,7	0,2	0,0
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Panjevec	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 15: LZ1 - Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					V	m ³ /ha	Skupaj	
	I	II	III	IV				%	
Smreka	5,0	13,7	24,1	27,5		29,7	156,6	55,51	
Jelka	3,0	3,0	7,4	49,3		37,3	2,1	0,74	
Bor	1,2	13,1	35,0	29,5		21,2	3,7	1,31	
Macesen	4,9	11,9	23,2	22,6		37,4	1,4	0,50	
Drugi iglavci	0,0	0,0	0,0	100,0		0,0	0,0	0,00	
Bukev	10,5	23,4	30,6	21,6		13,9	83,7	29,65	
Hrast	8,1	22,7	26,6	24,0		18,6	3,9	1,38	
Plemeniti listavci	16,0	27,1	31,5	15,5		9,9	18,7	6,62	
Drugi trdi listavci	29,6	33,5	22,0	10,7		4,2	7,2	2,55	
Mehki listavci	16,8	22,8	30,5	20,9		9,0	4,9	1,74	
Iglavci	4,9	13,5	24,1	27,8		29,7	163,8	58,04	
Listavci	12,7	24,6	30,0	20,1		12,6	118,4	41,96	
Skupaj	8,2	18,2	26,6	24,5		22,5	282,3	100,00	

Preglednica 16: PR1 - Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha)

	Debelinski razredi (v m³/ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m³/ha	%
Iglavci	0,5	0,8	0,9	0,9	0,7	3,8	53,5
Listavci	1,0	1,0	0,8	0,4	0,1	3,3	46,5
Skupaj	1,5	1,8	1,7	1,3	0,8	7,1	100,0

Preglednica 17: D-GFR1 - Razvoj gozdnih fondov

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha)			Letni posek (m ³ /ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2010	2.201	153	113	266	3,8	2,8	6,6	3,0	2,1	5,1
2020	2.146	164	118	282	3,8	3,4	7,2	4,2	2,4	6,6

Preglednica 18: D-GFR2 - Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %)

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi igl.	Bukev	Hrast	Plem. list.	Dr. tr. list	Meh. List
2010	55,1	0,4	1,5	0,6	0,0	28,3	1,3	7,4	4,1	1,3
2020	55,6	0,7	1,3	0,5	0,0	29,7	1,4	6,6	2,5	1,7

Preglednica 19: MP - Možni posek

	m ³	m ³ /ha	% na LZ	% na PR
Iglavci	90.000	42	25,6	110,8
Listavci	52.000	24	20,5	70,4
Skupaj	142.000	66	23,4	91,6

Preglednica 20: NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	40	40
Nega	ha	200	228
Varstvo	dni	300	445
Nega habitatov	dni	0	0

070 Alpska bukovja

Preglednica 21: LP - Površina gozdov RGR po oblikah lastništva

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	13.848,0	1.616,0	82,0	15.546,0
Delež (%)	89,1	10,4	0,5	100,0

Preglednica 22: D-OGRGZ - Pomembnejši rastiščno gojitveni tipi, njihova površina in delež

Gozdna združba	Površina	Delež
Alpsko bukovje s črnim telohom	12.583	80,9
Predalpsko jelovo bukovje	708	4,6
Predalpsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico	691	4,4
Predalpsko podgorsko bukovje na karbonatih	438	2,8
Predalpsko-alpsko toploljubno bukovje	242	1,6
Predalpsko smrekovje na morenah in pobočnih gruščih	200	1,3
Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje	150	1,0
Kisloljubno gradnovo bukovje	141	0,9
Predalpsko gorsko bukovje	91	0,6
Jugovzhodnoalpsko bazoljubno rdečeborovje	81	0,5
Alpsko ruševje	69	0,4
Planinsko smrekovje na karbonatni podlagi	43	0,3
Osojno bukovje s kresničevjem	29	0,2
Smrekovje na karbonatnem skalovju	14	0,1
Smrekovje s smrečnim resnikom	12	0,1
Alpsko-predalpsko in severnodinarsko črnogabrovje in malojesenovje	12	0,1
Vrbovje s topolom	10	0,1
Predalpsko-alpsko podvisokogorsko bukovje	7	0,0
Grmičavo vrbovje	6	0,0
Gorsko obrežno sivojelševje, črnojelševje in velikojesenovje	5	0,0
Kisloljubno bukovje z rebrenjačo	3	0,0
Javorovje s praprotni	2	0,0
Pobočno velikojesenovje	2	0,0
Nižinsko črnojelševje	2	0,0
Bazoljubno črnohorovje	2	0,0
Predalpsko gradnovo belogabrovje	1	0,0
Obrežno rdečeborovje	1	0,0
Macesnovje	0	0,0
Skupaj	15.546	100,0

Preglednica 23: RF1 - Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Delež %	Površina ha	Delež %	Podmladek			
					Zasnova (%)			
					1	2	3	4
Mladovje	1.274	8,2	1.264	99,2	8,9	59,7	23,7	7,7
Drogovnjak	2.884	18,6	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	4.729	30,3	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sestoj v obnovi	2.702	17,4	964	35,7	16,2	57,8	23,7	2,3
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	3.957	25,5	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Panjevec	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	15.546	100,0	2.228	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 24: ZNS - Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova				Negovanost			Sklep			
		1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4
Mladovje	1.274	13,4	51,2	27,0	8,4	8,9	37,5	53,6	18,9	21,1	30,5	29,5
Drogovnjak	2.884	16,8	70,7	12,4	0,1	9,9	43,1	47,0	51,2	42,6	5,3	0,9

PRILOGE

Debeljak	4.729	0,8	99,2	0,0	0,0	25,4	60,7	13,9	24,3	75,6	0,1	0,0
Sestoj v obnovi	2.702	0,9	95,8	3,1	0,2	13,3	57,3	29,4	0,0	0,0	84,5	15,5
Raznomerno (sk-gnz)	3.957	0,0	99,9	0,1	0,0	6,0	47,0	47,0	18,0	80,9	1,0	0,1
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Panjevec	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 25: LZ1 - Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m³/ha	%
Smreka	6,4	17,2	27,5	25,3	23,6	189,7	54,43
Jelka	5,5	13,0	23,3	30,0	28,2	8,1	2,32
Bor	3,2	21,5	42,5	24,0	8,8	4,7	1,35
Macesen	2,7	9,3	25,8	29,9	32,3	16,8	4,82
Drugi iglavci	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00
Bukev	12,5	28,0	30,1	19,0	10,4	120,5	34,59
Hrast	3,5	14,2	40,7	20,6	21,0	0,4	0,11
Plemeniti listavci	17,4	33,9	26,5	11,1	11,1	5,3	1,52
Drugi trdi listavci	46,4	37,9	10,9	1,8	3,0	1,4	0,40
Mehki listavci	33,9	41,9	17,6	5,1	1,5	1,6	0,46
Iglavci	6,0	16,6	27,5	25,8	24,1	219,3	62,93
Listavci	13,3	28,5	29,6	18,4	10,2	129,2	37,07
Skupaj	8,7	21,0	28,3	23,0	19,0	348,4	100,00

Preglednica 26: PR1 - Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha)

	Debelinski razredi (v m³/ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m³/ha	%
Iglavci	0,6	1,0	1,2	0,9	0,6	4,3	64,2
Listavci	0,6	0,8	0,6	0,3	0,1	2,4	35,8
Skupaj	1,2	1,8	1,8	1,2	0,7	6,7	100,0

Preglednica 27: D-GFR1 - Razvoj gozdnih fondov

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m³/ha)			Letni prirastek (m³/ha)			Letni posek (m³/ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2010	15.771	216	118	334	4,3	2,6	6,9	3,6	2,0	5,6
2020	15.546	219	129	348	4,2	2,4	6,6	4,3	2,1	6,4

Preglednica 28: D-GFR2 - Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %)

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi igl.	Bukev	Hrast	Plem. list.	Dr. tr. list	Meh.List
2010	56,7	2,1	1,2	4,6	0,0	33,2	0,1	1,1	0,5	0,5
2020	54,5	2,3	1,3	4,8	0,0	34,6	0,1	1,5	0,4	0,5

Preglednica 29: MP - Možni posek

	m³	m³/ha	% na LZ	% na PR
Iglavci	669.000	43	19,6	101,3
Listavci	331.999	21	16,5	89,7
Skupaj	1.000.999	64	18,5	97,2

Preglednica 30: NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	109	109
Nega	ha	943	943
Varstvo	dni	1.000	1.426
Nega habitatov	dni	0	0

074 Zgornjegorska bukovja**Preglednica 31: LP - Površina gozdov RGR po oblikah lastništva**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	1.027	8	4	1.039
Delež (%)	98,8	0,8	0,4	100,0

Preglednica 32: D-OGRGZ - Pomembnejši rastiščno gojitveni tipi, njihova površina in delež

Gozdna združba	Površina	Delež
Predalpsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico	489	47,0
Alpsko bukovje s črnim telohom	223	21,5
Predalpsko jelovo bukovje	193	18,6
Planinsko smrekovje na karbonatni podlagi	92	8,9
Predalpsko-alpsko toploljubno bukovje	28	2,7
Smrekovje s smrečnim resnikom	5	0,5
Predalpsko podgorsko bukovje na karbonatih	4	0,4
Predalpsko-alpsko podvisokogorsko bukovje	3	0,3
Alpsko ruševje	2	0,2
Macesnovje	0	0,0
Skupaj	1.039	100,0

Preglednica 33: RF1 - Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina Ha	Delež %	Površina Ha	Delež %	Podmladek			
					Zasnova (%)			
					1	2	3	4
Mladovje	62	6,0	62	99,9	4,6	69,1	17,4	8,9
Drogovnjak	49	4,7	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	271	26,1	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sestoj v obnovi	275	26,5	92	33,6	8,9	78,3	12,4	0,4
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	382	36,7	2	0,5	0,0	69,1	30,9	0,0
Panjevec	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	1.039	100,0	156	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 34: ZNS - Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova				Negovanost			Sklep			
		1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4
Mladovje	62	14,1	54,0	20,7	11,2	16,9	49,7	33,4	10,3	11,1	26,7	51,9
Drogovnjak	49	24,7	74,5	0,8	0,0	15,9	31,0	53,1	47,4	44,5	6,0	2,1
Debeljak	271	0,0	100,0	0,0	0,0	51,7	28,0	20,3	20,2	79,8	0,0	0,0
Sestoj v obnovi	275	0,2	92,4	7,2	0,2	29,9	58,9	11,2	0,0	0,0	86,5	13,5
Raznomerno (sk-gnz)	382	0,0	99,4	0,6	0,0	4,3	44,4	51,3	14,9	84,2	0,9	0,0
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Panjevec	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 35: LZ1 - Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Smreka	2,8	8,3	18,8	30,6	39,5	289,7	66,24
Jelka	4,0	12,0	23,8	32,8	27,4	19,6	4,48
Bor	7,2	34,6	46,4	6,4	5,4	2,0	0,46
Macesen	1,4	6,2	10,2	43,6	38,6	6,4	1,46
Bukev	13,8	28,7	30,2	15,3	12,0	103,8	23,74
Plemeniti listavci	11,5	34,4	31,0	15,0	8,1	12,4	2,84
Drugi trdi listavci	10,6	30,8	31,6	18,3	8,7	2,1	0,48
Mehki listavci	41,5	32,7	16,5	8,0	1,3	1,3	0,30
Iglavci	2,9	8,7	19,1	30,8	38,5	317,7	72,64
Listavci	13,8	29,4	30,1	15,3	11,4	119,6	27,36
Skupaj	5,8	14,3	22,1	26,6	31,2	437,3	100,00

Preglednica 36: PR1 - Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha)

	Debelinski razredi (v m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	0,4	0,7	1,1	1,4	1,5	5,1	73,9
Listavci	0,4	0,6	0,5	0,2	0,1	1,8	26,1
Skupaj	0,8	1,3	1,6	1,6	1,6	6,9	100,0

Preglednica 37: D-GFR1 - Razvoj gozdnih fondov

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha)			Letni posek (m ³ /ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2010	1.015	333	114	447	5,4	2,0	7,4	5,5	1,9	7,4
2020	1.039	318	120	438	5,1	1,9	7,0	5,5	1,6	7,1

Preglednica 38: D-GFR2 - Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %)

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi igl.	Bukev	Hrast	Plem. list.	Dr. tr. list	Meh.List
2010	68,4	5,0	0,6	0,6	0,0	22,0	0,0	2,7	0,4	0,3
2020	66,2	4,5	0,5	1,5	0,0	23,7	0,0	2,8	0,5	0,3

Preglednica 39: MP - Možni posek

	m ³	m ³ /ha	% na LZ	% na PR
Iglavci	57.000	55	17,3	108,4
Listavci	17.000	16	13,7	85,7
Skupaj	74.000	71	16,3	102,2

Preglednica 40: NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	8	8
Nega	ha	31	36
Varstvo	dni	25	25
Nega habitatov	dni	200	200

080 Gorska bukovja na silikatnih kamninah

Preglednica 41: LP - Površina gozdov RGR po oblikah lastništva

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	2.931	175	66	3.172
Delež (%)	92,4	5,5	2,1	100,0

Preglednica 42: D-OGRGZ - Pomembnejši rastiščno gojitveni tipi, njihova površina in delež

Gozdna združba	Površina	Delež
Kisloljubno gradново bukovje	1.816	57,3
Kisloljubno bukovje z rebrenjačo	640	20,2
Predalpsko podgorsko bukovje na karbonatih	201	6,3
Predalpsko gradново belogabrovje	126	4,0
Alpsko bukovje s črnim telohom	102	3,2
Kisloljubno gradново belogabrovje	73	2,3
Kisloljubno rdečeborovje	62	2,0
Pobočno velikojesenovje	62	2,0
Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje	27	0,9
Predalpsko-alpsko toploljubno bukovje	21	0,7
Javorovje s praprotni	16	0,5
Nižinsko čmojelševje	6	0,2
Predalpsko jelovo bukovje	5	0,2
Obrežno rdečeborovje	4	0,1
Jelovje s praprotni	4	0,1
Smrekovje s trikrpim bičnikom	3	0,1
Alpsko-predalpsko in severnodinarsko črnogabrovje in malojesenovje	2	0,1
Skupaj	3.172	100,0

Preglednica 43: RF1 - Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Delež %	Površina ha	Delež %	Podmladek			
					Zasnova (%)			
					1	2	3	4
Mladovje	315	9,9	312	99,0	7,7	60,3	29,9	2,1
Drogovnjak	609	19,2	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	918	29,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sestoj v obnovi	645	20,3	263	40,7	15,9	71,6	11,1	1,4
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	684	21,6	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Panjevec	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	3.172	100,0	575	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 44: ZNS - Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova				Negovanost			Sklep			
		1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4
Mladovje	315	10,1	52,6	34,6	2,7	5,2	37,7	57,1	16,4	23,4	41,7	18,5
Drogovnjak	609	15,9	70,3	13,6	0,2	11,8	42,5	45,7	34,5	58,4	6,7	0,4
Debeljak	918	91,6	8,4	0,0	0,0	37,5	50,9	11,6	21,3	78,7	0,0	0,0
Sestoj v obnovi	645	9,3	77,3	11,4	2,0	9,7	56,2	34,1	0,0	0,0	84,2	15,8
Raznomerno (sk-gnz)	684	1,5	97,1	1,4	0,0	4,0	73,6	22,4	14,0	85,6	0,4	0,0
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Panjevec	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 45: LZ1 - Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m³/ha	%
Smreka	7,5	17,6	25,8	27,1	22,0	162,5	50,88
Jelka	8,7	14,7	21,4	29,3	25,9	14,2	4,45
Bor	9,0	14,7	20,4	30,8	25,1	4,1	1,28
Macesen	22,7	25,8	22,7	22,4	6,4	1,6	0,50
Drugi iglavci	5,3	14,0	23,4	40,9	16,4	0,0	0,00
Bukev	9,7	24,4	29,3	21,7	14,9	86,9	27,21
Hrast	9,8	22,4	25,3	23,3	19,2	12,3	3,85
Plemeniti listavci	12,1	25,6	25,0	20,5	16,8	15,4	4,82
Drugi trdi listavci	14,5	29,0	24,8	18,3	13,4	16,7	5,23
Mehki listavci	19,1	28,6	23,5	17,6	11,2	5,7	1,78
Iglavci	7,7	17,4	25,3	27,4	22,2	182,4	57,09
Listavci	11,0	25,1	27,7	21,1	15,1	137,1	42,91
Skupaj	9,1	20,7	26,3	24,7	19,2	319,4	100,00

Preglednica 46: PR1 - Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha)

	Debelinski razredi (v m³/ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m³/ha	%
Iglavci	0,9	1,2	1,2	1,1	0,5	4,9	55,7
Listavci	1,0	1,2	0,9	0,5	0,3	3,9	44,3
Skupaj	1,9	2,4	2,1	1,6	0,8	8,8	100,0

Preglednica 47: D-GFR1 - Razvoj gozdnih fondov

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha)			Letni posek (m ³ /ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2010	3.198	192	128	320	5,2	3,6	8,8	3,7	2,6	6,3
2020	3.172	182	137	319	4,9	4,0	8,9	4,3	2,5	6,8

Preglednica 48: D-GFR2 - Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %)

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi igl.	Bukev	Hrast	Plem. list.	Dr. tr. list	Meh.List
2010	52,2	4,9	2,3	0,6	0,1	22,4	4,6	5,1	6,2	1,6
2020	50,9	4,4	1,3	0,5	0,0	27,2	3,9	4,8	5,2	1,8

Preglednica 49: MP - Možni posek

	m ³	m ³ /ha	% na LZ	% na PR
Iglavci	136.000	43	23,5	87,4
Listavci	80.000	25	18,4	63,2
Skupaj	216.000	68	21,3	76,5

Preglednica 50: NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	48	48
Nega	ha	297	375
Varstvo	dni	500	661
Nega habitatov	dni	200	250

081 Zgornjegorska bukovja na silikatnih kamninah

Preglednica 51: LP - Površina gozdov RGR po oblikah lastništva

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	2.341	206	29	2.576
Delež (%)	90,9	8,0	1,1	100,0

Preglednica 52: D-OGRGZ - Pomembnejši rastiščno gojitveni tipi, njihova površina in delež

Gozdna združba	Površina	Delež
Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje	1.856	72,1
Alpsko bukovje s črnim telohom	303	11,8
Pobočno velikojesenovje	156	6,1
Kisloljubno gradnovno bukovje	58	2,3
Predalpsko podgorsko bukovje na karbonatih	44	1,7
Predalpsko-alpsko toploljubno bukovje	40	1,6

PRILOGE

Kisloljubno bukovje z rebrenjačo	27	1,0
Predalpsko jelovo bukovje	24	0,9
Predalpsko gradnovo belogabrovje	19	0,7
Predalpsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico	18	0,7
Osojno bukovje s kresničevjem	13	0,5
Gorsko obrežno sivojelševje, črnojelševje in velikojesenovje	9	0,3
Alpsko ruševje	6	0,2
Jugovzhodnoalpsko bazoljubno rdečeborovje	2	0,1
Smrekovje s trikrpim bičnikom	0	0,0
Skupaj	2.576	100,0

Preglednica 53: RF1 - Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina Ha	Delež %	Površina Ha	Delež %	Podmladek			
					Zasnova (%)			
					1	2	3	4
Mladovje	252	9,8	250	99,0	17,8	47,2	28,1	6,9
Drogovnjak	271	10,5	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	1.050	40,8	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sestoj v obnovi	421	16,3	126	30,0	15,7	40,7	43,1	0,5
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	582	22,6	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Panjevec	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	2.576	100,0	376	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 54: ZNS - Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina ha		Zasnova				Negovanost			Sklep			
			1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4
Mladovje	252	18,3	44,2	29,9	7,6	10,8	46,6	42,6	13,7	24,0	34,7	27,6	
Drogovnjak	271	28,5	64,6	6,9	0,0	12,2	34,5	53,3	54,1	43,0	2,6	0,3	
Debeljak	1.050	0,0	0,0	0,0	0,0	51,6	41,8	6,6	29,4	70,6	0,0	0,0	
Sestoj v obnovi	421	0,0	0,0	0,0	0,0	22,1	51,5	26,4	0,0	0,0	95,1	4,9	
Raznomerno (sk-gnz)	582	0,0	0,0	0,0	0,0	4,1	58,0	37,9	10,0	89,8	0,2	0,0	
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Raznomerno (ps-šp)	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Panjevec	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Grmičav gozd	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	

Preglednica 55: LZ1 - Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					m ³ /ha	Skupaj %
	I	II	III	IV	V		
Smreka	4,8	12,9	20,8	27,1	34,4	362,0	75,53
Jelka	5,6	15,7	20,2	29,8	28,7	2,3	0,48
Bor	1,9	0,5	14,8	38,9	43,9	3,0	0,63
Macesen	2,9	9,4	11,6	29,3	46,8	8,7	1,82
Bukev	8,9	20,8	26,0	23,8	20,5	76,1	15,88
Hrast	1,6	3,0	10,2	23,9	61,3	5,2	1,09
Plemeniti listavci	9,0	22,1	35,6	16,6	16,7	15,8	3,30
Drugi trdi listavci	18,8	27,2	15,8	4,4	33,8	1,2	0,25
Mehki listavci	16,4	29,5	28,8	5,8	19,5	4,9	1,02
Iglavci	4,7	12,8	20,5	27,3	34,7	375,9	78,45
Listavci	9,0	20,6	26,7	21,6	22,1	103,3	21,55

PRILOGE

Skupaj	5,6	14,5	21,8	26,0	32,1	479,2	100,00
--------	-----	------	------	------	------	-------	--------

Preglednica 56: PR1 - Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha)

	Debelinski razredi (v m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	0,8	1,5	1,8	1,8	1,7	7,6	80,0
Listavci	0,4	0,5	0,5	0,3	0,2	1,9	20,0
Skupaj	1,2	2,0	2,3	2,1	1,9	9,5	100,0

Preglednica 57: D-GFR1 - Razvoj gozdnih fondov

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha)			Letni posek (m ³ /ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2010	2.615	332	94	426	6,9	2,1	9,0	5,3	1,5	6,8
2020	2.576	376	103	479	7,7	1,8	9,5	7,2	1,4	8,6

Preglednica 58: D-GFR2 - Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %)

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi igl.	Bukev	Hrast	Plem. list.	Dr. tr. list	Meh.List
2010	74,3	0,8	0,2	2,6	0,0	17,0	0,6	3,1	0,5	0,9
2020	75,5	0,5	0,6	1,8	0,0	15,9	1,1	3,3	0,3	1,0

Preglednica 59: MP - Možni posek

	m ³	m ³ /ha	% na LZ	% na PR
Iglavci	186.000	72	19,2	94,3
Listavci	36.000	14	13,5	75,6
Skupaj	222.000	86	18,0	90,6

Preglednica 60: NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	26	26
Nega	ha	84	121
Varstvo	dni	300	488
Nega habitatov	dni	150	200

090 Predalpska jelova bukovja**Preglednica 61: LP - Površina gozdov RGR po oblikah lastništva**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	9.264,0	2.259,0	21,0	11.544,0
Delež (%)	80,2	19,6	0,2	100,0

Preglednica 62: D-OGRGZ - Pomembnejši rastiščno gojitveni tipi, njihova površina in delež

Gozdna združba	Površina	Delež
Predalpsko jelovo bukovje	10.316	89,4
Alpsko bukovje s črnim telohom	754	6,5
Planinsko smrekovje na karbonatni podlagi	158	1,4
Smrekovje s trikrpim bičnikom	125	1,1
Smrekovje s smrečnim resnikom	58	0,5
Predalpsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico	47	0,4
Predalpsko-alpsko toploljubno bukovje	39	0,3
Smrekovje na karbonatnem skalovju	23	0,2
Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje	15	0,1
Alpsko-predalpsko in severnodinarsko črnogabrovje in malojesenovje	4	0,0
Pobočno velikojesenovje	3	0,0
Jugovzhodnoalpsko bazoljubno rdečeborovje	1	0,0
Alpsko ruševje	1	0,0
Jelovje s trikrpim bičnikom	1	0,0
Macesnovje	0	0,0
Predalpsko podgorsko bukovje na karbonatih	0	0,0
Jelovje s praprotni	0	0,0
Skupaj	11.544	100,0

Preglednica 63: RF1 - Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina Ha	Delež %	Površina Ha	Delež %	Podmladek			
					Zasnova (%)			
					1	2	3	4
Mladovje	1.371	11,9	1.363	99,4	32,7	49,6	10,8	6,9
Drogovnjak	2.501	21,7	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	4.197	36,3	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sestoj v obnovi	1.700	14,7	834	49,1	42,0	48,0	9,2	0,8
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	1.776	15,4	1	0,1	0,0	100,0	0,0	0,0
Panjevec	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	11.544	100,0	2.198	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 64: ZNS - Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova				Negovanost			Sklep			
		1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4
Mladovje	1.371	36,1	45,4	10,9	7,6	24,0	50,1	25,9	25,4	25,2	23,2	26,2
Drogovnjak	2.501	52,9	45,5	1,6	0,0	27,7	45,6	26,7	59,8	35,6	4,5	0,1
Debeljak	4.197	5,1	94,7	0,2	0,0	57,1	34,7	8,2	29,1	70,2	0,7	0,0
Sestoj v obnovi	1.700	3,5	92,0	4,1	0,4	39,2	46,5	14,3	0,2	0,0	85,8	14,0
Raznomerno (sk-gnz)	1.776	3,3	96,6	0,1	0,0	1,3	68,4	30,3	22,4	76,9	0,7	0,0
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Panjevec	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 65: LZ1 - Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Smreka	7,1	18,0	23,6	23,7	27,6	307,4	72,20
Jelka	9,6	17,4	22,7	24,1	26,2	44,6	10,47
Bor	4,9	34,5	12,6	26,6	21,4	0,5	0,12
Macesen	2,3	8,1	15,7	22,4	51,5	2,4	0,56
Drugi iglavci	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00
Bukev	16,0	28,5	28,8	18,2	8,5	63,2	14,84
Hrast	8,9	22,2	43,0	18,4	7,5	0,0	0,00
Plemeniti listavci	18,3	34,0	29,3	10,4	8,0	5,9	1,39
Drugi trdi listavci	36,0	27,2	20,0	9,0	7,8	0,6	0,14
Mehki listavci	48,4	30,1	9,6	10,7	1,2	1,2	0,28
Iglavci	7,4	17,9	23,4	23,7	27,6	355,0	83,34
Listavci	16,9	28,9	28,5	17,4	8,3	70,9	16,66
Skupaj	9,0	19,7	24,2	22,6	24,5	425,9	100,00

Preglednica 66: PR1 - Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha)

	Debelinski razredi (v m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	1,3	1,9	1,7	1,3	1,1	7,3	83,0
Listavci	0,5	0,4	0,3	0,2	0,1	1,5	17,0
Skupaj	1,8	2,3	2,0	1,5	1,2	8,8	100,0

Preglednica 67: D-GFR1 - Razvoj gozdnih fondov

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha)			Letni posek (m ³ /ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2010	11.669	321	66	387	6,8	1,5	8,3	5,4	1,0	6,4
2020	11.544	355	71	426	7,3	1,4	8,7	6,9	0,9	7,8

Preglednica 68: D-GFR2 - Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %)

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi igl.	Bukev	Hrast	Plem. list.	Dr. tr. list	Meh.List
2010	72,6	9,7	0,2	0,3	0,0	15,3	0,0	1,4	0,2	0,3
2020	72,2	10,5	0,1	0,6	0,0	14,8	0,0	1,4	0,1	0,3

Preglednica 69: MP - Možni posek

	m ³	m ³ /ha	% na LZ	% na PR
Iglavci	801.000	69	19,5	95,5
Listavci	107.000	9	13,1	64,9
Skupaj	908.000	78	18,5	90,5

Preglednica 70: NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	131	131
Nega	ha	1.149	1.850
Varstvo	dni	1.200	1.625
Nega habitatov	dni	200	200

093 Predalpska jelova bukovja na boljših tleh**Preglednica 71: LP - Površina gozdov RGR po oblikah lastništva**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	943	232	0,0	1.175
Delež (%)	80,3	19,7	0,0	100,0

Preglednica 72: D-OGRGZ - Pomembnejši rastiščno gojitveni tipi, njihova površina in delež

Gozdna združba	Površina	Delež
Predalpsko jelovo bukovje	1.018	86,7
Jelovje s praprotni	46	4,0
Smrekovje s smrečnim resnikom	43	3,7
Alpsko bukovje s črnim telohom	35	3,0
Predalpsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico	9	0,8
Jelovje s trikrpim bičnikom	8	0,7
Smrekovje s trikrpim bičnikom	7	0,6
Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje	6	0,5
Planinsko smrekovje na karbonatni podlagi	1	0,1
Skupaj	1.175	100,0

Preglednica 73: RF1 - Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Delež %	Površina ha	Delež %	Podmladek			
					1	2	3	4
Mladovje	149	12,7	149	99,7	41,5	43,4	5,3	9,8
Drogovnjak	324	27,6	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	538	45,8	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sestoj v obnovi	160	13,6	94	58,6	51,4	44,9	2,2	1,5
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	4	0,3	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Panjevec	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	1.175	100,0	243	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 74: ZNS - Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova				Negovanost			Sklep			
		1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4
Mladovje	149	41,5	43,4	5,2	9,9	30,1	52,9	17,0	16,6	27,4	32,8	23,2
Drogovnjak	324	61,8	37,8	0,0	0,4	44,1	34,7	21,2	44,2	49,4	5,4	1,0
Debeljak	538	0,0	0,0	0,0	0,0	87,4	11,9	0,7	20,4	79,6	0,0	0,0
Sestoj v obnovi	160	0,0	0,0	0,0	0,0	47,6	52,4	0,0	0,0	0,0	85,3	14,7
Raznomerno (sk-gnz)	4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	94,1	5,9	0,0	100,0	0,0	0,0
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Panjevec	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 75: LZ1 - Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Smreka	6,8	21,0	27,0	22,4	22,8	469,3	87,85
Jelka	12,8	23,9	21,1	14,8	27,4	42,0	7,86
Macesen	5,6	55,5	38,9	0,0	0,0	0,0	0,00
Bukev	20,3	38,5	29,9	8,8	2,5	19,8	3,71
Plemeniti listavci	27,3	39,9	20,9	11,9	0,0	1,5	0,28
Drugi trdi listavci	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00
Mehki listavci	44,0	44,8	11,2	0,0	0,0	1,6	0,30
Iglavci	7,3	21,3	26,4	21,8	23,2	511,3	95,72
Listavci	22,4	39,0	28,0	8,4	2,2	22,9	4,28
Skupaj	7,9	22,0	26,6	21,2	22,3	534,2	100,00

Preglednica 76: PR1 - Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha)

	Debelinski razredi (v m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	1,8	3,2	2,7	1,7	1,3	10,7	95,5
Listavci	0,2	0,2	0,1	0,0	0,0	0,5	4,5
Skupaj	2,0	3,4	2,8	1,7	1,3	11,2	100,0

Preglednica 77: D-GFR1 - Razvoj gozdnih fondov

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha)			Letni posek (m ³ /ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2010	1.178	488	21	509	10,6	0,6	11,2	8,9	0,2	9,1
2020	1.175	511	23	534	10,6	0,6	11,2	10,4	0,3	10,7

Preglednica 78: D-GFR2 - Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %)

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi igl.	Bukev	Hrast	Plem. list.	Dr. tr. list	Meh. List
2010	89,0	6,9	0,0	0,0	0,0	3,5	0,0	0,2	0,0	0,4
2020	87,8	7,9	0,0	0,0	0,0	3,7	0,0	0,3	0,0	0,3

Preglednica 79: MP - Možni posek

	m ³	m ³ /ha	% na LZ	% na PR
Iglavci	122.000	104	20,3	97,7
Listavci	3.000	3	11,2	44,8
Skupaj	125.000	107	19,9	95,0

Preglednica 80: NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	17	17
Nega	ha	138	193
Varstvo	dni	200	235
Nega habitatov	dni	0	0

110 Toploljubna bukovja

Preglednica 81: LP - Površina gozdov RGR po oblikah lastništva

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	2.361	128	24	2.513
Delež (%)	94,0	5,1	0,9	100,0

Preglednica 82: D-OGRGZ - Pomembnejši rastiščno gojitveni tipi, njihova površina in delež

Gozdna združba	Površina	Delež
Alpsko bukovje s črnim telohom	1.346	53,6
Predalpsko-alpsko toploljubno bukovje	743	29,6
Predalpsko podgorsko bukovje na karbonatih	218	8,7
Jugovzhodnoalpsko bazoljubno rdečeborovje	49	1,9
Predalpsko jelovo bukovje	40	1,6
Pobočno velikojesenovje	29	1,1
Predalpsko gradnovo belogabrovje	27	1,1
Kisloljubno gradnovo bukovje	18	0,7
Smrekovje s trikrpim bičnikom	17	0,7
Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje	13	0,5
Osojno bukovje s kresničevjem	5	0,2
Alpsko-predalpsko in severnodinarsko črnogabrovje in malojesenovje	5	0,2
Grmičavo vrbovje	1	0,0
Kisloljubno gradnovo belogabrovje	0	0,0
Gorsko obrežno sivojelševje, črnojelševje in velikojesenovje	0	0,0
Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	0	0,0
Skupaj	2.513	100,0

Preglednica 83: RF1 - Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Delež %	Površina ha	Delež %	Podmladek			
					Zasnova (%)			
					1	2	3	4
Mladovje	205	8,2	205	100,1	4,1	33,4	45,5	17,0
Drogovnjak	462	18,4	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	603	24,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sestoj v obnovi	363	14,5	138	37,8	4,8	55,6	38,0	1,6
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	2	0,1	2	80,6	0,0	0,0	100,0	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	878	34,8	0	0,1	0,0	0,0	100,0	0,0
Panjevec	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	2.513	100,0	345	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 84: ZNS - Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova				Negovanost			Sklep			
		1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4
Mladovje	205	7,8	36,3	38,5	17,4	2,5	28,5	69,0	15,3	22,1	28,1	34,5
Drogovnjak	462	11,0	72,3	16,6	0,1	4,2	39,6	56,2	46,4	47,2	6,1	0,3
Debeljak	603	0,2	99,8	0,0	0,0	19,3	65,8	14,9	30,3	69,7	0,0	0,0

PRILOGE

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova				Negovanost			Sklep			
		1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4
Sestoj v obnovi	363	0,0	4,5	95,0	0,5	5,1	45,6	49,3	0,0	0,0	86,1	13,9
Raznomerno (ps-šp)	2	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	878	0,0	100,0	0,0	0,0	0,6	35,6	63,8	16,1	83,5	0,3	0,1
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Panjevec	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 85: LZ1 - Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m³/ha	%
Smreka	5,4	17,1	31,6	27,4	18,5	161,3	53,02
Jelka	6,2	18,7	33,9	20,6	20,6	1,2	0,39
Bor	2,9	18,5	41,9	28,6	8,1	21,3	7,00
Macesen	5,6	14,7	22,3	28,8	28,6	1,8	0,59
Bukev	12,9	28,6	28,3	18,6	11,6	100,4	32,99
Hrast	4,9	19,4	20,2	28,2	27,3	1,9	0,62
Plemeniti listavci	22,8	33,2	26,4	11,2	6,4	6,6	2,17
Drugi trdi listavci	41,2	41,1	11,9	4,7	1,1	8,3	2,73
Mehki listavci	30,0	32,8	25,7	11,5	0,0	1,5	0,49
Iglavci	5,1	17,3	32,7	27,5	17,4	185,6	60,99
Listavci	15,5	29,6	26,9	17,3	10,7	118,7	39,01
Skupaj	9,2	22,1	30,4	23,5	14,8	304,3	100,00

Preglednica 86: PR1 - Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha)

	Debelinski razredi (v m³/ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m³/ha	%
Iglavci	0,4	0,8	1,3	0,8	0,4	3,7	57,8
Listavci	0,8	0,9	0,6	0,3	0,1	2,7	42,2
Skupaj	1,2	1,7	1,9	1,1	0,5	6,4	100,0

Preglednica 87: D-GFR1 - Razvoj gozdnih fondov

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m³/ha)			Letni prirastek (m³/ha)			Letni posek (m³/ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2010	2.517	183	111	294	3,6	2,6	6,2	3,2	1,8	5,0
2020	2.513	186	119	305	3,7	2,8	6,5	3,7	1,9	5,6

Preglednica 88: D-GFR2 - Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %)

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi igl.	Bukev	Hrast	Plem. list.	Dr. tr. list	Meh.List
2010	53,9	0,9	6,7	0,7	0,0	31,4	0,9	2,2	2,5	0,8
2020	53,0	0,4	7,0	0,6	0,0	33,0	0,6	2,2	2,7	0,5

Preglednica 89: MP - Možni posek

	m ³	m ³ /ha	% na LZ	% na PR
Iglavci	93.000	37	19,9	99,3
Listavci	47.000	19	15,8	66,6
Skupaj	140.000	56	18,3	85,3

Preglednica 90: NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	20	20
Nega	ha	103	122
Varstvo	dni	390	414
Nega habitatov	dni	80	100

140 Bazoljubna rdečeborovja

Preglednica 91: LP - Površina gozdov RGR po oblikah lastništva

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	662	83	16	761
Delež (%)	87,0	10,9	2,1	100,0

Preglednica 92: D-OGRGZ - Pomembnejši rastiščno gojitveni tipi, njihova površina in delež

Gozdna združba	Površina	Delež
Predalpsko smrekovje na morenah in pobočnih gruščih	240	31,5
Jugovzhodnoalpsko bazoljubno rdečeborovje	142	18,6
Kisloljubno rdečeborovje	86	11,3
Alpsko bukovje s črnim telohom	56	7,3
Obrežno rdečeborovje	48	6,3
Predalpsko gradnovo belogabrovje	43	5,7
Alpsko ruševje	43	5,6
Predalpsko-alpsko toploljubno bukovje	37	4,8
Predalpsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico	19	2,5
Grmičavo vrbovje	18	2,4
Vrbovje s topolom	11	1,4
Gorsko obrežno sivojelševje, črnojelševje in velikojesenovje	8	1,1
Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje	7	1,0
Predalpsko jelovo bukovje	3	0,4
Kisloljubno gradnovo belogabrovje	1	0,1
Skupaj	761	100,0

Preglednica 93: RF1 - Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Delež %	Površina ha	Delež %	Podmladek			
					Zasnova (%)			
					1	2	3	4
Mladovje	50	6,5	45	89,7	3,2	38,6	55,3	2,9
Drogovnjak	122	16,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	246	32,4	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sestoj v obnovi	260	34,2	75	28,9	0,0	41,9	57,4	0,7
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	83	10,9	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Panjevec	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	761	100,0	120	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 94: ZNS - Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova				Negovanost			Sklep			
		1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4
Mladovje	50	2,9	31,3	63,2	2,6	5,0	30,4	64,6	2,8	21,8	58,9	16,5
Drogovnjak	122	2,2	58,5	39,3	0,0	6,2	39,7	54,1	4,5	48,4	37,5	9,6
Debeljak	246	97,2	2,8	0,0	0,0	18,7	51,1	30,2	2,5	97,5	0,0	0,0
Sestoj v obnovi	260	0,0	2,4	97,2	0,4	1,0	49,3	49,7	0,0	0,0	80,6	19,4
Raznomerno (sk-gnz)	83	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	53,6	46,4	0,3	91,6	8,1	0,0
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Panjevec	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 95: LZ1 - Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					m ³ /ha	Skupaj %
	I	II	III	IV	V		
Smreka	6,8	19,9	30,9	28,8	13,6	120,4	49,37
Jelka	2,9	66,3	12,1	13,1	5,6	0,3	0,12
Bor	7,1	20,5	37,7	30,3	4,4	70,2	28,78
Macesen	6,1	9,2	27,5	57,2	0,0	12,1	4,96
Bukev	11,5	29,8	22,9	22,3	13,5	24,9	10,21
Hrast	19,5	31,9	21,4	17,9	9,3	2,9	1,19
Plemeniti listavci	24,4	32,1	17,8	16,4	9,3	4,6	1,89
Drugi trdi listavci	28,0	32,5	22,6	10,0	6,9	7,3	2,99
Mehki listavci	58,4	24,8	8,9	6,6	1,3	1,2	0,49
Iglavci	6,9	19,5	33,0	31,0	9,6	203,0	83,25
Listavci	17,9	30,4	21,8	18,7	11,2	40,9	16,75
Skupaj	8,7	21,4	31,1	28,9	9,9	243,9	100,00

Preglednica 96: PR1 - Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha)

	Debelinski razredi (v m ³ /ha)					m ³ /ha	Skupaj %
	I	II	III	IV	V		
Iglavci	0,6	1,0	1,1	0,8	0,3	3,8	77,6
Listavci	0,4	0,4	0,2	0,1	0,0	1,1	22,4
Skupaj	1,0	1,4	1,3	0,9	0,3	4,9	100,0

Preglednica 97: D-GFR1 - Razvoj gozdnih fondov

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha)			Letni posek (m ³ /ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2010	789	206	50	256	3,9	1,5	5,4	3,5	0,8	4,3
2020	761	203	41	244	3,7	1,1	4,8	3,4	0,7	4,1

Preglednica 98: D-GFR2 - Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %)

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi igl.	Bukev	Hrast	Plem. list.	Dr. tr. list	Meh.List
2010	44,2	1,1	30,3	4,9	0,0	9,6	1,7	3,4	3,5	1,3
2020	49,4	0,1	28,8	4,9	0,0	10,2	1,2	1,9	3,0	0,5

Preglednica 99: MP - Možni posek

	m ³	m ³ /ha	% na LZ	% na PR
Iglavci	25.500	34	16,5	90,5
Listavci	5.501	7	17,7	62,9
Skupaj	31.001	41	16,7	83,9

Preglednica 100: NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	15	15
Nega	ha	16	26
Varstvo	dni	100	140
Nega habitatov	dni	0	0

150 Subalpinska smrekovja in smrekovja mrazišč

Preglednica 101: LP - Površina gozdov RGR po oblikah lastništva

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	1.888,0	1.193,0	2,0	3.083,0
Delež (%)	61,2	38,7	0,1	100,0

Preglednica 102: D-OGRGZ - Pomembnejši rastiščno gojitveni tipi, njihova površina in delež

Gozdna združba	Površina	Delež
Smrekovje s smrečnim resnikom	1.396	45,3
Planinsko smrekovje na karbonatni podlagi	1.140	37,0
Predalpsko jelovo bukovje	404	13,1
Smrekovje s trikrpim bičnikom	83	2,7
Predalpsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico	34	1,1
Alpsko bukovje s črnim telohom	18	0,6
Barjansko smrekovje	4	0,1
Macesnovje	4	0,1
Jelovje s praprotni	2	0,0
Skupaj	3.084	100,0

Preglednica 103: RF1 - Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina Ha	Delež %	Površina Ha	Delež %	Podmladek			
					Zasnova (%)			
					1	2	3	4
Mladovje	349	11,3	348	99,6	43,1	30,3	18,0	8,6
Drogovnjak	426	13,8	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	1.475	47,8	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sestoj v obnovi	647	21,0	214	33,1	28,6	49,9	19,9	1,6
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	187	6,1	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Panjevec	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	3.084	100,0	562	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 104: ZNS - Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova				Negovanost			Sklep			
		1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4
Mladovje	349	42,8	30,2	18,0	9,0	35,4	43,6	21,0	18,8	25,1	30,3	25,8
Drogovnjak	426	67,7	31,9	0,4	0,0	46,6	38,2	15,2	31,5	60,2	7,9	0,4
Debeljak	1.475	0,0	0,0	0,0	0,0	78,7	20,7	0,6	8,5	91,2	0,2	0,1
Sestoj v obnovi	647	0,0	0,0	0,0	0,0	59,7	33,3	7,0	0,0	0,2	88,8	11,0
Raznomerno (sk-gnz)	187	0,0	0,0	0,0	0,0	32,9	55,7	11,4	3,4	91,2	5,4	0,0
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Panjevec	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 105: LZ1 - Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					V	m ³ /ha	Skupaj	%
	I	II	III	IV					
Smreka	4,2	11,4	22,6	27,1		34,7	525,5	98,34	
Jelka	26,3	36,7	26,3	10,1		0,6	3,1	0,58	
Macesen	1,0	7,7	20,7	31,0		39,6	3,5	0,65	
Drugi iglavci	0,0	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	0,00	
Bukev	23,2	37,9	24,7	14,2		0,0	2,0	0,37	
Plemeniti listavci	25,5	34,2	38,5	1,8		0,0	0,1	0,02	
Drugi trdi listavci	100,0	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	0,00	
Mehki listavci	58,0	28,1	10,3	3,6		0,0	0,2	0,04	
Iglavci	4,3	11,6	22,6	27,0		34,5	532,1	99,56	
Listavci	26,9	36,7	23,9	12,5		0,0	2,4	0,44	
Skupaj	4,4	11,7	22,6	27,0		34,3	534,4	100,00	

Preglednica 106: PR1 - Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha)

	Debelinski razredi (v m ³ /ha)					V	m ³ /ha	Skupaj	%
	I	II	III	IV					
Iglavci	1,2	1,7	2,3	1,9		1,9	9,0	100,0	
Listavci	0,0	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0	
Skupaj	1,2	1,7	2,3	1,9		1,9	9,0	100,0	

Preglednica 107: D-GFR1 - Razvoj gozdnih fondov

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha)			Letni posek (m ³ /ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1980										
1990										
2000										
2010	3.098	481	4	485	9,7	0,1	9,8	7,4	0,0	7,4
2020	3.084	532	2	534	9,1	0,1	9,2	8,8	0,0	8,8

Preglednica 108: D-GFR2 - Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %)

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi igl.	Bukev	Hrast	Plem. list.	Dr. tr. list	Meh.List
1980										
1990										
2000										
2010	97,7	0,5	0,0	1,1	0,0	0,6	0,0	0,0	0,0	0,1
2020	98,3	0,6	0,0	0,7	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 109: MP - Možni posek

	m ³	m ³ /ha	% na LZ	% na PR
Iglavci	272.000	88	16,6	97,2
Listavci	500	0	6,9	26,4
Skupaj	272.500	88	16,5	96,7

Preglednica 110: NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	15	15
Nega	ha	218	316
Varstvo	dni	280	380
Nega habitatov	dni	100	150

200 Varovalni gozdovi

Preglednica 111: LP - Površina gozdov RGR po oblikah lastništva

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	8.942,0	1.767,0	113,0	10.822,0
Delež (%)	82,7	16,3	1,0	100,0

Preglednica 112: D-OGRGZ - Pomembnejši rastiščno gojitveni tipi, njihova površina in delež

Gozdna združba	Površina	Delež
Alpsko bukovje s črnim telohom	4.607	42,6
Alpsko ruševje	1.224	11,3
Predalpsko-alpsko toploljubno bukovje	1.222	11,3
Alpsko-predalpsko in severnodinarsko črnogabrovje in malojesenovje	675	6,2
Jugovzhodnoalpsko bazoljubno rdečeborovje	635	5,9
Predalpsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico	606	5,6
Predalpsko jelovo bukovje	578	5,3
Macesnovje	338	3,1
Planinsko smrekovje na karbonatni podlagi	236	2,2
Kisloljubno gradnovno bukovje	131	1,2
Osojno bukovje s kresničevjem	98	0,9
Predalpsko smrekovje na morenah in pobočnih gruščih	71	0,7
Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje	62	0,6
Predalpsko podgorsko bukovje na karbonatih	59	0,5
Predalpsko gradnovno belogabrovje	52	0,5
Vrbovje s topolom	40	0,4
Obrežno rdečeborovje	40	0,4
Bazoljubno črnoborovje	38	0,4
Pobočno velikojesenovje	24	0,2
Smrekovje s smrečnim resnikom	23	0,2
Kisloljubno bukovje z rebrenjačo	15	0,1
Predalpsko-alpsko podvisokogorsko bukovje	10	0,1
Smrekovje na karbonatnem skalovju	8	0,1
Kisloljubno rdečeborovje	8	0,1
Barjansko smrekovje	7	0,1
Smrekovje s trikrpim bičnikom	6	0,1
Grmičavo vrbovje	5	0,0
Kisloljubno gradnovno belogabrovje	3	0,0
Gorsko obrežno sivojelševje, črnojelševje in velikojesenovje	2	0,0
Predalpsko gorsko bukovje	0	0,0
Skupaj	10.822	100,0

Preglednica 113: RF1 - Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Delež %	Površina ha	Delež %	Podmladek			
					Zasnova (%)			
					1	2	3	4
Mladovje	146	1,3	129	88,5	0,7	62,0	33,7	3,6
Drogovnjak	31	0,3	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	56	0,5	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sestoj v obnovi	53	0,5	13	25,5	1,8	29,3	66,5	2,4
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	10.536	97,4	9	0,1	0,0	61,6	38,4	0,0
Panjevec	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	10.822	100,0	151	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 114: ZNS - Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova				Negovanost			Sklep			
		1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4
Mladovje	146	0,6	52,1	43,3	4,0	1,6	10,5	87,9	9,3	23,5	42,2	25,0
Drogovnjak	31	4,6	77,3	18,1	0,0	4,5	45,3	50,2	37,9	58,9	3,2	0,0
Debeljak	56	0,0	100,	0,0	0,0	48,4	49,7	1,9	6,9	93,1	0,0	0,0

PRILOGE

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova				Negovanost			Sklep			
		1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4
Sestoj v obnovi	53	0,0	100,0	0,0	0,0	9,6	67,0	23,4	0,0	0,0	92,1	7,9
Raznomerno (sk-gnz)	10.536	0,0	100,0	0,0	0,0	0,5	1,9	97,6	3,3	61,3	27,1	8,3
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Panjevec	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 115: LZ1 - Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					m³/ha	Skupaj	
	I	II	III	IV	V		%	
Smreka	6,8	18,6	22,8	22,8	29,0	97,3	43,10	
Jelka	4,8	19,5	28,4	29,1	18,2	10,7	4,74	
Bor	12,6	18,0	28,1	20,7	20,6	4,3	1,91	
Macesen	2,2	11,9	38,1	35,9	11,9	13,3	5,89	
Bukev	15,1	28,9	27,4	16,3	12,3	82,1	36,38	
Hrast	12,4	27,8	33,1	14,9	11,8	0,2	0,09	
Plemeniti listavci	14,9	33,7	43,9	6,7	0,8	4,8	2,13	
Drugi trdi listavci	37,1	36,6	19,9	6,1	0,3	9,7	4,30	
Mehki listavci	36,4	42,8	15,9	4,3	0,6	3,3	1,46	
Iglavci	6,3	18,0	25,1	24,6	26,0	125,5	55,62	
Listavci	17,9	30,4	27,1	14,4	10,2	100,2	44,38	
Skupaj	11,5	23,4	26,0	20,1	19,0	225,7	100,00	

Preglednica 116: PR1 - Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha)

	Debelinski razredi (v m³/ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m³/ha	%
Iglavci	0,2	0,4	0,4	0,3	0,2	1,5	48,4
Listavci	0,5	0,5	0,3	0,2	0,1	1,6	51,6
Skupaj	0,7	0,9	0,7	0,5	0,3	3,1	100,0

Preglednica 117: D-GFR1 - Razvoj gozdnih fondov

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha)			Letni posek (m ³ /ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2010	11.074	115	87	202	1,6	1,5	3,1	0,6	0,4	1,0
2020	10.822	126	100	226	1,7	1,6	3,3	1,2	0,6	1,8

Preglednica 118: D-GFR2 - Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %)

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi igl.	Bukev	Hrast	Plem. list.	Dr. tr. list	Meh.List
2010	46,3	3,3	1,5	6,0	0,0	37,2	0,1	1,1	3,3	1,2
2020	43,1	4,7	1,9	5,9	0,0	36,4	0,1	2,1	4,3	1,5

Preglednica 119: MP - Možni posek

	m ³	m ³ /ha	% na LZ	% na PR
Iglavci	130.000	12	9,6	71,9
Listavci	70.000	6	6,5	41,0
Skupaj	200.000	18	8,2	56,9

Preglednica 120: NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	3	3
Nega	ha	10	10
Varstvo	dni	250	310
Nega habitatov	dni	0	0

210 Gozdni rezervati

Preglednica 121: LP - Površina gozdov RGR po oblikah lastništva

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	559	476	0	1.035
Delež (%)	54,1	45,9	0,0	100,0

Preglednica 122: D-OGRGZ - Pomembnejši rastiščno gojitveni tipi, njihova površina in delež

Gozdna združba	Površina	Delež
Alpsko bukovje s črnim telohom	663	64,0
Alpsko ruševje	221	21,4
Macesnovje	55	5,3
Predalpsko smrekovje na morenah in pobočnih gruščih	42	4,1
Jugovzhodnoalpsko bazoljubno rdečeborovje	26	2,5
Bazoljubno črnoborovje	19	1,8
Alpsko-predalpsko in severnodinarsko črnogabrovje in malojesenovje	9	0,9
Skupaj	1.035	100,0

Preglednica 123: RF1 - Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina Ha	Delež %	Površina Ha	Delež %	Podmladek			
					Zasnova (%)			
					1	2	3	4
Mladovje	7	0,6	5	75,3	0,0	78,5	21,5	0,0
Drogovnjak	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sestoj v obnovi	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	1.029	99,4	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Panjevec	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	1.035	100,0	5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 124: ZNS - Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova				Negovanost			Sklep			
		1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4
Mladovje	7	0,0	83,8	16,2	0,0	0,0	0,0	100,0	42,2	0,0	57,8	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	1.029	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	1,9	61,1	20,3	16,7
Drogovnjak	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sestoj v obnovi	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Panjevec	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 125: LZ1 - Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					m ³ /ha	Skupaj	
	I	II	III	IV	V		%	
Smreka	3,5	11,1	20,9	20,5	44,0	176,1	63,65	
Jelka	26,2	3,5	70,3	0,0	0,0	1,2	0,43	
Macesen	1,6	0,6	41,3	8,3	48,2	21,8	7,88	
Bukev	23,1	42,5	18,5	10,5	5,4	64,0	23,15	
Plemeniti listavci	13,4	86,6	0,0	0,0	0,0	4,5	1,63	
Drugi trdi listavci	4,0	40,9	37,5	17,6	0,0	6,3	2,28	
Mehki listavci	16,1	83,9	0,0	0,0	0,0	2,7	0,98	
Iglavci	3,5	9,9	23,4	19,1	44,1	199,0	71,97	
Listavci	20,8	46,3	18,3	10,1	4,5	77,5	28,03	
Skupaj	8,3	20,1	22,0	16,6	33,0	276,5	100,00	

Preglednica 126: PR1 - Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha)

	Debelinski razredi (v m ³ /ha)					m ³ /ha	Skupaj	
	I	II	III	IV	V		%	
Iglavci	0,2	0,4	0,5	0,5	0,5	2,1	65,6	
Listavci	0,3	0,6	0,1	0,1	0,0	1,1	34,4	
Skupaj	0,5	1,0	0,6	0,6	0,5	3,2	100,0	

Preglednica 127: D-GFR1 - Razvoj gozdnih fondov

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha)			Letni posek (m ³ /ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2010	1.141	205	51	256	2,1	0,8	2,9	0,0	0,0	0,0
2020	1.035	199	77	276	2,0	1,1	3,1	0,0	0,0	0,0

Preglednica 128: D-GFR2 - Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %)

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi igl.	Bukev	Hrast	Plem. list.	Dr. tr. list	Meh.List
2010	64,3	0,4	0,1	15,3	0,0	16,0	0,0	1,0	2,0	0,9
2020	63,6	0,4	0,0	7,9	0,0	23,2	0,0	1,6	2,3	1,0

Preglednica 129: MP - Možni posek

	m ³	m ³ /ha	% na LZ	% na PR
Iglavci	0	0	0,0	0,0
Listavci	0	0	0,0	0,0
Skupaj	0	0	0,0	0,0

Preglednica 130: NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	0	0
Nega	ha	0	0
Varstvo	dni	0	0
Nega habitatov	dni	0	0

260 Gozdovi v prvem varstvenem območju TNP

Preglednica 131: LP - Površina gozdov RGR po oblikah lastništva

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	5.767	980	49	6.796
Delež (%)	84,9	14,4	0,7	100,0

Preglednica 132: D-OGRGZ - Pomembnejši rastiščno gojitveni tipi, njihova površina in delež

Gozdna združba	Površina	Delež
Alpsko bukovje s črnim telohom	2.698	39,7
Alpsko ruševje	1.628	24,0
Macesnovje	1.082	15,9
Planinsko smrekovje na karbonatni podlagi	587	8,6
Alpsko-predalpsko in severnodinarsko črnogabrovje in malojesenovje	282	4,1
Predalpsko jelovo bukovje	244	3,6
Predalpsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico	102	1,5
Predalpsko-alpsko toploljubno bukovje	86	1,3
Jugovzhodnoalpsko bazoljubno rdečeborovje	26	0,4
Predalpsko-alpsko podvisokogorsko bukovje	22	0,3
Predalpsko smrekovje na morenah in pobočnih gruščih	17	0,2
Smrekovje na karbonatnem skalovju	16	0,2
Orogeno vrbovje	3	0,0
Gorsko obrežno sivojelševje, črnojelševje in velikojesenovje	2	0,0
Smrekovje s smrečnim resnikom	1	0,0
Grmičavo vrbovje	0	0,0
Skupaj	6.796	100,0

Preglednica 133: RF1 - Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina Ha	Delež %	Površina Ha	Delež %	Podmladek			
					Zasnova (%)			
					1	2	3	4
Mladovje	23	0,3	21	94,1	1,8	28,6	69,2	0,4
Drogovnjak	18	0,3	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	32	0,5	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sestoj v obnovi	22	0,3	4	18,2	0,0	89,8	1,0	9,2
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	6.702	98,6	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Panjevec	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	6.796	100,0	25	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 134: ZNS - Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova				Negovanost			Sklep			
		1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4
Mladovje	23	2,4	37,7	59,5	0,4	0,6	22,4	77,0	6,8	5,0	79,1	9,1
Drogovnjak	18	0,0	100,0	0,0	0,0	80,0	20,0	0,0	13,8	86,2	0,0	0,0
Debeljak	32	0,0	0,0	0,0	0,0	1,8	95,1	3,1	41,1	58,9	0,0	0,0
Sestoj v obnovi	22	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,0	95,0	0,0	0,0	55,0	45,0
Raznomerno (sk-gnz)	6.702	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	99,7	1,5	51,2	25,8	21,5
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Panjevec	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 135: LZ1 - Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m³/ha	%
Smreka	4,5	18,2	26,0	26,3	25,0	104,7	49,48
Jelka	4,8	19,0	25,5	17,3	33,4	9,8	4,63
Bor	6,5	24,9	22,5	12,4	33,7	3,1	1,47
Macesen	3,8	15,9	33,1	30,5	16,7	23,4	11,06
Bukev	18,0	32,1	25,3	15,1	9,5	62,3	29,44
Plemeniti listavci	7,4	28,4	63,2	1,0	0,0	4,6	2,17
Drugi trdi listavci	52,9	27,8	6,3	13,0	0,0	2,2	1,04
Mehki listavci	44,2	47,8	8,0	0,0	0,0	1,5	0,71
Iglavci	4,4	18,0	27,1	26,1	24,4	141,0	66,64
Listavci	18,9	32,1	26,8	13,8	8,4	70,6	33,36
Skupaj	9,2	22,7	27,0	22,0	19,1	211,6	100,00

Preglednica 136: PR1 - Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha)

	Debelinski razredi (v m³/ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m³/ha	%
Iglavci	0,2	0,5	0,5	0,4	0,2	1,8	64,3
Listavci	0,3	0,4	0,2	0,1	0,0	1,0	35,7
Skupaj	0,5	0,9	0,7	0,5	0,2	2,8	100,0

Preglednica 137: D-GFR1 - Razvoj gozdnih fondov

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha)			Letni posek (m ³ /ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2010	7.221	126	61	187	1,6	1,0	2,6	0,0	0,0	0,0
2020	6.796	141	71	212	1,8	1,1	2,9	0,0	0,0	0,0

Preglednica 138: D-GFR2 - Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %)

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi igl.	Bukev	Hrast	Plem. list.	Dr. tr. list	Meh.List
2010	51,0	3,6	1,2	11,7	0,0	30,5	0,0	0,7	0,7	0,6
2020	49,5	4,6	1,5	11,1	0,0	29,4	0,0	2,2	1,0	0,7

Preglednica 139: MP - Možni posek

	m ³	m ³ /ha	% na LZ	% na PR
Iglavci	0	0	0,0	0,0
Listavci	0	0	0,0	0,0
Skupaj	0	0	0,0	0,0

Preglednica 140: NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	0	0
Nega	ha	0	0
Varstvo	dni	110	110
Nega habitatov	dni	0	0

13.3 Pregled stanja in ukrepov po lastniških kategorijah

2 ZASEBNI GOZD

Preglednica 1: KG - Gozdni fondi po kategorijah gozdov

Kategorije gozdov	Površina ha	Lesna zaloga m ³ /ha			Prirastek m ³ /ha			Možni posek % od lesne zaloge			% na PR
		igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	
Večnamenski gozdovi	23.983	258	115	373	5,2	2,5	7,7	20,6	15,2	19,0	92,0
GPN, ukrepi so dovoljeni	14.199	301	84	385	6,0	1,7	7,7	18,7	18,0	18,5	92,9
GPN, ukrepi niso dovoljeni	573	121	55	176	1,5	0,8	2,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Varovalni gozdovi	14.641	127	87	213	1,7	1,4	3,1	5,8	4,6	5,3	36,2
Skupaj vsi gozdovi	53.396	232	99	330	4,4	2,0	6,4	17,4	13,3	16,2	83,9

Preglednica 2: RF2 - Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina ha	Delež %
Mladovje	3.735	7,0
Drogovnjak	6.561	12,3
Debeljak	12.463	23,3
Sestoj v obnovi	7.067	13,2
Dvoslojni sestoj	0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	2	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	23.568	44,2
Panjevec	0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0
Skupaj	53.396	100,0

Preglednica 3: DV - Drevesna sestava

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi igl.	Bukev	Hrast	Plem. list.	Dr. tr. list	Meh.List
m ³ /ha	201	15	5	11	0	83	2	7	5	2
%	60,9	4,5	1,5	3,3	0,0	25,0	0,5	2,2	1,4	0,7

Preglednica 4: LZ2 - Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	5,9	16,0	25,2	25,9	27,0	231,8	70,2
Listavci	14,8	28,6	28,5	17,3	10,8	98,5	29,8
Skupaj	8,5	19,8	26,1	23,4	22,2	330,3	100,0

Preglednica 5: D-PVP Posek po vrstah poseka

Negovalni posek									
		Redčenje	Pomladitveni	Prebiralni	Sanitarni vzroki poseka	Krčitve in posek za gozdno infrastrukturo	Nedovoljeni posek	% od LZ	% od P
Iglavci	m ³	97.031,0	357.219,0	3.762,0	2.417.746,0	44.408,0	9.790,0	19,19	101,79
	%	3,3	12,2	0,1	82,5	1,5	0,3		
Listavci	m ³	28.320,0	90.601,0	1.463,0	123.543,0	14.799,0	3.473,0	4,31	21,86
	%	10,8	34,6	0,6	47,1	5,6	1,3		
Skupaj	m ³	125.351,0	447.819,0	5.225,0	2.541.289,0	59.207,0	13.264,0	14,95	78,28
	%	3,9	14,0	0,2	79,6	1,9	0,4		

Preglednica 6: MP - Možni posek

	m ³	m ³ /ha	% na LZ	% na PR
Iglavci	2.181.000	41	17,4	91,4
Listavci	693.000	13	13,3	67,1
Skupaj	2.874.000	54	16,2	83,9

Preglednica 7: NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	430	430
Nega	ha	3.500	3.910
Varstvo	dni	4.000	5.550
Nega habitatov	dni	1.200	2.000

5 DRŽAVNI GOZD**Preglednica 8: KG - Gozdni fondi po kategorijah gozdov**

Kategorije gozdov	Površina ha	Lesna zaloga m³/ha			Prirastek m³/ha			Možni posek % od lesne zaloge			% na PR
		igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	
Večnamenski gozdovi	3.347	326	77	403	7,8	1,7	9,5	17,9	18,8	18,1	76,7
GPN, ukrepi so dovoljeni	2.881	398	66	464	6,3	1,4	7,7	17,7	14,1	17,2	103,8
GPN, ukrepi niso dovoljeni	476	292	103	395	2,7	1,5	4,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Varovalni gozdovi	2.741	160	100	260	1,8	1,4	3,2	4,8	4,2	4,6	36,9
Skupaj vsi gozdovi	9.444	298	82	380	5,4	1,5	6,9	16,0	10,2	14,7	81,6

Preglednica 9: RF2 - Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina ha	Delež %
Mladovje	687	7,3
Drogovnjak	1.613	17,1
Debeljak	2.187	23,2
Sestoj v obnovi	931	9,9
Dvoslojni sestoj	0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	0	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	4.026	42,5
Panjevec	0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0
Skupaj	9.444	100,0

Preglednica 10: DV - Drevesna sestava

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi igl.	Bukev	Hrast	Plem. list.	Dr. tr. list	Meh.List
m³/ha	269	17	3	9	0	70	1	6	3	2
%	70,7	4,5	0,8	2,4	0,0	18,5	0,3	1,5	0,8	0,5

Preglednica 11: LZ2 - Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m³/ha	%
Iglavci	6,6	17,6	24,0	23,3	28,5	298	78,5
Listavci	16,1	29,2	25,6	16,8	12,3	82	21,5
Skupaj	8,7	20,1	24,4	21,9	24,9	380	100,0

Preglednica 12: D-PVP Posek po vrstah poseka

		Negovalni posek			Sanitarni vzroki poseka	Krčitve in posek za gozdno infrastrukturo	Nedovoljeni posek	% od LZ	% od P
		Redčenje	Pomladitveni	Prebiralni					
Iglavci	m ³	17.775,0	63.048,0	382,0	223.801,0	11.148,0	185,0	2,07	10,99
	%	5,6	19,9	0,1	70,7	3,5	0,1		
Listavci	m ³	1.635,0	4.063,0	69,0	7.365,0	1.805,0	90,0	0,25	1,25
	%	10,9	27,0	0,5	49,0	12,0	0,6		
Skupaj	m ³	19.410,0	67.111,0	451,0	231.166,0	12.954,0	275,0	1,55	8,13
	%	5,9	20,3	0,1	69,8	3,9	0,1		

Preglednica 13: MP - Možni posek

	m ³	m ³ /ha	% na LZ	% na PR
Iglavci	419.000	44	16,0	88,9
Listavci	87.000	9	10,2	55,4
Skupaj	506.000	54	14,7	81,6

Preglednica 14: NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	20	20
Nega	ha	400	400
Varstvo	dni	600	800
Nega habitatov	dni	80	100

6 OBČINSKI GOZD

Preglednica 15: KG - Gozdni fondi po kategorijah gozdov

Kategorije gozdov	Površina ha	Lesna zaloga m ³ /ha			Prirastek m ³ /ha			Možni posek % od lesne zaloge			
		igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	PR
Večnamenski gozdovi	255	171	132	303	3,8	3,0	6,8	23,9	14,9	19,9	88,5
GPN, ukrepi so dovoljeni	56	252	92	344	5,2	2,2	7,4	25,5	28,9	26,4	122,8
GPN, ukrepi niso dovoljeni	0	52	162	214	0,5	2,8	3,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Varovalni gozdovi	162	105	72	178	1,4	1,4	2,8	7,6	6,0	7,0	43,8
Skupaj vsi gozdovi	472	158	107	265	3,2	2,4	5,5	14,1	14,8	14,1	67,4

Preglednica 16: RF2 - Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina ha	Delež %
Mladovje	30	6,3
Drogovnjak	48	10,2
Debeljak	83	17,6
Sestoj v obnovi	71	14,9
Dvoslojni sestoj	0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	0	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	241	51,0

PRILOGE

Panjevec	0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0
Skupaj	472	100,0

Preglednica 17: DV - Drevesna sestava

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi igl.	Bukev	Hrast	Plem. list.	Dr. tr. list	Meh.List
m ³ /ha	132,1	9,6	8,2	8,0	0,0	80,9	4,9	9,2	7,7	4,6
%	49,9	3,6	3,1	3,0	0,0	30,5	1,8	3,5	2,9	1,7

Preglednica 18: LZ2 - Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	6,0	16,2	27,1	26,7	24,0	158,0	59,6
Listavci	14,3	27,6	28,5	16,0	13,6	107,2	40,4
Skupaj	9,3	20,8	27,7	22,4	19,8	265,2	100,0

Preglednica 19: D-PVP Posek po vrstah poseka

Negovalni posek									
				Sanitarni	Krčitve in	Nedovoljeni	%	%	
				vzroki	posek za	posek	od	od	
				poseka	gozdno		LZ	P	
infrastrukturo									
Iglavci	m ³	127,0	314,0	0,0	7.773,0	190,0	285,0	0,06	0,30
	%	1,5	3,6	0,0	89,5	2,2	3,3		
Listavci	m ³	50,0	70,0	16,0	469,0	136,0	79,0	0,01	0,07
	%	6,1	8,6	2,0	57,1	16,6	9,7		
Skupaj	m ³	177,0	385,0	16,0	8.242,0	326,0	364,0	0,04	0,23
	%	1,9	4,0	0,2	86,7	3,4	3,8		

Preglednica 20: MP - Možni posek

	m ³	m ³ /ha	% na LZ	% na PR
Iglavci	15.000	33	14,1	74,0
Listavci	7.000	15	14,8	58,5
Skupaj	22.000	48	14,1	67,4

Preglednica 21: NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	1	1
Nega	ha	13	15
Varstvo	dni	23	25
Nega habitatov	dni	2	2

13.4 Pregled stanja in ukrepov po občinah

003 Bled

Preglednica 1: LP - Površina gozdov GGO po oblikah lastništva

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	4.530	201	50	4.781
Delež (%)	94,7	4,2	1,1	100,0

Preglednica 2: GF1 - Gozdni fondi po rastiščnogojitvenih razredih in kategorijah gozdov

Rastiščnogojitveni razred	Kat. gozd.	Pov. ha	Lesna zaloga m³/ha			Prirastek m³/ha			Možni posek % od lesne zaloge			% na PR
			igl	list	sk	igl	list	sk	igl	list	sk	
Gradnova belogabrovja 030	1	132	96	90	185	2,5	2,6	5,1	28,4	22,9	25,8	94,1
Gradnova belogabrovja 030	2	63	157	125	282	2,9	3,3	6,2	12,2	18,4	15,0	68,3
Skupaj		195	116	101	217	2,6	2,8	5,4	21,3	21,1	21,2	84,6
Podgorska bukovja 050	1	717	141	140	282	3,2	3,8	7,0	13,1	21,3	17,2	68,9
Podgorska bukovja 050	2	32	213	97	310	3,6	2,7	6,3	9,4	15,9	11,4	56,5
Skupaj		749	144	138	283	3,2	3,8	7,0	12,9	21,1	16,9	68,5
Alpska bukovja 070	1	1.062	163	142	304	3,5	3,0	6,5	20,6	18,0	19,4	90,4
Alpska bukovja 070	2	279	222	86	308	5,4	2,3	7,7	18,0	16,1	17,4	70,0
Skupaj		1.341	175	130	305	3,9	2,9	6,8	19,9	17,7	18,9	85,6
Gorska bukovja na silikatnih kamninah 080	1	344	188	120	307	4,7	3,1	7,8	26,7	20,5	24,3	96,1
Gorska bukovja na silikatnih kamninah 080	2	61	268	88	356	6,5	2,3	8,8	16,3	18,4	16,8	68,0
Skupaj		405	200	115	314	4,9	3,0	7,9	24,6	20,2	23,0	91,4
Predalpska jelova bukovja 090	1	694	307	94	400	7,1	2,1	9,2	23,4	14,8	21,4	92,4
Predalpska jelova bukovja 090	2	515	322	41	364	7,9	1,2	9,1	20,3	14,5	19,7	78,5
Skupaj		1.209	313	71	385	7,5	1,7	9,2	22,0	14,7	20,7	86,5
Predalpska jelova bukovja na boljših tleh 093	2	400	563	11	574	11,2	0,2	11,4	19,8	11,2	19,7	98,7
Toploljubna bukovja 110	1	21	89	191	280	1,6	4,1	5,8	6,4	13,3	11,1	54,2
Subalpinska smrekovja in smrekovja mrazišč 150	2	75	534	0	534	10,4	0,0	10,4	19,2	23,1	19,2	98,5
Varovalni gozdovi 200	4	389	100	101	200	1,7	1,7	3,4	12,8	7,3	10,1	58,6

Preglednica 3: NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela

PRILOGE

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	13	13
Nega	ha	263	306
Varstvo	dni	203	247
Nega habitatov	dni	58	116

004 Bohinj

Preglednica 4: LP - Površina gozdov GGO po oblikah lastništva

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	16.312	4.804	78	21.194
Delež (%)	76,9	22,7	0,4	100,0

Preglednica 5: GF1 - Gozdni fondi po rastiščnogojitvenih razredih in kategorijah gozdov

Rastiščnogojitveni razred	Kat. gozd.	Pov. ha	Lesna zaloga m³/ha			Prirastek m³/ha			Možni posek % od lesne zaloge			% na PR
			igl	list	sk	igl	list	sk	igl	list	sk	
Podgorska bukovja 050	1	583	194	72	267	4,9	2,4	7,3	41,3	19,2	35,4	128,7
Podgorska bukovja 050	2	127	214	81	295	4,7	2,4	7,1	59,6	20,2	48,8	201,4
Skupaj		710	198	74	272	4,8	2,4	7,3	44,9	19,4	38,0	141,5
Alpska bukovja 070	1	989	199	113	311	4,0	2,6	6,6	42,8	19,6	34,4	161,4
Alpska bukovja 070	2	2.878	190	119	309	4,3	2,4	6,7	19,9	17,7	19,0	87,6
Skupaj		3.867	192	117	309	4,3	2,4	6,7	26,0	18,2	23,0	106,4
Zgornjegorska bukovja 074	1	520	306	106	413	4,6	1,7	6,3	18,2	13,3	17,0	110,7
Predalpska jelova bukovja 090	1	4.308	356	54	410	7,7	1,2	8,9	19,5	13,7	18,7	86,2
Predalpska jelova bukovja 090	2	1.364	318	72	390	5,2	1,4	6,6	17,9	13,0	17,0	100,1
Skupaj		5.672	347	58	405	7,1	1,3	8,3	19,1	13,5	18,3	88,8
Predalpska jelova bukovja na boljših tleh 093	1	639	481	29	510	10,6	0,8	11,3	19,5	10,9	19,0	85,8
Predalpska jelova bukovja na boljših tleh 093	2	107	497	29	526	9,3	0,7	10,0	27,4	12,9	26,6	140,4
Skupaj		746	483	29	513	10,4	0,8	11,1	20,7	11,2	20,2	92,8
Toploljubna bukovja 110	1	593	208	86	294	4,4	1,9	6,4	42,7	15,2	34,7	159,9
Toploljubna bukovja 110	2	141	176	109	285	3,6	2,5	6,0	23,3	16,3	20,7	97,3
Skupaj		733	202	90	292	4,3	2,0	6,3	39,5	15,5	32,1	148,4
Subalpinska smrekovja in smrekovja mrazišč 150	1	112	326	3	328	11,6	0,1	11,7	23,6	9,2	23,4	65,7
Subalpinska smrekovja in smrekovja mrazišč 150	2	1.952	548	3	551	9,6	0,1	9,7	15,8	7,2	15,7	89,2
Skupaj		2.064	536	3	539	9,7	0,1	9,8	16,0	7,2	16,0	87,7
Varovalni gozdovi 200	1	10	57	123	180	0,7	1,8	2,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Varovalni gozdovi 200	3	13	171	14	186	3,7	0,5	4,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Varovalni gozdovi 200	4	3.532	122	131	253	1,2	1,8	3,0	7,3	6,4	6,8	57,7
Skupaj		3.554	122	131	253	1,2	1,8	3,0	7,2	6,4	6,8	57,3
Gozdni rezervati 210	3	468	325	101	426	3,0	1,5	4,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Gozdovi v prvem varstvenem območju TNP 260	2	13	155	2	157	2,5	0,1	2,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Gozdovi v prvem varstvenem območju TNP 260	4	2.847	172	51	223	2,3	0,7	3,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj		2.860	172	51	223	2,3	0,7	3,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 6: NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	59	59
Nega	ha	1.165	1.354
Varstvo	dni	899	1.095
Nega habitatov	dni	256	514

041 Jesenice**Preglednica 7: LP - Površina gozdov GGO po oblikah lastništva**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	3.449	1.317	80	4.846
Delež (%)	71,2	27,2	1,6	100,0

Preglednica 8: GF1 - Gozdni fondi po rastiščnogojitvenih razredih in kategorijah gozdov

Rastiščnogojitveni razred	Kat. gozd.	Pov. ha	Lesna zaloga m³/ha			Prirastek m³/ha			Možni posek			
			igl	list	sk	igl	list	sk	% od lesne zaloge		% na	
									igl	list	sk	PR
Gradnova belogabrovja 030	1	133	111	145	256	3,0	4,2	7,2	18,6	22,8	21,0	74,9
Podgorska bukovja 050	1	36	162	100	262	3,4	2,3	5,6	11,0	14,6	12,4	57,5
Alpska bukovja 070	1	1.423	203	170	373	3,6	2,7	6,3	18,3	16,6	17,5	104,1
Gorska bukovja na silikatnih kamninah 080	1	47	180	145	325	4,1	3,4	7,5	16,5	9,5	13,3	57,7
Gorska bukovja na silikatnih kamninah 080	2	31	122	103	225	2,2	2,4	4,6	32,6	8,7	21,7	106,5
Skupaj		78	157	128	286	3,4	3,0	6,4	21,4	9,3	15,9	71,7
Zgornjegorska bukovja na silikatnih kamninah 081	1	1.356	336	117	454	7,5	2,1	9,6	22,7	13,4	20,3	95,6
Predalpska jelova bukovja 090	1	568	425	52	477	8,4	1,0	9,3	18,7	12,1	18,0	92,1
Topoljubna bukovja 110	1	174	137	149	286	2,8	2,9	5,7	9,2	10,0	9,6	48,4
Varovalni gozdovi 200	1	2	208	53	261	4,8	0,8	5,5	72,0	74,4	72,5	343,7
Varovalni gozdovi 200	4	1.075	99	113	212	1,7	1,9	3,6	20,9	14,7	17,6	103,1
Skupaj		1.077	99	113	212	1,8	1,9	3,6	21,1	14,7	17,7	103,9

Preglednica 9: NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	13	13
Nega	ha	266	310
Varstvo	dni	206	250
Nega habitatov	dni	59	118

053 Kranjska Gora

Preglednica 10: LP - Površina gozdov GGO po oblikah lastništva

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	13.300	1.193	85	14.578
Delež (%)	91,2	8,2	0,6	100,0

Preglednica 11: GF1 - Gozdni fondi po rastiščnogojitvenih razredih in kategorijah gozdov

Rastiščnogojitveni razred	Kat. gozd.	Pov. ha	Lesna zaloga m³/ha			Prirastek m³/ha			Možni posek % od lesne zaloge			% na PR
			igl	list	sk	igl	list	sk	igl	list	sk	
Alpska bukovja 070	1	3.459	274	119	393	4,6	1,9	6,5	17,2	16,7	17,1	103,2
Alpska bukovja 070	2	2.688	188	155	344	3,0	2,6	5,6	16,0	13,7	15,0	92,4
Skupaj		6.148	236	135	371	3,9	2,2	6,1	16,8	15,2	16,2	98,9
Zgornjegorska bukovja 074	2	43	223	166	388	3,1	2,8	5,9	22,0	19,7	21,0	137,4
Zgornjegorska bukovja na silikatnih kamninah 081	1	987	438	95	533	7,9	1,5	9,4	15,6	13,7	15,3	86,7
Toploljubna bukovja 110	1	118	119	103	221	2,1	2,0	4,1	11,5	18,3	14,7	78,2
Toploljubna bukovja 110	2	84	183	101	284	3,7	2,4	6,2	9,5	15,3	11,6	53,3
Skupaj		202	145	102	247	2,8	2,2	5,0	10,5	17,0	13,2	65,4
Bazoljubna rdečeborovja 140	1	430	261	30	291	4,6	0,6	5,2	14,9	14,6	14,8	82,8
Bazoljubna rdečeborovja 140	2	85	196	36	232	3,6	0,8	4,4	18,7	20,4	18,9	100,6
Skupaj		515	250	31	281	4,4	0,7	5,1	15,3	15,7	15,4	85,3
Varovalni gozdovi 200	1	3	236	10	247	5,8	0,4	6,1	72,8	78,1	73,0	294,7
Varovalni gozdovi 200	4	3.142	125	60	185	1,7	1,1	2,8	8,4	2,6	6,5	43,1
Skupaj		3.145	125	60	185	1,7	1,1	2,8	8,5	2,6	6,6	43,7
Gozdni rezervati 210	3	567	95	58	153	1,3	0,8	2,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Gozdovi v prvem varstvenem območju TNP 260	2	29	57	250	307	0,9	3,8	4,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Gozdovi v prvem varstvenem območju TNP 260	4	2.944	107	91	198	1,4	1,6	3,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj		2.972	106	92	199	1,4	1,6	3,1	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 12: NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	41	41
Nega	ha	802	931
Varstvo	dni	619	753
Nega habitatov	dni	176	354

Preglednica 13: LP - Površina gozdov GGO po oblikah lastništva

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	6.462	508	144	7.114
Delež (%)	90,9	7,1	2,0	100,0

Preglednica 14: GF1 - Gozdni fondi po rastiščnogojitvenih razredih in kategorijah gozdov

Rastiščnogojitveni razred	Kat. gozd.	Pov. ha	Lesna zaloga m³/ha			Prirastek m³/ha			Možni posek % od lesne zaloge			% na PR
			igl	list	sk	igl	list	sk	igl	list	sk	
Gradnova belogabrovja 030	1	610	139	188	326	4,1	5,3	9,4	24,9	21,6	23,0	80,0
Gradnova belogabrovja 030	2	20	129	113	243	3,5	3,8	7,3	16,2	18,2	17,1	57,0
Skupaj		631	138	185	323	4,1	5,2	9,3	24,6	21,6	22,9	79,5
Podgorska bukovja 050	1	492	116	156	272	2,6	4,7	7,3	13,1	20,7	17,5	65,5
Alpska bukovja 070	1	591	138	146	284	2,5	2,9	5,4	23,9	19,7	21,8	114,4
Zgornjegorska bukovja 074	1	297	282	171	453	5,4	2,6	8,0	20,2	14,0	17,9	101,2
Gorska bukovja na silikatnih kamninah 080	1	2.188	153	155	308	4,6	4,6	9,2	25,9	18,7	22,3	74,8
Gorska bukovja na silikatnih kamninah 080	2	28	186	131	318	6,0	4,9	10,8	30,9	22,1	27,2	79,9
Skupaj		2.217	154	155	308	4,6	4,6	9,2	26,0	18,8	22,4	74,9
Predalpska jelova bukovja 090	1	1.498	342	124	467	7,5	2,1	9,7	22,3	12,5	19,7	95,2
Predalpska jelova bukovja na boljših tleh 093	1	3	399	0	399	6,2	0,0	6,2	14,3	0,0	14,3	92,0
Toploljubna bukovja 110	1	307	196	109	306	5,0	4,1	9,1	12,3	17,6	14,2	47,6
Bazoljubna rdečeborovja 140	1	246	104	61	165	2,2	2,2	4,4	22,3	19,7	21,3	80,3
Varovalni gozdovi 200	4	833	106	164	270	2,3	2,9	5,2	6,2	2,6	4,0	20,7

Preglednica 15: NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	20	20
Nega	ha	391	455
Varstvo	dni	302	368
Nega habitatov	dni	86	173

192 Žirovnica

Preglednica 16: LP - Površina gozdov GGO po oblikah lastništva

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	1.982	111	19	2.112
Delež (%)	93,9	5,2	0,9	100,0

Preglednica 17: GF1 - Gozdni fondi po rastiščnogojitvenih razredih in kategorijah gozdov

Rastiščnogojitveni razred	Kat.	Pov.	Lesna zaloga	Prirastek	Možni posek
---------------------------	------	------	--------------	-----------	-------------

PRILOGE

	gozd.	ha	m³/ha			m³/ha			% od lesne zaloge			% na PR
			igl	list	sk	igl	list	sk	igl	list	sk	
Gradnova belogabrovja 030	1	108	137	100	238	4,2	3,4	7,6	21,1	19,5	20,4	64,2
Alpska bukovja 070	1	247	194	180	374	3,1	2,7	5,8	16,5	17,2	16,8	108,7
Predalpska jelova bukovja 090	1	734	363	140	503	6,1	2,0	8,1	15,9	12,0	14,8	92,2
Toploljubna bukovja 110	1	382	224	112	337	3,9	2,3	6,2	10,1	14,4	11,5	62,8
Varovalni gozdovi 200	4	641	122	68	190	2,2	1,3	3,5	10,8	10,1	10,5	56,9

Preglednica 18: NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	6	6
Nega	ha	116	135
Varstvo	dni	90	109
Nega habitatov	dni	26	51

207 Gorje**Preglednica 19: LP - Površina gozdov GGO po oblikah lastništva**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	7.362	1.310	16	8.688
Delež (%)	84,7	15,1	0,2	100,0

Preglednica 20: GF1 - Gozdni fondi po rastiščnogojitvenih razredih in kategorijah gozdov

Rastiščnogojitveni razred	Kat. gozd.	Pov. ha	Lesna zaloga m³/ha			Prirastek m³/ha			Možni posek % od lesne zaloge			% na PR
			igl	list	sk	igl	list	sk	igl	list	sk	
Gradnova belogabrovja 030	1	37	217	136	353	3,8	3,4	7,2	22,4	22,7	22,5	110,2
Podgorska bukovja 050	1	39	276	73	349	6,1	1,9	8,0	9,8	20,2	12,0	52,2
Podgorska bukovja 050	2	120	244	126	370	5,5	3,0	8,5	13,3	19,8	15,5	67,4
Skupaj		159	252	113	365	5,7	2,7	8,4	12,4	19,8	14,7	63,9
Alpska bukovja 070	1	112	177	117	294	4,4	2,8	7,2	20,7	22,6	21,5	87,3
Alpska bukovja 070	2	1.818	298	91	389	7,0	2,0	9,0	18,6	15,3	17,8	77,3
Skupaj		1.929	291	93	383	6,8	2,1	8,9	18,7	15,8	18,0	77,7
Zgornjegorska bukovja 074	2	180	431	62	493	6,2	1,1	7,3	11,5	10,2	11,4	76,4
Gorska bukovja na silikatnih kamninah 080	1	163	228	124	352	5,5	3,2	8,7	21,5	15,6	19,4	78,4
Gorska bukovja na silikatnih kamninah 080	2	310	348	49	396	7,1	1,5	8,6	15,6	13,9	15,4	71,1
Skupaj		473	306	75	381	6,6	2,1	8,6	17,1	14,9	16,7	73,7
Zgornjegorska bukovja na silikatnih kamninah 081	2	233	344	57	400	7,5	1,7	9,2	18,4	14,3	17,9	77,6
Predalpska jelova bukovja 090	2	1.864	392	46	438	7,6	1,1	8,7	19,1	12,5	18,4	92,7
Predalpska jelova bukovja na boljših tleh 093	2	27	539	16	555	9,6	0,4	9,9	18,5	14,3	18,4	102,8
Toploljubna bukovja 110	1	74	122	143	265	2,3	3,2	5,4	12,9	18,1	15,7	76,6
Toploljubna bukovja 110	2	620	175	153	328	3,2	3,5	6,6	11,0	17,0	13,8	68,1
Skupaj		694	169	152	321	3,1	3,4	6,5	11,2	17,1	14,0	68,9
Subalpinska smrekovja in smrekovja mrazišč 150	2	945	524	0	525	7,5	0,0	7,5	17,6	2,5	17,6	122,2
Varovalni gozdovi 200	4	1.183	187	76	263	2,3	1,0	3,3	10,8	7,3	9,8	78,9
Gozdovi v prvem varstvenem območju TNP 260	2	6	121	205	326	2,3	3,0	5,4	0,0	0,0	0,0	0,0

PRILOGE

Rastiščnogojitveni razred	Kat. gozd.	Pov. ha	Lesna zaloga m ³ /ha			Prirastek m ³ /ha			Možni posek % od lesne zaloge			% na PR
			igl	list	sk	igl	list	sk	igl	list	sk	
Gozdovi v prvem varstvenem območju TNP 260	4	958	157	60	218	1,8	0,8	2,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj		964	157	61	218	1,8	0,8	2,6	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 21: NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	24	24
Nega	ha	478	555
Varstvo	dni	369	449
Nega habitatov	dni	105	211

13.5 Vključenost gozdnih rastiščnih tipov v območja Natura 2000**Preglednica 78: Vključenost gozdnih rastiščnih tipov v območja Natura 2000 (osnova: Bončina in sod. 2021, priloga 1)**

Šifra habitatnega tipa	Natura 2000 Ime habitatnega tipa	Šifra rastiščnega tipa	Rastiščni tip
91E0	*Obvodna vrbovja, jelševja in jesenovja	511	Vrbovje s topolom
		512	Grmičavo vrbovje
		521	Nižinsko črnojelševje
		611	Gorsko obrežno jelševje in velikojesenovje
		612	Orogeno vrbovje
		622	Obrežno rdečeborovje
		552	Predalpsko podgorsko bukovje na karbonatih
		581	Osojno bukovje s kresničevjem
91K0	Ilirski bukovji gozdovi	592	Predalpsko-alpsko toploljubno bukovje
		632	Predalpsko gorsko bukovje
		634	Alpsko bukovje s črnim telohom
		643	Predalpsko jelovo bukovje
		683	Predalpsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico
		685	Predalpsko podvisokogorsko bukovje
		624	JV-alpsko bazoljubno rdečeborovje
		601	Pobočno velikojesenovje
91R0	Jugovzhodno-evropski gozdovi rdečega bora	623	Bazoljubno črnoborovje
9180	*Javorjevi gozdovi v grapah in na pobočnih gruščih	702	Alpsko ruševje
9530	(Sub)mediteranski gozdovi črnega bora	731	Kisloljubno gradnovo bukovje
4070	Ruševje	751	Kisloljubno bukovje z rebrenjačo
9110	Srednjeevropski kisloljubni bukovji gozdovi	781, 782	Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje
		671	Smrekovje na karbonatnem skalovju

Šifra habitatnega tipa	Natura 2000 Ime habitatnega tipa	Šifra rastiščnega tipa	Rastiščni tip
9410	Montansko do alpski smrekovi gozdovi	672	Predalpsko smrekovje na morenah in pobočnih gruščih
		691	Planinsko smrekovje na karbonatni podlagi
91D0	*Barjanski gozdovi	801	Smrekovje s trikrpim bičnikom
7110	*Aktivna visoka barja	811	Barjansko smrekovje
		812	Vegetacija visokih barij

*Habitatni tipi, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni.

Preglednica 79: Območni rastiščnogojitveni razredi (ORGR) ter njihovo preoblikovanje

Stara šifra	OGRG - Staro ime	Nova šifra	OGRG - Staro ime
2001	Gradnova belogabrovja in gozdovi bližnjih rastišč	30	Gradnova belogabrovja
2002	Podgorska bukovja	50	Podgorska bukovja
2003	Toploljubna bukovja	110	Toploljubna bukovja
2004	Alpska bukovja	70	Alpska bukovja
2005	Zgornjegorska bukovja	74	Zgornjegorska bukovja
2006	Kisloljubna zgornjegorska bukovja	81	Zgornjegorska bukovja na silikatnih kamninah
2007	Kisloljubna bukovja	80	Gorska bukovja na sililikatnih kamninah
2008	Predalpska jelova bukovja	90	Predalpska jelova bukovja
2009	Predalpska jelova bukovja na boljših tleh	93	Predalpska jelova bukovja na boljših tleh
2010	Subalpinska smrekovja	150	Subalpinska smrekovja in smrekovja mrazišč
2011	Smrekovja mrazišč	150	Subalpinska smrekovja in smrekovja mrazišč
2012	Smrekovja in borovja na nerazvitih tleh	140	Bazoljubna rdečeborovja
2013	Gozdovi zelenega pasu	ukinjen	
2014	Gozdni rezervati	210	Gozdni rezervati
2015	Varovalni gozdovi	200	Varovalni gozdovi

13.6 Sanitarni posek v letih 2011-2020 po vzrokih poseka in kategorijah lastništva

Preglednica 80: Sanitarni posek v letih 2011-2020 po vzrokih poseka in kategorijah lastništva

Vzrok poseka (šifre vzrokov)	Drevesna vrsta	Zasebni gozdovi m ³	Državni gozdovi m ³	Gozdovi lokalnih skupnosti m ³	Skupaj m ³	Skupaj Št. dreves	Povprečno drevo m ³
Žuželke (301, 901, 991)	Iglavci	1.848.837	147.250	5.920	2.002.007	1.598.832	1,25
	Listavci	128	8	5	141	191	0,74
	Skupaj	1.848.965	147.258	5.925	2.002.148	1.599.023	1,25
Bolezni, glive (302, 902)	Iglavci	29.791	7.293	106	37.190	31.151	1,19
	Listavci	2.336	154	14	2.504	3.966	0,63
	Skupaj	32.127	7.447	120	39.694	35.117	1,13
Divjad (303, 903)	Iglavci	460	42	0	502	1.595	0,31
	Listavci	6	0 0		6	36	0,17
	Skupaj	466	42	0	508	1.631	0,31
Veter (304, 904, 994)	Iglavci	388.408	45.602	567	434.577	283.321	1,53
	Listavci	45.919	2.184	54	48.157	88.056	0,55
	Skupaj	434.327	47.786	621	482.734	371.377	1,30
Sneg (305, 905)	Iglavci	30.381	10.204	253	40.838	84.875	0,48
	Listavci	19.616	1.818	126	21.560	70.608	0,31
	Skupaj	49.997	12.022	379	62.398	155.483	0,40
Žled (306, 906)	Iglavci	88.654	7.016	884	96.554	170.189	0,57
	Listavci	43.128	2.122	153	45.403	97.328	0,47
	Skupaj	131.782	9.138	1.037	141.957	267.517	0,53
Plaz, usad (307, 907)	Iglavci	3.096	96	1	3.193	2.823	1,13
	Listavci	1.105	4	0	1.109	1.563	0,71
	Skupaj	4.201	100	1	4.302	4.386	0,98
Požar (308, 908)	Iglavci	139	0	0	139	117	1,19
	Listavci	61 0		0	61	67	0,91
	Skupaj	200	0	0	200	184	1,09
Imisija (lokalna) (309, 909)	Iglavci	33	71	0	104	60	1,73
	Listavci	2	0 0		2	5	0,40
	Skupaj	35	71	0	106	65	1,63
Delo v gozdu (310, 910)	Iglavci	13.872	3.528	6	17.406	13.927	1,25
	Listavci	5.397	252	16	5.665	12.466	0,45
	Skupaj	19.269	3.780	22	23.071	26.393	0,87
Drugo* (311, 911, 990)	Iglavci	14.075	2.699	35	16.809	13.243	1,27
	Listavci	5.844	823	101	6.768	13.096	0,52
	Skupaj	19.919	3.522	136	23.577	26.339	0,90
SKUPAJ	Iglavci	2.417.746	223.801	7.772	2.649.319	2.200.133	1,20
	Listavci	123.542	7.365	469	131.376	287.382	0,46
	Skupaj	2.541.288	231.166	8.241	2.780.695	2.487.515	1,12

* Pod drugimi vzroki sanitarne sečnje združujemo manj pogoste vzroke ter sanitarno sečnjo, kjer glavnega vzroka ni mogoče določiti oziroma je vzrokov več.

13.7 Podatki popisa objedenosti gozdnega mladja v obdobju 2010-2020 po popisnih enotah

Preglednica 81: Število popisanih osebkov na hektar in njihov delež ter delež poškodovanih osebkov (objedenost) po višinskih razredih in drevesnih vrstah (skupinah) v letu 2020

Skup. DV	< 15cm	R1 15-30cm	R2 30-60cm	R3 60-100cm	R4 100-150cm	R1-R4
----------	--------	------------	------------	-------------	--------------	-------

PRILOGE

	št. vz.	DV %	št./ha	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %
Smreka	45	62	38.656	49	11.075	7,4	46	10.875	6,8	40	5.291	8,1	39	2.391	7,3	45	29.632	7,3
Jelka	32	5	3.411	5	1.202	43,3	2	521	35,9	2	281	23,8	3	160	16,7	3	2.164	37,0
Macesen	1										13			13			27	
Bukev	38	5	2.894	26	5.945	24,5	38	8.911	46,2	45	5.972	51,2	50	3.059	52,0	36	23.887	42,8
Hrasti	2	1	930		13	100,0		13	100,0								27	100,0
Plemeniti listavci	22	20	12.403	11	2.485	62,4	4	1.042	60,3	1	174	100,0		27	50,0	6	3.727	63,4
Drugi trdi listavci	7	1	620	4	815	49,2	5	1.082	85,2	5	681	80,4	5	321	58,3	4	2.899	71,0
Mehki listavci	32	6	3.824	6	1.256	64,9	5	1.256	73,4	7	868	73,8	2	94	42,9	5	3.474	69,6
Iglavci	45	67	42.067	54	12.278	10,9	48	11.396	8,1	42	5.584	8,9	42	2.565	7,8	48	31.823	9,3
Listavci	48	33	20.672	46	10.514	40,3	52	12.304	53,6	58	7.695	57,5	58	3.500	52,3	52	34.014	50,2
Skupaj	51	100	62.739	100	22.792	24,4	100	23.700	31,7	100	13.280	37,0	100	6.065	33,5	100	65.837	30,4
AVG (št./vz.)			12		33	8		35	11		19	7		9	3		97	29
MAX (št./vz.)			229		113	49		64	40		64	35		38	25		136	88
SD (+-št./vz.)			32		21	11		15	11		14	9		9	5		18	26

Preglednica 82: Delež poškodovanih osebkov (objedenost) po posameznih drevesnih vrstah za razrede R1-R4

	Objedenost 2010	Objedenost 2014	Objedenost 2017	Objedenost 2020
Smreka	5,5	10,7	8,6	7,3
Jelka	29,3	32,7	32,5	37,0
Bori				
Macesen	31,0	52,4	7,7	
Bukev	24,1	35,5	25,9	42,8
Hrasti	52,9	55,6	50,0	100,0
Plemeniti listavci	52,5	75,6	75,9	63,4
Drugi trdi listavci	43,5	57,7	54,9	71,0
Mehki listavci	62,3	84,6	84,4	69,6
Iglavci	6,3	12,0	10,0	9,3
Listavci	31,1	49,0	43,4	50,2
Skupaj	18,6	31,5	26,3	30,4

Zahodne Karavanke (35)

Preglednica 83: Število popisanih osebkov na hektar in njihov delež ter delež poškodovanih osebkov (objedenost) po višinskih razredih in drevesnih vrstah (skupinah) v letu 2020

Skup. DV	št. vz.	< 15cm		R1 15-30cm			R2 30-60cm			R3 60-100cm			R4 100-150cm			R1-R4		
		DV %	št./ha	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %
Smreka	40	21	9.272	30	8.303	4,7	36	7.726	9,7	27	3.293	8,5	31	2.041	6,2	31	21.363	7,2
Jelka	8	5	2.369	1	324	21,7	1	197	35,7	1	183	30,8	1	99	28,6	1	802	28,1
Macesen	4				14			14			42	33,3		14	100,0		84	33,3
Bukev	41	15	6.490	36	9.964	44,2	48	10.288	57,3	62	7.628	62,0	59	3.926	43,0	47	31.806	52,6
Hrasti	1				14	100,0											14	100,0
Plemeniti listavci	26	54	23.385	27	7.403	53,2	12	2.519	72,1	4	549	76,9	4	239	47,1	16	10.710	58,7

Drugi trdi listavci	16	3	1.339	3	957	79,4	2	338	66,7	2	296	95,2	3	197	71,4	3	1.787	78,7
Mehki listavci	25	1	515	3	844	73,3	2	493	82,9	2	253	72,2	1	84	33,3	2	1.675	73,9
Iglavci	41	27	11.641	31	8.641	5,4	37	7.937	10,3	29	3.518	10,0	33	2.153	7,8	33	22.250	8,1
Listavci	47	73	31.730	69	19.182	50,8	63	13.637	61,2	71	8.726	64,4	67	4.447	44,3	67	45.992	55,8
Skupaj	51	100	43.371	100	27.823	36,7	100	21.575	42,5	100	12.244	48,7	100	6.600	32,4	100	68.242	40,3
AVG (št./vz.)	8			39			30			17			9			95		
MAX (št./vz.)	65			108			62			49			42			136		
SD (+-št./vz.)	12			28			13			14			12			23		

Preglednica 84: Delež poškodovanih osebkov (objedenost) po posameznih drevesnih vrstah za razrede R1-R4

	Objedenost 2010	Objedenost 2014	Objedenost 2017	Objedenost 2020
Smreka	12,6	9,5	4,2	7,2
Jelka	31,4	41,7	33,3	28,1
Bori	62,5	80,0		
Macesen	33,3	16,2	11,8	33,3
Bukev	34,6	35,6	41,3	52,6
Hrasti	62,5	80,0	60,0	100,0
Plemeniti listavci	76,0	75,8	69,0	58,7
Drugi trdi listavci	83,3	70,8	56,8	78,7
Mehki listavci	81,1	74,5	74,7	73,9
Iglavci	13,6	10,2	4,8	8,1
Listavci	50,2	46,8	48,5	55,8
Skupaj	36,4	34,5	32,4	40,3

13.8 Pregled zavarovanih območij in varstvenih režimov

Preglednica 85: Pregled zavarovanih območij in varstvenih režimov

ZAP. ŠT.	IME	STATUS	URADNA OBJAVA	VARSTVENI REŽIM	GPN*	Stopnja poudarjenosti**	
						NV	BR
1	Trstišča vzhodno od Mužja	NS	Odlok o razglasitvi povirij,	Varstveni režim je zapisan v 4. členu Odloka.	DA	1	1
2	Močvirje pri Podhomu	NS	močvirij in		DA	1	1

PRILOGE

3	Rastišče Loeselove grezovke na Bledu	NS	rastišč redkih rastlin v občini Bled (UL RS št. 90/98)	DA	1	1
4	Jezerca na Bledu	NS		DA	1	1
5	Povirje pri Piškovici	NS		DA	1	1
6	Povirje v Berju pri Zasipu	NS		DA	1	1
7	Povirje v Lisicah	NS		DA	1	1
8	Povirje pod Komarjem pri Koritnem	NS		DA	1	1
9	Povirje vzhodno od Bodešč	NS		DA	1	1
10	Močvirje zahodno od Sela pri Bledu	NS		DA	1	1
11	Rastišče rezike pri Koritnem	NS		DA	1	1
12	Triglavski narodni park	NP	Varstveni režim za posamezna varstvena območja je zapisan v 13. 15. in 16. členu Zakona.	DA	Prvo VO 1 Drugo in tretje VO 2	Prvo VO 1 Drugo in tretje VO 2
13	Poključka soteska	NS		DA	1	2
14	Špica v Sedelcih	NS		DA	1	2
15	Grapa pod Travnikom in slap Črne vode	NS		DA	1	2
16	Izvir in slap Nadiže	NS	Zakon o Triglavskem narodnem parku (UL RS, št. 52/10)	DA	1	2
17	Gorska skupina Martuljek	NS	Varstveni režim je zapisan v 17. členu Zakona.	DA	Prvo VO 1 Drugo VO 2	Prvo VO 1 Drugo VO 2
18	Šum v Blejskem Vintgarju	NS		DA	2	2
19	Mala Pišnica, Sleme nad Tamarjem in Slemenova špica	NS		DA	1	1
20	Peričnik - zgornji in spodnji slap ter naravni most	NS		DA	2	2
21	Blejski otok	NS	Odločba o zavarovanju Blejskega otoka (UL LRS, št. 29/48)	DA	1	2
22	Blejski grad in hrib Straža nad Blejskim jezerom	NS	Odločba o zavarovanju Blejskega gradu in hriba Straža nad Blejskim jezerom (UL LRS, št. 48/55)	DA	1	2

23	Za blatom	NR	Odlok o razglasitvi barja Za Blatom za naravni rezervat (UVestnik Občine Bohinj, št.5/99)	Upošteva naj se varstveni režim, ki je zapisan v 4. členu Odloka.	DA	1	1
24	Zelenci	NR	Odlok o razglasitvi Zelencev za naravni rezervat (UL RS, št. 53/92)	Upošteva naj se varstveni režim, ki je zapisan v 6. in 7. členu Odloka.	DA	1	1

Opomba: * - predlog določitve gozdov s posebnim namenom na območjih, ki so zavarovana po predpisih s področja ohranjanja narave (skladno z Zakonom o gozdovih, 44. člen).

** - v stolpcih STOPNJA POUDARJENOSTI je naveden predlog poudarjenosti stopnje **funkcije varovanja naravnih vrednot in funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti**.

Preglednica 86: Pregled zavarovanih območij s konkretnimi varstvenimi usmeritvami

IME	KONKRETNE VARSTVENE USMERITVE
Triglavski narodni park	Usmeritve so namenjene ohranjanju in izboljšanju stanja biotske raznovrstnosti v gozdnem prostoru v Parku. - Delež rastišču neprimernih vrst naj se zmanjšuje, zlasti smreke na bukovih rastiščih v GGE Pokljuka, GGE Bohinj in GGE Notranji Bohinj. - Pri sečnji in spravilu lesa naj se uporablja tehnologija, ki najmanj poškoduje gozdna tla, okoliška drevesa in sestoje. - Sečnja in spravilo se lahko izvajata samo v dnevnem času. - Na območju Parka naj se ne izvaja pogozdovanja oziroma naj se ne uvaja tujerodnih drevesnih vrst, npr. duglazije. - Sanitarna sečnja v 1. VO se lahko izvaja samo ob predhodnem soglasju TNP in ZRSVN.

Preglednica 87: Usmeritve za varstvo naravnih vrednot

ZVRST	USMERITVE ZA VARSTVO NARAVNIH VREDNOT
-------	---------------------------------------

Botanična	1. Na botaničnih naravnih vrednotah naj bo gospodarjenje prilagojeno oz. prednostno namenjeno ohranjanju značilnosti naravne vrednote in zagotavljanju njenega varstva. 2. Čas izvajanja posegov se rastlinam prilagodi tako, da se omogoči semenenje, naravno zasajevanje ali druge oblike razmnoževanja. 3. Pri sečnji in spravilu lesa na naravni vrednoti se uporablja pravilna sredstva in tehnologijo, ki ne vpliva oz. spreminja življenjskih razmer na rastišču. 4. Na naravno vrednoto se ne naseljuje živali ter vnaša rastlin tujerodnih in rastišču neustreznih vrst. 5. Na naravni vrednoti se ne uporablja kemičnih sredstev za uničevanje živali in rastlin, razen za namene varstva naravne vrednote. 6. Novih gozdnih prometnic se na območje naravne vrednote ne umešča oz. se zagotavlja ustrezen odmik. 7. Na naravni vrednoti se krčenje gozda ne izvaja.
Zoološka	1. Na zooloških naravnih vrednotah naj bo gospodarjenje prilagojeno oz. prednostno namenjeno ohranjanju značilnosti naravne vrednote in zagotavljanju njenega varstva. 2. Čas izvajanja posegov se prilagodi živalskim ciklom tako, da poseganje ne sovпада z obdobji, ko potrebujejo mir oziroma se ne morejo umakniti, zlasti v času razmnoževalnih aktivnosti, vzrejanja mladičev, razvoja negibljivih ali slabo gibljivih razvojnih oblik ter prezimovanja. 3. Na naravno vrednoto se ne naseljuje živali ter vnaša rastlin tujerodnih in rastišču neustreznih vrst. 4. Na naravni vrednoti se ne uporablja kemičnih sredstev za uničevanje živali in rastlin, razen za namene varstva naravne vrednote. 5. Novih gozdnih prometnic se na območje naravne vrednote ne umešča oz. se zagotavlja ustrezen odmik. 6. Na naravni vrednoti se krčenje gozda ne izvaja.
Ekosistemska	1. Na ekosistemskih naravnih vrednotah naj bo gospodarjenje prilagojeno oz. prednostno namenjeno ohranjanju značilnosti naravne vrednote (ekosistema) in zagotavljanju njenega varstva. 2. Čas izvajanja posegov se prilagodi tako, da poseganje ne sovпада z obdobji, ko živali potrebujejo mir oziroma se ne morejo umakniti (razmnoževanje, vzrejanje mladičev, prezimovanje) ter se rastlinam omogoči semenenje, naravno zasajevanje ali druge oblike razmnoževanja. 3. Pri sečnji in spravilu lesa na naravni vrednoti se uporablja pravilna sredstva in tehnologijo, ki ne vpliva oz. spreminja življenjskih razmer na rastišču. 4. Na naravno vrednoto se ne naseljuje živali ter vnaša rastlin tujerodnih in rastišču neustreznih vrst. 5. Na naravni vrednoti se ne uporablja kemičnih sredstev za uničevanje živali in rastlin. 6. Novih gozdnih prometnic se na območje naravne vrednote ne umešča oz. se zagotavlja ustrezen odmik. 7. Na naravni vrednoti se krčenje gozda ne izvaja. 8. Ohranja se območja, kjer se ne gospodari z gozdom.
Drevesna	1. Drevesnim naravnim vrednotam se z gozdnogojitvenimi ukrepi (sproščanje krošnje, odstranjevanje konkurentov) omogoča uspešno rast v sestoju. 2. Pri sečnji in spravilu lesa je potrebno paziti se naravne vrednote ne poškoduje ter bistveno ne spreminja rastiščnih razmer (svetloba, vodni režim). Drevje se podira stran od naravne vrednote. 3. Novih gozdnih prometnic se na območju rastišča naravne vrednote ne umešča oz. se zagotavlja ustrezen odmik. 4. Po odmrtnju naj se drevesa v gozdu prepušča naravnemu razkroju.
Hidrološka	1. V obrežni pas se praviloma ne posega. V kolikor je sečnja potrebna, naj bo le-ta selektivna. Odstranjuje se zgolj nestabilna in fiziološko prestara drevesa, ki bi lahko povzročila erozijske procese ali ogrožala ostale funkcije na istem prostoru. 2. Čas izvajanja posegov v obrežnem pasu se prilagodi živalskim ciklom tako, da poseganje ne sovпада z obdobji, ko potrebujejo mir oziroma se ne morejo umakniti, zlasti v času razmnoževalnih aktivnosti ter vzrejanja mladičev. 3. V obrežnem pasu se ne uporablja kemičnih sredstev za uničevanje živali in rastlin. 4. Novih gozdnih prometnic se na območje naravne vrednote ne umešča oz. se zagotavlja ustrezen odmik. 5. Na naravni vrednoti se krčenje gozda ne izvaja.

Geološka	1. Novih gozdnih prometnic se na območje naravne vrednote ne umešča oz. se zagotavlja ustrezen odmik. 2. Pri sečnji in spravilu lesa na naravni vrednoti se uporablja pravilna sredstva in tehnologijo, ki bistveno ne vpliva na lastnosti naravne vrednote ter njeno vidno podobo.
Površinska geomorfološka	1. Pri sečnji in spravilu lesa na naravni vrednoti se uporablja pravilna sredstva in tehnologijo, ki bistveno ne vpliva na lastnosti naravne vrednote ter njeno vidno podobo. 2. Spravilo lesa se preko izrazitih geomorfoloških oblik kot so korita, slapišča, tolmoni, skalni skoki, ostenja, ipd. ne izvaja. 3. Gozdnih prometnic preko izrazitih geomorfoloških oblik kot so korita, slapišča, tolmoni, skalni skoki, ostenja, ipd. niso dopustna.
Podzemeljska geomorfološka	1. Ekoloških razmer se v okolici jam in brezen ne spreminja, ohranja se zastrtost nad jamskimi vhodi. 2. Gospodarjenje naj bo prilagojeno oz. prednostno namenjeno krepitvi funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti. Sečnja naj bo selektivna, odstranjuje se zgolj nestabilna in fiziološko prestara drevesa, ki bi lahko povzročila erozijske procese ali ogrožala ostale funkcije na istem prostoru. 3. V neposredni okolici jam in brezen se ohranja gozdne površine, krčenje gozda se ne izvaja. 4. Novih gozdnih prometnic se na območju jam in brezen ne umešča oz. se zagotavlja ustrezen odmik. 5. Pri sečnji in spravilu lesa se uporablja biološko razgradljiva olja. 6. V okolici jam se ne uporablja kemičnih sredstev za uničevanje živali in rastlin.
Oblikovana	1. Na območju drevoredov se lahko izvajajo le posegi, s katerimi se izboljša vitalnost drevja ter odstranjuje nevarnosti (odstranjevanje suhih vej). 2. Odmrla, poškodovana in slabo vitalna drevesa naj se nadomesti z novimi drevesi enake vrste. 3. Pri sečnji in spravilu lesa je potrebno paziti, da se naravne vrednote ne poškoduje ter bistveno ne spreminja rastiščnih razmer (svetloba, vodni režim). Drevje se podira stran od naravne vrednote. 4. Novih gozdnih prometnic se na območju rastišča naravne vrednote ne umešča oz. se zagotavlja ustrezen odmik.

13.9 Pregled naravnih vrednot

Preglednica 88: Pregled naravnih vrednot - 1. stopnja poudarjenosti funkcije

IDENT. ŠT.	IME	ZVRST	1. STOPNJ A*	
			NV	BR
1597	Mrzli studenec	BOT	x	x

PRILOGE

IDENT. ŠT.	IME	ZVRST	1. STOPNJ A*	
			NV	BR
2496	Blejska Pristava - mokrišče	BOT	x	x
2642	Piškovica - povirje	BOT	x	x
2745	Piškovica - trstišče	BOT	x	x
2770	Koritno - rastišče navadne rezike 1	BOT	x	x
2771	Koritno - rastišče navadne rezike 2	BOT	x	x
2773	Lesce - rastišče navadne rezike pod hipodromom 1	BOT	x	x
2774	Lesce - rastišče navadne rezike pod hipodromom 2	BOT	x	x
2946	Berje pri Zasipu - mokrišče	BOT	x	x
4181	Mostnica - rastišče košutnika	BOT	x	x
573	Goreljek	BOT, EKOS, HIDR	x	x
232	Šijec	BOT, GEOL, ZOOL, HIDR	x	x
2772	Lesce - rastišče navadne rezike nad Šobčevim bajerjem	BOT, HIDR	x	x
1760	Lesce - povirje nad cesto Lesce - Bled	BOT, HIDR, GEOMORF	x	x
624V	Smrajka	EKOS	x	x
626V	Savica - Ukanc	EKOS	x	x
1908V	Lopata	EKOS	x	x
1976V	Vršič - gozdni rezervat	EKOS	x	x
2057V	Belca	EKOS	x	x
3689V	Za Vršičem	EKOS	x	x
4962	Gmajna pri Koritnem - mokrišče	EKOS	x	x
5006	Radovljica - povirno območje ob Savi	EKOS	x	x
5339V	Planina Trstje - Tosc	EKOS	x	x
5342V	Mrzle konte - gozdni rezervat	EKOS	x	x
5343V	Grajščica	EKOS	x	x
5383	Kozarca - povirje	EKOS	x	x
5069	Breg pri Žirovnici - nahajališče lehnjaka	EKOS, GEOMORF, GEOL	x	x
5159	Koritno - povirje	EKOS, HIDR	x	x
572	Veliko Blejsko barje	GEOL, GEOMORF, BOT, HIDR, EKOS	x	x
570	Poključka soteska	GEOMORF, (GEOMORFP), (BOT)	x	
298	Soteska - nahajališče severne linejke	GEOMORF, BOT	x	x
1599	Malo Blejsko barje	GEOMORF, BOT	x	x
177	Malo polje	GEOMORF, BOT, HIDR	x	x
5035V	Mala Pišnica - gozdni rezervat	GEOMORF, EKOS, (HIDR)	x	x
118	Jezero na Planini pri Jezeru	HIDR, BOT	x	x
360	Zelenci	HIDR, EKOS, BOT, ZOOL, GEOMORF	x	x
1503	Podhom - nizko barje	HIDR, BOT	x	x
1598	Ribšica - povirno močvirje	HIDR, BOT	x	x
2346	Zavce - povirno močvirje	HIDR, BOT	x	x
2768	Blata - povirje	HIDR, BOT	x	x
3751	Govejek - močvirje	HIDR, BOT	x	x
5155	Zasip - povirje	HIDR, BOT	x	x
4567	Bodešče - povirje	HIDR, BOT, EKOS	x	x

IDENT. ŠT.	IME	ZVRST	1. STOPNJ A*	
			NV	BR
1757	Bled - povirno močvirje v Lisicah	HIDR, BOT, GEOMORF	x	x
1759	Bled - povirje pri Višnarju	HIDR, BOT, GEOMORF		x
3753	Na jezercih - močvirje	HIDR, EKOS	x	x
4971	Bodešče - povirje na desnem bregu Save Bohinjke zahodno od Bodeškega mostu	HIDR, EKOS	x	x
116	Za Blatom	HIDR, GEOL, BOT, ZOOL	x	x
304	Straža na Bledu - parkovni gozd	ONV	x	
1619	Srednji vrh - brest nad Hlebanjem	DREV	x	
5119	Pristava na Javorniškem rovtu – gorski brest in veliki jesen.	DREV	x	
5120	Rodine - hrast	DREV	x	
5127	Konavčev žleb - jelka	DREV	x	
5460	Beljava - bukve in gabri	DREV	x	
5461	Trstje - jelke in smreka	DREV	x	
5463	Laz - smreke	DREV	x	
5469	Javorje - smreka velikanka	DREV	x	
5470	Pod Kratkimi plazi - smreka	DREV	x	
4926	Pristava na Javorniškem Rovtu - zrasli smreki	DREV	x	
5467	Vrtača - jelka in skupina smrek	DREV	x	
5471	Mirniki - kraljica bohinjskih smrek	DREV	x	
80069	Kodrasti vrh - smreka	DREV	x	
80076	Pristava - dvodebelna smreka	DREV	x	
80077	Beljava - bukve pod pečinami	DREV	x	
80092	Markljev rovt - smreka	DREV	x	
5465	Voglova Jelovica - skupina smrek v ostanku pragozda	EKOS, DREV	x	

* - V stolpcih 1. STOPNJA je naveden predlog poudarjenosti **1. stopnje funkcije varovanja naravnih vrednot in funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti**.

V sloju točk in območij naravnih vrednot sta stolpca 'f_var_NV' in 'f_var_BR' z navedeno 1. stopnjo poudarjenosti funkcije varovanja naravnih vrednot in funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti.

V skladu s Pravilnikom o določitvi in varstvu naravnih vrednot so:

- z oznako V označene naravne vrednote, katerih površina je večja od 1 km² ali so linijsko daljše od 1 km (2. člen),
- z oznako OP označene naravne vrednote, pri katerih so Gauss-Kruegerjeve koordinate zaokrožene na 5 km (4. člen).

13.10 Pregled ekološko pomembnih območij (EPO)

Preglednica 89: Pregled ekološko pomembnih območij

KODA	IME
28500	Kropa

28900	Podhom
27600	Nemški Rovt
21400	Ratitovec - Jelovica
25300	Sava Bohinjka in Sava Dolinka - širše območje sotočja
25400	Sava od Radovljice do Kranja s sotočjem Tržiške Bistrice
27700	Zelenci in Ledine pod Ratečami
29300	Peračica
21300	Karavanke
26800	Sava Dolinka od Zelencev do Hrušice
26400	Sava Bohinjka z Mostnico in Ribnico
21100	Julijske Alpe
29100	Soteska pri Bohinju

Preglednica 90: Pregled ekološko pomembnih območij s konkretnimi varstvenimi usmeritvami

KODA	IME	KONKRETNE VARSTVENE USMERITVE
21300	Karavanke	Usmeritve so namenjene varovanju in ohranjanju habitata zavarovanih živalskih vrst divji petelin in ruševca. Širša območja rastišč* (7715 ha): - V coni naj se trajno zagotavlja najmanj 50 % delež debeljakov ter sestojev v obnovi. - S svetlitvenimi redčenji se zagotavlja presvetljene sestoje z rahlim ali pretrganim sklepom krošenj. Mestoma se lahko sestoje odpre do površine 1 ha. - Zagotavlja se strukturno in vrstno pestre sestoje s poudarkom na plodonosnih drevesnih in grmovnih vrstah. Povsod, kjer je to možno, se pospešuje borovnica. - Preprečuje se zaraščanje negozdnih površin ter vzdržuje strukturiran gozdni rob v katerem je prisotnih čim več plodonosnih drevesnih vrst. - Sprejemljive so omejene krčitve ruševja za potrebe vzdrževanja pašnih planin, vendar izključno za namen vzdrževanja funkcionalne pašne površine in s sodelovanjem ter po predhodnem dogovoru z upravljavcem narodnega parka. - V gozd se posega z višjo intenziteto in manjšo frekvenco vračanja v gozd. - Gozdnih prometnic ter dostopnih poti do planin naj se ne umešča v pas ruševja in nad gozdno mejo. - Težko dostopnih in slabo odprtih območij ter območij brez večje ekonomske vrednosti naj se ne odpira z novimi gozdnimi prometnicami. Znotraj cone se omeji gradnja in priprava gozdnih prometnic; v gozdno gospodarskih načrtih GGE se določijo območja, kjer se ne gradi in pripravlja novih gozdnih prometnic. - Na obstoječih gozdnih prometnicah naj se vzpostavi režim vožnje (predvsem na slepih krakih in manj pomembnih gozdnih cestah).

- Obstoječe žične ograje za skupinsko zaščito gozdnega mladja naj se odstrani, ustrezno označi ali pa se jih zamenja z lesenimi ograjami.
- Žičnih pašnih ograj se ne postavlja, uporablja se električne trakove oz. druge živalim vidne oblike ograjevanja.
- Novih krmišč za divjad se ne postavlja na nadmorskih višinah nad 1200 m.
- Obstoječa krmišča za divjad naj se postopoma opusti.

Ožja območja rastišč*:

(17 rastišč divjega petelina in 12 rastišč ruševca v skupni površini 798 ha)

- Območja rastišč se ovrednoti s 1. stopnjo poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti.
- Območje cone se določi kot **mirna cona**, znotraj katere se od 1.3. do 30.6. zagotavlja mir: ne izvaja se gozdarskih del (sečnja, spravilo, gradnja oz. priprava gozdnih prometnic,...), na aktivnih planinah se ne pase živine, omejuje se rekreacijo.
- Ohranja se pevska drevesa kot ključne strukture habitata.
- Končnih posekov na rastiščih divjega petelina se ne izvaja, razen v tistih sestojih, ki so pomlajeni do te mere, da niso več primeren habitat za divjega petelina (podstojni pomlajeni sestoji so v razvojni fazi letvenjaka).
- Gozdne ceste, ki vodijo skozi rastišče naj se zapre za javni promet, v času rastišča pa tudi za gospodarjenje z gozdom.
- Gozdnih cest se v zimskem času ne pluži.
- Rekreacijske in turistične dejavnosti se usmerja izven cone, rekreacijska funkcija naj v coni ne bo poudarjena.

*- širša in ožja območja rastišč so prikazana v grafičnih slojih

Območje_petelin_ruševca_EPOKaravanke.shp, petelin_rastišča_EPOKaravanke.shp, ruševca_rastišča_EPOKaravanke.shp.

13.11 Pregled območij Natura 2000 in evropsko pomembnih vrst in habitatni tipov

Preglednica 91: Konkretna usmeritve za upravljaljske cone Natura 2000 s pripadajočimi upravljaljskimi conami

USMERITVE ZA VSA OBMOČJA NATURA 2000

- Nadaljuje naj se z izvajanjem trajnostnega, sonaravnega in večnamenskega gospodarjenja z gozdom.
- Ohranja se čimbolj strnjene gozdne komplekse brez večjih infrastrukturnih posegov ter fragmentacije.
- Ohranja naj se uravnoteženo razmerje razvojnih faz in zgradba gozdov.
- Izvaja naj se skupinsko postopno gospodarjenje s pomlajevanjem v manjših pomladitvenih jedrih.

- Zagotavlja naj se čim bolj naravno drevesno sestavo ter omogoča naravno pomlajevanje.
- Pospešuje naj se minoritetne, ogrožene in plodonosne drevesne in grmovne vrste.
- Na območja Natura 2000 naj se ne vnaša živali in rastlin tujerodnih vrst ter gensko spremenjenih organizmov.
- Ohranja naj se vsaj 3% mrtve lesne mase od celotne lesne zaloge. Izboljša naj se debelinska struktura odmrlega in odmirajočega drevja v prid debelejšemu drevju B in C razširjenega debelinskega razreda.
- Ohranja se območja, kjer se ne gospodari z gozdom.
- Čim bolj enakomerno naj se ohranjajo habitatna drevesa kot zatočišče številnih živalskih vrst.
- Varujejo, vzdržujejo in vzpostavljajo naj se nahajališča, zatočišča ter strukture živalskih in rastlinskih vrst (mokrišča, travišča, barja, izviri, jame, brezna, kali, brlogi, gnezda, ...). Tovrstnim habitatom se določi 1. stopnja poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti.
- Preko nahajališč, zatočišč ter drugih posebnih habitatov se ne trasira gozdnih prometnic.
- Čas izvajanja posegov, opravljanja dejavnosti ter drugih ravnanj se kar najbolj prilagodi življenjskim ciklom živali in rastlin.
- Zagotovi naj se naravno usklajena gostota parkljaste divjadi, ki omogoča naravno pomlajevanje rastišču primernih vrst.
- Neselektivnih kemičnih sredstev za zatiranje škodljivih organizmov v gozdu naj se ne uporablja.
- V neposredni okolici jam in brezen naj se ohranja gozdne površine, krčenje gozda se ne izvaja.
- Novih gozdnih prometnic se na območju jam ne umešča oz. se zagotavlja ustrezen odmik.
- Rekreatijske in turistične dejavnosti naj se usmerja izven najbolj občutljivejših območij ohranjanja narave.
- Na območju potrjenih teritorijev gozdnega jereba znotraj območij Natura 2000 Jelovica in Julijci naj se izločijo sestoji, v katerih naj se vzdržuje svetel in strukturno pester gozd z bogato zastopano grmovno in zeliščno plastjo. Vzpostavi in vzdržuje naj se dolge in stopničaste gozdne robove ter postopne prehode iz negozdnih površin v gozd (močnejše odkazilo in pomlajevanje na robu gozda). Pri gojitvenih delih ohranjamo pionirske vrste, pospešujemo lesko in druge plodonosne vrste (jerebika, mokovec, glog, jelša, vrba, češmin ipd.). Ohranja se skupine mlajših smrek. V polmeru 400 m okoli znanih stanišč naj se oblikuje mirne cone, v katerih se vsaj v času od 1. aprila do 30. julija ne izvaja sečnje in spravila lesa ter gradnje oz. priprave gozdnih prometnic.
- V okviru izdelave GGN GGE se znotraj območja Natura 2000 SI3000285 Karavanke, izločijo primerni sestoji gozdnega habitatnega tipa Javorovi gozdovi (Tilio-Acerion) v grapah in na pobočnih gruščih).
- Z izvedbo ustreznih negovalnih, gojitvenih in varstvenih ukrepov se zagotovi pomlajevanje habitatnemu tipu oz. rastišču primernih vrst.
- V habitatnem tipu naj se praviloma ne gradi novih gozdnih prometnic in ne krči gozda.

13.12 Pregled območij Natura 2000 in evropsko pomembnih vrst in habitatni tipov, ki se nahajajo znotraj GGO

Preglednica 92: Pregled območij Natura 2000 in evropsko pomembnih vrst in habitatni tipov, ki se nahajajo znotraj GGO

KODA IN IME	STATUS	VRSTE IN HABITATNI TIPI VEZANI NA GOZDNI PROSTOR ZNOTRAJ GGO BLED
SI3000334 Berje-Zasip	SAC	<u>Vrste:</u> navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>)* Loeseljeva grezovka (<i>Liparis loeselii</i>) <u>Habitatni tipi:</u> (7220*) lehnjakotvorni izviri (<i>Cratoneurion</i>) (7210*) karbonatna nizka barja z navadno reziko (<i>Cladium mariscus</i>) in vrstami zveze <i>Caricion davallianae</i> (7230) bazična nizka barja <u>Habitatni tipi:</u> (91D0*) barjanski gozdovi (7230) bazična nizka barja (7140) prehodna barja (7110*) aktivna visoka barja
SI3000278 Poključka barja	SAC	(91D0*) barjanski gozdovi (7230) bazična nizka barja (7140) prehodna barja (7110*) aktivna visoka barja

KODA IN IME	STATUS	VRSTE IN HABITATNI TIPI VEZANI NA GOZDNI PROSTOR ZNOTRAJ GGO BLED
SI3000285 Karavanke	SAC	<u>Vrste:</u> lepi čeveljc (<i>Cypripedium calceolus</i>) alpski kozliček (<i>Rosalia alpina</i>)* močvirski krešič (<i>Carabus variolosus</i>) navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>)* <u>Habitatni tipi:</u> (91KO) ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (Aremonio-Fagion)) (9110) bukovi gozdovi (<i>Luzulo – Fagetum</i>) (9180*) Javorovi gozdovi (<i>Tilio-Acerion</i>) v grapah in na pobočnih gručah (9410) Kisloлюбni smrekovi gozdovi od montanskega do alpskega pasu (<i>Vaccinio-Piceetea</i>) (4070*) ruševje z vrstama <i>Pinus mugo</i> in <i>Rhododendron hirsutum</i> (<i>Mugo-Rhododendretum hirsuti</i>) (7220*) lehnjakotvorni izviri (<i>Cratoneurion</i>)
SI3000180 Peračica	SAC	<u>Vrste:</u> navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>)* <u>Vrste:</u> navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>)*
SI3000010 Koritno izvir – izliv v Savo Dolinko	SAC	<u>Habitatni tipi:</u> (7220*) lehnjakotvorni izviri (<i>Cratoneurion</i>) (7210*) karbonatna nizka barja z navadno reziko (<i>Cladium mariscus</i>) in vrstami zveze <i>Caricion davallianae</i>
SI3000105 Kropa	SAC	<u>Vrste:</u> črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)* <u>Vrste:</u> navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>)*
SI3000169 Povirje vzhodno od Bodešča	SAC	<u>Habitatni tipi:</u> (7220*) lehnjakotvorni izviri (<i>Cratoneurion</i>) (7210*) karbonatna nizka barja z navadno reziko (<i>Cladium mariscus</i>) in vrstami zveze <i>Caricion davallianae</i>
SI3000210 Častitljiva luknja	SAC	<u>Vrste:</u> navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>)*
SI3000253 Julijske Alpe	SAC	<u>Vrste:</u> veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>) hribski urh (<i>Bombina variegata</i>) širokouhi netopir (<i>Barbastella barbastellus</i>) eremit, puščavnik (<i>Osmoderma eremita</i>)* rogač (<i>Lucanus cervus</i>) bukov kozliček (<i>Morimus funereus</i>) alpski kozliček (<i>Rosalia alpina</i>)* navadni ris (<i>Lynx lynx</i>) rjavi medved (<i>Ursus arctos</i>)* zrnasti kapucar (<i>Stephanopachys substriatus</i>) navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>)* lepi čeveljc (<i>Cypripedium calceolus</i>) <i>Dicranum viride</i> <u>Habitatni tipi:</u> (91KO) ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (Aremonio-Fagion))

KODA IN IME	STATUS	VRSTE IN HABITATNI TIPI VEZANI NA GOZDNI PROSTOR ZNOTRAJ GGO BLED
		(9410) Kisloлюбni smrekovi gozdovi od montanskega do alpskega pasu (Vaccinio-Piceetea) (4070*) Ruševje z vrstama Pinus mugo in Rhododendron hirsutum (Mugo-Rhododendretum hirsuti) (9530*) (Sub-)mediteranski gozdovi črnega bora (7140) prehodna barja
SI3000110 Ratitovec	SAC	<u>Habitatni tipi:</u> (91KO) ilirski bukovi gozdovi
SI3000103 Blato na Jelovici	SAC	<u>Habitatni tipi:</u> (91D0*) barjanski gozdovi (7110*) aktivna visoka barja (3160) naravna distrofna jezera in ostale stoječe vode
SI3000348 Bohinjska Bistrica in Jereka	SAC	<u>Vrste:</u> črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)* navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>)* koconogi čuk (<i>Aegolius funereus</i>) mali skovik (<i>Glaucidium passerinum</i>) triprsti detel (<i>Picoides tridactylus</i>) mali muhar (<i>Ficedula parva</i>) kozača (<i>Strix uralensis</i>) divji petelin (<i>Tetrao urogallus</i>) gozdni jereb (<i>Bonasa bonasia</i>) pivka (<i>Picus canus</i>) črna žolna (<i>Dryocopus martius</i>) rjavi srakoper (<i>Lanius collurio</i>) sokol selec (<i>Falco peregrinus</i>) planinski orel (<i>Aquila chrysaetos</i>) ruševca (<i>Tetrao tetrix</i>)
SI5000019 Julijci	SPA	triprsti detel (<i>Picoides tridactylus</i>) ruševca (<i>Tetrao tetrix</i>) planinski orel (<i>Aquila chrysaetos</i>) koconogi čuk (<i>Aegolius funereus</i>) mali skovik (<i>Glaucidium passerinum</i>) triprsti detel (<i>Picoides tridactylus</i>) kozača (<i>Strix uralensis</i>) divji petelin (<i>Tetrao urogallus</i>) gozdni jereb (<i>Bonasa bonasia</i>) črna žolna (<i>Dryocopus martius</i>) sokol selec (<i>Falco peregrinus</i>) planinski orel (<i>Aquila chrysaetos</i>)
SI5000030 Karavanke	SPA	triprsti detel (<i>Picoides tridactylus</i>) ruševca (<i>Tetrao tetrix</i>) planinski orel (<i>Aquila chrysaetos</i>) koconogi čuk (<i>Aegolius funereus</i>) mali skovik (<i>Glaucidium passerinum</i>) triprsti detel (<i>Picoides tridactylus</i>) kozača (<i>Strix uralensis</i>) divji petelin (<i>Tetrao urogallus</i>) gozdni jereb (<i>Bonasa bonasia</i>) črna žolna (<i>Dryocopus martius</i>) sokol selec (<i>Falco peregrinus</i>) planinski orel (<i>Aquila chrysaetos</i>)
SI5000001 Jelovica	SPA	triprsti detel (<i>Picoides tridactylus</i>) ruševca (<i>Tetrao tetrix</i>) planinski orel (<i>Aquila chrysaetos</i>) koconogi čuk (<i>Aegolius funereus</i>) mali skovik (<i>Glaucidium passerinum</i>) triprsti detel (<i>Picoides tridactylus</i>) kozača (<i>Strix uralensis</i>) divji petelin (<i>Tetrao urogallus</i>) gozdni jereb (<i>Bonasa bonasia</i>) črna žolna (<i>Dryocopus martius</i>) sokol selec (<i>Falco peregrinus</i>) planinski orel (<i>Aquila chrysaetos</i>)

Opomba:

* - prednostna vrsta oz. habitatni tip.

13.13 Konkretna usmeritve s pripadajočimi upravljaljskimi conami

Preglednica 93: Upravljaljske cone za NATURA2000

IME CONE:	POVRŠINA V GGO
Cona A - triprsti detel, divji petelin	24996 ha
VRSTE: triprsti detel (<i>Picoides tridactylus</i>), divji petelin (<i>Tetrao urogallus</i>).	

OPIS CONE: Cona obsega varovalne gozdove, gozdne rezervate in večnamenske gospodarske gozdove nad 1000 m n.v. v Julijskih Alpah in na Jelovici. Namenjena je zagotavljanju ustreznega habitata za triprstega detla in celoletnega habitata za divjega petelina. V coni želimo vzpostaviti velik delež starih presvetljenih gozdov, nadstandardni delež mrtvega lesa ter čim več površin prepustiti naravnemu razvoju.

KONKRETNE USMERITVE:

- V GGE Jelovica in GGE Radovljica – desni breg Save naj se, zaradi zagotavljanja ustreznih habitatov vrst, iz gospodarjenja dolgoročno izloči vsaj 5% gozdov v SPA Jelovica ter prepusti naravnemu razvoju (ekocelice brez ukrepanja, gozdni rezervati). Zaželeno je, da so izločena območja velika vsaj 20 ha.
- V coni naj se trajno zagotavlja najmanj 50 % delež debeljakov ter sestojev v obnovi.
- Proizvodne in pomladitvene dobe se ohranja ali podaljšuje.
- Delež stoječe mrtve lesne mase iglavcev v B in C razširjenem debelinskem razredu naj se poveča za 1% LZ. Dolgoročni cilj je, da stoječa mrtva lesna masa iglavcev predstavlja 5% LZ, od tega je večina v B in C razširjenem debelinskem razredu.
- Težko dostopnih in slabo odprtih območij ter območij brez večje ekonomske vrednosti naj se ne odpira z novimi gozdnimi prometnicami. Znotraj cone se omeji gradnja in priprava gozdnih prometnic; v gozdno gospodarskih načrtih GGE se določijo območja, kjer se ne gradi in pripravlja novih gozdnih prometnic.
- Na obstoječih gozdnih prometnicah naj se vzpostavi režim vožnje (predvsem na slepih krakih in manj pomembnih gozdnih cestah).
- Ohranjajo se vsa drevesa z dupli.
- Intenziteta gospodarjenja v varovalnih gozdovih naj bo nizka in prilagojena ohranjanju biotske raznovrstnosti ter izboljšanju varovalne funkcije gozda. Izogibati se je treba velikopovršinskim sečnjam.
- Posamezne skupine odmrlih dreves iglavcev, kjer se sanitarna sečnja ni izvedla pravočasno in ni več nevarnosti za prenamnožitev podlubnikov, naj se prepušča naravnemu razvoju, še posebno v sestojih z drevjem B in C razširjenega debelinskega razreda.
- S svetlitvenimi redčenji se zagotavlja presvetljene sestoje z rahlim ali pretrganim sklepom krošenj. Mestoma se lahko sestoje odpre do površine 1ha.
- Zagotavlja se strukturno in vrstno pestre sestoje s poudarkom na plodonosnih drevesnih in grmovnih vrstah. Povsod, kjer je to možno, se pospešuje borovnica.
- Preprečuje se zaraščanje negozdnih površin ter vzdržuje strukturiran gozdni rob.
- Obstoječe žične ograje za skupinsko zaščito gozdnega mladja naj se odstrani, ustrezno označi ali pa se jih zamenja z lesenimi ograjami.
- Žičnih pašnih ograj se ne postavlja, uporablja se električne trakove oz. druge živalim vidne oblike ograjevanja.
- Novih krmišč za divjad se ne postavlja na nadmorskih višinah nad 1250 m.
- Obstoječa krmišča za divjad nad 1250 m.n.v. naj se postopoma opusti.
- V gozd se posega z višjo intenziteto in manjšo frekvenco vračanja v gozd.

UKREPI:

- ohranjanje biotopov - naravni razvoj
- ohranjanje biotopov - sečnja
- ohranjanje biotopov - nega
- načrtno puščanje stoječe biomase v gozdu
- zaščita mladja z (leseno) ograjo
- označitev žičnatih ograj
- vzdrževanje zaščitne ograje
- odstranjevanje ograj za zaščito mladja
- zapornice na gozdnih cestah

IME CONE

Cona A1 – divji petelin - rastišča

POVRŠINA V GGO

1914 ha

VRSTE: divji petelin (*Tetrao urogallus*).

OPIS CONE: Cona predstavlja ključni zimsko-pomladanski habitat za divjega petelina v Julijskih Alpah in na Jelovici skupaj z aktivnimi rastišči, kjer pozimi in spomladi potekajo razmnoževalne aktivnosti. V coni želimo ohranjati ustrezen razmnoževalni in prehranjevalni habitat ter zagotoviti mir v času rasti in prezimovanja.

KONKRETNE USMERITVE:

Ožja rastišča:

- V coni se ovrednoti 1. stopnja poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti.
- Območje cone se določi kot **mirna cona**, znotraj katere se od 1.3. do 30.6. ne izvaja gozdarskih del (sečnja, spravilo, gradnja oz. priprava gozdnih prometnic,...).
- Ohranja se pevska drevesa kot ključne strukture habitata.
- Končnih posekov se ne izvaja, razen v tistih sestojih, ki so pomlajeni do te mere, da niso več primeren habitat za divjega petelina (podstojni pomlajeni sestoji so v razvojni fazi letvenjaka).

- Gozdne ceste, ki vodijo skozi rastišče naj se zapre za javni promet, v času rastiive pa tudi za gospodarjenje z gozdom.
- Gozdnih cest se v zimskem času ne pluži.
- V coni se zagotavlja zmerne do nizke gostote divjih prašičev, jazbecev, lisic, kun in drugih plenilcev talnih gnezd.
- Rekreatijske in turistične dejavnosti se usmerja izven cone, rekreacijska funkcija naj v coni ne bo poudarjena.
- V coni se omeji nabiranje gozdnih sadežev in plodov.

UKREPI:

- Enaki ukrepi kot v coni A.

IME CONE**Cona B: ruševca****POVRŠINA V GGO****16371 ha****VRSTE/HT:** ruševca (*Tetrao tetrix*), ruševja (*Mugo-Rhododendretum hirsuti*)

OPIS CONE: Cona obsega večinoma varovalne gozdove s pasom ruševja v Julijskih Alpah. Znotraj cone je 25 rastišč ruševca (sloj priložen grafičnemu delu smernic). V coni želimo preprečiti gradnjo gozdnih prometnic in zagotoviti mir v času rastiivenih aktivnosti.

USMERITVE:

- V coni naj se v pasu ruševja ne gradi novih gozdnih prometnic in dostopnih poti do planin.
- Na obstoječih gozdnih prometnicah naj se vzpostavi režim vožnje (predvsem na slepih krakih in manj pomembnih gozdnih cestah).
- V času rastiive (1. marec – 30. junij) se na rastiščih zagotavlja mir; se ne gospodari z gozdom, prilagoditev pašne sezone na aktivnih planinah z rastišči ruševca, omejevanje rekreacije.
- Ohranja naj se obstoječe travnate površine znotraj gozda (ruševja).
- Zagotavlja se gozd, ki ima bogato zastopano zeliščno plast (predvsem borovnica, brusnica, malina), zagotavlja se strukturno in vrstno pestre sestoje s poudarkom na plodonosnih drevesnih in grmovnih vrstah.
- Ohranja naj se strukturiran gozdni rob ter preletne koridorje.
- Sprejemljive so omejene krčitve ruševja za potrebe vzdrževanja pašnih planin, vendar izključno za namen vzdrževanja funkcionalne pašne površine in s sodelovanjem ter po predhodnem dogovoru z upravljavcem narodnega parka.

UKREPI:

- ohranjanje biotopov – sečnja
- zapornice na gozdnih cestah

IME CONE**Cona C: mali muhar****POVRŠINA V GGO****853 ha****VRSTE/HT:** mali muhar (*Ficedula parva*)

OPIS CONE: Cona obsega območje varovalnih gozdov v zatrepih dolin Vrata in Kot, ter pobočje Krnica pod Komno. V coni želimo ohranjati stare bukove gozdove, vzpostaviti nadstandardni delež mrtvega lesa ter čim več površin prepustiti naravnemu razvoju.

KONKRETNE USMERITVE:

- Ohranja naj se najmanj 50% delež debeljakov in sestojev v obnovi.
- Ohranja naj se 60% gozdnih površin s tesnim ali normalnim sklepom krošenj.
- Iz gospodarjenja se trajno izloči 10% površine cone.
- Delež stoječe mrtve mase listavcev razširjenega debelinskega razreda B in C naj predstavlja vsaj 5% od celotne lesne zaloge.
- Ohranja naj se stare bukove sestoje na osojnih in vlažnih legah. V teh sestojih se gospodari z minimalno proizvodno dobo 150 let.
- Praviloma se v varovalnih gozdovih ne gospodari, izjema so nujne sanitarne sečnje.
- V varovalnih gozdovih se ne gradi novih gozdnih prometnic.
- Površina varovalnih gozdov se ohranja.

UKREPI:

- ohranjanje biotopov - naravni razvoj
- načrtno puščanje stoječe biomase v gozdu

IME CONE**Cona D: ruševca in triprsti detel****POVRŠINA V GGO****2532 ha****VRSTE/HT:** ruševca (*Tetrao tetrix*), triprsti detel (*Picoides trydactylus*), ruševja (*Mugo-Rhododendretum hirsuti*)

OPIS CONE: Cona obsega območje večinoma varovalnih gozdov s pasom ruševja nad 1500 metrov v Karavankah. Znotraj cone je 12 rastišč ruševca (sloj priložen grafičnemu delu smernic). V coni želimo

preprečiti gradnjo gozdnih prometnic, zagotoviti mir v času rastišvenih aktivnosti ter vzpostaviti nadstandardni delež mrtvega lesa.

KONKRETNE USMERITVE:

- V coni naj se v pasu ruševja ne gradi novih gozdnih prometnic in dostopnih poti do planin.
- Na obstoječih gozdnih prometnicah naj se vzpostavi režim vožnje (predvsem na slepih krakih in manj pomembnih gozdnih cestah).
- V času rastišve (1. marec – 30. junij) se na rastiščih zagotavlja mir; se ne gospodari z gozdom, prilagoditev pašne sezone na aktivnih planinah z rastišči ruševca, omejevanje rekreacije.
- Ohranja naj se obstoječe travnate površine znotraj gozda (ruševja).
- Zagotavlja se gozd, ki ima bogato zastopano zeliščno plast (predvsem borovnica, brusnica, malina), zagotavlja se strukturno in vrstno pestre sestoje s poudarkom na plodonosnih drevesnih in grmovnih vrstah.
- Ohranja naj se strukturiran gozdni rob ter preletne koridorje.
- Sprejemljive so omejene krčitve ruševja za potrebe vzdrževanja pašnih planin, vendar izključno za namen vzdrževanja funkcionalne pašne površine in v sodelovanju z ZRSVN.
- V coni naj se trajno zagotavlja najmanj 50 % delež debeljakov ter sestojev v obnovi.
- Delež mrtve lesne mase iglavcev in listavcev v B in C razširjenem debelinskem razredu naj se poveča za 1%. Dolgoročni cilj je 15-20 m³/ha odmrle lesne mase od celotne lesne zaloge oziroma 5% LZ. Od tega mora biti večina odmrlega drevja premera v B in C razširjenem debelinskem razredu.
- Težko dostopnih in slabo odprtih območij ter varovalnih gozdov naj se ne odpira z novimi gozdnimi prometnicami. V gozdno gospodarskih načrtih GGE se natančneje določijo območja, kjer se ne gradi in pripravlja novih gozdnih prometnic.
- Intenziteta gospodarjenja v varovalnih gozdovih naj bo nizka in prilagojena ohranjanju biotske raznovrstnosti ter izboljšanju varovalne funkcije gozda. Izogibati se je treba velikopovršinskim sečnjam.
- Posamezne skupine odmrlih dreves iglavcev, kjer se sanitarna sečnja ni izvedla pravočasno in ni več nevarnosti za prenamnožitev podlubnikov, naj se prepušča naravnemu razvoju, še posebno v sestojih z drevjem B in C razširjenega debelinskega razreda.
- Ohranjajo se vsa drevesa z dupli.

UKREPI:

- ohranjanje biotopov - naravni razvoj
- ohranjanje biotopov - sečnja

IME CONE

Cona E: koščak in krešič

POVRŠINA V GGO

335 ha

VRSTE: navadni koščak (*Austropotamobius torrentium*), močvirski krešič (*Carabus variolosus*).

OPIS CONE: Cona obsega vodotoke, njihove pritoke s pasom vegetacije ob njih ter zamočvirjene gozdne površine. Znotraj cone želimo ohranjati naravne značilnosti struge, obrežno strukturo brežin, potek struge, obrežno vegetacijo in zamočvirjene gozdne površine.

KONKRETNE USMERITVE:

- Območje cone se ovrednoti s 1. stopnjo poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti.
- V okviru izdelave GGN GGE se znotraj Natura 2000 območja SI3000285 Karavanke natančneje določijo sestoji, v katerih se pojavljajo zamočvirjene gozdne površine.
- Gospodarjenje z gozdom naj bo prilagojeno oz. prednostno namenjeno ohranjanju obrežne vegetacije.
- Zagotavlja naj se sklenjenost krošenj oz. zasenčenost vodnih površin.
- Ohranja naj se naravna hidromorfologija potokov v gozdu.
- Ohranja naj se zamočvirjene gozdne površine.
- Novogradnje gozdnih prometnic se usmerja izven cone.
- Krčitev gozda se ne izvaja.

UKREPI:

- ohranjanje biotopov - naravni razvoj (površine namenjene izboljšanju stanja močvirskega krešiča, zamočvirjene gozdne površine)

IME CONE

Cona F – barjanski gozdovi

POVRŠINA V GGO

249 ha

HABITATNI TIP: (91D0*) Barjanski gozdovi

OPIS CONE: Cona vsebuje sestoje barjanskih smrekovih gozdov na Pokljuških barjih in na Jelovici. V coni želimo vzpostaviti prilagojeno gospodarjenje z gozdovi in del območja prepustiti naravnemu razvoju.

KONKRETNE USMERITVE:

- Območje se ovrednoti s 1. stopnjo poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti.
- Na osrednjem delu območja se ne gospodari z gozdom – osrednje območje barjanskih gozdov (določi GGE).
- V območje se ne umešča novih gozdnih prometnic in sečno spravičnih poti.

- Sečnja in spravilo na obrobju habitatnega tipa se mora izvajati tako, da ne pride do dodatnih poškodb tal.
- Gospodarjenje z gozdom naj se praviloma izvaja samo v primeru zamrznjenih tal ali dovolj debele snežne odeje (min. 0,5 metra).
- Sanitarna sečnja naj se izvaja le ob veliki nevarnosti širitve gradacije podlubnikov ter s predhodnim soglasjem upravljavca Parka oziroma v sodelovanju z ZRSVN.
- Na območju naj se ne izvaja strojna sečnja.
- Zaradi zagotavljanja naravnega pomlajevanja naj se iz območja odstrani vse lovske objekte, novih naj se ne postavlja
- Na območju naj se ne pase živine.

UKREPI:

- **ohranjanje biotopov - naravni razvoj**

IME CONE**Cona G: (sub)mediteranski gozdovi črnega bora****POVRŠINA V GGO****868 ha****HABITATNI TIP:** (9530*) (Sub)mediteranski gozdovi črnega bora**OPIS CONE:** Cona vsebuje ohranjene sestoje gozdnih združb *Fraxino orn-Pinetum nigrae* in subasociacijo *Fraxino orn-Pinetum nigrae pinetosum sylvestris*. V coni želimo ohraniti gozdove s poudarjeno varovalno vlogo brez gospodarjenja.**KONKRETNE USMERITVE:**

- Območje se ovrednoti s 1. stopnjo poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti.
- Gozdove naj se ohranja zaprte za gozdno proizvodnjo.
- Izvajajo naj se samo ukrepi za krepitev varovalne funkcije gozda.
- Krčitev naj se ne izvaja.

UKREPI:

- **ohranjanje biotopov - naravni razvoj**

IME CONE**Cona H: barjanske površine in mokrotni travniki****POVRŠINA V GGO****215 ha****VRSTE in HABITATNI TIPI:** (6410) Travniki s prevladujočo stožko (*Molinia* spp.) na karbonatnih, šotnih ali glineno-muljastih tleh (*Molinion caeruleae*), (7210) Karbonatna nizka barja z navadno reziko (*Cladium mariscus*) in vrstami zveze *Caricion davallianae*, (7140) Prehodna barja, (7230) Bazična nizka barja, (7110) aktivna visoka barja, (7220*) Lehnjakotvorni izviri, Loeselijeva grezovka (*Liparis Loeselii*).**OPIS CONE:** Cona obsega povirna barja ter mokrotne travnike v okolici Bleda ter barjanske površine na Pokljuki in Jelovici. V coni želimo omejiti gradnjo gozdnih prometnic ter prilagojeno gospodariti z gozdom.**KONKRETNE USMERITVE:**

- Območja se ovrednoti s 1. stopnjo poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti.
- V cono naj se ne umešča novih gozdnih prometnic.
- Preko območij naj se ne izvaja spravila lesa.
- Na območje barij in mokrotnih površin naj se ne podira dreves.
- V robnih sestojih naj se uporablja obzirna tehnologija sečnje in spravila lesa; uporaba lažje mehanizacije.
- Sečnja in spravilo v robnem območju barij in mokrotnih površin naj se izvajata zgolj po suhih ali zamrznjenih tleh
- Na mokrotnih površinah naj se ne pušča lesnih ostankov (tudi v primeru naravnih ujm – snegolom, vetrolom, starost drevesa), temveč naj se jih v zimskem obdobju, ko so tla zmrznjena, odstrani.
- V primeru odstranjevanja grmovne in drevesne vegetacije na barjih, naj ta poteka ročno in v zimskem času, ko so tla zmrznjena.
- Ohranjanje naj se povirna območja v zaledju.

UKREPI:

- **ohranjanje biotopov – sečnja**
- **ohranjanje biotopov – nega**

IME CONE**Cona I – nahajališča lepega čevlca****POVRŠINA V GGO****39 ha****VRSTE:** lepi čevljec (*Cypripedium calceolus*).**OPIS CONE:**

Cona obsega znana nahajališča lepega čevlca v Julijskih Alpah in Karavankah. Znotraj Natura 2000 območij Julijske Alpe in Karavanke želimo opredeliti nova nahajališča lepega čevlca. Na nahajališčih želimo zagotoviti ustrezno gospodarjenje z gozdom za ohranjanje primernih rastišč razmer.

KONKRETNE USMERITVE:

- Nahajališča naj se ovrednoti s 1. stopnjo poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti.

- Posamezna nahajališča naj se ohranja z zagotavljanjem ustreznih rastnih razmer; usmerjena sečnja dreves, spravilo ne poteka preko nahajališča, mestoma se odstranjuje drevesna in grmovna zarast.
- V coni naj se izvaja samo šibko redčenje, ki bo zagotovilo rahel oz. vrzelast sklep krošenj.
- V cono naj se ne umešča novih gozdnih prometnic.

UKREPI:

- ohranjanje biotopov – sečnja
- ohranjanje biotopov - nega

13.14 Utemeljitev in uporaba strokovnih podlag za pripravo prostorskih slojev posameznih funkcij gozdov:

FUNKCIJA VAROVANJA GOZDNIH ZEMLJIŠČ IN SESTOJEV		
Utemeljitev	Šifra	Podlaga
Prva stopnja		
Gozdni rastiščni tipi (gozdne združbe) - ekstremni.	Va	Gozdni rastiščni tipi smiselno enako kot Priročnik in skladno z monografijo Bončina in sod., 2021, in sicer šifre: 621, 623, 624, 741, 562, 563, 661, 671, 684, 685, 701, 702, 703, 811 in 812.
Vse gozdno rastje nad zgornjo mejo strnjene gozda.	Vb	Izbor sestojev iz sestojne karte s šifro sestoja 24 - ruševje.
Gozdovi na kompaktni matični podlagi z naklonom nad 35°. Gozdovi na erodibilni ali plazljivi matični podlagi z naklonom nad 25°.	Vc	Določitev naklona na podlagi rastrskih slojev – 25° in 35° Osnova je sloj naklonov nad 35°.
Gozdovi na zelo plitvih tleh (10 cm) ali gozdovi s skalovitostjo oziroma kamenitostjo nad 70 % površine (upoštevajo se tudi samo z mahom porasle skale in kamenje).	Vd	Kamnitost / skalovitost – osnova je na podlagi novih podatkov po odsekih izdelana karta kamnitosti oz. skalovitosti.
Gozdovi v hudourniških območjih z veliko gostoto erozijskih pojavov.	Ve	Podatki o hudournikih v primernem merilu še niso na voljo, zato se do ureditve teh podatkov uporabi ekspertna ocena načrtovalca skupaj s pristojno krajevno enoto. Določi se najbolj problematične odseke hudournikov, v katerih je potrebno izvajati redni pregled stanja.
Gozdovi, ki preprečujejo ali zadržujejo snežne plazove.	Vf	Podatki o nevarnosti snežnih plazov v primernem merilu še niso na voljo. Ko bodo na razpolago, se jih uporabi za namen določanja funkcije. Do takrat osnovo predstavlja do grebenov razširjen kataster snežnih plazov.
Gozdovi na področju skalnih podorov.	Vk	Kot območja naravne nevarnosti skalnih podorov smo uporabili na podlagi modela izdelano karto nevarnosti skalnih podorov 1:50.000.
Gozdovi ob vodotokih v območju 10-letnih visokih vod; Območje 10-letnih vod pomeni območje, ki je v povprečju poplavljen vsaj enkrat na 10 let.	Vg	Uporabili smo integralne karte razredov poplavne nevarnosti. Prvo stopnjo poudarjenosti ima gozdni prostor na območju razreda velike poplavne nevarnosti oz. območju pogostih poplav.
Varovalni gozdovi, razglašeni z Uredbo.	Vu	Uporabili smo sloj z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom izločenih varovalnih gozdov.
Varovalni gozdovi s poudarjeno zaščitno funkcijo.	Vz	Vsi gozdovi s poudarjeno zaščitno funkcijo imajo hkrati poudarjeno tudi varovalno funkcijo. Stopnja poudarjenosti varovalne funkcije je enaka stopnji poudarjenosti zaščitne funkcije.

Druga stopnja		
Gozdni rastiščni tipi (gozdne združbe) – ekstremne.	Va	Gozdne združbe smiselno enako kot Priročnik in skladno z monografijo Bončina in sod., 2021, in sicer šifre: 672, 692, 600, 601, 651, 761, 561, 591, 592, 581, 636, 637, 634, 635, 565, 566, 511, 521 in 611.
Gozdovi na sušnih legah s kserofilno vegetacijo, ki ne izpolnjujejo pogojev za 1. stopnjo poudarjenosti, ali gozdovi na neprepustnih, občasno poplavljenih tleh.	Vh	Uporabili smo integralne karte razredov poplavne nevarnosti iz portala e-vode. Prvo stopnjo poudarjenosti ima gozdni prostor na območju razreda srednje poplavne nevarnosti oz. območju redkih poplav.
Gozdovi na erodibilni ali plazljivi matični podlagi z naklonom 15°–25°.	Vc	Določitev naklona na podlagi rastrskih slojev – 15° in 25°. Podatki o erodibilni in kompaktni matični podlagi še niso na voljo. Ko bodo na razpolago podatki o erodibilni in plazljivi matični podlagi, se uporabi še presek pripravljene podlage s slojem naklonov, do takrat se uporablja ekspertno znanje in poznavanje terena načrtovalcev in krajevne enote.
Gozdovi v območjih z navzočnostjo erozijskih pojavov.	Ve	Ko bodo na razpolago podatki v ustreznem merilu, se jih uporabi, do takrat pa se uporablja ekspertna ocena načrtovalca skupaj s pristojno krajevno enoto.
Gozdovi na plitvih tleh (do 20 cm) ali gozdovi s skalovitostjo oziroma kamnitostjo na 50–70 % površine.	Vi	Kamnitost/ skalovitost – na podlagi novih podatkov po odsekih izdelati karto kamnitosti oz. skalovitosti.
Tretjo stopnjo podarjenosti imajo vse preostale površine gozdnega prostora, razen neporaščenih predelov (npr. pobočni grušči), ker vse ohranjajo in izboljšujejo rodovitnost tal.		

HIDROLOŠKA FUNKCIJA		
Utemeljitev	Šifra	Podlaga
Prva stopnja		
Na območjih 1. in 2. varstvene cone po odloku o zaščiti virov pitne vode.	Ha	Uporabili smo sloje iz portala e-vode: - Državni nivo: 0 - območje zajetja; 1 - najožje vodovarstveno območje; 2, 2A, 2B ožje vodovarstveno območje. - Občinski nivo: 1, 1A, 1B - najožje vodovarstveno območje; 2 - ožje vodovarstveno območje.
Na ožjih območjih vodnih zajetij in drugih vodnih virov.	Hb	Kot pomoč pri določanju pravih lokacij zajetij smo uporabili sloj vodnih dovoljenj iz portala e-vode. V okolici zajetij iz gospodarske javne infrastrukture, dodana so tista (lokalna) vodna zajetja, ki nimajo občinskih odlokov.
Ob jezerih v pasu do 50 (100 m) - odvisno od reliefa.	Hf	Uporabili smo: - Pas 100 m ob večjih jezerih; - Pas 50 m ob manjših jezerih.
Nad jamami in okoli brezen.	Hd	Uporabili smo sloj naravnih vrednot: NV-jame, NV-točke, ZO-točke
Okolica izvirov vode odvisno od izdatnosti.	He	Uporabili smo sloj izvirov, pri čemer prvo in drugo stopnjo ločimo glede na polje IZDAT (izdatnost). Če je izdatnost večja ali enaka 5 l/s, izviru določimo prvo stopnjo.
Okolica črpališč.	Hg	Uporabili smo črpališča iz sloja gospodarske javne infrastrukture (Atribut.: 3103).
Druga stopnja		
Na širšem vodozbirnem območju (območja 3. varstvene cone po predpisih o zaščiti pitne vode).	Ha	Uporabili smo sloje varstvenih con po predpisih o zaščiti pitne vode iz portala e-vode. Drugo stopnjo poudarjenosti imajo: 3 – širše vodovarstveno območje (državni nivo) in 3 – širše vodovarstveno območje in 4 – ogrožena območja (občinski nivo).
Ob vodotokih in manjših stoječih vodah v širini ene do dveh drevesnih višin in na prispevnih območjih jezer.	Hf	Uporabili smo sloj vodotokov iz portala e-vode in ga ohranili kot linijski element. Kot vplivni radij smo določili do 50 m na vsako stran vodotoka (za večje vodotoke npr. Sava v srednjem in spodnjem toku ter Drava do 100 m) od sredinske linije vodotoka. Ostale stoječe vodne površine predstavlja sloj iz portala e-vode Vodno zemljišče stoječih celinskih voda. Osnovni sloj smo pripravili iz prispevnih območij jezer iz portala e-vode.
Karbonatni kraški svet s podzemnimi kraškimi jamami in podzemnimi vodnimi tokovi.	Hc	Uporabili smo sloj območij karbonatnih kamnin (glej Gostinčar, 2016). Drugo stopnjo smo določili površinam, kjer je v opombo zapisan »apnenec« ali »apnenec in dolomit«, v primeru »dolomit« in »klastične karbonatne« pa smo presodili o smiselnosti.
Okolica izvirov vode odvisno od izdatnosti.	He	Uporabili smo sloj izvirov. Prvo in drugo stopnjo smo ločili glede na polje IZDAT (izdatnost). V kolikor je izdatnost manjša od 5 l/s, se določi drugo stopnjo. To se ovrednoti tudi v okolici tistih (lokalnih) vodnih zajetij, ki nimajo občinskih odlokov (prikazujemo točkovno).
Okolica črpališč.	Hg	Uporabili smo črpališča iz sloja gospodarske javne infrastrukture (Atribut.: 3103).
Tretjo stopnjo poudarjenosti ima ves preostali gozdni prostor.		

FUNKCIJA OHRANJANJA BIOTSKE RAZNOVRSTNOSTI		
Utemeljitev	Šifra	Podlaga
Prva stopnja		
Ohranjeni redki gozdni ekosistem ali bližina drugih ekosistemov.	Ba	Temelji se na smernicah ZRSVN in poznavanju območja: npr. visoka barja, mokrišča, mrazišča, udornice ... naravne vrednote ekosistemske zvrsti. Osnova so sloji, pridobljeni v okviru naravovarstvenih smernic.
Nahajališče redkih ali ogroženih rastlinskih vrst.	Bb	Temelji se na smernicah ZRSVN: npr. redke in ogrožene rastlinske vrste, vezane na gozd: bodika, tisa, lepi čevljc ... Osnova so sloji, pridobljeni v okviru naravovarstvenih smernic.
Gozdovi, pomembni za ohranitev redkih ali ogroženih živalskih vrst - rastišča divjega petelina in ruševca.	Bc	Uporabi se zaris območja prisotnosti vrste ali centre rastišč, okoli katerih se določi vplivni radij skladno s Pravilnikom o varstvu gozdov. Vrsta se vpiše v opombe.
Gnezdišča (črne štorklje, planinskega orla, belorepca in ostalih vrst orlov, sršenarja in ostalih ogroženih ujed, gnezdišča sove kozače, velike uharice in ostalih vrst sov).	Bh	Zariše se, če so lokacije znane. V kolikor so znani le točkovni objekti, se določi vplivni radij, odvisen od vrste, katera gnezdi, skladno s Pravilnikom o varstvu gozdov. Vrsta se vpiše v opombe.
Prisotnost zveri (brlogi) – medveda, volka, vidre, risa in divje mačke.	Bi	Zariše se znane lokacije brlogov oz. lokacije kraja poleganja mladičev. V kolikor so znani le točkovni objekti, se določi vplivni radij, odvisen od vrste (skladno s Pravilnikom o varstvu gozdov). Vrsta se vpiše v opombe.
Gozdni rezervati, ekocelice in habitatna drevesa.	Bd	Ekocelice, financirane iz gozdnega sklada ter iz projektov, in ekocelice s soglasjem upravljavca državnih gozdov. Prav tako se doda vse ekocelice, ki so bile določene s soglasjem lastnikov (smernica 20) na podlagi sestojne karte. Habitatna drevesa, financirana iz gozdnega sklada, ter eventuelno iz projektov, habitatna drevesa z dupli ali gnezdi – nujen je podatek o lokaciji.
Gozdovi z izjemnimi biotopi, pomembnimi z vidika ohranjanja biotske raznovrstnosti - koridorji	Bj	Uporabi se sloj koridorjev, ki je bil po enotni metodologiji pripravljen v okviru projekta Life Lynx in DinAlpConnect.
Okolica (25 do 50 m pas) stoječih vodnih površin, pomembnih za prostoživeče živali - kaluze (točke), barja, mokrišča.	Bk	Temelji se na smernicah ZRSVN in poznavanju območja: npr. visoka barja, mokrišča, mrazišča, udornice... naravne vrednote ekosistemske zvrsti. Osnova so sloji, pridobljeni v okviru naravovarstvenih smernic. Podatek o kalužah predstavljajo točkovni objekti.
Vzdrževane travne površine – pasišča (gozdne jase) v gozdni krajini.	Bl	
Gmrišča.	Bg	
Gozdovi, pomembni za obstoj in ohranitev populacij različnih vrst prosto živečih živali - mirne cone.	Bm	Površine gozdov, v katerih z različnimi ukrepi (rampe, obveščevalne in opozorilne table, prometni znaki) ohranjamo mir. Vrsta, zaradi katere je izločena mirna cona, se vpiše v opombe.
Gozdovi, pomembni za obstoj in ohranitev populacij različnih vrst prosto živečih živali - zimovališča.	Bz	Del življenjskega prostora populacije, kjer njeni osebki preživijo zimsko obdobje (zimovališča si izbere divjad, zato so gozdnogojitveni cilji tu drugačni). Vrsta, zaradi katere je izločeno zimovališče, se vpiše v opombe.
Zelo pomembne manjše gozdne površine z ohranjeno drevesno sestavo in zgradbo gozdov v kmetijski in primestni krajini, kjer je gozda manj kot 25 %.	Be	Manjše gozdne površine z ohranjeno drevesno sestavo in zgradbo gozdov, ki jih je nujno potrebno ohraniti pred posegi v gozd in gozdni prostor. Presoja se izvede na podlagi Karte občin z nizkim odstotkom gozdov v kmetijski in primestni krajini in na podlagi gozdnatosti v GGO, nujnosti ohranitve teh gozdov in problematike posegov v prostor v GGO. Območja morajo imeti opredeljeno namensko rabo gozdna zemljišča.
Varovalni gozdovi z izjemnimi biotopi.	Bu	Z Uredbo o varovalnih gozdovih opredeljeni varovalni gozdovi na podlagi izjemno poudarjene funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti.

Druga stopnja

Ostale pomembne manjše gozdne površine z ohranjenjo drevesno sestavo in zgradbo gozdov v kmetijski in primestni krajini, kjer je gozda manj kot 25 %.

Be

Manjše gozdne površine z ohranjenjo drevesno sestavo in zgradbo gozdov, ki jih je potrebno ohraniti pred posegi v gozd in gozdni prostor. Presoja se izvede na podlagi Karte občin z nizkim odstotkom gozdov v kmetijski in primestni krajini in na podlagi gozdnosti v GGO, nujnosti ohranitve teh gozdov in problematike posegov v prostor v GGO. Območja morajo imeti opredeljeno namensko rabo gozdna zemljišča.

Gozd v območjih Nature 2000.

Bf

Osnova je sloj območij Nature 2000, pridobljen v okviru naravovarstvenih smernic.

Gozdovi, ki imajo status ekološko pomembnega območja – EPO.

Bn

Osnova je sloj Ekološko pomembnih območij, pridobljen v okviru naravovarstvenih smernic. Druga stopnja se določi ekološko pomembnim območjem, izpostavljenim v naravovarstvenih smernicah. Ekološko pomembna območja, ki v naravovarstvenih smernicah niso izpostavljena, dobijo tretjo stopnjo poudarjenosti.

Tretjo stopnjo poudarjenosti ima ves preostali gozdni prostor.

KLIMATSKA FUNKCIJA**Utemeljitev****Šifra****Podlaga****Prva stopnja**

Gozd, ki varuje kmetijske površine pred vetrom, izsuševanjem, pozebo.

Ka

Osnova je karta občin, ki imajo znotraj kmetijske krajine nizek delež gozdov. Osnova za določitev območij močnih vetrov je sloj Povprečna letna hitrost vetra 1994–2001 – meja so povprečne letne vrednosti nad 3 m/s (ARSO). Ker podrobnejši podatki ne obstajajo, smo glede na poznavanje terena izbrali gozdove, kjer so pogosto močni vetrovi.

Gozd, ki varuje naselja, rekreacijske in turistične objekte, prometnice pred vremenskimi ekstremi.

Kb

Gozdovi v oddaljenosti do 200 m (odvisno od reliefa) okrog izpostavljenih zaselkov in turističnih bivalnih objektov v gorskem in visokogorskem pasu (nad 700 m).

Kb

Na podlagi poznavanja smo določili izpostavljene zaselke in odvisno od reliefa določili velikost vplivnega radija okrog teh zaselkov.

Gozd okrog večjih strnjenih naselij (mesta), velikost naselja nad 100 ha, v oddaljenosti 500–1000 m.

Kc

Na podlagi rabe tal smo izdelali sloj naselij nad 100 ha.

Gozdna zaplata ali pas v območju z burjo.

Kd

Gozd okoli klimatskega zdravilišča, rekreacijskega ali turističnega objekta.

Ke

Okolica najpomembnejših rekreacijskih, turističnih objektov in klimatskih zdravilišč. Kot okolico se smatra območje do 200 m odvisno od reliefa.

Druga stopnja

Gozdovi okrog strnjenih naselij velikosti 10–100 ha v oddaljenosti 100–500 m (odvisno od reliefa in velikosti naselja), če je v pasu 500 m okrog njih gozda po površini manj kot 25 %.

Kc

Osnova je sloj naselij velikosti 10 do 100 ha.

Gozdovi, ki se nahajajo v območjih stalnih ali pogostih močnih vetrov, ki povzročajo kalamitete (vetrolomi).

Kf

Optimalna bi bila uporaba sloja največjih hitrosti, ki ni na razpolago, zato je osnova sloj povprečnih hitrosti. Funkcija se določi le gozdu, ki zmanjšuje hitrost vetra v okolici naselij ali kmetijskih površin.

Gozdovi, kjer stalna prisotnost vetrov povzroča deformirano rast gozdnega drevja.

Kf

Tretjo stopnjo poudarjenosti ima ves preostali gozdni prostor.

ZAŠČITNA FUNKCIJA		
Utemeljitev	Šifra	Podlaga
Prva stopnja		
Zaščita pred skalnimi podori.	Zg	Osnova za določitev elementov ogroženosti so podatki iz kart gospodarske javne infrastrukture, pri čemer gozdnih cest nismo šteli pod elemente ogroženosti. Kot osnovo za določitev območja naravne nevarnosti skalnih podorov smo uporabili karto nevarnosti skalnih podorov v merilu 1:50.000, izdelano na Oddelku za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire BF, na podlagi modela.
Zaščita pred snežnimi plazovi.	Zh	Osnova za določitev elementov ogroženosti so podatki iz kart gospodarske javne infrastrukture, pri čemer gozdnih cest nismo šteli pod elemente ogroženosti. Kot območja naravne nevarnosti snežnih plazov smo vzeli kataster snežnih plazov. Območja snežnih plazov smo razširili do grebenov, kar predstavlja prispevno območje snežnih plazov.
Zaščita pred zemeljskimi plazovi in drobirskimi tokovi.	Zi	Osnova za določitev elementov ogroženosti so podatki iz kart gospodarske javne infrastrukture, pri čemer gozdnih cest nismo šteli pod elemente ogroženosti. Kartnih podlag za celotno Slovenijo v primernem merilu še ni izdelanih, zato je pri tem pomembno tudi lastno poznavanje problematike območja.
Gozd v hudourniških območjih nad naselji.	Zj	Ekspertna ocena načrtovalca skupaj s pristojno krajevno enoto. Določijo se najbolj problematični odseki hudournikov, v katerih bi bilo potrebno izvajati redni pregled, saj lahko vplivajo na poplavno varnost. Predvsem tisti predeli, kjer so se v preteklosti že dogodili škodni dogodki.
Gozd ob letališču.	Ze	
Protivetrni gozd ali pas gozdnega drevja ob infrastrukturnih objektih.	Zf	Osnova za določitev elementov ogroženosti so infrastrukturni objekti iz kart gospodarske javne infrastrukture, pri čemer gozdnih cest ne štejemo pod elemente ogroženosti. Za določitev območij močnih vetrov smo uporabili sloj ARSO Povprečna letna hitrost vetra 1994–2001. Mejna vrednost so območja s povprečnimi letnimi vrednostmi nad 3 m/s.
Druga stopnja		
Gozdovi, ki ščitijo manj ogrožene objekte.		Šifre Zg, Zh, Zi in Zj ostajajo enake, le da se objekti nahajajo v bolj oddaljenih predelih, kjer je verjetnost za doseg pobočnih procesov manjša.
Tretje stopnje poudarjenosti se ne določa.		
Dodatno pojasnilo:	Gozdovi, ki imajo zaradi ekstremnosti razmer funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev na prvi stopnji poudarjenosti in hkrati neposredno varujejo tudi objekte, praviloma zagotavljajo tudi zaščitno funkcijo na prvi stopnji poudarjenosti. V kolikor je na nekem območju določena varovalna funkcija, prav tako pa gozd ščiti objekte pred pobočnimi procesi, se temu predelu določi obe funkciji.	

HIGIENSKO-ZDRAVSTVENA FUNKCIJA		
Utemeljitev	Šifra	Podlaga
Prva stopnja		
Gozdovi okoli večjih strnjenih naselij (nad 100 ha) oziroma drugih večjih emisijskih virov (od 500 m do 1 km oddaljenosti – odvisno od reliefa in podnebnih razmer).	Gz	Osnova je sloj naselij nad 100 ha.
Neposredna bližina bolnice in zdravilišča (do 200 m, odvisno od reliefa).	Ga	Obstoječi sloj bolnišnic se dopolni z znanimi zdravilišči na podlagi lastnega poznavanja območja.
Druga stopnja		
Gozdovi v bližini večjih strnjenih naselij (nad 100 ha) oziroma drugih večjih emisijskih virov (na razdalji 1 do 3 km - odvisno od reliefa in podnebnih razmer) ter gozdovi okoli manjših strnjenih naselij (od 10 do 100 ha) (do 1 km oddaljenosti - odvisno od reliefa in podnebnih razmer).	Gz	Osnova je sloj za naselja 10 do 100 ha in nad 100 ha.
Gozdovi, ki se nahajajo v pasu med naselji oziroma bivalnimi objekti ter večjimi viri hrupa, smradu, sevanja in onesnaženja, kot so npr. avtoceste, železnica, termoelektrarne, kamnolomi in peskokopi, večje farme, smetišča, sežigalnice in predelovalnice odpadkov, dirkališča ipd.	Gb	Pri določitvi velikih virov hrupa so v pomoč območja z določeno obrambno funkcijo, ki povzročajo hrup (strelišča, vojaški poligoni in avtoceste iz sloja gospodarske javne infrastrukture).
Tretjo stopnjo poudarjenosti imajo vse preostale površine gozdnega prostora.		

OBRAMBNA FUNKCIJA		
Utemeljitev	Šifra	Podlaga
Prva stopnja		
Gozdovi na območjih izključne rabe prostora v neposredni bližini vojaških in policijskih objektov oziroma gozdovi, ki so ograjeni zaradi rabe v vojaške ali policijske namene.	Oa	Osnova so območja izključne rabe Ministrstva za obrambo Republike Slovenije (MORS).
Gozdovi znotraj obsežnih stalnih poligonov (z objekti) za urjenje policijskih in vojaških enot - dodatnega pasu okrog njih pa se ne določa.	Ob	Osnova so območja izključne rabe MORS.
Gozdovi, ki varujejo črpališča pitne vode.	Oh	Osnova so črpališča iz sloja gospodarske javne infrastrukture (Atribut.: 3103). Dodajo se ostala znana črpališča.
Gozdovi območij nadzorovane rabe prostora, to so območja, ki so občasno na terenu zaprta in pod nadzorom vojaških enot.	Ob	Kot osnovo smo vzeli območja nadzorovane rabe MORS. Izbrali smo le manjša, natančneje zarisana območja, ki so pogosto varovana s strani vojske. Vplivnih radijev in koridorjev, v katerih nadzorujejo zračni prostor, nismo vključevali. V primeru prekrivanja s slojem izključne rabe ima izključna raba prednost.
Druga stopnja		
Gozdovi območij možne izključne rabe prostora, to so območja, ki so primarno namenjena za druge potrebe, ki se jih v primeru izrednega ali vojnega stanja lahko uporabi za obrambne potrebe ter v miru za usposabljanje vojske.	Oa	Osnova so območja možne izključne rabe MORS.
Druga območja, ki so primarno namenjena za druge potrebe, ki se jih v primeru izrednega ali vojnega	Oc	Ostala območja, pomembna za obrambno funkcijo, smo določili na podlagi strokovne ocene.

stanja lahko uporabi za obrambne potrebe ter v miru za usposabljanje vojske.

Tretje stopnje poudarjenosti se ne določa.

REKREACIJSKA FUNKCIJA

Utemeljitev	Šifra	Podlaga
Prva stopnja		
Gozdovi v neposredni bližini mest in večjih naselij mestnega značaja, skozi katera vodijo pešpoti do turističnih in rekreacijskih točk, ki jih ljudje dnevno obiskujejo.	Ra	Osnova so sloji pešpoti ter poznavanje območja. V pomoč so nam bili tudi sloji, ki prikazujejo obiskanost poti, npr. strava heatmap.
Gozdovi ob vstopnih mestih na območjih, ki so namenjena rekreaciji (cca. 100 m levo in desno).	Rc	
Gozdovi, ki so opremljeni s tablami z vsebinskimi prikazi za rekreacijske dejavnosti (npr. trim steza).	Rb	
Gozdovi ob močno obiskanih oziroma prepoznavnejših odsekih pohodnih in kolesarskih poti (pomembnejši odseki slovenske planinske transverzale, E6, E7, slovenske turno kolesarske poti ipd.).	Rd	Osnovo predstavljajo karte planinskih poti, slovenske turno kolesarske poti, Jakobove poti in druge razpoložljive karte glede lokalno pomembnih poti, za določitev obiskanosti pa so nam bili v pomoč sloji, ki prikazujejo obiskanost, npr. strava heatmap.
Območja z urejenimi poligoni in objekti, ki so namenjeni izvajanju športno-rekreacijskih dejavnosti oziroma aktivnosti (adrenalinski parki, paint ball poligoni, kolesarski poligoni).	Rg	Določili na podlagi stanja (poznavanje območja).
Gozdovi ob kolesarskih poteh, kjer je množičen obisk.	Re	Gorskokolesarske poti, ki imajo soglasje ZGS in so označene na terenu, oziroma druge množično obiskane kolesarske poti.
Razglašen mestni gozd (mestni/občinski odlok).	Rf	
Druga stopnja		
V neposredni bližini mest in večjih naselij mestnega značaja, skozi katera vodijo pešpoti do turističnih in rekreacijskih točk, ki jih ljudje srednje pogosto obiskujejo.	Ra	
Gozdovi s širše prepoznanimi naravnimi plezalnimi stenami, vzletišča padalcev in gozdovi ob poligonih, namenjenih izvajanju zimskih športov (smučišča, nordijski centri z grajenimi tekaškimi progami, gozdovi z urejenimi sankaskimi progami ipd.).	Rg	Osnova je sloj vzletišč za jadralne padalce.
Območje intenzivnega rekreativnega nabiranja gozdnih plodov.	Rh	Podatki ne obstajajo, zato smo območja opredelili na podlagi stanja (poznavanje območja).
Ob obiskanih planinskih, kolesarskih in drugih lokalno pomembnih poteh.	Rd	Vključi se predele, kjer funkcija nima prve stopnje poudarjenosti. Osnova so sloji planinskih poti, slovenske turno kolesarske poti in Jakobova pot.
Tretjo stopnjo poudarjenosti imajo vse preostale površine gozdnega prostora, razen ograjenih območij gozdnega prostora in predelov, na katere dostop ni dovoljen.		
Dodatno pojasnilo:	V gozdnih rezervatih smo rekreacijsko funkcijo določili le potem, ki so označene tudi na terenu. Rekreacijske funkcije ne določamo na območjih strogih rezervatov, ograjenih območjih vojaških objektov, ograjenih raziskovalnih ploskvah, ograjenih predelih zaradi gojenja in lovni oborah.	

TURISTIČNA FUNKCIJA		
Utemeljitev	Šifra	Podlaga
Prva stopnja		
Gozd v okolici turističnega centra ali počitniškega naselja.	Ta	Ker konkretnih podatkovnih slojev ni, je osnova poznavanje območja.
Zelo obiskan gozd mesta ali večjega naselja.	Tb	Ker konkretnih podatkovnih slojev ni, je osnova poznavanje območja.
Gozd ob turistični poti, točki in poti do nje. 50m na vsako stran.	Tc	
Učna pot.	Te	Osnova je oblikovan sloj gozdnih učnih poti. Uporabili smo vplivni radij 50 m ob liniji poti.
Druga stopnja		
Gozdovi ob obiskanih (od mest in naselij mestnega značaja bolj oddaljenih) izletniških točkah in ob dostopih do njih.	Tc	
Tretjo stopnjo poudarjenosti imajo vse preostale površine gozdnega prostora, razen ograjenih območij gozdnega prostora in predelov, na katere dostop ni dovoljen.		

POUČNA FUNKCIJA		
Utemeljitev	Šifra	Podlaga
Prva stopnja		
Učna pot, učni objekt ali muzej na prostem.	Pa	Oblikovan je sloj gozdnih učnih poti, ki so na seznamu gozdnih učnih poti. Uporabili smo vplivni radij 50 m ob liniji. V kolikor so učne poti speljane tako, da pokrivajo širše območje, se lahko prikaže tudi celotna površina gozdnega prostora, ne samo linija. Prav tako imajo poudarjeno funkcijo tudi območja mestnih gozdov (gozdovi s posebnim namenom), opremljena z informativnimi tablam in učnimi potmi, vezanimi na gozd.
Učni ali demonstracijski objekt za izvajanje praktičnega pouka v sistemu gozdarskega izobraževanja in poklicnega usposabljanja.	Pb	Temelji se na poznavanju GGO in vključi znane objekte.
Druga stopnja		
Gozdovi, v katerih se občasno seznanja javnost, zlasti mladino, z lastnostmi in zakonitostmi gozda ter njegovimi funkcijami, pa niso posebej opremljeni za ta namen.	Pc	Gozdovi v bližini šol ali vrtcev, ki jih obiskujejo otroci ob pouku naravoslovja, naravoslovnih dnevih ipd.
Tretjo stopnjo poudarjenosti imajo vse druge površine gozdnega prostora, razen gozdov na območjih, na katera dostop ni dovoljen.		

RAZISKOVALNA FUNKCIJA		
Utemeljitev	Šifra	Podlaga
Prva stopnja		
Gozd, vključen v dolgoročne raziskave.	Ia	Gozdovi, vključeni v dolgoročne raziskave in vplivni radij ene drevesne višine.
Gozd na raziskovalni ploskvi: ploskve z vplivnim radijem.	Ib	Osnova so sloji raziskovalnih ploskev Gozdarskega inštituta Slovenije z vplivnim radijem 50 m in druge raziskovalne ploskve, v kolikor so vključene v intenzivne dolgoročne raziskave (npr. Biotehniške fakultete).

Razglašen gozdni rezervat.	Ic	Uporabili smo sloj gozdnih rezervatov iz veljavne Uredbe o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom.
----------------------------	----	--

Druge in tretje stopnjo poudarjenosti se ne določa.

FUNKCIJA VAROVANJA NARAVNIH VREDNOT

Utemeljitev	Šifra	Podlaga
Prva stopnja		
Območja in okolica naravnih vrednot, kjer se ne sme izkoriščati gozdnih dobrin ali kjer varovanje naravne vrednote določa način gospodarjenja z gozdom. To so tiste naravne vrednote, za katere prvo stopnjo poudarjenosti predlaga služba, pristojna za varstvo narave (ZRSVN). Pod »okolico« objektov razumemo pas gozda 50–100 m okrog njih.	Da	Po naravovarstvenih smernicah. Uporabili smo sloj naravnih vrednot iz usklajenih naravovarstvenih smernic ZRSVN. Prvo stopnjo poudarjenosti smo določili izjemoma, in sicer za območja z najostrejšim režimom. Pričakovanih naravnih vrednot se ne vključuje.
Širša zavarovana območja oz. njihova varstvena območja z režimom I., II. In III. stopnje po IUCN, ki ne dovoljuje izkoriščanja gozdnih dobrin.	Db	Uporabili smo sloj naravnih vrednot iz usklajenih naravovarstvenih smernic ZRSVN.
Gozdni rezervati.	Dc	Uporabili smo sloj gozdnih rezervatov iz veljavne Uredbe o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom.
Izjemna drevesa.	Dd	Uporabili smo sloj izjemnih dreves iz evidence naravnih vrednot iz usklajenih naravovarstvenih smernic ZRSVN. Dodali smo podatke iz evidence izjemnih dreves ZGS, v kolikor drevesa še niso pridobila statusa NV.

Druga stopnja

Območja naravnih vrednot, ki niso vključena v prvo stopnjo in pomembno vplivajo na izkoriščanje gozdnih dobrin.	Da	Uporabili smo sloj naravnih vrednot iz usklajenih naravovarstvenih smernic ZRSVN. Pričakovanih naravnih vrednot se ne vključuje.
Širša zavarovana območja oz. njihova varstvena območja z režimom II. in IV. ter naravni spomeniki III. stopnje po IUCN, ki pomembno vplivajo na izkoriščanje gozdnih dobrin.	Db	Uporabili smo sloj zavarovanih območij iz usklajenih naravovarstvenih smernic ZRSVN.

Tretje stopnje poudarjenosti se ne določa.

FUNKCIJA VAROVANJA KULTURNE DEDIŠČINE

Utemeljitev	Šifra	Podlaga
Prva stopnja		
Gozdovi na območjih kulturne dediščine iz registra kulturne dediščine, kjer se ne sme izkoriščati gozdnih dobrin, ali so upravljani izključno za varstveni namen.	Ca	Osnova je sloj kulturne dediščine iz portala Pravnih režimov varstva kulturne dediščine, Ministrstva za kulturo in predlogi za opredelitev prve stopnje ZVKD v sklopu pridobljenih Kulturnovarstvenih usmeritev. Prvo stopnjo poudarjenosti imajo: • območja vrtnoarhitekturne dediščine, kot so arboretumi, drevoredi ...; • točkovni objekti memorialne dediščine, kot so znamenja, spomeniki ...; • točkovni objekti sakralne stavbne dediščine, kot so kapelice, cerkve ...; • območja arheološke dediščine, ki nimajo opredeljenega vplivnega območja, kot so ruševine objektov ...; • pomembna arheološka najdišča.
Druga stopnja		

Gozdovi na območjih in v okolici drugih objektov kulturne dediščine, za katere je določen blažji varstveni režim, ki dopušča izkoriščanje gozdnih dobrin.	Ca	Osnova je sloj kulturne dediščine iz portala Pravnih režimov varstva kulturne dediščine, Ministrstva za kulturo. Gre za vsa ostala območja, kjer ni funkcija varovanja kulturne dediščine opredeljena na prvi stopnji poudarjenosti.
Ostanki gozdov z ohranjeno tradicionalno obliko gospodarjenja (steljniki, panjevci, logi, gaji).	Cb	Temelji se na poznavanju območja in tradicionalnih oblik gospodarjenja z gozdovi.
Območje kulturne krajine.	Cc	Tip kulturna krajina ima poudarjeno drugo stopnjo poudarjenosti kulturne dediščine, kot tudi estetsko funkcijo.

Tretje stopnje poudarjenosti se ne določa.

ESTETSKA FUNKCIJA

Utemeljitev	Šifra	Podlaga
Prva stopnja		
Gozd v neposredni bližini objekta kulturne dediščine ali naravne vrednote, ki predstavlja kuliso objektu (Register KD in NV).	Ea	Osnova je sloj kulturne dediščine iz portala Pravnih režimov varstva kulturne dediščine, Ministrstva za kulturo – samo v primerih, ko gre za nadzemno kulturno dediščino. Kot osnovo za naravne vrednote smo vzeli sloj naravne dediščine. Estetsko funkcijo smo določili le v neposredni bližini objektov kulturne dediščine ali naravne vrednote, kjer gozd predstavlja pomembno estetsko kuliso.
Gozd v območju krajinske pestrosti po predpisih o ohranjanju narave.	Ec	
Razglašen mestni gozd (z odloki).	Ed	Osnova so podatki o razglašanih mestnih gozdovih na OE.
Druga stopnja		
Gozd na območju kulturne krajine po predpisih o varstvu kulturne dediščine (Register KD).	Eb	Osnova je sloj kulturne dediščine – kjer je Tip kulturna krajina.
Gozd, gozdni otok, gozdni rob ali posamezno izjemno drevo, ki največ prispeva k lepoti krajinske podobe.	Ee	
Gozdovi v izjemnih krajinah in območjih nacionalne prepoznavnosti po predpisih o urejanju prostora.	Ef	
Gozdovi, namenjeni zakrivanju degradacijskih procesov ali vizuelno motečih elementov v krajini.	Eg	

Tretje stopnje poudarjenosti se ne določa.

LESNOPROIZVODNA FUNKCIJA

Utemeljitev	Šifra	Podlaga
Prva stopnja		
Gozdovi tistih odsekov, kjer je možno dolgoročno sekati letno več kot 5 m ³ bruto lesne mase na hektar.	La	Osnova je izračun produkcijske sposobnosti rastišča po Kadunc in sod., 2013. Prvo stopnjo poudarjenosti smo določili odsekom s produkcijsko sposobnostjo rastišča, višjo od 5 m ³ .
Druga stopnja		

Gozdovi tistih odsekov, kjer je možno dolgoročno sekati letno od 2 do 5 m ³ bruto lesne mase na hektar.	La	Osnova je izračun produkcijske sposobnosti rastišča po Kadunc in sod., 2013. Drugo stopnjo poudarjenosti smo določili odsekom s produkcijsko sposobnostjo rastišča med 2 in 5 m ³ .
Tretja stopnja		
Gozdovi tistih odsekov, kjer je možno dolgoročno sekati letno od 2 m ³ bruto lesne mase na hektar.	La	Osnova je izračun produkcijske sposobnosti rastišča po Kadunc in sod., 2013. Tretjo stopnjo poudarjenosti smo določili odsekom s produkcijsko sposobnostjo rastišča, nižjo od 2 m ³ . Prav tako imajo tretjo stopnjo poudarjenosti vsi varovalni gozdovi.
Brez stopnje poudarjenosti		
Z uredbo razglašeni gozdni rezervati.	Lu	Osnova je sloj z uredbo sprejetih gozdnih rezervatov.
S soglasjem lastnikov izločene ekocelice.	Le	Osnovo predstavljajo s soglasjem lastnikov izločene ekocelice.
Dodatna pojasnila		Stopnje poudarjenosti lesnoproizvodne funkcije smo določili le gozdnim površinam. Gozdu, ki je z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom opredeljen kot varovalni gozd, smo določili 3. stopnjo poudarjenosti ne glede na vrednost PSGR, saj je v tem primeru lesnoproizvodna funkcija podrejena namenu, zaradi katerega je bil gozd izločen kot varovalni gozd. Gozdu, ki je z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom določen kot gozdni rezervat, in gozdu, ki je s soglasjem lastnika za določeno obdobje prepuščen naravnemu razvoju (ekocelice), se lesnoproizvodne funkcije za prihodnje obdobje ne določa.

FUNKCIJA PRIDOBIVANJA DRUGIH GOZDNIH DOBRIN

Utemeljitev	Šifra	Podlaga
Prva stopnja		
Gozdni semenski sesto.	Na	Osnova je karta semenskih sestojev.
Nadpovprečno nabiranje drugih gozdnih dobrin (gobe, borovnice, tudi za prodajo).	Nb	Osnova so razpoložljivi podatki o nadpovprečnem nabiranju drugih gozdnih dobrin in zaznani problemi na terenu glede prekomernega nabiranja gozdnih plodov.
Gozd, v katerem se gospodar zaradi plodov.	Nc	Osnovo predstavljajo podatki o gozdovih, v katerih se gospodari zaradi plodov.
Čebelarstva stojišča za premične čebelnjake in stalne čebelnjake v gozdnem prostoru (polmer: 100 m).	Np	Osnova so čebelarstva stojišča za premične čebelnjake iz Čebelarstva zveze Slovenije.
Druga stopnja		
Območja nabiranja drugih gozdnih dobrin (gobe, borovnice, tudi za prodajo) – manj obremenjena.	Nb	Osnova so razpoložljivi podatki o območjih, kjer se nabirajo druge gozdne dobrine, vendar so ta območja manj obremenjena in zato problemi na terenu glede prekomernega nabiranja niso tako izraziti.
Sestoji z velikim deležem kostanja v lesni zalogi (nad 25 %).	Nd	
Območje gozdne čebelje paše.	Ne	Osnova so podatki iz katastra čebelje paše.
Gozd intenzivnega steljarjenja, pridobivanja smole ali drevesnih sokov.	Nf	Podatki o območjih gozdov, kjer se intenzivno steljarji in pridobiva smola ali drevesne sokove niso razpoložljivi, zato je osnova lastno poznavanje območij teh tradicionalnih oblik.
Tretje stopnje poudarjenosti se ne določa.		

LOVNOGOSPODARSKA FUNKCIJA

Utemeljitev	Šifra	Podlaga
-------------	-------	---------

Prva stopnja

Lovne obore.	Jo	Osnova je sloj lovni obor v Sloveniji.
Krmišče z okolico (zimsko krmišča z okolico do 200 m).	Jk	Osnova je sloj lokacije zimskih krmišč, okoli katerih smo kot vplivni radij določili oddaljenost do 200 m.
Okolica rukališč.	Jr	Osnova je poznavanje lokacij rukališč.

Druga stopnja

Območje lovišča z intenzivnim lovskim turizmom..	Jt	Osnova je poznavanje lokacij.
--	----	-------------------------------

Tretje stopnje poudarjenosti se ne določa.

13.15 Druge priloge

Preglednica 94: Območni rastiščnogojitveni razredi (ORGR) ter njihovo preoblikovanje

Stara šifra	ORGR - Staro ime	Nova šifra	ORGR - Novo ime
2001	Gradnova belogabrovja in gozdovi bližnjih rastišč	030	Gradnova belogabrovja
2002	Podgorska bukovja	050	Podgorska bukovja
2003	Toploljubna bukovja	110	Toploljubna bukovja
2004	Alpska bukovja	070	Alpska bukovja
2005	Zgornjegorska bukovja	074	Zgornjegorska bukovja
2006	Kisloljubna zgornjegorska bukovja	081	Zgornjegorska bukovja na silikatnih kamninah
2007	Kisloljubna bukovja	080	Gorska bukovja na silikatnih kamninah
2008	Predalpska jelova bukovja	090	Predalpska jelova bukovja
2009	Predalpska jelova bukovja na boljših tleh	093	Predalpska jelova bukovja na boljših tleh
2010	Subalpinska smrekovja	150	Subalpinska smrekovja in smrekovja mrazišč
2011	Smrekovja mrazišč	150	Subalpinska smrekovja in smrekovja mrazišč
2012	Smrekovja in borovja na nerazvitih tleh	140	Bazoljubna rdečeborovja
2013	Gozdovi zelenega pasu	ukinjen	
2014	Gozdni rezervati	210	Gozdni rezervati
2015	Varovalni gozdovi	200	Varovalni gozdovi
2015	Varovalni gozdovi	260	Gozdovi v prvem varstvenem območju TNP